خُطباتِ اثر

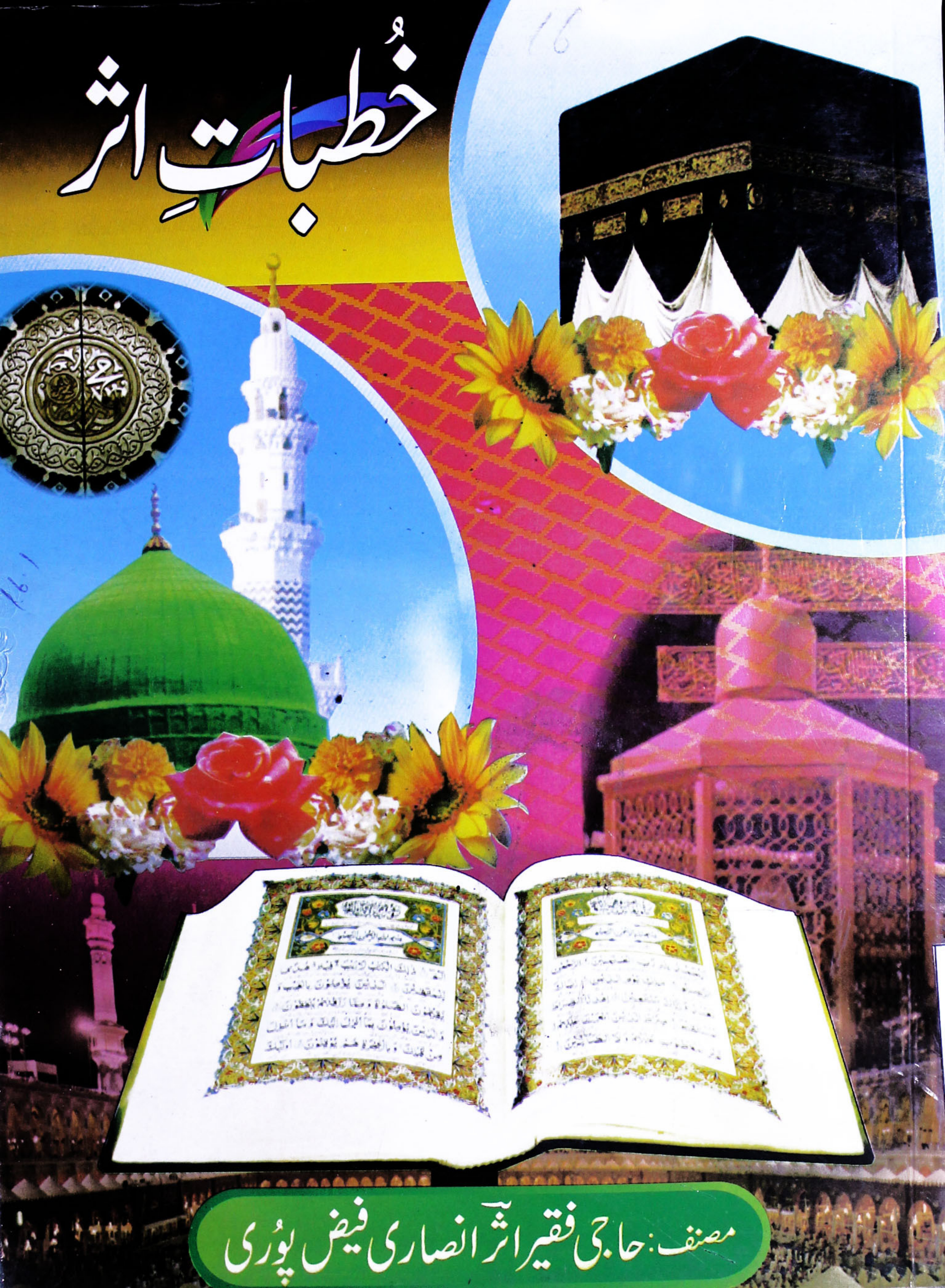

مصنف: حاجی فقیر اثرؔ انصاری فیض پوری

لہندے چڑھدے وکھن پربت ملن توحیدی ہوکے
ابدی شاہی رب سچے دی کوئی نہ روکے ٹوکے
جتے جتے ناں اے رب دا فرش توں عرشاں تائیں
اوتھے پاک نبیؐ دے چرچے گونجن روز صدائیں

پورے سال دے جمعیاں تے اسلامی تہواراں دیاں موضوع وار تقریراں تے خطبیاں دا مجموعہ

خطباتِ اثر

(پہلا حصّہ)

ذخیرہ

مرتّب

حاجی فقیر اثرؔ انصاری فیض پوری

ناشر: سیٹھ آدم جی عبداللہ بمبئی والے تاجر کتب نولکھا بازار۔ لاہور

Marfat.com

کہکشاں

کتاب داناں ——— خطباتِ اثر

مصنف ——— حاجی فقیر اثر انصاری فیض پوری

زبان ——— پنجابی 84320

موضوع ——— جمعے۔نکی وڈی عید تے اسلامی تہواراں تے پڑھے جان والے خطبے۔

صنف ——— عربی زبان دا نثر وچ ترجمہ۔اسلامی تہواراں دی تاریخ نوں شعراں وچ بیان کیتا گیا اے۔

سائز ——— ۲۰×۸/۳۰

صفحات ——— ۱۹۲

کمپوزنگ ——— شہباز کمپوزنگ سنٹر میو ہسپتال روڈ لاہور

تاریخ اشاعت ——— ۲۰۰۹ء

تعداد ———

قیمت ——— ۲۲۵ •

ناشر ——— ناشر: سیٹھ آدم جی عبداللہ بمبئی والے تاجر کتب نولکھا بازار۔لاہور

ملن دے کجھ ہور پتے

☆ خالد بھوترال صداقت کلاتھ ہاؤس چوک ٹاہلی موہری راولپنڈی کینٹ۔

☆ قمر زمان انصاری، بلال ہیئر ڈریسر تراپ تحصیل جنڈوالی ضلع اٹک

☆ اقرار حیدر مطوب ۱۱۷۔سی المنصورہ کالونی سانگھڑ سندھ

☆ ممتاز انصاری 118/1-D کورنگی ٹاؤن کراچی

☆ حاجی غلام رسول انصاری، انمول جیولرز نارنگ منڈی ضلع شیخوپورہ

☆ سجاد حیدر پرویز بلوچ نگر چغتائی بلڈنگ مظفر گڑھ

☆ بیراجی 16/14-E فاروق کالونی والٹن روڈ لاہور کینٹ

Marfat.com

چڑھاوا

میں پنجابی زبان دے ایس اسلامی بھنڈارنوں دین اسلام دے مقّن والے ہر نکے وڈے پیروکار، قاری، حافظ، علماء، فضلاء، محقق، تاریخ دان تے مفتیاں دے ناں منسوب کرداہاں۔ تے ایہد اثواب

میں اپنے دادا میاں اللہ دتہ، دادی مہراں بی بی، والدہ زینب بی بی، نانا میاں امام دین، نانی متاب بی بی، ماماں میاں خوشی محمد، بھین بلقیس عرف رانی تے دھی زیب النساء اثر لئی وقف کرداہاں۔

گر قبول اُفتد زہے عزّ و شرف

عجز آ گیں

حاجی فقیر اثر انصاری فیض پوری

یکم دسمبر ۲۰۰۹ء

Marfat.com

دُنیا کھیتی آخر سیتی

خطیب العصر حضرت علامہ حافظ خان محمد قادری
پرنسپل دار العلوم محمدیہ غوثیہ داتا نگر بادامی باغ لاہور

نحمدہ و نصلی علی رسولہ الکریم اما بعد

اللہ پاک دا لکھ لکھ شکر اے کہ اساڈے دین اسلام دے راکھے تے خدمتگار ہر دور وچ تے دنیا دے ہر گوشے وچ پیدا ہندے رہے نیں۔ ایس تابکاری دور وچ وی موجود نیں۔ حاجی فقیر اثر انصاری فیض پوری اوہ سادہ طبع تے درویش منش بندہ اے جیہے دور سلف دیاں یاداں نوں سینے نال لایا اے۔ جیہڑے پیراں فقیراں نال تے اوہناں دے چاہواناں دے نال بڑی الفت رکھدے نیں۔ اثر صاحب دی تربیت اک اسلامی گھرانے وچ ہوئی اے۔ نیکاں دی صحبت نے ایہناں نوں وی کندن بنا دتا اے۔ ایہہ بندہ شعری ذوق وی رکھدا اے تے ہر موضوع اتے لکھن دا ملکہ وی ایہنوں حاصل اے۔ گلستان سعدی، بوستان سعدی، حکایات رومی، درود تاج، سورۃ یٰسٓ تے قصیدہ بردہ شریف دے پنجابی زبان وچ منظوم ترجمے ایہدے شاہکار گنے جاندے نیں۔ اثر صاحب نے اک جھٹی لا کے ''خطبات اثر'' وچ عربی خطیباں دا پنجابی نثر وچ ترجمہ کر کے پنجابی ادب دامان اچا کیتا اے۔ اسلامی تہواراں دیاں فضیلتاں تے ثواب نظم کر کے اپنی مادری زبان نوں ہور آن بان شان تے آبرو دے دتی اے۔ اللہ پاک ایہدے قلم نوں تازگی بخشی رکھے تے ایہناں دے افکار نوں ہور تابانی عطا کرے۔ ایہہ بندہ اِنج ای نبی پاک ﷺ دیاں نعتاں تے قرآنی آئتاں دے ترجمے کر کے محفل نوں تے قارئین دے دلاں نوں گرمائی رکھے۔

خاک در صوفیاء

خان محمد قادری لاہور

Marfat.com

رب دی عطا

حاجی فقیر اثر انصاری فیض پوری کوں جتھاں اللہ پاک نے آپڑیاں حمداں ثناواں لکھن دا چج عطا کیتے، آپڑیں محبوب حضرت محمد ﷺ دی نعت لکھن دا ڈھنگ ڈتھے، اتھاں اثر صاحب نے درجناں موضوعاں اتے نکیاں وڈیاں کتاباں لکھیاں ہن، انھاں دے چج تاریخ دا رنگ لشک دے اسلامی خوشبو روح تے قلب کوں مہکیندی ہے تے اسلامی مسئلے سمجھن نال دل روحانیت نال معمور تھی ویندے۔ خطباتِ اثر ہک دینی کاوش ہے۔

جمعہ، عیدالفطر، عیدالاضحیٰ، معراج شریف، شب برات، لیلۃ القدر تے باقی کئی اسلامی تہواراں اتے وعظ، تقریر تے خطبیاں دی مکمل کتاب ہے۔

نویں ایڈیشن وچ کمپوزنگ دی کتابت تے ترقی والے دور دی پیاری طباعت نے کتاب کوں بیاوی سوہنڑاں کردتے، اللہ پاک مصنف دی ایں کاوش کوں انہاں واسطے آخرت دی بھلائی دا سبب بنڑاوے۔

پروفیسر مسرت کلانچوی

وائس پرنسپل

گورنمنٹ گرلز کالج گلشن راوی لاہور

19 جون 2009ء

Marfat.com

نالے چوپڑیاں تے نالے دودو

ابوالحسنات علامہ شبیر احمد شرقپوری چیئرمین دارالحسنات
محلّہ حاجی پورہ شرقپور شریف ہوراں ولوں شابش

میں بچپن توں لے کے شاعراں ادیباں تے عالماں فاضلاں نوں ملدا آ رہیا ہاں۔ اکثر ویکھن وچ آیا اے کہ شاعر اک دوصنفاں اتے ای عبور رکھدے نیں۔ تے اک دوصنف دیاں کتاباں لکھ کے اپنا لوہیا منوالیندے نیں۔ میرے ویر حاجی فقیر اثر انصاری فیض پوری نوں قدرت نے بوہت کجھ عطا فرمایا اے۔ دین تے دنیا دیاں نعمتاں نال مالا مال ایہہ درویش منش بندہ کتے غزلاں، گیت تے چومصرعے لکھدا ملے گا، کتے قومی تے اسلامی تہواراں اتے نظماں دے بھنڈار پڑھن نوں ملدے نیں۔ ملک دے ہر اخبار وچ ایہناں دا کلام چھپدا رہیا اے۔

اثر صاحب فقط دنیاداری دے موضوع اتے ای شاعری نہیں کیتی، اللہ تعالیٰ نے ایہناں کولوں دین دا کم وی لیا اے۔ ایسے گلے میں ایہناں اتے تاثرات لکھن لکیاں اپنی تحریر دا سرنامہ ''نالے چوپڑیاں تے نالے دودو'' رکھیا اے کہ ایہناں نوں دنیا وچ وی شہرت مل گئی اے تے آخرت دی کامیابی دی امید لگ گئی اے۔

گلستان سعدیؒ، بوستان سعدیؒ تے مولانا روم رحمۃ اللہ علیہ دیاں حکائتاں، سورۃ یٰسین، درود تاج، قصیدہ بردہ شریف دے ترجمے ایہناں دے دینی لگاؤ دی دس

Marfat.com

پاندے نیں۔ آثر صاحب نوں میں اودوں ملیا جدوں ایہہ لاہوروں اپنی اک نویں کتاب چھپوا کے آ رہے سن۔ دو کتاباں تبصرے لئی دے کے ہسدے ہسدے ٹر گئے۔ کجھ چیر بعد میرے ولوں ماہنامہ ''ضیائے حرم'' لاہور وچ چھپیا تبصرہ ویکھ کے بوہت خوش ہوئے۔

کہندے نیں پیوداثر بالاں اتے وی پیندا اے۔ ایہناں دے دھیاں پتر وی علمی ادبی رنگ وچ رنگے گئے نیں۔ ''خطبات اثر'' اک اجیہی علمی ادبی تے اسلامی کاوش اے۔ جیہڑی اللہ دے گھر (مسیتاں) وچ عیداں تے جمعیاں نوں خطیب تے امام منبراں اتے بیٹھ کے پڑھن گے۔ آثر صاحب دی ایہہ کتاب ''خطبات آثر'' صدقہ جاریہ بنے گی۔ اکثر مسیتاں وچ میں تکیا اے کہ نمازی جدوں جمعے دا خطبہ عربی زبان وچ سُن دے نیں، عربی زبان دی فصاحت، بلاغت، نفاست تے مٹھاس نمازیاں اتے ایناں اثر کردی اے کہ اوہناں دے روح اینے معمور تے اوہ ایناں مسرور ہندے نیں کہ اوہناں نوں سجے کھبے پاسے دا وی پتہ نہیں رہ جاندا۔ پر اوہ عربی خطبے دے معنیاں توں واقف نہیں ہو سکدے۔ اثر صاحب نے اج تیکر سارے خطبیاں دا مطالعہ وی کیتا اے۔ خطبہ مسلم، خطبہ حاجی چراغ دین جونے کے والے، خطبہ دلپذیر تے مولوی محمد حسن صاحب دے خطبِ علمی دا وی مطالعہ کیتا اے۔

ایہناں نوں اک چاءسی، اک تمنا سی کہ عربی خطبیاں دے پنجابی نثر وچ ترجمے چھپن تاں ایہناں نے خطبِ علمی دے عربی خطبیاں دا ترجمہ کر کے دوتن علماواں نوں وکھایا تے پنجابی نظماں وچ خطبات دے موقعہ محل دے مطابق وعظ وی لکھ دتے۔ اج ایہہ وڈے سائز دے وچ 160 صفحیاں اتے کھلریا اک سوہنا جیہا بھنڈار اساڈے ہتھاں وچ اے۔ اللہ پاک اوہناں ساریاں اتے اپنیاں رحمتاں

Marfat.com

برکتاں دامینہہ وساوے جنہاں جنہاں نے ایہدے وچ دامے درمے تے سخنے حصہ لیا اے۔ آثر صاحب دی ہمت، نس بھج تے اُدھم سراہن یوگ اے کہ ایہناں نے نہ پالا ویکھیا نہ گرمی، نہ نامساعد حالات دی پرواہ کیتی تے ناممکن کم نوں ممکن بنان دا چارا کر کے خطبات اثر چھاپے چاہڑ دتا۔

اثر صاحب نوں اللہ پاک نے ایہہ وی دانائی عطا کیتی اے کہ ایہہ عربی دا ترجمہ ایس خوبی نال کردے نیں کہ عربی زبان دی سلاست، فصاحت، بلاغت، نزاکت تے نفاست اتے ذرا بھر اثر نہیں پیندا۔ انج لگدا اے جیویں مِشری دی اک ڈلی اک گُجی وچوں کڈھ کے دوجی گُجی وچ رکھ دتی ہووے۔

میں مبارک باد کہندا ہاں حاجی فقیر آثر انصاری فیض پوری دے والد بزرگوار حضرت پیر حکیم محمد ابراہیم نقشبندی مجددی نوں کہ اوہدیاں اکھاں دی ٹھنڈ آثر صاحب نے اک نیک کم مکمل کرلیا اے۔

غبار راہِ صاحبدلاں خویدم

شبیر احمد چشتی شرقپوری

دارالحسنات حاجی پورہ شرقپور شریف

یکم دسمبر 2009ء

Marfat.com

خُطبے دی تاریخ

ازل توں لے کے ابداں تیکر رب سچے دی بادشاہی قائم دائم اے تے اوہدے آخری رسول حضرت محمد ﷺ دا چرچا ہر چنگی محفل وچ گونجدا رہنا اے۔ ایس دنیا اُتے کئی قافلے آئے۔ حیاتی دالماں پندھ مکا کے اپنیاں منزلاں اتے پُگ گئے۔ ایہناں وچ کجھ عالی شان ہستیاں ہوئیاں۔ جنہاں دیاں گلاں سارے جگ لئی مثالی تے یادگار بن گئیاں تے اوہناں دے خطاب نوں خطبے داناں دے دتا گیا۔ اوہناں نے جو خطاب فرمایا۔ اوہ ساڈے لئی مبارک خطبے بن گئے۔ خطبے دے لفظی معنی مجمعے وچ خطاب کرنا اے۔ کسے خاص مقام تے خاص ویلے اتے جنہاں نامور شخصیات نے کجھ فرمایا۔ اوہ خطبے دا روپ دھار گیا۔ بھانویں اور تبلیغی گل ہووے۔ یاں کسے جابر حکمران دے سامنے حق سچ دی للکار ہووے تاریخ دیاں کتاباں وچ بے شمار خطبے ملدے نیں۔ مسلماناں لئی آنحضرتؐ دا حجۃ الوداع دا خطبہ اک عالمی حیثیت دا خطبہ اے۔ ابوالبشر سیدنا آدم علیہ السلام توں لے کے سارے رسولاں۔ نبیاں تے پیغمبراں دے ارشادات تے فرماناں وچوں آنحضرت ﷺ دے ایس خطبے دی نظیر نئیں ملدی اسلام وچ ہر جمعے دی نماز دی پہلی بانگ توں بعد ہر مسجد دے محراب وچ رکھے خوبصورت میز اُتے بہہ کے خطیب خوش الحان لہجے تے اپنی اپنی علاقائی زبان وچ تقریر کردے نیں۔ ایہناں تقریراں وچ معاشرے نوں سدھارن لئی تے چنگیاں چنگیاں گلاں سنا کے تے اسلام دے اصولاں دی تعلیم دی جانکاری دتی جاندی اے۔ چنگی حیاتی دے ہر پہلو بارے علماء تعلیم دیندے نیں۔ نال نال حالاتِ حاضرہ دے ضروری مسائل اتے وی چانن پایا جاندا اے۔ جمعے دی دوجی بانگ ملدی اے تاں خطیب گھبتے ہتھ وچ عاصا پھڑ کے ممبر اگے کھلو کے عربی زبان وچ پہلا خطبہ پڑھدا اے۔ فیر تھوڑا چر منبر اتے بیٹھ کے اٹھدا اے تے دوجا خطبہ پڑھدا اے۔ جماعت دی تکبیر دے بعد امام جمعے دی نماز پڑھاندا اے۔ جمعے دے عربی خطبے وچ رب دی توحید تے سدا بادشاہی دا ذکر ہوندا اے تے رب دے آخری نبی آنحضرت ﷺ دی شان آپ دے چار یاراں دی مثالی زندگی۔ چاچے آل اطہار تے صحابہ کرام دی عظمت تے بزرگی بیان ہندی اے تے ایہناں اتے درود تے سلام پڑھن لئی آکھیا جاندا اے۔ سارے سال وچ ہر جمعے، نکی تے وڈی عید اُتے خطبے دیندے نیں۔ حج دے دناں وچ عرفات دے میدان وچ ویلے دا خطیب حج دا خطبہ پڑھدا اے۔ جیہڑا اجکل دے سائنسی دور وچ پوری دنیا تے اپڑان لئی ریڈیو تے ٹی وی دی عالمی نشریات اتے نشر کیتا جاندا اے۔

Marfat.com

آنحضرت ﷺ دے دوہترے حضرت امام حسینؓ نے کربل دے میدان وچ یزیدی فوج دے اگے جیہڑے خطبے دتے۔اوہ خطبات دی دنیا وچ اک بوہت وڈی حیثیت دے خطبے نیں۔یزیدی دربار وچ امام زین العابدینؓ تے سیدہ طاہرہ حضرت زینبؓ دا خطبہ ظالم جابر حکمران اگے حق سچ دی گل کرن تے حق سچ اُتے قائم رہن دا سبق دیندا اے۔ایہناں پاک باز ہستیاں دے خطبے اج وی اوہناں دی عظمت تے اوہناں دے مونہوں نکلی حق سچ دی آواز نوں اُچا کردے نیں۔جمعے دے خطبے دنیا دی ہر نکرے جنگلاں، صحراواں، سمندراں تے پہاڑاں دے پرلے پاسے دیاں آبادیاں قصبے تے شہراں دے ہر محلے دیاں مسیتاں وچ گونجدے نیں تے ایہہ خطبے ابداں تیکر گونجدے رہن گے۔جدوں تیکر سورج طلوع ہندا رہوے گا۔کالی رات دی چادر نوں پاڑ کے چن اپنا چانن ونڈ دا رہوے گا۔نیلے انبر اتے تارے دُبّ اکبر تے کہکشاں لشکارے ماردے رہن گے۔دنیا دی حیاتی دے گلشن وچ رنگلی بہار بھنگڑے پاندی رہوے گی۔جدوں تیکر حق سچ دے متوالے خانقاہوں، دینی درساں۔عبادت گاہواں تے تبلیغی تھاواں اُتے نصیحتاں کردے رہن گے تے فقیر، درویش، فقر، غنا تے سلوک دیاں منزلاں طے کردے رہن گے۔تے دنیا دے حریص تے طالب دنیا دے مال دولت دے دوالے رقص کردے رہن گے۔

ہر جمعے نوں ہر مسیت دے خوبصور محراب وچ نصب کیتے تے شنگارے منبر اُتے عالم فاضل امام تے خطیب خطبے دیندے نیں۔''خطباتِ اثر'' وچ خاص کر کے نکی وڈی عید، جمعے تے نکاح دے خطبے شامل کیتے گئے نیں۔صدیاں توں لے کے خطیب ایہناں خطبیاں نوں عربی زبان وچ پڑھدے آرہے نیں سنن والیاں نوں ایہناں دے معنے سمجھ وچ نئیں آوندے۔فقط عربی خطبہ برکت تے ثواب لئی سن لیا جاندا اے۔میں اکثر پنڈاں قصبیاں تے شہراں دیاں مسیتاں وچ جمعے پڑھدا آرہیاں ہاں۔پنجابی زبان نوں جانن تے بولن والے وی عربی خطبہ سنا کے اوہدے معنے نئیں دسدے۔صرف موقع دی مناسبت نال علاقائی زبان وچ تقریر ہندی اے تے جمعہ پڑھیا جاندا اے۔گو میں زیادہ پڑھیا نئیں۔پر میرے دل دی اُمنگ سی۔کہ ٹھیٹھ پنجابی زبان وچ خطبے ترتیب دتے جان۔پنڈاں دے خطیب موقع دی مناسبت نال کتاب اُتوں پڑھ کے تقریر کرلین تے جمعے دا خطبہ پڑھا لین۔تے عربی متن دے معنے وی سمجھا سکن۔کتاب وچ تھاں تھاں تے موقعہ دی مناسبت نال حکائتاں، شعری نمونے تے نثری پارے دے کے کتاب نوں اسار دتا گیا اے۔عربی دی زیر زبر دی یاں معنے دی واہدہ گھاٹ تکو۔تاں اطلاع دے دینا۔تاں جے آئندہ اشاعت وچ دُرستگی کرلئی جاوے۔

دُعا گو: حاجی فقیر اثر انصاری فیض پوری

Marfat.com

رب واحد دی حمد ثناء

اللہ خلقن والا سب دا ازلوں ابداں تائیں
اول توں لے آخر تیکر اوہدا ثانی ناہیں

کُن فرما کے ساری دنیا وچ وجود لیاندی
دنیا دی ایہہ کھیڈ رچائی ڈٹھیاں من نوں بھاندی

آدمؑ تائیں عزت دے کے اپنا نائب بنایا
آدمؑ دی تعظیم دی خاطر ملکاں نوں فرمایا

سجدہ کرو ملائک سارے میرے آدمؑ تائیں
ایہہ خلیفہ نائب میرا ہیگا دوسرائیں

مٹی اک ہوا پانی نوں وچ وجود ٹکایا
چونہہ چیزاں دا ایہہ مرکب ہے انسان بنایا

عقل فراست تے دانائی ایہدے اندر پائی
ہمت حوصلہ تے دلیری ہر دے وچ ٹکائی

سب دنیا دیاں چیزاں رب نے خُلقیاں وَارو وَاری
آتش آبی تے ہوائی مخلوقات ایہہ ساری

اگ دے شعلے وچوں اللہ ہین جنات بنائے
پانی دے وچ کچھوے مچھی تے سنسار ودھائے

وچ ہوا دے پنچھی اُڈ دے پکھو پر ہلاندے
رنگ برنگیاں بولیا ں بولن باغوں میوے کھاندے

راتیں جھرمٹ کرے کلولاں کوئل کوکو بولے
باغاں وچ پپیہا کوکے رس کناں وچ گھولے

مٹی وچوں سبزیاں میوے کئی اناج اُگائے
ایہو غلہ بنی آدم دے کھاون دے کم آوے

نور دے وچوں اللہ سائیں ہین ملائک بنائے
کھان پین دی لوڑ نہ اوہناں بندگی دے وچ لائے

اللہ واحد اِک اکلا اوہدا ثانی ناہیں
ظاہر باطن سارا اے اوہنوں لہندے چڑھدے تائیں

کھیڈ رچائی رنگ رنگیلی دُھر حساب نہ آوے
رازق ہیگا سب دا اللہ سب نوں رزق پچاوے

شیراں تائیں ماس اے دیندا ہرنیاں پھڑ کے کھاون
گاواں دے لئی گھاہ اُگایا چر کے بھکھ مٹاون

باز تے شکرے نوں اُوس دتا گوشت دا نوالا
گھگھیاں تے کبوتراں تائیں چیرن پاڑن والا

ازلاں لے ابداں تیکر حکم اے اوہدا جاری
دم مارن دی واہ نہ ہیگی عاجز نوری ناری

فانی دا اُوس میلہ ہے ایہہ رنگلا لایا
جو جمیا اُوس مرنا آخر لوح محفوظ لکھایا

چار دہاڑے دنیا اندر ہر ذی جان گزارے
آخر موت دے وچ شکنجے آکے اوہ سدھارے

Marfat.com

جو گھڑیا اوس بھجنا آخر باقی ذات خدا دی
وچ وجود دے جو کوئی آیا صورت ہے فنا دی

فجرے ڈٹھا وچ چمن دے پھل اک مہک وکھاوے
لوھڈے ویلے ٹہنی اُتوں ڈگ کے خاک سماوے

ساوے رنگ دا پتر پھلدا سبزی خوب وکھا وے
لوھڈے ویلے ہو کے پیلا خاک دے وچ سماوے

روز بازارے چیز عجیبہ بن کے نویں اے آوندی
کجھ دن پچھوں ٹٹ پھٹ جاندی خاک دے وچ سماوندی

کالیاں زلفاں نین نشیلے آخر ماند ہو جاندے
چٹے دند ایہہ موتیاں ورگے خاک دے وچ ساندے

باہواں ڈولے سینے چوڑے بھاری شے اٹھاندے
آخر ہو کمزور ایہہ بازو خاک دے وچ ساندے

جیبھ دے وچوں ون سونے شیریں بول سہاون
آخر گونگے بولے ہو کے خاک دے وچ ساون

اکھیاں عید دا چن جو تکن نیڑا دور پچھانن
اکھ دی ختم بینائی ہندی گھٹ جاندا اے چانن

اللہ نے ایہہ کھیڈ رچائی ازلوں لے کے بھائی
لکھاں ایتھے قافلے آئے کر گئے لکھاں شاہی

باقی ذات خدا دی ہیگی باقی کوڑ کہانی
نام خدا دیاں بانگاں ملدیاں پنج ویلے نے جانی

آخر تیکر ناں اوہدے دے چرچے جگ تے رہنے
باقی ہر شے فانی ہیگی فانی جگ دے گہنے

باقی ذات خدا دی دائم ہونی ہر شے فانی
یاں فیر زندہ ناں اوہناں دا آثر جو رب دے جانی

Marfat.com

رب دا محبوبؐ حضرت محمد صلی اللہ علیہ آلہٖ وسلم

پاک محمدؐ سرور نے ہے شان نرالا پایا
آدمؑ توں لے اج دے دن تک ایسا نظر نہ آیا

بڑے شفیق آہے سرکاراں ہر اِک صفت مثالی
رحم تے عفو دے پیکر ہیسن جگ دی واگ سنبھالی

وڈے توں وی وڈا دشمن سینے دے نال لایا
ایسا کرم دا مینہ آقاؐ نے دنیا تے وسایا

بیکس تے مسکیناں تائیں دیندے سن پناہواں
لوہلے، لنگڑے، رنڈیاں بیبیاں تائیں کرن عطاواں

سب یتیماں دے سن ملجا شفقت نت فرماندے
کل مخلوق دے مولا ہیگے سب تے رحم کماندے

بالاں اُتے شفقت کردے ماڑیاں نوں گل لاندے
دکھیاں تے بیماراں دے سن آقاؐ دکھ ونڈاندے

تریٹھ سالاں دی وچ حیاتی ایناں رحم کمایا
کسے دے کولوں لیا نہ بدلا دل نہ کوئی دکھایا

بھکھے رہ کے بھکھیاں تائیں خوب رجاون والے
پاٹا تے پرانا پاکے تھان پھڑاون والے

ننگیاں تائیں دین پوشاکاں ونڈ دے رہے دستاراں
ماڑے دبڑیاں دے سہارے حضرت شاہ ابراراں

ماوا سن یتیماں دے اوہ خوبیاں بیشماراں
مان فقیری اُتے کر دے قائد نیکو کاراں

نال توکل تے قناعت استغنا دے پاروں
درجہ عالی آقا پایا شکر تے صبر ایثاروں

فیض روحانی ونڈن دے وچ آپ دا ناہیں ثانی
رب دی من رضا ہر ویلے دیندے رہے قربانی

رب دی وچ عبادت رُجھے ایسا عمل کمایا
رب دے پچھوں ایسا رتبہ ہور کسے نہ پایا

کل رسولاں نبیاں دے نیں بنے سردار محمدؐ
ماڑے دُبڑے دکھیاں دے نے مولا تے غمخوار محمدؐ

رات معراج دی رب سچے نے بھیج براق منگائے
جبرائیل لیایا مکیوں فلک دے سیر کرائے

آدمؑ توں لے عیسیٰؑ تیکر آپ نوں جانن والے
دیندے رہیے بشارت سارے شان پچھانن والے

جتھے جتھے رب دے ناں دیاں بانگاں ملدیاں بھائی
اوتھے اوتھے ناں آقا دا جپدی ہے لوکائی

جتھے ذکر خدا دا ہندا اندر دنیا ساری
فرشاں عرشاں فلکاں اُتے آپ دا سکہ جاری

پربت جنگل ساگر غاراں وچ شریعت جاری
منبراں اُتے خطبے پڑھدے عالم حافظ قاری

رب درود آقا تے پڑھدا نالے دنیا ساری
اثر فقیر آقاؐ دا اُمتی ملی سعادت بھاری

Marfat.com

یثرب دے وچ پاک نبیؐ نے قدم مبارک پایا
شہر دا ناں مدینہ رکھیا رب دا حکم پوچایا

وچ مدینے پاک نبیؐ دی قائم ہوئی بادشاہی
کفار مکہ نے مسلماناں تے کیتی آن چڑھائی

بدر دے اندر جنگ سی ہوئی فتح خدا فرمائی
اُحد ، خندق تے خیبر دے وچ ہوئی فیر لڑائی

فتح مکہ دے پاک دیہاڑے سرور مکے آئے
خانے کعبے اُتے پرچم رب دے نبیؐ لوائے

ساری دنیا دے وچ ایسی دین اسلام پوچایا
پاک نبیؐ دے پاک صحاباں واہ وا فرض نبھایا

وچ مدینے گنبد خضرا ٹھنڈ پائے وچ سینے
رحمت دی برسات اے ہندی ہردم وچ مدینے

آثر فقیر وی رحمت رب دی دیکھ اکھاں نال آیا
پاک نبی نے کرم کما کے اپنے کول بلایا

باراں ربیع الاول نوں سی رحلت سرور پائی
یاراں ہجری پیر دیہاڑے سد لیا کول الٰہی

چھ سو بتی عیسوی سن سی راوی سب بتلاندے
اٹھ جون نوں پاک محمدؐ لے تشریف سی جاندے

وچ مدینے رحلت پائی حجرے وچ دفنائے
روضہ اطہر شہر ایسے وچ فیض دے بحر وگائے

پاک نبی دیاں بیویاں پاکاں اُچے رتبے پائے
پہلی بیوی ، خدیجہ کبریٰؓ چنگے عمل کمائے

حضرت سودہؓ ، حضرت عائشہؓ مسلماناں دیاں ماواں
حضرت حفصہؓ ، حضرت زینبؓ مسکیناں سر چھاواں

حضرت ام سلمیٰؓ مائی ، حضرت زینبؓ ثانی
حضرت جویریہؓ مائی صاحبہ پائی شان شاہانی

حضرت اُم حبیبہؓ نے وی اُچا شان اے پایا
حضرت میمونہؓ تے صفیہؓ دا رب نے شان ودھایا

حضرت ماریہ قبطیہؓ صاحبہ مسلماناں دی مائی
ایہہ ازواج مطہرہ سبھے جگ وچ عزت پائی

صابر شاکر پردے داراں اک توں اک زیادہ
وچ عبادت رُجھیاں رہندیاں نیکیاں دل آمادہ

نہ دنیا دے مال خزانے ایہہ پسند لیایاں
پاک نبی دی قربت دے وچ آناں شاناں پائیاں

پاک اولاد نبیؐ سرور دی چھ گنتی کل آئی
قاسمؓ ، زینبؓ تے رقیہؓ سرورؐ دے گھر جائی

فاطمہ زہراؓ جنت خاتون اُم کلثومؓ دلاری
سب اولاد خدیجہؓ وچوں دتی خالق باری

ابراہیمؓ پتر اِک ہویا ماریہ قبطیہؓ مائی
سلسلہ نسب اے فاطمہ ولوں توریا پاک الٰہی

Marfat.com

وچ کتاباں لکھیا ڈٹھا راوی ذکر لیائے
نو ربیع الاول نوں سن سرور جگ تے آئے

پیر دا دن مبارک آہا آئے شاہ ابراراں
ویہہ اپریل پنج سو اکہتر عیسوی سن شماراں

باراں ربیع الاول وی آکھن اکثر وچ روائتاں
جگ سارا اے آنحضرت دا صدقہ تے خیراتاں

شعب بنی ہاشم دے اندر مکے شہر پیارے
گھر عبداللہ روشن ہویا نور دے سن لشکارے

کجھ مہینے پہلاں والد دنیا تھیں سدھایا
آمنہ بنت وہب دی گودی چن نے چانن لایا

دادے عبدالمطلب ہے سی نام محمدؐ دھریا
تن دن آمنہ دُدھ پیایا سینہ ماں دا ٹھریا

حضرت ثوبیہ اک ہفتہ سی آپ نوں دُدھ پیایا
فیر حلیمہ سعدیہ دی سی سرور گودی آیا

چار سالاں تک گھر حلیمہ سرور رونق لائی
آمنہ دی امانت احمدؐ دائی نے اپڑائی

چھ سالاں دی عمر دے اندر ماں نے رحلت پائی
عبدالمطلب دادے نے فیر شفقت سی فرمائی

عبدالمطلب نے جد چھڈیا فانی دنیا تائیں
چاچے ابو طالب نے سانبھیا دو جہان دا سائیں

نال چاچے دے احمد سرور سفر تجارت پایا
باراں سال دی عمر دے اندر شام نوں قدم اٹھایا

خدیجہ بنت خویلد دا فیر مال تجارت بھریا
دوجی واری احمد سرور سفر تجارت کریا

واپس آئے مکے اندر خوش خدیجہ ہوئی
شادی دا پیغام سی گھلیا فکر نہ رہ گیا کوئی

نال خدیجہ سرور دا سی عقد مبارک ہویا
پنجی سال دی عمر مبارک پاک نبیؐ دی گویا

چالی سال خدیجہ دی سی عمر مبارک آہی
ساری دولت مائی صاحبہ نے آپ دے نانویں لائی

کول مکے دے غار حرا وچ سرور عالم جاندے
سارا ویلا وچ عبادت اندر غار لنگھاندے

چالی سال دی عمر دے اندر پہلی وحی سی آئی
پاک قرآن سی نازل ہویا پھیل گئی روشنائی

ترئی سالاں تک وحی سی آیا آکھاں لے قرآنی
دین اسلام دی دعوت دتی احمدؐ رب دے جانی

قوم قریش دی ہوئی مخالف کسر نہ چھڈی کائی
وچ تبلیغ دے احمدؐ سرور زحمت بہت اٹھائی

جدوں شہید کرن دی نیت کیتی سی کفاراں
مکہ چھڈے کے ہجرت کیتی یثرب ول سرکاراںؐ

Marfat.com

پہلا خلیفہ: امیر المومنین
حضرت ابوبکر صدیق رضی اللہ عنہ

عبدالکعبہ اصلی تاں اے رکھیا ماپیاں پیارا
ابو قحافہ پیو دا ناں اے پیو دی اکھ دا تارا

سلمیٰ بنت صخر اے مائی اچیاں شاناں والی
لقب عتیق صدیق پیارے ہستی آناں والی

کنیت ابو بکرؓ اے سوہنی پاک نبیؐ دا پیارا
یار غار تے یار مزار اے عظمت دا منارا

مکے دے وچ پیدا ہویا اوتھے ہوش سنبھالی
پنج سو تہتر عیسوی سن وچ پائی ولادت عالی

مسلماناں دا پہلا خلیفہ سرورؐ نے سراہیا
اعلان نبوت ہویا مکے کلمہ بول سنایا

مرداں وچوں سب توں پہلاں آپ ایمان لیائے
آخر دم تک نال نبیؐ دے اپنے بھار ونڈائے

مکیوں جس دم ہجرت کیتی آقاؐ نبی پیارے
نال نبیؐ دے سفر سی کیتا تن من اپنے وارے

غار ثور وچ نال نبی دے ایس نبھائی یاری
سب اسلامی جنگاں اندر شرکت کیتی بھاری

وچ تبوک دے غزوے اپنا جھنڈا سی اٹھایا
نانویں سال ہجری اندر رتبہ اُچا پایا

حج دا ایہہ امیر بنایا ثریا نال صحاباں
صوم صلوٰۃ دا ڈاہڈا پکا جلوے وانگ مہتاباں

پاک محمدؐ سرور اُتوں مال تے دولت واری
پاک نبی دا ساتھ نبھایا کدے نہ ہمت ہاری

سرورؐ جدوں بیمار ہوئے سن زور بیماری پایا
حضرت ابوبکرؓ آقا سی امام بنایا

پردہ کیتا سرور جسدم غم دی چادر چھائی
وچ مدینے بنے خلیفہ کیتی حق ادائی

چھ سو بتی عیسوی اندر سی خلافت پائی
رحلت تیکر رہے خلیفہ چنگی طراں نبھائی

وچ مدینے رحلت پائی اُچا رتبہ پایا
پاک نبی دے پہلو دے وچ عاشق گیا دفنایا

غار ثور وچ جویں رفاقت پاک نبیؐ دی پائی
رحلت پچھوں کول نبی دے مرقد گئی بنائی

عاشق پاک نبیؐ سرور دے جدوں مدینے آون
پڑھ درود سلام تمامی سرورؐ نوں پوچاون

پاک نبیؐ دے یار دے اُتے دی سلام پوچاندے
دینی خدمت جیہڑی کیتی سارے ہین سلاہندے

Marfat.com

روم ، ایران دے مُلکاں اندر لوہیا عمرؓ منوایا
فتح اسلام دین ہوئی ہرتھاں جھنڈا دین دا لایا

بڑے مدبّر عمرؓ پیارے منتظم سن بھارے
غیر معمولی خوبیاں دے حضرت اُچ منارے

لوہے وانگ عزم دے پکے فیصلہ جو وی کردے
بڑے بہادر شہسوار سی وچ جلالت ورھدے

قمری سال مطابق ایہناں جو خلافت پائی
چھ ماہ دس برساں تے چار دناں دی مُدت آئی

ایہناں دی اولاد دے وچوں عبداللہؓ رتبہ پایا
دوجا عبدالرحمٰنؓ اکبر وی واہ وا ناں کمایا

حضرت حفصہؓ بیٹی آہی مسلماناں دی مائی
حضرت نبیؐ دے نال عمرؓ نے اپنی دھی ویاہی

تے زینبؓ دختر مظعون دے بطنوں ہیسن جائے
تناں وچ عبادت رب دی سن لحات لنگھائے

مغیرہ بن شعبہ دے نوکر ڈاہڈا ظلم کمایا
حضرت عمرؓ شہید کرن دعا اوس نے متا پکایا

فجر دی بانگ ہوئی اک سرگی گھر تھیں عمر سدھائے
مسجد نبویؐ دے وچ حضرت نماز پڑھاون آئے

شروع جماعت ہوئی جس ویلے سی تکبیر بلائی
حضرت عمرؓ نے اگے ہوکے شروع نماز کرائی

ابو لولوء صف وچوں آ کے وار خنجر دے کیتے
خنجر دے چھ وار ظالم نے کیتے چپ چپیتے

ناف دے تھلے وجا خنجر زخم گیا لگ کاری
ترئی ہجری سن بدھ دیہاڑے حملہ سی یکباری

ستائی ہیسی ذوالحج مہینوں ڈگے پھٹل ہو کے
بدن دے وچوں رت سی نچڑی ساری وگ گئی چوکے

یکم محرم ہفتے دے دن عمر شہادت پائی
سن ہجری دا سال چوی سی خبر تاریخوں پائی

عائشہؓ دی اجازت دے نال عمر گیا دفنایا
پاک نبیؐ دے پہلو دے وچ مرقد گیا بنایا

سولاں ہجری دا اِک واقعہ راوی نے فرماندے
بیت مقدس فتح سی ہویا پرچم نوں لہراندے

حضرت عمرؓ نے کجھ دیہاڑے فوجیاں نال گزارے
فوجی افسر تے عمالاں لئے موج نظارے

فوجی افسر دسترخوان تے عیشاں پئے اُڈاندے
کُکڑ تے بٹیرے کھاندے میدہ گُنھ پکاندے

عام سپاہیاں دا اوس ویلے راشن سی معمولی
بعضیاں تائیں رُکھی روٹی نہ گاجر نہ مولی

Marfat.com

کجھ صحابہؓ حبشے ولے گئے اجازت لے کے
جا کے کرن عبادت لگے گوشے دے وچہ بہہ کے

شاہ نجاشی مسلماناں تے بڑا احسان کمایا
دے کے شاہ پناہ ایہناں نوں کافراں تھیں بچایا

نالے آپ ایمان لیایا پاک نبی سرورؐ تے
رب نے رحمت خاص سی کیتی اہدے بار تے گھر تے

حضرت ارقم دے گھر راتیں کجھ صحابہ بہندے
آکھاں اِک دوجے نوں دس سوہ اسلام دی دیندے

اِک راتیں سن جمع صحابہ دار ارقم اُتے
رب دے بندے کرن عبادت باقی لوکی ستے

عمرؓ سی دارِ ارقم آیا ہتھ وچ تیغ فولادی
کیتا موم خدا نے اوہنوں رحمت ہوئی خدا دی

کجھ صحابہ سامنے ہیسن کلمہ بول سنایا
رب تے اوہدے نبی دے اُتے عمرؓ ایمان لیایا

پاک نبیؐ دی خدمت اندر حاضر عمرؓ سی ہویا
رحمت دے خزانے مل گئے جاگے بخت سی گویا

دین اسلام نوں مل گئی طاقت حضرت عمرؓ دے پاروں
ساری عمر نبی نال رہ کے فیض پائے سرکاروں

سب اسلامی جنگاں اندر عمرؓ نے شرکت کیتی
باقی عمر اسلام دی خدمت کر دیاں کردیاں بیتی

خاص مشیر نبیؐ دے جیہڑے عمرؓ وی رکن بنایا
جدوں نبیؐ نے رحلت پائی رب نے کول بلایا

وچ مدینے کجھ انصاری تخت دے ولے آئے
لین خلافت دے منصوبے اوہناں سن بنائے

سقیفہ بنی ساعدہ دے تائیں سن خلیفہ چاہندے
تاں سمجھایا عمر ولی نے سدھے راہ تے آندے

عمرؓ دی بیباکی نے اپنا ہیسی رنگ وکھایا
نال فراست ابوبکرؓ نے تخت تے عمرؓ بٹھایا

جے نہ عمرؓ بہادر کہندا مشکل ڈاہڈی آوندی
ابوبکرؓ دی وچ خلافت قوم رکاوٹ پاوندی

ابوبکرؓ نے عمرؓ دے تائیں خاص مشیر بنایا
پاک نبی دا رل کے دوہاں سی پیغام پوچایا

ابوبکرؓ دی رحلت پچھوں عمرؓ خلافت پائی
ساڈے دس سالاں دے اندر ورتی خوب دانائی

عمرؓ تدبر تے لیاقت اندر سن مثالی
سکہ خوب چلایا ایہناں دین دی شمع سی بالی

وچ خلافت عمرؓ دی ملیاں دین اسلام نوں شاناں
دو عظیم شاہیاں سن جھکیاں اگے مسلماناں

Marfat.com

آپ دے کہنے اُتے ہیسن کئی ایمان لیائے
اک عثمانؓ ، زبیرؓ سی دوجا طلحہؓ جان کرائے

عبدالرحمٰنؓ بن عوف وی ہیسن چوتھے ایمان لیایا
پنجواں سعد بن ابی وقاصؓ نے سچا دین سی پایا

جدوں تبوک دی جنگ دے ولے لشکر واگ اٹھائی
گھر دی ساری پونجی لیا کے سرورؐ پیش ٹکائی

مکے توں مدینے تیکر ہجرت جدوں سی کیتی
جانثار نبیؐ دا بنیا بھانویں مشکل بیتی

اپنے جگر دی بوٹی عائشہ نبی دے نال ویاہی
پاک نبیؐ نے آپ دے پچھے فرض نماز ادائی

جنگ یمامہ دے وچ ہیسن کافراں نرغے پائے
حافظ کئی شہادت پاگئے قاری جنت دھائے

حضرت عمرؓ دے مشورے اُتے حکم صادر فرمایا
جمع قرآن کرن دے اتے عملہ اک لگایا

دین اسلام پھیلاون دے وچ کوشش کیتی پوری
آثر ایہناں تے پڑھن درود اں ہر دم بشر تے نوری

دوسرا خلیفہ:
امیرالمومنین فاروقِ اعظم
حضرت عمر بن الخطاب رضی اللہ عنہ

دُوجا خلیفہ پاک نبیؐ دا رُعب جلالت والا
منگیا نبیؐ نے آپ خدا تھیں دے دتا رب تعالیٰ

پنج سو تے تراسی عیسوی مکے دے وچ جایا
چھ سو تے چتالی اندر جام شہادت پایا

اصلی ناں عمر اے سوہناں چمکے وانگ ستارے
ابو حفص کنیت پیاری لکھن کتابیں سارے

فاروق اعظم لقب عمرؓ دا وچے کتاں آیا
باپ دا ناں خطاب اے ہیگا رتبہ عالی پایا

عتمہ بنت ہشام اے مائی عزتاں آناں والی
تیراں سال حضور توں نکے ہیبت رعب جلالی

جرأت تے بیباکی دے وچ مکے نہ سی ثانی
پہلی وحی حضورؐ تے اتری جدوں کلام ربانی

ستائی سالاں دا عمرؓ سی اودوں وچے روائتاں آیا
دین اسلام دا سخت مخالف رت دا سی ترہایا

جدوں ستایا مسلماناں نوں مکے دے کفاراں
ہجرت حبشے دے ول کر جاؤ آکھیا شاہ ابراراں

Marfat.com

ابوبکرؓ دی وچ خلافت فتنے اُٹھے سائی
لوکی کئی مرتد ہوئے سن کھلری سی گمراہی

کئی ذکوٰۃ توں ہو انکاری خارج ہوئے ایمانوں
ابوبکرؓ نے فوجاں گھلیاں پائی فتح میدانوں

اک کذاب مسلیمہ نے سی اُٹھ کے شر پھیلایا
دعوت کر نبوت دا اوس جھوٹھا جال وچھایا

آیا وچ مقابلے جس دم ماریا گیا مکاری
ابوبکرؓ دے لشکر واہ وا اہدی بھگت سنواری

فتوحات لئی ابوبکرؓ نے لشکر کئی چڑھائے
پر اندرونی شورش پاروں اکثر واپس آئے

عرصہ تھوڑا ملی خلافت ایس گلوں وی تھوڑاں
فتح دے وچ رکاوٹ پائی ایہناں کئی اجوڑاں

شادیاں دو اسلام توں پہلاں ہین صدیق رچائیاں
دو اسلام دے اندر آ کے شادیاں سن فرمائیاں

پہلی بیوی بنی قتیلہ وچ بھر پور جوانی
عبداللہؓ پیدا ہویا اوس تھیں اسماءؓ دھی سیانی

اُمِ رومانؓ سی دوجی بیوی دنیا وچ مثالی
عبدالرحمٰنؓ سی جمیا اوس تھیں عائشہؓ شاناں والی

تیجی بیوی اسماء وچوں پُت محمدؐ جایا
چوتھی سی حبیبہ بیوی اُچا رُتبہ پایا

دھی اِک پیدا ہوئی ایس توں وچ کتاباں آیا
اُمِ کلثومؓ سی ابوبکرؓ نے اوہدا ناں رکھایا

بوہت ایثار دے مالک ہسن طبع دے وچ سچائیاں
تاں صدیق ایہناں نوں کہندے عزتاں آناں پائیاں

سب دا میں احسان چُکایا کہندا نبیؐ پیارا
ابوبکرؓ دے احساناں دا حشر نوں لاہواں بھارا

ایہر بدلہ ابوبکرؓ دے سب احساناں والا
روز حشر نوں دیوے گا خود آپ ہی باری تعالیٰ

کئی غلام خرید کے ایہناں نے آزاد کرائے
سیدنا بلال وی ایہناں لے کے مُل چھڈائے

دین اسلام قبول کرن توں پہلاں دولت بھاری
چالی ہزاراں درم سی آپ دی جیب اندر یکباری

ساری پونجی دین اسلام دے نانویں ایہناں لائی
رب دے راہ وچ خرچ سی کیتی اپنی نیک کمائی

ہجرت ویلے درم ایہناں کول باقی پنج ہزاراں
پاک نبیؐ توں وارے ایہناں ودھ کے وچ ایثاراں

جدوں معراج نبی نوں ہویا رب نے عرش بلایا
کر تصدیق معراج دی ایہناں سی یقین دوایا

Marfat.com

تکیا جدوں بلالؓ ہوراں نے عمرؓ نوں گل سنائی
پچھیا عمر بلا کے فوجی کِسراں عیش اُڈائی

آکھن لگے افسر فوجی غلے دی فراوانی
ہر اِک شے ہے سستی ایتھے آٹا دانہ پانی

وچ حجاز دی جنی رقموں کھجور تے روٹی پایئے
اونی لاگت دے وچ ایتھے میدہ گوشت کھایئے

ایس معقول جواب دے اُتے عمرؓ ہیسی مسکایا
مال غنیمت تے تنخواہ توں کھانا اَڈ ورتایا

عمرؓ نے شروع اسلام دے اندر جو کیتے کارنامے
ہین چوتالی کارنامے اور منّے کُل زمانے

اوہناں وچوں کجھ دا ایتھے لکھ کے ذکر سناواں
انشاء اللہ فیر کدی میں خدمت وچ لیاواں

فجر دی بانگ دے اندر ایہناں ایہہ الفاظ ودھائے
اَلصَّلٰوۃُ خَیْرٌ مِّنَ النَّوم موَذّن آکھسنائے

حضرت عمرؓ نے مائیاں تائیں دسی پردے داری
اوسے ویلے پردے والی رب نے آیت اتاری

ہجری دا سن عمرؓ پیارے رائج سی کروایا
مردم شماری کر مُلکاں دی عمر حساب لکھایا

امن دے لئی پولیس بنائی بن گئے ہیسن تھانے
بد امنی نہ پھیلے کدھرے دُنیا سکھ پئی مانے

نماز تراویح عمرؓ ولی نے سی باقاعدہ کیتی
ویہہ تراویاں نال جماعت دے پڑھدے نیں اج سیتی

عدالت دا نظام مکمل حضرت عمرؓ کرایا
جیل خانے ہتھکڑیاں نالے ڈاک خانہ بنوایا

وچ مسیتاں چانن کیتا مشعل دیوے بالے
موَذن تے امام رکھائے تنخواہ ماہانہ والے

فوج نوں اک باقاعدہ صورت دتی عمرؓ پیارے
ورہی تے نشان لگا کے لشکر سن شنگارے

عسکری قائم نظام سی کیتا منظم روپ دلا کے
شراب نوشی دی حد سی بنھی اَسی کوڑے لا کے

اِکو ویلے تن طلاقاں بائن حکم سنایا
شرعی مسئلہ اصول قیاس دے نال جاوے سلجھایا

فوجیاں وچ تنخواہ تے راشن عمرؓ ولی ورتایا
زندہ باد عمرؓ دی ہستی نیک مائی دا جایا

لکھ سلام ہوون اوس تائیں پاک نبیؐ دا پیارا
حج دی رُت وچ آثر نے ڈٹھا مرقد دا نظارا

Marfat.com

تیجا خلیفہ:

ذی النورین امیرالمومنین
حضرت عثمان غنی بن عفان رضی اللہ عنہ

پنج سو چھہتر عیسوی اندر غنیؓ پیدائش پائی
چھ سو چھپنجہ عیسوی اندر سد لیا کول الٰہی

شاناں والا ایہہ صحابی سرور دا پیارا
تیجے خلیفے مسلماناں دے وگدا فیض دا دھارا

مکے وچ ولادت ہوئی ایتھے ہوش سنبھالی
ماں دا ناں اے اروی بی بی کنبہ اُچا عالی

دادکے نانکے سب قریشی مکے دی سرداری
اُموی شاخ قریش دی وچوں نسبی ناطہ جاری

جدوں اسلام دے ڈنکے وجے ابوبکر سمجھایا
ذی النورین نے ہتھ اوہناں تے کلمہ بول سنایا

پاک نبی دی اکھ دی ٹھنڈک حضرت رقیہؓ پیاری
نال عثمانؓ دے نبیؐ ویاہی جد اُوہ خلد سدھاری

اُمِ کلثوم سی دوجی بیٹی نبیؐ نے فیر ویاہی
ذی النورین دو نوراں والا شہرت ایہناں پائی

قبل اسلام دی ہر میٹنگ وچ شرکت کیتی بھاری
عثمان غنی نے کلمہ پڑھ کے پونجی دین توں والی

صلح حدیبیہ ویلے ہسن ایہہ سفیر بنائے
مسلماناں دے ولوں مکے لے سنیہا آئے

سن امیر کبیر مکے وچ ذاتی مال بتھیرا
بوہتا دین اسلام تے لایا پایا شان اُچیرا

ایسے گلے غنی ایہناں دا لقب ٹکایا سرورؐ
دھیاں دو نکاح وچ دتیاں سینے لایا سرورؐ

رسول اللہؐ دے عہد دے اندر کاتب وحی سدائے
پاک قرآن دی کر کتابت اُچے رتبے پائے

ابوبکرؓ نے وچ خلافت خاص مشیر بنائے
حضرت عمرؓ وی خاص مشیر دے منصب تے بٹھائے

اہم تحریراں فرماناں دی غنی تحریر بناندے
لکھ تیار مسودہ کر دے مہر امیر دی لاندے

حضرت عمرؓ شہادت پائی غم دے بدل چھائے
چھ بندیاں دی بن کمیٹی گئے سن ووٹ پوائے

غنی عثمان دے ناں دا قرعہ نکل صندوقوں آیا
ست نومبر چھ سو چوتالی خلیفہ گیا بنایا

84320

Marfat.com

عہد فاروقی اندر جیہڑیاں فتوحاتاں سن رہیاں
عہد عثمان دے پوریاں ہوئیاں فوجاں جتدیاں گئیاں

آپ دی وچ خلافت پہلا بحری بیڑا چلیا
روحی بازنطینیاں دا اوس آل دوالا ولیا

جزیرہ قبرص عہد غنی وچ ہتھ مجاہداں آیا
آپ دی وچ خلافت اکثر شورشاں سر اٹھایا

ایہہ اندرونی فتنے آخر شعلے بن گئے سائی
ہر پاسے سن شورشاں اٹھیاں امن نہ رہ گیا کائی

کوفے بصرے مصر دے لوکاں رل صلاح بنائی
اندر خانے ہو منظّم اِک تحریک چلائی

عثمان غنی نوں تختوں لاہ کے ہور امیر بنایئے
مرضی دا جو حکم چلاوے موجاں عیش اڈایئے

حاجی بن کے مکے اپڑے فیر مدینے آئے
کر محاصرہ آپ دے گھر دا باغیاں پہرے لائے

اُچی اُچی نعرے مارن رل کے انھی پائی
کہن خلافت چھڈ دیو فوراً تہاڈی لوڑ نئیں کائی

عثمان غنی دے آستانے دا رہیا محاصرہ جاری
بائی دن مکمل بیتے بنی مصیبت بھاری

باغیاں نوں ایہہ سوہ سی اپڑی شاموں فوجاں آئیاں
ساڈیاں مشکاں بن دیون گے لڑن گے جنگ لڑائیاں

کمک دے اپڑن توں وی پہلاں اوہناں کیتی دھائی
خلیفے دے مکان دے اندر وڑ گئے باغی سائی

کر دے سن تلاوت حضرت مُوذیاں تیغ اُٹھائی
وار غنی دے سر تے کیتا رت دی دھار وگائی

رت دی دھار قرآن تے ڈگی آپ شہادت پاگئے
نائلہ ودھی بچاون دے لئے موذی اگے آگئے

ماری تیغ باغی نے ایسی نائلہ لفی یکباری
انگلاں نال تلوار دے کٹیاں خون ہویا سی جاری

ایہر پیش نہ چلے کوئی باغیاں ات مچائی
ذی النورین خلیفے تیجے سی شہادت پائی

چھو سو چھپنجہ ویہہ مئی نوں غنی شہادت پائی
دین اسلام دا کنگرہ جھڑیا دین دا مرد سپاہی

سی ذی الحج مہینہ آہا چن دی سی اٹھاراں
پینتی ہجری سن دے اندر اجڑیاں گلزاراں

غنی دی ایس شہادت پچھوں فتنیاں سر اٹھایا
دین اسلام دے تائیں موذیاں ڈاہڈا ضعف پوچایا

غنی دے عہد خلادت اندر جمع قرآن سی ہویا
نقلاں کئی ملکاں وچ گئیاں کارنامہ سی گویا

Marfat.com

سب آئتاں نوں کٹھیاں کر کے اِک قرآن بنایا
کر کتاب کئی ملکاں وچ پڑھن دے لئی اپڑایا

مسجد نبویؐ نوں کشادہ پہلوں عمرؓ کرایا
ہور اضافہ غنی نے کیتا عالی رتبہ پایا

پتھر چونے دے نال ایہناں سی تعمیر کرائی
ہور کشادہ مسجد نبویؐ کیتی ایہناں سائی

پاک نبیؐ دے عہد دے اندر غنیؓ تجارت کردا
وحی دی ایس کتابت کیتی بندہ سی سر کردہ

سب توں پہلاں حفظ اے کیتا غنیؓ قرآن سی سارا
وقت شہادت وچ تلاوت رجھیا سی پیارا

خون آلودہ اوہو نسخہ اج وی ہیگا یارا
ازبکستان عجائب گھر وچ ہے محفوظ اوہ سارا

تاشقند وچ نسخہ رکھیا لوک زیارت کردے
چم کے نال سینے دے لاندے اکھیاں اُتے دھردے

دین اسلام پھیلاون دے وچ آپ تعاون کیتا
دین اسلام دی خدمت کردیاں جام شہادت پیتا

دین اسلام توں پہلاں وی سی پاک صاف زندگانی
شرم حیا دے پیکر ہسن خلق دی شمع نورانی

کامل الحیا والایمان آپ لئی لفظ نے آئے
نال قریشیاں انس بڑا سی بیان کتابیں پائے

عربی کسے نوں لفظ جاں آکھن بنی مثال پیاری
''ایناں پیار اے نال تہاڈے وچ حیاتی ساری''

جناں پیار قریشیاں دے نال سی عثمان نوں آیا
عرب دے وچ محاورہ بنیا خلقت نے دہرایا

پاک قرآن دی اک قرأت تے کیتے جمع تمامی
اِک طرز تے کرن تلاوت بندے خامی عامی

مال دولت وی نال شرع دے جمع زکوٰۃ کرا کے
ماڑے وبڑے حقداراں نوں دیندے سن ورتا کے

جمعے دی پہلی بانگ دوا کے کرن اعلان جمعے دا
دوجی بانگ تے جمعہ پڑھایا ودھ گیا شان جمعے دا

بانگیاں دی تنخواہ سی لائی حضرت غنی پیارے
اپنی لوڑ نوں کر لین پورا تکن نہ دوارے

مسجد نبویؐ دی اساری غنی نے جدوں کرائی
پلیوں دے کے مال روپیہ کسر نہ چھڈی کائی

قُبا مسجد دی بنوائی کیتی ہور کشادہ
اوہدے وچ وی حصہ پایا ذی النورین زیادہ

قرآن پاک دیاں نقلاں کر کے ملکاں وچ اپڑائیاں
وچ مسیتاں بہہ کے مسلم کر دے رہن پڑھائیاں

Marfat.com

عہد خلافت آپ دی اندر بحری بیڑا بنیا
قرضہ دے کے لین نہ واپس کیڈے جذبے جنیا

عہد رسالت دے وچ کاتب وحی دا رتبہ پایا
پاک نبیؐ قرآن لکھاندے کاتب غنی بنایا

ہجرت کر کے سرور عالم جدوں مدینے آئے
پانی دی ضرورت ڈاہڈی کئی رہندے ترہائے

بئر رومہ مل لے کے ایہناں وقف دین لئی کیتا
سب صحاباں مٹھا پانی رج رج کے سی پیتا

ویہہ ہزار درم دا کھوہ سی غنی نے قیمت تاری
پاک نبیؐ دء اُمت اُتوں دولت ایہناں واری

میں وی حج دی رت دے اندر جدوں مدنے آیا
اکھیں ڈٹھا کھوہ رومہ دا مولانا نے وکھایا

چار چفیرے سبزہ ای سبزہ نظری آؤن کھجوراں
کھوہ دا پانی ملے ایہناں نوں رنگت سوہنی بوراں

جانوراں دے چرن پھرن نوں چراندیاں کئی بنوائیاں
دین اسلام دی خدمت کر کے اُچیاں شاناں پائیاں

جنت البقیع دے اندر مرقد گیا بنایا
آثر فقیر وی حج دے موسم ویکھ کے تُربت آیا

چوتھا خلیفہ:

رب دا شیر

ابو تراب حضرت علی بن ابی طالب رضی اللہ عنہ

حضرت علیؓ اے شیر خدا دا جذبے ہمتاں والا
ہر میدان فتح ایہہ بخشی علیؓ نوں رب تعالیٰ

پنج سو نڑینویں عیسوی اندر علیؓ کے وج جایا
چھو سو اکاٹھ عیسوی اندر جام شہادت پایا

چوتھے ایہہ خلیفہ ہوئے مسلماناں دے سائی
خانے کعبے کے اندر علیؓ ولادت پائی

ناں والد دا ابو طالب اے کے دی سرداری
بوہت اولاد مولا نے دتی فضل ہویا رب باری

پاک نبیؐ نے ابو طالب تھیں منگیاں شیر خدا دا
گھر نبیؐ دے علی سی پلیا نیکیاں دل آمادہ

فاطمہ بنت اسد اے مائی ڈاہڈی سگھڑ سیانی
ابو تراب کنیت پائی رب دے شیر لاثانی

بالاں وچوں سب توں پہلاں علیؓ ایمان لیائے
ساری عمر نبیؐ نال رہ کے اُچے رتبے پائے

Marfat.com

مکے دے کفاراں جسدم نبی نوں بوہت ستایا
یثرب ولے ہجرت کر جاؤ حکم نبیؐ نوں آیا

ہجرت ویلے رات نوں آقاؐ علیؓ نوں حکم سنایا
اپنے بستر اُتے سرورؐ علیؓ نوں رات سوایا

ابوبکرؓ دے نال سی سرورؐ ہجرت کر کے چلے
مکے دے کفاراں ہسن سارے رستے ملے

چپ چپیتے مکے وچوں سرورؐ ہوئے روانہ
غار ثور وچ ٹھہرے آقاؐ من کے حکم ربانا

ابوبکرؓ دے نال جدوں سن آقا یثرب آئے
عثمانؓ امانتاں دے کے اپنے ہسن فرض نبھائے

پاک نبیؐ دی تابعداری دے وچ وقت لنگھایا
کاتب وحی دا علیؓ بہادر نبی قرآن لکھایا

سب اسلامی جنگاں دے وچ لڑدے رہے لڑائیاں
شہسوار میدان دے ہسن فوجاں اگے لائیاں

خیبر دے قلعے دے اُتے کیتی جدوں چڑھائی
فتح کرن لئی اوس دیہاڑے بڑی رکاوٹ پائی

پاک نبیؐ نے علی دے ہتھ وچ جھنڈا سی پکڑایا
رب دے شیر نے بوہا پٹ کے قلعے تے قبضہ پایا

فاتح خیبر علیؓ بہادر زور آور ستزانا
ذوالفقار علیؓ دے ہتھ وچ جانے کل زمانہ

مرہب تائیں ماریا حیدرؓ جیہڑا سامہنے آیا
تیغ علی دی چمکی جسدم دھرتی تے ٹپکایا

عالم فاضل عابد زاہد شیر بہادر نالے
علم دے اندر کوئی نہ ثانی سوچاں سمجھاں والے

پاک نبیؐ نے علیؓ دے بارے ایہہ فرمان سنایا
اَنَا مَدِیْنَۃُ الْعِلْم وَ عَلی بَابِھَا آیا

میں علم دا شہر ہیگا واں آکھیا نبیؐ پیارے
علیؓ ایہدا دروازہ ہیگا اندر عالم سارے

ابوبکرؓ وی وچ خلافت علیؓ مدد فرمائی
حضرت عمرؓ دے عہد خلافت علیؓ نہ کنڈ وکھائی

جد عثمانؓ دا عہد خلافت وچ مدینے آیا
حضرت علیؓ نے اوہناں دا سی ودھ کے بھار ونڈایا

اہم سیاسی گلاں دے وچ مدد سن فرماندے
دینی کئی اموراں اُتے ہسن چانن پاندے

اپر علیؓ دا عہد خلافت ہو گیا ڈکو ڈولے
امیر معاویہؓ سامنے آیا ہور وی بن گئے ٹولے

عثمان غنیؓ دے قتل دا اکناں طلب قصاص سی کیتا
ظلم ہویا عثمان غنیؓ تے جام شہادت پیتا

Marfat.com

کجھ دن پچھوں شام دے اندر معاویہ حکم چلایا
بیٹھا بن خلیفہ اوتھے رب دا شیر بھلایا

اک دوجے دے حامی ودھ گئے زور مخالف لاون
معاویہؓ تے علیؓ دے تائیں لگے اوہ لڑاوان

دین اسلام دی عظمت اُتے نازک ویلا آیا
معاملہ ہندا گیا سی ڈنگا کسے نہ آ سمجھایا

چھ سو چھینجہ عیسوی سن وچ جنگ جمل دی ہوئی
خون ریزی سی ڈاہڈی ہوئی خلقت کافی موئی

چھ سو ستونجہ عیسوی دے وچ جنگ صفین سی لگی
دو طرفاں دے مرے بتھیرے وا نفرت دی وگی

معاویہؓ نے علیؓ دیاں فوجاں لڑلڑ کے سن گھٹیاں
آخر دو بندیاں اتے دونہہ نے گلاں سٹیاں

ابو موسیٰؓ اشعری ثالث فیصلے لئی بنایا
دوجا عمرو بن عاصؓ دی ثالث بن کے آیا

ایہر ہویا نہ سمجھوتہ ہو گئی بات لمیری
شان شوکت اسلام دی اُتے جھلی لال ہنیری

بیشمار موئے سن بندے رت دے ویہن سی چلے
معاویہ بیٹھا شام دے اندر علیؓ سی کوفے ولے

علیؓ مدینیوں کوفے اندر اپنا تخت بنایا
اتھے رہ کے شیر خدا دے اپنا حکم چلایا

اوس زمانے اندر سی اک فرقہ ظاہر ہویا
کہن خوارجی اوہدے تائیں حامی علیؓ دے گویا

ثالثاں تے اوہ ہوئے نہ راضی آخر باغی ہوگئے
ہو گمراہی پٹھے راہ تے ہسن ایہہ کھلوگئے

تخت خلافت دے دو ٹوٹے ہو گئے اوس زمانے
خلق پیار مروت بھلے جاپن لوک بیگانے

نجف، عراق، حجاز، دے اندر علی دی ہوئی شاہی
شام دے آل دوالے ہسی معاویہؓ نگہ جمائی

دو خلیفے بن کے لگے اپنا حکم چلاون
دو دھڑیاں نوں لوک منافق لگے سن لڑاون

کوفے دے وچ علیؓ بہادر اپنا حکم چلاوے
نماز پڑھاون وچ مسیتے اِک فجر اوہ آئے

وچ محراب دے علی بہادر نیت نماز کھلویا
عبدالرحمٰن سی پت ملجم دا اوسدا حملہ ہویا

خنجر ماریا ظالم ودھ کے زخم لگا سی کاری
دھرتی اتے شیر سی ڈگا خون فوارہ جاری

کجھ دن پچھوں علیؓ بہادر نے شہادت پائی
نجف عراق دے اندر مرقد علیؓ دی گئی بنائی

Marfat.com

نجف عراق دے اندر روضہ رب دے شیر دا بنیا
کرے زیارت دنیا آکے نور دا تنبو تنیا

چار ورھے تے نو مہینے تے کجھ روز وہائے
علیؓ نے عہد خلافت پایا راوی ذکر سنائے

اولاد دے وچوں حسنؓ حسینؓ نے دونویں سید پیارے
پکا نبیؐ دے دوہتے دوہنویں علیؓ دی اکھ دے تارے

فاطمہ زہریؓ دے پت ساؤ اچیاں شاناں والے
دین نانے دا زندہ کیتا دوہتے آناں والے

کربل وچ قربانی دے کے دین اسلام بچایا
پاک حسینؓ نے کربل دے وچ کنبہ ہے کہایا

حضرت سیدہ زینب خاتون شیر علیؓ دی جائی
نال حسین دین بچاون کربل دے وچ آئی

صابر شاکر عابدہ زاہدہ پاک نبیؐ دی دوہتی
کربل دے وچ تکدی رہئی اوہ خیمے کول کھلوتی

کوفے دے وچ قافلہ جسدم کربل وچوں آیا
حضرت زینب کوفیاں تائیں خطبہ سی سنایا

وچ دربار یزیدی بی بی حق تے سچ فرمایا
دین اسلام دی راکھی کیتی اچا رتبہ پایا

دوجی دھی علی دی ہوئی ام کلثومؓ دلاری
ایہہ سادات گھرانے دی سی پھلاں بھری کیاری

سید حسن نے جد کجھ عرصہ تخت خلافت پایا
معاویے دے نال صلح سی کیتی تختوں ہتھ اٹھایا

رل یزیدیاں کربل اندر علیؓ دا گھر سی لٹیا
ایہہ اوہ گھر سی دین اسلام دا سورج جتھے چمکیا

روز قیامت تیکر دنیا رہے گی ذکر دہراندی
پاک نبیؐ دی آل دا قصہ کل نوں رہے ستاندی

علیؓ دا ٹبر نور گھرانہ زاہد عابد سارے
دنیا دے وچ آل نبیؐ دی پائے شان پیارے

ساری دنیا دے وچ سید آل علی دی پیاری
آثر فقیر سادات دے اتوں جاندا صدقے واری

Marfat.com

حضرت امام حسن رضی اللہ عنہ

تن ہجری وچ حسن مدینے سی ولادت پائی
اُنی ہجری دے وچ اوہناں رحلت سی فرمائی

فاطمہؓ زہرا دی پت وڈا علیؓ دی اکھ داتارا
پاک نبی دا دلبر دوہنا رب دا خاص پیارا

چھ سو چوی عیسوی اندر جنم حسن نے پایا
چھ سو انہتر عیسوی اندر جنت ول سدھایا

بعد ولادت ستویں دن سی علی عقیقہ کیتا
پاک نبیؐ دت پاک صحابہ آکے کھاہدا پیتا

عثمان غنی دے عہد خلافت عظمت دین نے پائی
طبرستان دے ولے فوجاں کیتی جدوں چڑھائی

لشکر گیا جہاد کرن نوں حسن وی نال سدھایا
پہلی واری وچ مجاہداں حسن نے ناں لکھایا

جنگ جمل وچ حسن ولی نے کیتی سی لڑائی
جنگ صفین دے اندر ایہنے جرأت خوب وکھائی

باپ ایہناں دے شیر خدا دے جدوں شہادت پائی
وچ عراق دے تخت دے اُتے بیٹھا مرد الٰہی

ہتھ ایہناں دے اُتے بیعت کوفے والیاں پائی
کجھ عرصے تک حسن ولی نے خوب چلائی شاہی

امیر معاویہ نال صلح فیر حسن ولی دی ہوئی
تختوں دست بردار ہوئے سن عذر نہ کیتا کوئی

ایہہ گل ہوگئی طے بھراوا اندر صلح صفائی
پنجاہ لکھ درم سالانہ لکیا سی وظیفہ بھائی

ملک ایران دے اک ضلعے دا مالیہ ملے سالانہ
اہلبیت دا حق دبا کے کیتا زور دھگانا

چھڈ کے ملک عراق دے تائیں آگئے حسن مدینے
روضہ پاک نانے دا تک کے ٹھنڈ پئی وچ سینے

راوی بعض روائتاں کردے حسن نوں زہر پیائی
امیر معاوے کر مخالف حسن دی جان گنوائی

جنت البقیع دے اندر حسن نوں گیا دفنایا
فاطمہ ماں دے پہلو اندر سایہ رحمت پایا

حسن ولی نے امن دے اندر زندگی سی گزاری
تیراں حدیثاں دے ایہہ راوی ایسا فضل غفاری

"بلاغۃ الامام الحسن" لکھی کتاب پیاری
حسنؓ ولی نے سوجھ فکر دے نال ایہہ ہے شدگاری

حسنؓ حسینؓ دے نال محبت کر دے سن سرکاراں
دھی دی اکھ دا چانن دونویں دیندے سن چمکاراں

Marfat.com

شبر لقب اے حسن ولی دا وچ کتاباں آیا
وڈا ویر حسین ولی دا فاطمہ زہریٰ جایا

حج دی رُتے جدوں مدینے مینوں نبیؐ بلایا
جنت البقیع دے اندر فاتحہ پڑھن میں آیا

تربت حسنؓ ولی دی ڈٹھی فاطمہ دی وی نالے
سارے حاجی کرن زیارت الفت پیاراں والے

چُمی خاک میں تربت دی جد خوشبو وچوں آئی
روز ازل تک دنیا اندر ہونی مہک سوائی

حسنؓ ولی تے لکھ درودان ہوون نت سلاماں
حسن ولی توں فیض روحانی پایا خاصاں عاماں

حضرت امام حسین رضی اللہ عنہ

چار ہجری سن وچ مدینے حسینؓ نے جنم لیا سی
اکاٹھ ہجری کربل اندر ہو شہید گیا سی

چھ سو چھبی عیسوی آہا ہوئی جدوں ولادت
چھ سو اسی عیسوی اندر پائی آپ شہادت

حسنؓ امام دا نکا بھائی عظمت شاناں والا
پاک نبی دا لاڈلا دوہتا آناں باناں والا

حضرت علیؓ دی اکھ دی ٹھنڈک فاطمہؓ دا دلارا
ابو طالب دا پوترا ساؤ وگدا نور دا دھارا

زینبؓ دا شاہ زور بھرا اے شہسوار لاثانی
راکھا دین اسلام دا ہیگا نانے پاکؐ دا جانی

ہے مجاہد عزماں والا کفر مکاون والا
ناطق ہے قرآن دا سید انکھ بچاون والا

سارے جگ دیاں وچ زباناں چنگے اکھر جیہڑے
آپ دی وچ تعریف دے لگن مکے باقی جھیڑے

اینیاں خوبیاں سید اندر وچ بیان نہ آون
حوراں تے ملائک ہر دم پڑھ درود پوچاون

سب دنیا دے عابد زاہد پڑھن سلام مدامی
وچ نماز دے پڑھن نمازی نت درود تمامی

کوفے اندر جدوں شہادت شیر خدا دے پائی
عہد خلافت تھوڑا عرصہ حسن دے ونڈے آئی

نال بھرا دے کوفے وچوں آئے وچ مدینے
تک کے نانے پاک دی تربت ٹھنڈ پاون وچ سینے

شام دمشق دے اندر معاویے اپنا تخت سجایا
چھیکڑ عمرے پت یزید نوں تخت تے اوس بٹھایا

Marfat.com

اموی تخت دا وارث اوہنے اپنا پت بنا کے
بیعت یزید دی اوس کرائی ہر سو بگل وجا کے

جدوں یزید تخت تے بیٹھا نظر حسینؓ سی آیا
مدینے دے گورنر تائیں اوہنے حکم پوچایا

اودوں سی مدینے اندر گورنر جیہڑا بھائی
ولید ابن عقبہ ہیسی خبر کتابوں پائی

اہلبیت صحابہ کولوں منگو بیعت اساڈی
فوراً ملو حسینؓ دے تائیں کرے تاکید اوہ ڈاہڈی

کوفے وچوں خط سن آئے طرف حسینؓ دے کافی
آجاؤ تسی عراق دے اندر تہاتھوں منگیے معافی

کر کے بیعت تہاڈی حضرت تخت تے اسیں بٹھایئے
حکم تیرے دے اگے سیدا ہر دم سیس نوایئے

جدوں امام حسین مدینیوں مکے اندر آیا
حج دے دن سن پاک امام نے حج دا قصد بنایا

بنھ احرام سید نے کیتا طواف کعبے دا بھائی
اپر اوتھے کجھ یزیدی نظریں آئے سائی

حرم شریف دے اندر کوئی بدامنی نہ ہووے
حرم دے اندررت کسے دی ایس ویلے نہ چووے

لاہ احرام سید نے مکیوں واگ کوفے ول موڑی
رب دے ولے لو لگائی جگ دی حرص چا توڑی

کوفیاں نے بد عہدی کیتی قول قرار بھلائے
عبیداللہ ابن زیاد نے مکر دے جال وچھائے

بیعت یزید دی کوفے اندر اوس ذلیل کرائی
لشکر فوجاں کٹھے کر کے انھی اوس مچائی

ساتھ یزید دا دتا اوہنا لالچ حرص دے پاروں
زر دولت نے انھے کیتے ڈرے نہ دوزخ ناروں

دین اسلام دے گلشن تائیں اوہ اجاڑن لگے
کربل دے میدان دے اندر فوجاں چاڑھن لگے

سیّد تائیں ول کے اوہناں کربل اندر آندا
پانی بند فرات دا کیتا حال نہ لکھیا جاندا

چار ہزار یزیدی لشکر لگا نعرے مارن
حق حقوق تے ادب آداباں پل وچ اوہ وسارن

عمرو بن سعد دے تائیں فوج دی واگ پھڑائی
شمر ذی الجوشن دی ڈیوٹی لشکر اُتے لائی

حُر بن یزید تمیمی تائیں فوج دی سی نگرانی
اپر حر دے بخت سی جاگے چھڈی کوڑ کہانی

طرف حسین دی حر سی آیا لڑیا نال یزیداں
حر نوں گھیر شہید سی کیتا رل مل کے پلیداں

Marfat.com

پاک حسین دے نال جو ساتھی کربل دے وچ آئے
گھٹ تعداد اوہناں دی ہیسی راوی ذکر لیائے

اہلبیت دے کل بہتر سن افراد نورانی
بیبیاں بچے پاک سید دے نبیؐ دی آل یگانی

حجت طور سید نے ہیسی خطبہ اک فرمایا
کربل دے میدان دے اندر کوفیاں نوں سنایا

دوہتا میں رسول اللہؐ دا تہاڈا کیہہ گوایا
میں تہاڈے سدن اتے وچ عراق دے آیا

جے نئیں میری بیعت کرنی واپس ہاں میں جاندا
عرب عراق دی دھرتی اتے میں نئیں ڈیرا لاندا

یاں فیر کول یزید دے مینوں شام اندر لے جاؤ
بیعت یزید دی میں نئیں کرنی بھانویں گھیرا پاؤ

ایپر کوفے والیاں ساریاں شرطاں نوں جھٹلایا
کل سردار یزیدیاں نے سی رل کے گھیرا پایا

آکھن کر لو بیعت یزیدی موجاں عیش اڈاؤ
یاں فیر اپنا سر اساڈے ہتھاں وچ پھڑاؤ

آخر پہل یزیدیاں کیتی لڑنوں باز نہ آئے
کربل وچ نساون گھوڑے رت دے سن ترہائے

پانی بند فرات دا کیتا کوفیاں پہرہ لایا
سارا ٹبر پاک سید دا بھکھا تے ترہایا

اِک اِک کر کے کربل دے وچ لگے جاناں وارن
دین نبیؐ دا زندہ کیتا جھوٹھ دتے سچ تارن

دس محرم کربل دے وچ جھلی لال ہنیری
اکاٹھ ہجری دے سن اندر آل نبی دی گھیری

کربل دے میدان دے اندر لشکر سامہنے آئے
پاک امام دے ساتھیاں رن وچ نکل کے نعرے لائے

بے جگری نال لڑے اوہ اپنے دے تاریخ گواہیاں
چار ہزار یزیدیاں ہسن اوتھے اتاں چایاں

صرف بہتر آدمیاں دی کی حقیقت سائی
ایپر کربل دے وچ سید کنڈ نہ سی وکھائی

کوفیاں تھوڑے عرصے اندر کئی حملے سن کیتے
جان بازاں نے اک اک کر کے جام شہادت پیتے

ساتھی جدوں امام دے سارے سن شہادت پا گئے
حق تے باطل اندر جیہڑا فرق آیا سمجھا گئے

پاک حسینؓ دا سر مبارک تن دے اتوں لاہیا
موذیاں سر امام دا لاہ کے نیزے تے چڑھایا

اہلبیت دے حرم تمامی قیدی سن بنائے
کوفے دے بازاراں اندر ظالماں نے پھرائے

Marfat.com

فیر یزید دے ولے بھیجے بیبیاں بچے سارے
زین العابدینؓ اکلا غم دیاں ہائیں مارے

آل دے وچوں اکو بچیا پت حسینؓ ولی دا
سخت لاچار بیمار سی سید پوترا شیر علیؓ دا

دس برساں دی عمرا آہی قیدی پکڑ بنایا
باقی سب مرداں نے اوتھے جام شہادت پایا

پتر علی اکبرؓ دی سید واری سی جوانی
شیر خوار علی اصغرؓ دی دتی .شاہ قربانی

ویر عباسؓ نے کربل اندر ہمتاں سن وکھایاں
پانی لین فرات تے آئے باہواں سن کٹوائیاں

حر سی پاک امام دے ولے چھڈ یزیدی آیا
فوجاں دے کمانڈر حر نے آکے سیس نوایا

سب توں پہلے کربل اندر حر نے جان سی واری
تائیوں حر مجاہد تائیں جانے دنیا ساری

کربل دے اس سانحے جگ وچ غم دی لہر دوڑائی
غم دے دکھ دی وگی ہنیری سی غمزدہ لوکائی

بنوں .امیہ ٹبر ولوں نفرت ہوگئی سب نوں
کی کرتوت یزید وکھائی بھلیا نبی تے رب نوں

پاک نبیؐ دا کنبہ سارا کربل وچ رلایا
بے قصورے سیداں اتے کوفیاں ظلم کمایا

خراسان دی دھرتی متے وی غم دے بدل چھائے
اوتھوں اک بغاوت اٹھی جہنے رنگ وکھائے

بنو امیہ دی شاہی دا دیوا اوس بجھایا
تخت تے تاج یزید دا پھڑ کے خاک دے وچ رلایا

نام حسین دا اج وی زندہ اندر نیکو کاراں
نام یزید دا مٹیا جگ توں شامل وچ بدکاراں

صدقے پاک امام دے اج دین نوں ملیاں اُچیاں شاناں
بانگاں وچ مسیتاں ملیاں صدقہ شیر جواناں

پاک امام دا روضہ اقدس کربل دے وچ بھائی
دنیا آ زیارت کردی ملکاں دھون نوائی

دم دم نال سلام ہزاراں پاک امام دے اتے
اوہناں تے وی آخر سلاماں جیہڑے کربل ستے

Marfat.com

پیراں دے پیر حضرت سید عبدالقادر جیلانی رحمۃ اللہ علیہ

پیر پیراں دے حضرت میراں اُچے رتبے پائے
اللہ پاک نے ایہدے ناں دے ڈنکے ہین وجائے

ہرولی نے سیس نوایا کر کے ادب ہزاراں
یارہویں پکدی پیر ہوراں دی اندر شہر دیاراں

ڈبے بیڑے تارن والا آل نبی دی سوہنا
حسنی حسینی سید ہیگا ہر طرفوں من موہنا

اک ہزار اٹھتر عیسوی جنم میراں جی پایا
یاراں سو چھیاسٹھ عیسوی رب نے کول بلایا

قصبہ اک ایران دے اندر نام گیلان سدھاوے
اوتھے پیدا ہوئے حضرت راوی ذکر لیاوے

اج کل وی اوہ قصبہ ہیگا وچ عراق دے بھائی
کہن جیلان وی ایہدے تائیں شہرت ڈاہڈی پائی

سید ابو صالح ہیگا باپ دا ناں پیارا
ماں دا ناں اے سیدا فاطمہؓ علیؓ دی اکھ دا تارا

ماں پیو ولوں نسب نامہ اے نال علیؓ دے ملدا
کشف کرامت والا سید سخی ہویا اے دلدا

اٹھاراں سال دی عمر ہوئی جد علم پڑھن نوں چلے
ماں دے کولوں لے اجازت ٹر پئے کلم کلے

قافلے اک دے نال اماں نے کیتا پت روانہ
وچ بغداد ڈے پڑھن نوں چلے شمع تے جئیوں پروانہ

پڑھیا علم قرآن دا ایتھوں فقہ حدیث وی سارے
کئی کتاباں پڑھ کے میراں بن گئے عالم بھارے

علم لدنی ملیا رب تھیں عادت شب بیداری
سوہنی صورت سوہنی سیرت سوہنی نیکو کاری

فارغ ہوئے علم تھیں جس دم رب ول لو لگائی
کیتی شروع سی زہد عبادت ڈھل نہ چھڈی کائی

پنجھی سالاں تیکر ایہناں کم کوئی ہور نہ کیتا
ساری رات عبادت کر کے جام صبر دا پیتا

کئی سالاں تک پیر جیلانی عادت ایہہ بنائی
کر کے وضو نماز عشاء دی کر دے حق ادائی

ساری رات وضو اوسے نال کر دے رہن عبادت
زہد عبادت اندر رجھے دتی رب سعادت

شب بیداری اندر حضرت سال لنگھائے
راز رموز اسرار ایہناں نے جاگ کے راتیں پائے

نیندر جسدم طاری ہوندی کملوندے
اک لت اتے کرن عبادت کدی نہ باہر بھوندے

Marfat.com

نفلاں وچ قرآن سارے نوں کردے ختم سی میراں
عبادت تے ریاضت اندر درہے لنگھائے پیراں

کناں عرصہ بھوندے رہے فیر جنگل وچ صحراواں
کر دے رہے سن دشت نور دی اندر خنک ہواواں

فیر بغداد دے شہر دے اندر کرن لگے تقریراں
درساں خانقاہواں دے اندر وچ مسیتاں میراں

آپ دا صاحبزادہ دسدا ابو عبداللہؒ پیارا
ہفتے دے وچ تن تقریراں کر دے ہیسن یارا

وعظ ایہناں دا آکے سن دے سن آدم کئی ہزاراں
جتھوں تیکر نگہ سی جاندی دسدیاں سن قطاراں

چالی برساں دین دی علمی سیوا ایہناں کیتی
فیض روحانی ونڈ دے رہے سن مئے طہوراً پیتی

علم تفسیر تے علم حدیث دا ساگر سی وگایا
فقہ تے علم کلام دے اندر ڈاہڈا چانن پایا

لغت تے ادب دا علم پھیلایا نحو دا علم پڑھایا
علم مناظرہ پیر جیلانی ہیسی کھول بتایا

علم فراست، علم تاریخ دا دنیا نوں بتلایا
علم نصاب دا مجلس اندر کر کر وعظ سنایا

امام شافعیؒ تے امام حنبلؒ دے پیرو کار ایہہ آئے
سدھے راہ تے عمر گزاری پئے نہ کدی کوراہے

''فتوح الغیب'' کتاب ایہناں دی دستاویز پیاری
''غنیۃ الطالبین'' دے اتوں جاندی دنیا واری

''بہجۃ الاسرار'' ایہناں دی ہے تصنیف پیاری
''فتح ربانی'' اندر حضرت ماری اُچ اڈاری

سب اکابر صوفی آپ دے ہیں جلال دے قائل
قادری مسلک دے ایہہ بانی طبع سخاوت حائل

وچ بغداد دے رحلت پائی ایتھے گئے دفنائے
ساری دنیا آ کے ایتھے فیض روحانی پائے

ولیاں دے کندھیاں دے اُتے قدم ایہناں دے آئے
آثر فقیر ایہناں دے اُتے نت سلام پوچائے

Marfat.com

سبب تصنیف

دنیا اُتے آکے جسدم ہوش میں ذرا سنبھالی
رنگ رنگیلی دنیا مینوں دتی سی وکھالی

جگ دا میلہ بھریا ڈٹھا رنگلا نظری آیا
کئی ذی جاناں ویکھ کے میلہ بستر ایتھوں چایا

کئی تیاری جان دی کر دے آخر سمھناں جانا
دائم رب دی ذات رہوے گی باقی سب افسانہ

یاں فیر پاک نبیؐ دے ایتھے چرچے رہنے جاری
نیکاں لوکاں دا ناں ایتھے قائم رکھے رب باری

وچ مسیتے پڑھن نمازاں ذوقوں شوقوں آواں
نکی وڈی عید دے اتے بیٹھ منبر کول جاواں

خطبہ پڑھن خطیب تاں میرے دل نوں راحت آوے
ایپر عربی دے ایہہ معنے کون مینوں سمجھاوے

عربی سن سن وجد دے اندر جی میرا سی آوندا
ایپر ایہدے معنے آکے کون مینوں سمجھاوندا

مسجد دے وچ جمعے دیہاڑے خطبہ سنن میں جاندا
یاں نکاح دا خطبہ سن کے ساں میں خیال دوڑاندا

کیڈا برکت والا ناں اے چم اکھیاں تے لایئے
مرے جمے تے غمی خوشی وچ رب دا ناں دھیایئے

کیڈی اُچی ذات خدا دی ناں اوہدا نت لیئے
فیر حبیبؐ اوہدا اے اُچا لکھ سلاماں کہیے

سب صحابی شاناں والے اوہناں صبر کمایا
پاک نبیؐ دے اتوں اوہناں تن من گھول گھمایا

سال پچھوں جد عیداں اتے ہندی جمع لوکائی
پڑھن خطیب پیارے خطبے عربی بولی بھائی

وچ زبان پنجابی خطبے ساد مرادے سارے
کھول کے نہ تفصیل بتائی جیہڑے ملن بازارے

دل میرے وچ ریجھ سی آہی خطبہ اک بناواں
وچ پنجابی معنے اوہدے بھائیاں نوں سمجھاواں

نظماں کدھرے نثراں کدھرے کجھی رمز بتاواں
رب دا حکم جو وچ قرآنے شعراں وچ سناواں

تاں جے منبراں اتے عالم مسئلے بیٹھ سناون
ٹھیٹھ پنجابی دے ایہہ خطبے لوک پسند لیاون

حاجی چراغ جونیکے والے خطبہ سی چھپوایا
خطبہ مسلم دا وی ڈٹھا عالماں پڑھ سنایا

خطبہ دلپذیر دا تکیا ہور وی بے شماراں
ایپر اثرؔ فقیر دے خطبے مار دے نیں چمکاراں

Marfat.com

رب دا فضل رہیا ہے حالے قلم نہ ڈگمگایا
سب اسلامی تہواراں دا حال احوال سنایا

دلدی ریجھ اے پوری ہوگئی چھپی کتاب پیاری
بیلیاں یاراں نال میرے ہے شفقت کیتی بھاری

حاجی مظفر بگھیاڑ والے نے میرا مان ودھایا
شہباز احمد کمپیوٹر اتے اپنا فن وکھایا

ملک فیاض پریس والے نے موتیاں وانگوں چھاپے
دفتری بھا شریف نے خطبے ہین بنائے آپے

سبھناں خوب تعاون کیتا حوصلہ بڑا ودھایا
عالماں تے خطیباں پڑھ کے میرا مان ودھایا

میرے لئی دعا وی کردے منبراں اتے بہہ کے
جمعے دے اندر شابش لیندے شعر میرے ایہہ کہہ کے

کملیؔ والے خاص نگہ اے میرے تے فرمائی
خطبیاں دی کتاب نرالی میرے توں لکھوائی

نہ کوئی علم نہ خوبی پلے نہ ای دولت پلے
رحمت رب دی چھم چھم وسی ہو گئے کرم سولے

اک ادارے دا کم ہیسی کلے بیٹھ مکایا
رب دے کرم فضل نے آکے آثر توں کم کروایا

Marfat.com

خطبہ حجۃالوداع

(سنہ ۱۰ ہجری)

آنحضرت ﷺ نے اللہ پاک دی حمد ثناء کردیاں ہوئیاں اِنج خطبہ ارشاد فرمایا۔

اللہ دے سوا کوئی عبادت دے لائق نہیں اے۔اوہ اِک اکلا اے۔کوئی اوہدا شریک نہیں۔اللہ نے اپنا وعدہ پورا کیتا۔اوہنے اپنے بندے رسول ﷺ دی مدد فرمائی۔تے اکلی اوہدی ذات نے باطل دیاں ساریاں اکٹھیاں ہوئیاں طاقتاں نوں زیر کیتا۔لوکو! میری گل سنو! میں نہیں سمجھدا۔کہ آئیندہ کدی اسیں ایس طرں وی کسے مجلس وچ اکٹھے ہوسکیے۔(تے غالباً ایس سال دے بعد میں حج نہ کرسکاں گا۔)لوکو! اللہ تعالیٰ دا ارشاد اے کہ انسانو! اساں تہانوں ساریاں نوں اِک ای مرد تے عورت توں پیدا کیتا اے۔تے تہانوں جماعتاں تے قبیلیاں وچ ونڈ دتا اے۔تاں جے تسیں اڈاڈ پچھانے جاؤ۔تہاڈے وچوں بوہتی عزت تے آبرو والا اللہ دی نگہ وچ اوہ اے۔جیہڑا اللہ کولوں ڈرن والا اے (تاں فیر ایس آیت دی روشنی وچ) فرمایا۔کسے عرب نوں عجمی اُتے کوئی فضیلت حاصل اے۔نہ کسے عجمی نوں کسے عرب اُتے۔نہ کالا گورے نالوں افضل نہ گورا کالے نالوں۔پر بزرگی تے فضیلت (وڈیائی) دا جے کوئی معیار اے۔تاں اوہ تقویٰ اے۔سارے انسان بنی آدمؑ دی اولاد ہین۔تے آدم دی حقیقت ایہدے سوا کیہہ اے کہ اوہ مٹی دے نال بنائے گئے۔

ہن وڈیائی تے چترائی دے سارے دعوے خون تے مال دے سارے مطالبے تے

Marfat.com

سارے بدلے میرے پیراں تھلے رولے جا چکے نیں۔بس بیت اللہ دی تولیت (حفاظت تے خدمت گاری)تے حاجیاں نوں پانی پیان دیاں خدمتاں اوسے طرح ای باقی رہن گئیاں۔فیر آپ ﷺ نے ارشاد فرمایا۔

قریش دے لوکو! انج نہ ہووے کہ اللہ دے حضور انج اپڑو کہ تہاڈیاں دھوناں اُتے دنیا دا بھار لدیا ہووے۔تے دوجے لوک آخرت دا سامان لے کے اپڑن۔تے جے انج ہویا تاں میں اللہ دے سامنے تہاڈے کجھ کم نہ آسکاں گا۔

قریش دے لوکو! اللہ نے تہاڈی جھوٹھی شوکا شوکی نوں ختم کردتا اے۔تہاڈے پیو دادے دے کارنامیاں اتے تہاڈیاں وڈیائیاں تے چترائیاں دی کوئی جاگہ (گنجائش نہیں۔)

لوکو! تہاڈے خون تے مال تے عزتاں اِک دوجے اُتے بالکل حرام کردتیاں گئیاں نے ہمیش لئی۔ایہناں چیزاں دی اہمیت انج اے۔جیویں تہاڈے ایس دن تے ایس مبارک مہینے (ذی الحج)دی خاص کر ایس شہر (مکہ معظّمہ)وچ اے۔

تسیں سارے اللہ دے سامنے جاؤ گے۔تے اوہ تہاتھوں تہاڈے عملاں دی پچھ گچھ فرمائے گا۔ویکھو کدھرے میرے پچھوں گمراہ نہ ہو جانا۔کہ آپس وچ خون خرابا نہ کرن لگ پینا۔جے کسے کول امانت رکھوائی جاوے تاں اوہ ایس گل دا پابند اے۔کہ امانت رکھوان والے نوں امانت اپڑا دیوے۔لوکو! ہر مسلمان دوجے مسلمان دا بھرا اے تے سارے مسلمان آپس وچ بھرا بھرا ہین۔اپنے غلاماں دا خیال رکھو۔اوہناں نوں اوہو کھواؤ جیہڑا خود کھاندے او۔ایسا ای

Marfat.com

پہناؤ جویں تسیں آپ پہن دے جے۔ جاہلیت دے سمے دا سب کجھ میں اپنے پیراں تھلے رول دتا اے جاہلیت دے زمانے دے خون دے سارے بدلے مک گئے نیں۔ پہلا بدلہ جنہوں میں مکاندا ہاں۔ میرے خاندان دا اے۔ ربیعہ بن الحارث دے دُدھ پیندے پتر دا خون جنہوں بنو ہذیل نے مار دتا سی۔ ہن میں معاف کردا ہاں جاہلیت دے دور دا سود ہن کجھ حیثیت نئیں رکھدا۔ پہلا جنہوں میں چھڈ دا ہاں عباس بن عبدالمطلب دے خاندان دا سود اے۔ ہن اوہ ختم ہو گیا اے۔ لوکو! اللہ نے ہر حق دار نوں اہدا حق دے دتا اے۔ ہن کوئی کسے وارث لئی وصیت نہ کرے۔ بچہ اوہدے نانویں لگے گا جیہدے بسترے اتے اوہ پیدا ہویا۔ جیہدے اتے حرام کاری ثابت ہووے اوہدی سزا پتھر اے۔ حساب کتاب اللہ دے کول ہووے گا۔ جیہڑا کوئی اپنا نسب بدلے گا یا کوئی غلام اپنے آقا دے مقابلے وچ کسے ہور نوں اپنا آقا ظاہر کرے گا۔ اوہدے اتے خدا دی لعنت۔

قرض ادا کرنا پوے گا۔ منگویں چیز واپس کرنی چاہی دی اے۔ تحفے دا بدلہ دینا چاہی دا اے۔ تے جو کوئی کسے دا ضامن بنے اوہ تاوان ادا کرے۔ کسے لئی ایہہ جائز نہیں کہ اوہ اپنے بھرا کولوں کجھ لوے۔ سوائے اوہدے جیہدے اُتے اوہدا بھرا راضی ہووے تے خوش خوش دیوے۔ اپنے آپ اتے زیادتی نہ کرو۔ عورت اُتے ایہہ جائز نہیں کہ اپنے شوہر دا مال اوہدی اجازت بغیر کسے نوں دیوے۔

ویکھو! تہاڈے اتے تہاڈیاں عورتاں دے کجھ حق ہین۔ انج اوہناں اتے تہاڈے حقوق واجب ہین۔ عورتاں اتے تہاڈا ایہہ حق ہے کہ اپنے کول اجیہے کسے شخص نوں نہ سدن جنہوں تسیں

Marfat.com

پسند نہیں کردے۔ تے اوہ خیانت نہ کرن۔ کوئی کم کھلی بے حیائی دا نہ کرن۔ تے جے اوہ انج کرن ۔تاں اللہ ولوں ایہدی اجازت اے کہ تسیں اوہناں نوں معمولی جسمانی سزا دیو تے اوہ باز آجان تاں اوہناں نوں چنگی طرح کھواؤ تے پہناؤ۔ عورتاں نال چنگا سلوک کرو۔ کیوں جے اوہ تہاڈیاں پابند ہین۔ تے اوہ خود اپنے لئی کجھ نئیں کرسکدیاں۔ تاں فیر اوہناں دے بارے اللہ دا لحاظ رکھو۔ کہ تساں اوہناں نوں اللہ دے ناں اتے حاصل کیتا اے۔ تے اوہ اوسے دے ناں اتے تہاڈے لئی حلال ہوئیاں۔ لوکو! میری گل سمجھ لوؤ میں تبلیغ داحق ادا کردتا اے۔ میں تہاڈے وچکار اک ایسی چیز چھڈی جانداہاں۔ کہ تسیں کہ کدی گمراہ نہ ہووگے۔ جے اوہدے اتے قائم رہے۔ تے اوہ اللہ دی کتاب اے۔ تے ہاں ویکھو! دینی معاملات وچ جھوٹھ (غلو) تے ملاوٹ توں بچنا۔ کہ تہاڈے توں پہلاں دے لوک ایہناں گلاں دے پاروں ہلاک کردتے گئے سن۔ شیطان نوں ہن ایس گل دی کوئی امید نہیں رہ گئی۔ کہ ہن اوہدی ایس شہر (مکہ معظّمہ) وچ عبادت کیتی جاوے۔ پر اوہدا امکان ہے کہ اجیہے معاملات وچ جنہاں نوں تسی گھٹ اہمیت دیندے او۔ اوہدی گل من لئی جاوے تے اوہ اوہدے اتے راضی ہووے۔ ایس لئی تسیں اوہدے کولوں اپنے دین تے ایمان دی حفاظت کرنا۔ لوکو! اپنے رب دی عبادت کرو۔ پنج ویلے دی نماز ادا کرو ۔پورے مہینے دو روزے رکھو۔ اپنے مالاں دی زکوۃ خوش ہوکے دیندے رہوؤ۔ اپنے اللہ دے گھر دا حج کرو تے اپنے امیر دی تابعداری کرو۔ تاں اپنے رب دی حفاظت وچ داخل ہوجاؤ۔

ہن جرم کرن والا آپے ای اپنے جرم دا ذمہ دار ہووے گا۔ تے نہ ہن پیو دے بدلے وچ

Marfat.com

پتر پھڑیا جاوے گا۔ تے ناں پتر دا بدلہ پیو کولوں لیا جاوے گا۔

سنو! جیہڑے لوک ایتھے موجود ہین۔ ایہناں نوں چاہیدا اے۔ کہ اوہ ایہہ احکام تے ایہہ (میریاں گلاں) اوہناں لوکاں نوں دس دیون۔ جیہڑے ایتھے نہیں ہیگے۔

ہوسکدا اے کہ ایتھے نہ موجود ہون والے تہاڈے نالوں بہتے سمجھن والے یاد رکھن والے ہون۔ تے لوکو! تہاتھوں میرے بارے وچ (اللہ دے سامنے) سوال کیتا جاوے تاں تسیں کیہہ جواب دیو گے۔؟

موجود لوکاں نے آکھیا۔ اسیں ایس گل دی گواہی دیواں گے۔ کہ آپ ﷺ نے امانت (دین) اپڑا دتی تے آپؐ تے رسالت دا حق ادا فرما دتا اے تے اساڈی خیر خواہی فرمائی اے۔

ایہہ سن کے حضور ﷺ نے اپنی شہادت دی انگلی اسمان ولے چکی تے لوکاں دے ولے اشارہ کردیاں آکھیا۔

اللہ گواہ رہنا　　اللہ گواہ رہنا　　اللہ گواہ رہنا

ترجمہ: حاجی فقیر آثر انصاری فیض پوری

Marfat.com

حجۃ الوداع

(منظوم ترجمہ)

جد اسلام مکمل ہویا رب نے کرم کمایا
آنحضرتؐ دا سکہ جگ وچ رب نے خوب چلایا

لہندے چڑھدے دکھن پربت ہر دم چرچے ہوگئے
دشمن ہارے مشرک بھج گئے ہو کے زیر کھلو گئے

آنحضرت نے حج کرن دی کیتی جدوں تیاری
اک لکھ کئی ہزار صحابی ہیسی نفری بھاری

بنھ احرام مدینیوں ٹر پئے قدسی بنھ قطاراں
ہر پاسے سن نور تجلیاں نور دیاں چمکاراں

ماہ ذی الحج عرفات میدانے سمھناں ڈیرا لایا
ایتھے دو جہان دے والی خطبہ سی فرمایا

وچ تاریخ جہان دی ایہدی نظر مثال نہ آئی
پاک محمدؐ سرور عالم جو جو گل سنائی

دین اسلام دا ہے اثاثہ خطبہ جو فرمایا
پوری دنیا نے ایہہ سنیا سن کے عمل کمایا

ہر زبان دے اندر ایہدا ترجمہ ہویا سائی
میں وی وچ پنجابی کیتا ہے سعادت پائی

اوٹھنی دے پلانے دا سی منبر گیا بنایا
آنحضرتؐ نے پاک زبانوں خطبہ ایہہ فرمایا

پہلوں حمد خدا دی کیتی سرور عالم عالی
جنھے ہر میدان دے اندر نصرت فتح وکھالی

کافر مشرک دشمن سارے کر کے ستم سی ہارے
پاک محمدؐ سرور عالمؐ پائے رتبے بھارے

خطبے وچ ارشاد فرمایا کالی کملی والے
عالم فاضل اکھر چم دے کرن طواف دوالے

اللہ باجھ عبادت لائق دوجا ہور نہ کوئی
ہے اوہ اک اکلا مالک حمدوں لائق سوئی

وعدہ اپنا پورا کیتا ہے اج اللہ سائیں
اپنے نبیؐ دی مدد کیتی دتیاں خوب پناہیں

اُسدی ذات اکلی نے اج اپنا کرم کمایا
ساریاں باطل قوتاں تائیں خاک دے وچ رُلایا

لوکو! گل سنو اک میری شاید انج نہ ہووے
آئندہ کدی وی ایس طراں نہ خلقت رل کھلووے

Marfat.com

کسے محفل وچ انج اکٹھے شاید ہو نہ پائیے
جیونکر حج دے ایس دیہاڑے حج دے رکن ادائیے

ہو سکدا اے ایہدوں پچھے حج کر سکاں نائیں
خیر دوبارہ ملن دی مہلت ملنی نہیں اتھائیں

لوکو حکم خدا فرماندا سب انساناں تائیں
اساں تہانوں سمجھناں تائیں دتیاں خاص عطائیں

اک مرد تے اک عورت تھیں پیدا ہے فرمایا
ماں حواؑ تے باپ آدمؑ سمجھناں دا بنایا

اساں تہانوں ونڈ دتا اے اڈ اڈ وچ جماعتاں
اڈو اڈ قبیلے کیتے ہوئیاں خاص عنائتاں

تاں جے تسی سیہانے جاؤ اڈ اڈ وچ زمانے
لبھن والا لبھ لے تہانوں مل جان پتے ٹکانے

تہاڈے وچوں عزت آبرو اوہدی ہے زیادہ
اللہ دی درگاہ دے اندر جیہڑا ہے آمادہ

جیڑا رب دے خوفوں ڈردا اوہ ہے عزتاں والا
اللہ دی درگاہ دے اندر اوہدا شان دوبالا

تاں فیر ایسے آیت دی روشنی وچوں ہے فرمایا
کسے عربی نے عجمی اتے رتبہ ناہیں پایا

عجمی کسے نے عربی اتے نہیں فضیلت پائی
کالا نہیں گورے توں افضل اندر ایس لوکائی

نہ ایہہ گورا کالے تھیں افضل شان بزرگی والا
ایہہ معیار فضیلت دا جے دنیا وچ اجالا

اوہ ہے تقویٰ دنیا اندر جنہوں حاصل ہووے
تاج بزرگی والا پا کے دنیا وچ کھلووے

سب انسان اولاد آدمؑ دی دنیا وچ برابر
تقوے والا سب توں اچا جگ دے وچ اکابر

اج فضیلت آناں والے دعوت تے وڈیائیاں
پیراں میریاں تھلے رلیاں برتریاں چترائیاں

خون تے مال دے سب مطالبے رُل گئے پیراں تھلے
انتقام نہ رہ گیا باقی کوئی کسے دے ولے

باقی بیت اللہ دی ہیگی خدمت تے نگہبانی
خدمت حاجیاں دی اے قائم رہن پلاندے پانی

فیر نبیؐ نے اہل قریش نوں ایسی حکم سنایا
اے قریش دے لوکو! سن لوؤ تہاڈے نبی فرمایا

انج نہ ہووے جدوں خدا دی پہنچو وچ درگاہے
دنیا دے بھاراں نہ ہوون تہاڈے سیس نوائے

دھوناں اتے بھار ایس جگ دا لدیا نظریں آوے
اوس ویلے نہ اگے ودھ کے کوئی وی بھار ونڈاوے

Marfat.com

انج ہویا تاں ہیں خدا دے ساہمنے کجھ نہ کرناں
اپنے عملاں دا خمیازہ پوے تہانوں بھرناں

میں نہ کرنی فیر شفاعت کم نہ تہاڈے آوناں
اے قریش دے لوکو سن لوؤ ہور میں گل سناوناں

رب تہاڈیاں جھوٹھیاں آناں مٹی وچ رلائیاں
تہاڈے پیو دادے دیاں خوبیاں کسے وی کم نہ آئیاں

پیو دادے دے کارنامے وڈیائیاں تے چترائیاں
اج گنجائش نہ اوہناں دی اے کم نہ اج اوہ آئیاں

لوکو! تہاڈا خون تے عزتاں مال متاع تمامی
ہین حرام ایہہ اک دوجے تے اندر خاص تے عامی

ایہہ دستور ہمیشہ دے لئی قائم اے وچ زمانے
کوئی کسے دا حق نہ مارے کر کے زور دھگانے

ایہناں چیزاں دی اہمیت ایس طراں ای جانو
جیونکر حج دے ایس دیہاڑ دی حرمت تسیں پچھانو

ایس مبارک ماہ ذی الحج دی شان اے جیونکر بھاری
خاص کر مکے شہر دی عظمت دنیا جانے ساری

انج ای حکم تہاڈے تائیں چیزاں ایہناں دا آیا
خون تے عزتاں مال خدا نے ہے حرام بنایا

جدوں خدا دے ساہمنے جاؤ روز قیامت سارے
تہانوں تہاڈے عملاں دی پچھ ہونی اوس دربارے

ویکھو میرے بعد تسیں نہ ہو جانا گمراہے
آپس دے وچ خون خرابہ کدی روا نہ آئے

جے کسے دے کول امانت آکے کوئی ٹکائے
ذمہ دار ہیگا ایس گل دا امانت نوں اپڑائے

جہنے ہے امانت رکھی اوہدے گھر اپڑاوے
کرے نہ رتی بھر خیانت نہ کوئی چیز گواوے

لوکو! مسلمان ایہہ سارے آپس اندر بھائی
رکھو خیال غلاماں دا وی ہے تاکید کرائی

غلاماں تائیں اوہ کھواؤ جو کجھ آپ جے کھاندے
اوہناں تاہیں اوہ پہناؤ جو لباس جے پاندے

دور جہالت دے ورتارے رتیاں رساں سارے
سب کجھ اپنے پیراں تھلے رول کے ہین میں وارے

دور جہالت دے وچ جیہڑے خون خرابے ہوئے
بدلے اوہناں دے اج تک گئے دفن ہوئے وچ ٹوئے

پہلاں بدلہ خون دا اج میں جیہڑا ہاں مکاندا
خاندان میرے دا ہیگا ہاں میں گل بجھاندا

حارث دا فرزند ربیعہ اوسدا پت ایانا
دُدھ پیندے نوں مار مکایا جان دا کل زمانہ

Marfat.com

بنو ہذیل نے مار دتا سی اوس معصوم دے تائیں
اوہدا خون معاف میں کیتا معاف کرے رب سائیں

دور جہالت اندر جیہڑا سود کسے دل آیا
کوئی حیثیت نہیں اوہ رکھدا ہے معاف کرایا

پہلا سود جیہڑا میں چھڈیا میرے ٹبروں آیا
عباس چاچے دا سود تمامی کاپی توں مٹایا

عبدالمطلب دے پت جیہڑا سود عباس نے لینا
اوہ معاف میں کیتا سارا نہ اوہلے وچ رہنا

ہر حق دار دا حق خدا نے فضلوں ہے عطایا
ہر اک حق دا ذکر خدا نے کھول کے ہے فرمایا

ہن کوئی وارث کسے دے لئی وصیت نہ لکھاوے
حق ملیا اے حق داراں نوں ہن نہ کوئی ستاوے

بچہ اوہدے نانویں لکسی بستر جیہدے تے ہویا
حرام کاری جے ثابت ہو جائے ماپیاں اتے گویا

اوہدی جگ وچ سزا اے پتھر اِٹاں مار اڈاؤ
حساب کتاب خدا کول ہونا نہ رکاوٹ پاؤ

جیہڑا اپنے نسب نوں بدلے ٹبر تے گھرانہ
یاں کوئی نوکر چھڈ کے آقا لبھے در بیگانہ

اوہدے اتے رب دی لعنت ہے پھٹکار مدامی
کرنی پئے گی قرض ادائی سب نوں خاصی عامی

منگویں چیز کسے دے کولوں ورتن لئی لیاؤ
ورت کے شے نوں صحیح سلامت مالک نوں اپڑاؤ

جے کوئی تحفہ دے تہانوں اوہدا بدلہ لاہو
اوس توں چنگی چیز دا تحفہ متراں نوں اپڑاؤ

کوئی کسے دا بنے جے ضامن بھرے تاوان اوہ سارا
ضامنی اندر پکڑ ہے ڈاہڈی ہے ایہہ ذمہ بھارا

کسے دے لئی ایہہ جائز ناہیں بھرا توں لے سرمایا
ماڑا تگڑا رب نے کیتا بخت ہے سب نے پایا

جے بھرا خود راضی ہووے دیوے مال متاعواں
خوشی خوشی اوہ بھر دے جھولی ہین ایہہ نیک صلاحواں

اپنی جان نوں دختاں اندر جان کے تسیں نہ پاؤ
خود دے اتے کر زیادتی اوکھت نہ اٹھاؤ

عورت اتے جائز نہ ہرگز مال شوہر دا ونڈے
بن اجازت خاوند دی اوہ دے کے مال نہ بھنڈے

خاوند دا کل پیسہ پائی مال اسباب خزانے
سانبھ کے رکھے وچ نگرانی لین نہ چور بیگانے

عصمت اپنی نوں بچاوے رکھے پردے داری
حکم خاوند دے باہجھوں اوہ نہ کرے قرابت داری

Marfat.com

ویکھو لوکو! تہاڈے اتے حق کجھ رب فرمائے
تہاڈیاں عورتاں دے حق کجھ نیں تہاڈے اتے آئے

واجب ہین حقوق اوہناں تے تہاڈے ولوں بھارے
اپنے کول نہ سدن عورتاں بھیڑے مرد آوارے

جنہوں تسیں نہ چنگا سمجھو عورتاں نہ بلاون
کرن نہ اوہ خیانت کوئی عزتاں نہ گھٹاون

بے حیائی دا کم کھلا کر کے نہ وکھاون
لاکے سرخی پوڈر منہ تے وچ بازار نہ آون

غیراں تائیں اپنا چہرہ عورتاں نہ وکھاون
خاوند دی امانت پیسہ کدھرے نہ ورتاون

عورتاں جے اوہ اتاں چاون اوہناں نوں سمجھاؤ
حکم خدا فرماندا سانوں سدھے رستے پاؤ

اوہناں نوں سزا معمولی دے دیوؤ جسمانی
تاں جے راہِ راست تے آون کرن نہ بدگمانی

باز آون تاں اوہناں تاہیں چنگی طراں کھواؤ
سوہنے سوہنے لیڑے لے کے اوہناں نوں پہناؤ

اپنیاں عوراں دے نال چنگا کرنا جے ورتارا
کیوں جے اوہ پابند نے ہوئیاں چھڈ کے غیر دوارا

اپنے آپ اوہ کر نہ سکن کوئی حیلہ چارا
اوہناں دا لحاظ دی رکھو رب دا حکم اے بھارا

کیوں جے رب دے ناں دے اتے ملیاں تہاڈے تائیں
ہین حلال اوہ رب دے ناں تے عذر کسے دا ناہیں

لوکو! میری گل نوں سمجھو کرنا نہ کوتاہی
تبلیغ کرن دی میں دنیا وچ کیتی حق ادائی

میں تہاڈے اندر چھڈی ہے اک چیز نرالی
ہووؤ گے گمراہ نہ ہرگز جے اوہ تساں سنبھالی

جے ایہدے تے قائم رہوؤ گے پاؤ گے آناں باناں
اوہ کتاب خدا دی ہیگی اچیاں جیہدیاں شاناں

دینی مسئلے معاملات وچ سوچ سمجھ کے چلنا
بچنا تسی غلودے کولوں جھوٹھ دے کولوں ٹلنا

پہلیاں قوماں شرع دے اندر ملاوٹ کر دکھائی
ہو بدنام گئے وچ دنیا پا گئے اوہ رسوائی

ہو ہلاک گئیاں اوہ قوماں ناں نشان نہ باقی
وچ کتاباں وادھے گھاٹے کردے رہے اوہ عاقی

اج شیطان نوں نا امیدی ماریاں اوہنے ڈھائیں
کوئی نہ اوہدی کرے عبادت لہندے چڑھدے تائیں

شہر مکے وچ حکم اوہدے نوں ہن نہ کوئی منے
مار مار کے اٹاں روڑے اوہدے پاسے بھنے

Marfat.com

ہے امکان کہ مڑ اوہ آکے تہانوں نہ بہکاوے
نکیاں نکیاں گلاں اندر پٹھے راہ نہ پاوے

جہنوں نہ اہمیت دیوؤ اوس وچ راز نیارے
نکے نکے مسئلیاں اندر اوہ شیطان نہ بارے

گل شیطان جے دی من لیتی راضی اوہنے ہونا
پٹھے راہے پان دے لئی اوس راہ وچ آ کھلونا

ایسے لئی شیطان دے کولوں دین دی کرو حفاظت
اپنا تسیں ایمان بچاؤ ایہو جے سعادت

لوکو! رب اپنے دی ہردم تسیں عبادت کرناں
جدوں وی ملن اذاناں آکے سر سجدے وچ دھرانا

پنجے ویلے پڑھو نمازاں بھار فرض دا لاہو
روزے ماہ رمضان دے رکھو روزے رکھ نبھاؤ

مال اپنے تھیں کڈھ زکوٰتاں ماڑیاں وچ ورتاؤ
ماڑے دبڑے حاجتمنداں اندر ایہہ پوچاؤ

اپنے رب دے گھر دا آکے حج ضروری کرنا
ایہہ ارکان اسلام دے ہیگے لاہے پیر نہ دھرنا

اپنے حکمراناں دی کرنا ہر دم تابعداری
تاں جے اپنے رب دی جنت پاؤ نعمت بھاری

جنت دے وچ داخل ہوؤ مانو موج بہاراں
حوراں تے غلمان ملن گے اوتھے بنھ قطاراں

جیہڑا جرم کرے گا ایتھے ذمہ دار اوہ آپے
جرم دی ملے سزا اوسے نوں دکھ نہ بھگتن ماپے

پیو دے بدلے پتر تائیں ملن نہ ہن سزاواں
پت دا بدلہ پیو نہ دیوے اندر جرم خطاواں

گل سنو سب کن لگا کے حاضر لوک نیں جیہڑے
وچ عرفات دے سجے کھبے اگے پچھے ویہڑے

ایہناں تائیں چاہیدا اے ایہہ احکام تمامی
لوکاں تائیں دسن گلاں اندر خاصیں عامی

ہن موجود جیہڑے نہ ہیگے اوہناں تک اپڑاون
اک اک گل نوں خوب سمجھاون فرق نہ کوئی پاون

ہو سکدا اے جو نہ ایتھے وچ عرفات دے آئے
تہاڈے نالوں چنگا سمجھن دین دے اوہ سرمائے

یاد رکھن اوہ گلاں تائیں اگے وی اپڑاون
دین اسلام دی عظمت تائیں دنیا وچ ودھاون

لوکو! جے تہاڈے کولوں وچ درگاہ ربانی
پچھیا جے سوال جاوے گا دسو کی زبانی

لوکاں آکھیا ایسے گلوں دیواں گے گواہیاں
آپ نے سب امانتاں سانوں دین دیاں نے اپڑائیاں

Marfat.com

آپ نے حق رسالت دا اے خوب ادا فرمایا
ساڈی خیر خواہی اے کیتی سدھا راہ وکھایا

ایہہ گل سن کے پاک نبیؐ نے انگل پاک اٹھائی
ول اسمان شہادت انگلی چکی نبی الٰہی

لوکاں ولے کر اشارہ تن واری فرمایا
رہیں گواہ خدایا میرے تیرا حکم پوچایا

وچ عرفات دے خوش بختاں نوں خطبہ نبیؐ سنایا
عربی بولیوں وچ پنجابی آثر نے کر دکھایا

کوشش کیتی اکھر کوئی ودھ گھٹ نہ ہوجاوے
پاک نبیؐ دا سوہنا خطبہ سمجھ دے اندر آوے

وچ نفاست تے بلاغت فرق نہ رتی پایا
وچ نزاکت خطبہ سوہنا شعراں وچ سنایا

رب نے ریجھ اے پوری کیتی قلم میں جدوں اٹھایا
نثر تے شعر دے اندر خطبہ لکھ کے ہے چھپوایا

تاں جے آون والیاں نسلاں پڑھ کے فائدہ پاون
رب نبیؐ دے حکماں اتے چل کے بخت جگاون

شعراں دے وچ غلطی کوئی نظر کسے جے آوے
لکھ کے خط اوہ ساڈے تائیں اجر خدا تھیں پاوے

دوجی وار طباعت اندر غلطی دور کراواں
حاجی آثر فقیر تہانوں دیندا رہوے دعاواں

منبراں اتے عالم فاضل خطبے پڑھ سناون
انشاء اللہ سمھناں نوں ایہہ شعر آثر دے بھاون

Marfat.com

پہلا خطبۂ جمعہ

بِسۡمِ اللّٰهِ الرَّحۡمٰنِ الرَّحِيۡمِ

اَلۡحَمۡدُ لِلّٰهِ الَّذِىۡ جَعَلَ يَوۡمَ الۡجُمُعَةِ سَيِّدِ الۡاَيَّامِ ○
وَلَا نَعۡبُدُ وَلَا نَسۡتَعِيۡنُ اِلَّا اِيَّاهُ وَهُوَ الَّذِىۡ فَرَضَ
صَلٰوةَ الۡجُمُعَةِ فَاسۡعَوۡا اِلٰى ذِكۡرِ اللّٰهِ ○ وَالصَّلٰوةُ عَلٰى مُحَمَّدٍ
... عَلٰى اٰلِهٖ وَاَصۡحَابِهِ الۡكِرَامِ ○ خُصُوۡصًا
... التَّحۡقِيۡقِ ○ اَمِيۡرِ الۡمُؤۡمِنِيۡنَ
... دۡقِ وَالصَّوَابِ ○
... نِ كَامِلِ الۡحَيَآءِ
... بۡنِ عَفَّانَ ○ وَعَلٰى
... ىِّ ابۡنِ اَبِىۡ طَالِبٍ ○
... يۡدَيۡنِ الشَّهِيۡدَيۡنِ
... الۡحُسَيۡنِ ○ وَعَلٰى
... رَآءِ ○ وَعَلٰى عَمَّيۡهِ

پیو چھاں
گل سنو،
ایہناں تائیں
ہن موجود جیہڑے ،
ہو سکدا اے جو نہ ایتھے ر
یاد رکھن اوہ گلاں تائیں اے
لوکو! سے تہاڈے کولوں وچ در
لوکاں آکھیا ایسے گلوں دیواں گے گو،

Marfat.com

الشَّرِيْفَيْنِ الْمُطَهَّرَيْنِ مِنَ الْاَدْنَاسِ الْحَمْزَةِ وَالْعَبَّاسِ ○
وَعَلَى السِّتَّةِ الْبَاقِيَةِ مِنَ الْعَشَرَةِ الْمُبَشَّرَةِ وَسَآئِرِ الصَّحَابَةِ
وَالتَّابِعِيْنَ رِضْوَانُ اللّٰهِ تَعَالٰى عَلَيْهِمْ اَجْمَعِيْنَ ۝ بَارَكَ اللّٰهُ
لَنَا وَلَكُمْ فِي الْقُرْاٰنِ الْعَظِيْمِ وَنَفَعَنَا وَاِيَّاكُمْ بِالْاٰيَاتِ
وَالذِّكْرِ الْحَكِيْمِ ○

خُطبۂ ثانیہ

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ نَحْمَدُهٗ وَنَسْتَعِيْنُهٗ وَنَسْتَغْفِرُهٗ وَنُؤْمِنُ بِهٖ
وَنَتَوَكَّلُ عَلَيْهِ وَنَعُوْذُ بِاللّٰهِ مِنْ شُرُوْرِ اَنْفُسِنَا وَمِنْ
سَيِّاٰتِ اَعْمَالِنَا مَنْ يَّهْدِهِ اللّٰهُ فَلَا مُضِلَّ لَهٗ ○ وَمَنْ
يُّضْلِلْهُ فَلَا هَادِيَ لَهٗ ○ وَنَشْهَدُ اَنْ لَّآ اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ وَحْدَهٗ
لَا شَرِيْكَ لَهٗ ○ وَنَشْهَدُ اَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهٗ وَرَسُوْلُهٗ ○
اِنَّ اللّٰهَ وَمَلٰٓئِكَتَهٗ يُصَلُّوْنَ عَلَى النَّبِيِّ ۝ يٰٓاَيُّهَا
الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا صَلُّوْا عَلَيْهِ وَسَلِّمُوْا تَسْلِيْمًا ۝ اَللّٰهُمَّ صَلِّ
عَلٰى مُحَمَّدٍ بِعَدَدِ مَنْ صَلّٰى وَصَامَ ○ اَللّٰهُمَّ صَلِّ
عَلٰى مُحَمَّدٍ وَّعَلٰٓى اٰلِ مُحَمَّدٍ بِعَدَدِ مَنْ قَعَدَ وَقَامَ ○ وَ
صَلِّ عَلٰى جَمِيْعِ الْاَنْبِيَآءِ وَالْمُرْسَلِيْنَ وَعَلٰى كُلِّ مَلٰٓئِكَتِكَ

Marfat.com

پہلا خُطبہ جمعہ

بِسْمِ اللّٰہِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

اَلْحَمْدُ لِلّٰہِ الَّذِیْ جَعَلَ یَوْمَ الْجُمُعَۃِ سَیِّدِ الْاَیَّامِ ○ وَلَا نَعْبُدُ وَلَا نَسْتَعِیْنُ اِلَّا اِیَّاہُ وَھُوَ الَّذِیْ فَرَضَ صَلٰوۃَ الْجُمُعَۃِ فَاسْعَوْا اِلٰی ذِکْرِ اللّٰہِ ○ وَالصَّلٰوۃُ عَلٰی مُحَمَّدٍ سَیِّدِ الْاَنَامِ ○ وَعَلٰی اٰلِہٖ وَاَصْحَابِہِ الْکِرَامِ ○ خُصُوْصًا عَلٰی اَفْضَلِ الْبَشَرِ بَعْدَ الْاَنْبِیَآءِ بِالتَّحْقِیْقِ ○ اَمِیْرِ الْمُؤْمِنِیْنَ اَبِیْ بَکْرِ الصِّدِّیْقِ ○ وَعَلَی النَّاطِقِ بِالصِّدْقِ وَالصَّوَابِ ○ اَمِیْرِ الْمُؤْمِنِیْنَ عُمَرَ بْنِ الْخَطَّابِ ○ وَعَلٰی کَامِلِ الْحَیَآءِ وَالْاِیْقَانِ ○ اَمِیْرِ الْمُؤْمِنِیْنَ عُثْمَانَ ابْنِ عَفَّانَ ○ وَعَلٰی غَالِبِ کُلِّ غَالِبٍ اَمِیْرِ الْمُؤْمِنِیْنَ عَلِیِّ ابْنِ اَبِیْ طَالِبٍ ○ وَعَلَی الْاِمَامَیْنِ الْھُمَامَیْنِ السَّعِیْدَیْنِ الشَّھِیْدَیْنِ اَبِیْ مُحَمَّدِ الْحَسَنِ وَاَبِیْ عَبْدِ اللّٰہِ الْحُسَیْنِ ○ وَعَلٰی اُمِّھِمَا سَیِّدَۃِ النِّسَآءِ فَاطِمَۃِ الزَّھْرَآءِ ○ وَعَلٰی عَمِّیْہِ

Marfat.com

الشَّرِيْفَيْنِ الْمُطَهَّرَيْنِ مِنَ الْاَدْنَاسِ الْحَمْزَةِ وَالْعَبَّاسِ ○
وَعَلَى السِّتَّةِ الْبَاقِيَةِ مِنَ الْعَشَرَةِ الْمُبَشَّرَةِ وَسَآئِرِ الصَّحَابَةِ
وَالتَّابِعِيْنَ رِضْوَانُ اللّٰهِ تَعَالٰى عَلَيْهِمْ اَجْمَعِيْنَ ۝ بَارَكَ اللّٰهُ
لَنَا وَلَكُمْ فِي الْقُرْاٰنِ الْعَظِيْمِ وَنَفَعَنَا وَاِيَّاكُمْ بِالْاٰيَاتِ
وَالذِّكْرِ الْحَكِيْمِ ○

خُطبۂ ثانیہ

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ نَحْمَدُهٗ وَنَسْتَعِيْنُهٗ وَنَسْتَغْفِرُهٗ وَنُؤْمِنُ بِهٖ
وَنَتَوَكَّلُ عَلَيْهِ وَنَعُوْذُ بِاللّٰهِ مِنْ شُرُوْرِ اَنْفُسِنَا وَمِنْ
سَيِّاٰتِ اَعْمَالِنَا مَنْ يَّهْدِهِ اللّٰهُ فَلَا مُضِلَّ لَهٗ ○ وَمَنْ
يُّضْلِلْهُ فَلَا هَادِيَ لَهٗ ○ وَنَشْهَدُ اَنْ لَّا اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ وَحْدَهٗ
لَا شَرِيْكَ لَهٗ ○ وَنَشْهَدُ اَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهٗ وَرَسُوْلُهٗ ○
اِنَّ اللّٰهَ وَمَلٰٓئِكَتَهٗ يُصَلُّوْنَ عَلَى النَّبِيِّ ۝ يٰٓاَيُّهَا
الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا صَلُّوْا عَلَيْهِ وَسَلِّمُوْا تَسْلِيْمًا ۝ اَللّٰهُمَّ صَلِّ
عَلٰى مُحَمَّدٍ بِعَدَدِ مَنْ صَلّٰى وَصَامَ ○ اَللّٰهُمَّ صَلِّ
عَلٰى مُحَمَّدٍ وَّعَلٰى اٰلِ مُحَمَّدٍ بِعَدَدِ مَنْ قَعَدَ وَقَامَ ○ وَ
صَلِّ عَلٰى جَمِيْعِ الْاَنْبِيَآءِ وَالْمُرْسَلِيْنَ وَعَلٰى كُلِّ مَلٰٓئِكَتِكَ

Marfat.com

الْمُقَرَّبِيْنَ ○ وَعَلٰى عِبَادِ اللّٰهِ الصَّالِحِيْنَ بِرَحْمَتِكَ
يَا اَرْحَمَ الرَّاحِمِيْنَ ○ عِبَادَ اللّٰهِ ○ اِنَّ اللّٰهَ يَاْمُرُ بِالْعَدْلِ
وَالْاِحْسَانِ وَاِيْتَآئِ ذِى الْقُرْبٰى وَيَنْهٰى عَنِ الْفَحْشَآءِ
وَالْمُنْكَرِ وَالْبَغْيِ يَعِظُكُمْ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُوْنَ وَلَذِكْرُ اللّٰهِ
تَعَالٰى اَعْلٰى وَاَوْلٰى وَاَعَزُّ وَاَجَلُّ وَاَتَمُّ وَاَهَمُّ وَاَكْبَرُ ○

دوسرا خطبہ جمعہ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ○
اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذِىْ اَمْطَرَ اَقْطَارَ الرَّحْمَةِ مِنْ سَحَابِ
الْمَغْفِرَةِ وَنَوَّرَ قُلُوْبَ اَهْلِ الْمَعْرِفَةِ بِفَيْضَانِ اَنْوَارِ
لَآ اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ مُحَمَّدٌ رَّسُوْلُ اللّٰهِ ○ وَشَرَحَ صُدُوْرَ
الْمُؤْمِنِيْنَ بِنُوْرِ اَذْكَارِ لَآ اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ وَحْدَهٗ لَا شَرِيْكَ
لَهٗ وَاَشْهَدُ اَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهٗ وَرَسُوْلُهٗ هُوَ سَلْسَبِيْلُ
اَنْهَارِ لَآ اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ مُحَمَّدٌ رَّسُوْلُ اللّٰهِ ○ صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى
عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَعَلٰى اٰلِهٖ وَاَصْحٰبِهٖ وَخُلَفَآئِهِ الَّذِيْنَ فَازُوْا اِلٰى

Marfat.com

اَعْلَى الدَّرَجَاتِ بِكَثْرَتِ اَذْكَارِ لَآ اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ مُحَمَّدٌ
رَّسُوْلُ اللّٰهِ خُصُوْصًا عَلٰى اَوَّلِهِمْ اَمِيْرِ الْمُؤْمِنِيْنَ اَبِىْ بَكْرِ
اِلصِّدِّيْقِ التَّقِىِّ اَسْبَقَ بِاِقْرَارِ لَآ اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ مُحَمَّدٌ رَّسُوْلُ
اللّٰهِ وَعَلٰى اَعْدَلِهِمْ اَمِيْرِ الْمُؤْمِنِيْنَ عُمَرَ التَّقِىِّ بِفَيْضَانِ
اَنْوَارِ لَآ اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ مُحَمَّدٌ رَّسُوْلُ اللّٰهِ ○ وَعَلٰى اَحْلَمِهِمْ
اَمِيْرِ الْمُؤْمِنِيْنَ عُثْمَانَ الزَّكِىِّ جَامِعِ اَسْرَارِ لَآ اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ
مُحَمَّدٌ رَّسُوْلُ اللّٰهِ ○ وَعَلٰى اَعْلَمِهِمْ اَمِيْرِ الْمُؤْمِنِيْنَ عَلِىِّ
اِلرَّضِىِّ قَاطِعِ الْكُفَّارِ بِذِى الْفَقَارِ لَآ اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ مُحَمَّدٌ
رَّسُوْلُ اللّٰهِ وَعَلَى اِلْاِمَامَيْنِ اَلْهُمَامَيْنِ السَّعِيْدَيْنِ اَبِىْ
مُحَمَّدِ اِلْحَسَنِ وَاَبِىْ عَبْدِ اللّٰهِ الْحُسَيْنِ اَلَّذِيْنَ مَحَبَّتُهُمَا
مُوْجِبَ النَّجَاةِ مِنَ الْعَذَابِ الْاَلِيْمِ كَاشِفِىْ اَسْتَارِ لَآ اِلٰهَ
اِلَّا اللّٰهُ مُحَمَّدٌ رَّسُوْلُ اللّٰهِ ○ وَعَلٰى اُمِّهِمَا سَيِّدَةِ النِّسَآءِ
فَاطِمَةَ الزَّهْرَآءِ بِاَزْهَارِ لَآ اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ مُحَمَّدٌ رَّسُوْلُ اللّٰهِ
وَعَلَى السِّتَّةِ الْبَاقِيَةِ مِنَ الْعَشَرَةِ بِبَشَارَةِ الْمُصْطَفٰى
وَعَلَى الْمُهَاجِرِيْنَ وَالْاَنْصَارِ وَعَلٰى كُلِّ مَنِ اسْتَقَرَّ
بِاِقْرَارِ لَآ اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ مُحَمَّدٌ رَّسُوْلُ اللّٰهِ ○ شَفِيْعٌ فِى
الْحَشْرِ لَآ اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ مُحَمَّدٌ رَّسُوْلُ اللّٰهِ ○ وَنُوْرٌ عَلَى الصِّرَاطِ

Marfat.com

لَآ اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ مُحَمَّدٌ رَّسُوْلُ اللّٰهِ ○ وَنَجَاةٌ مِّنَ النِّيْرَانِ
لَآ اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ مُحَمَّدٌ رَّسُوْلُ اللّٰهِ ○ وَمَكْتُوْبٌ عَلٰى
بَابِ الْجِنَانِ لَآ اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ مُحَمَّدٌ رَّسُوْلُ اللّٰهِ ○ وَ
مَفْتُوْحٌ بَابُ الرَّحْمَةِ عَلَى الْمُؤْمِنِيْنَ بِبَرَكَةِ لَآ اِلٰهَ اِلَّا
اللّٰهُ مُحَمَّدٌ رَّسُوْلُ اللّٰهِ ○ اَنَّ اَرْوَاحَ الْمُؤْمِنِيْنَ وَالْمُؤْمِنَاتِ
تُنَادِيْ فِيْ كُلِّ يَوْمٍ وَّلَيْلٍ يَّا رَحْمٰنُ لَا نَطْلُبُ اَنْ تَحْشُرَنَا
سَاعَةً حَتّٰى نَقُوْلَ لَآ اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ مُحَمَّدٌ رَّسُوْلُ اللّٰهِ ○
اَللّٰهُمَّ اغْفِرْ لِجَمِيْعِ مَنْ قَالَ لَآ اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ مُحَمَّدٌ
رَّسُوْلُ اللّٰهِ ○ بَارَكَ اللّٰهُ لَنَا وَلَكُمْ فِي الْقُرْاٰنِ الْعَظِيْمِ
اِنَّهٗ تَعَالٰى جَوَادٌ كَرِيْمٌ مَّلِكٌ بَرٌّ رَّءُوْفٌ رَّحِيْمٌ ○

خُطْبَةٌ ثَانِيَةٌ

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ نَحْمَدُهٗ وَنَسْتَعِيْنُهٗ وَنَسْتَغْفِرُهٗ
وَنُؤْمِنُ بِهٖ وَنَتَوَكَّلُ عَلَيْهِ وَنَعُوْذُ بِاللّٰهِ مِنْ
شُرُوْرِ اَنْفُسِنَا وَمِنْ سَيِّاٰتِ اَعْمَالِنَا مَنْ يَّهْدِهِ اللّٰهُ فَلَا
مُضِلَّ لَهٗ وَمَنْ يُّضْلِلْهُ فَلَا هَادِيَ لَهٗ ○ وَنَشْهَدُ اَنْ لَّآ اِلٰهَ

Marfat.com

اِلَّا اللّٰهُ وَحْدَهٗ لَا شَرِيْكَ لَهٗ ○ وَنَشْهَدُ اَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهٗ
وَرَسُوْلُهٗ صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ○ يَآ اَيُّهَا النَّاسُ
ثَبِّتُوْا قُلُوْبَكُمْ بِالطَّاعَاتِ ○ وَصَلُّوْا عَلٰى مُحَمَّدِ نِ الْمُصْطَفٰى
صَاحِبِ الشَّفَاعَاتِ ○ اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلٰى مُحَمَّدٍ وَّعَلٰٓى اٰلِ
مُحَمَّدٍ بِعَدَدِ مَنْ صَلّٰى وَصَامَ ○ اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلٰى مُحَمَّدٍ
وَّعَلٰٓى اٰلِ مُحَمَّدٍ بِعَدَدِ مَنْ قَعَدَ وَقَامَ ○ وَعَلٰى جَمِيْعِ الْاَنْبِيَآءِ
وَالْمُرْسَلِيْنَ ○ وَعَلٰى كُلِّ مَلٰٓئِكَتِكَ الْمُقَرَّبِيْنَ وَعَلٰى عِبَادِ
اللّٰهِ الصّٰلِحِيْنَ بِرَحْمَتِكَ يَآ اَرْحَمَ الرّٰحِمِيْنَ ○ اَللّٰهُمَّ
اَيِّدِ الْاِسْلَامَ وَالْمُسْلِمِيْنَ بِبَقَآءِ سَلْطَنَةِ السُّلْطَانِ الْمُسْلِمِ
خَلَّدَ اللّٰهُ تَعَالٰى مُلْكَهٗ وَسُلْطَانَهٗ وَاَفَاضَ عَلَى الْعٰلَمِيْنَ
بِرَّهٗ وَاِحْسَانِهٖ ○ اَللّٰهُمَّ انْصُرْ مَنْ نَّصَرَ دِيْنَ مُحَمَّدٍ صَلَّى
اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَاجْعَلْنَا مِنْهُمْ ○ وَاخْذُلْ مَنْ خَذَلَ
دِيْنَ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَلَا تَجْعَلْنَا مِنْهُمْ
تَعَادَلُوْا عِبَادَ اللّٰهِ ○ اِنَّ اللّٰهَ يَاْمُرُ بِالْعَدْلِ وَالْاِحْسَانِ
وَاِيْتَآئِ ذِى الْقُرْبٰى وَيَنْهٰى عَنِ الْفَحْشَآءِ وَالْمُنْكَرِ
وَالْبَغْيِ يَعِظُكُمْ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُوْنَ ○ وَلَذِكْرُ اللّٰهِ تَعَالٰى
اَعْلٰى وَاَوْلٰى وَاَتَمُّ وَاَكْبَرُ ○

Marfat.com

پہلا خطبہ

اللہ دے ناں نال شروع کرداہاں۔جیہڑا بڑا ای مہربان تے نہایت رحم والا اے۔ساریاں تعریفاں اللہ دے لئی ہین۔جہنے جمعے نوں دناں دا سردار بنایا تے اسیں نئیں عبادت کردے تے نہ ای مدد منگدے آں پر اوسے کولوں۔اوہ ذات جہنے فرض کیتا جمعے دی نمازنوں اپنے حکم نال۔جدوں سدیا جاوے جمعے دی نماز دے لئی جمعے دے دن۔تاں نس کے آؤ اللہ دے ذکر وَلے۔تے درود اپڑے۔سیدالانام حضرت محمد ﷺ اُتے تے آپ دی آل اُتے تے صحابہ کرام اُتے۔جیہڑے کہ عزت والے ہین۔خاص طور اُتے درود اپڑے اوہناں اُتے (جیہڑے نبیاں دے بعد بالتحقیق سارے انساناں نالوں افضل) امیرالمومنین ابی بکر صدیق رضی اللہ عنہٗ اُتے تے (جیہڑے سچ بولن والے تے درست راہ وکھاون والے ہین۔) امیرالمومنین عمر بن خطاب رضی اللہ تعالیٰ عنہٗ اُتے تے (جیہڑے حیا تے یقین وچ کامل ہین) امیرالمومنین عثمان ابن عفان رضی اللہ تعالیٰ عنہٗ اُتے تے دوہاں اماماں (جیہڑے کہ عالی ہمت والے تے خوش بخت تے تے شہادت پان والے ہین) ابی محمد امام حسن رضی اللہ عنہٗ تے ابی عبداللہ حضرت امام حسین رضی اللہ عنہٗ اُتے۔تے اوہناں دوہاں دی والدہ ماجدہ فاطمۃ الزہریٰ رضی اللہ عنہا اُتے۔تے اوہناں دے چاچے (جیہڑے کہ نہایت شریف تے پاک ہین لوکاں وچوں) حضرت امیر حمزہ رضی اللہ عنہٗ تے حضرت عباس رضی اللہ عنہٗ اُتے۔تے عشرہ مبشرہ وچوں باقی چھ اُتے تے باقی صحابہ کرام تے تابعین عظام رضی اللہ تعالیٰ علیہم اجمعین اُتے اللہ پاک برکت دیوے تہانوں تے اسانوں قرآن عظیم وچوں تے اسانوں نفع

Marfat.com

عطا فرمائے تے تہانوں نفع عطا فرمائے۔ اوہدیاں آئتاں وچوں حکمت والے ذکر وچوں۔

دُوجا خطبہ

ساریاں تعریفاں اللہ دے لئی ہین۔ اسیں اوہدی اِی تعریف کردے ہاں۔ تے اوہدے کولوں مدد منگدے ہاں۔ تے اوہدے کولوں بخشش طلب کردے ہاں۔ تے اوسے اتے ایمان لیائے آں۔ تے اوہدے اتے توکل کردے آں۔ تے پناہ منگدے ہاں۔ اللہ تعالیٰ کولوں اپنے نفس دی شرارتاں توں تے اپنے بھیڑے اعمال توں۔ جنہوں اللہ تعالیٰ ہدایت دیوے اوہنوں گمراہ کرن والا کوئی نئیں تے جنہوں اللہ گمراہ کردے اوہدے لئی کوئی ہدایت دین والا نئیں اے۔ تے اسیں گواہی دیندے ہاں۔ کہ اللہ دے سوا کوئی معبود نئیں اوہ اکلا اے اوہدا کوئی شریک نہیں۔ تے اسیں گواہی دیندے ہاں کہ بیشک حضرت محمد ﷺ اوہدے بندے تے رسول ہین۔ بیشک اللہ تعالیٰ تے اوہدے فرشتے درود گھلدے نے۔ نبی ﷺ اتے۔

اے ایمان والیو! درود تے سلام گھلو۔ تسیں وی نبی پاک ﷺ اُتے۔

اے اللہ! رحمت کاملہ نازل فرما۔ حضرت محمد ﷺ تے آپ دی آل اُتے سارے نمازیاں تے روزے داراں دی تعداد دے برابر

اے اللہ! رحمت کاملہ نازل فرما۔ حضرت محمد ﷺ تے آپ دی آل اُتے بیٹھے تے کھڑے ہون والیاں دی تعداد دے برابر۔ تے رحمت کاملہ نازل فرما۔ سارے انبیاء تے رسولاں اُتے تے سارے مقرب (پیارے) فرشتیاں اُتے تے سارے نیک بندیاں اُتے۔ اے سب توں

Marfat.com

بوہتا ترس کرن والے اپنی رحمت دے صدقے۔

اللہ دے بندیو! اللہ تعالیٰ حکم دیندا اے۔ عدل کرن تے احسان کرن دا تے قرابت داراں (ساکاں مسکیناں) دے حقوق ادا کرن دا۔ تے منع فرماندا اے۔ فحاشی تے بے حیائی دے کماں توں تے نافرمانی کولوں بچن دا حکم دیندا اے۔ تاں جے تُسیں نصیحت حاصل کرو۔ تے اللہ تعالیٰ دا ذکر۔ جیہڑا کہ بلند، اعلیٰ تے اُولیٰ (بہتر) اے تے سب توں بوہتا عزت والا (معزز) تے سب توں بوہتا رُعب) جلالت والا اے تے بوہت مکمل (اَتَم) بوہت ہمت والا (اَہم) تے سب توں وڈا اے۔

.....

عربی زبان دا پنجابی زبان وچ ترجمہ (حاجی فقیر اثر انصاری فیض پوری)

نظر ثانی

☆ مولانا محمد منشاء تابش قصوری (جامعہ نظامیہ رضویہ اندرون لوہاری گیٹ لاہور)

☆ حضرت مفتی غلام محمد بندیالوی (جامعہ نبویہ) ناظر کالونی سکیاں سٹاپ فیض پور خورد

Marfat.com

جمعے دا دوجا خطبہ

ساریاں تعریفاں اللہ دے لئی ہین۔اوہ ذات جیہے مغفرت دے بدلاں وچوں رحمت دے قطرے برسائے۔تے کلمہ شریف لاالہ الااللہ محمد رسول اللہ دے انوار تے فیضان نال اہل معرفت دے دلاں نوں منور فرمایا۔تے دوجے کلمے اشھد ان لاالہ الا اللہ واشھد ان محمد عبدہ و رسولہ دے نور نال مومنین دے دلاں نوں کھولیا تے کلمہ شریف دیاں نہراں وچوں اوہ سلسبیل اے۔

اللہ تعالیٰ رحمت کاملہ نازل فرمائے۔تے سلامتی نازل فرمائے۔آپ ﷺ اُتے تے آپ ﷺ دی آل پاک اتے آپ ﷺ دے صحابہ علیھم اجمعین تے آپ دے خلفائے راشدینؓ اتے جیہڑے کلمہ شریف دے ذکر دی کثرت نال اعلیٰ درجات اتے فائز ہوئے۔خاص طور اتے اوہناں وچوں سب توں پہلے امیر المومنین حضرت ابوبکر صدیق رضی اللہ تعالیٰ عنہ جیہڑے کہ متقی سبقت لے جان والے ہیں۔کلمہ شریف دے اقرار کرن والے ہین تے اوہ جیہڑے سب توں بوہتے عدل کرن والے ہین۔امیر المومنین حضرت عمر رضی اللہ تعالیٰ عنہ جیہڑے کہ نقی (صاف کرن والا یا خود صاف ستھرے) کلمہ شریف دے انوار دے فیضان نال۔تے سب بوہتے (حلیم) بردبار ہین۔امیر المومنین حضرت عثمان رضی اللہ تعالیٰ عنہ جیہڑے کہ (ذکی) پاک کرن والے ہین تے کلمہ شریف دے اسرار نوں جمع کرن والے ہین۔تے جیہڑے سب توں بہتے زیادہ عالم ہیں۔امیر المومنین حضرت علی رضی اللہ تعالیٰ عنہ جیہڑے کہ کلمہ شریف دا انکار کرن والے کافراں نوں اپنی

Marfat.com

ذوالفقار (تلوار) نال کٹن والے ہین تے دو فاصلہ اماماں اتے جیہڑے کہ ہمت والے تے خوش بخت ہین ۔ابی محمد حضرت حسن رضی اللہ تعالیٰ عنہٗ تے ابی عبداللہ حضرت حسین رضی اللہ تعالیٰ عنہٗ ایہناں دوہاں دی محبت دردناک عذاب توں موجب نجات اے۔جیہڑے کہ کلمہ شریف دے پردیاں نوں کھولن والے ہیں۔تے دو اماماں اور اوہناں دی والدہ سیدۃ النساء طافاطمۃ الزہریٰ رضی اللہ عنہا جیہڑیاں کہ باغِ توحید تے رسالت دیاں کلیاں وچوں اک کلی ہین۔تے بشارت مصطفےٰ ﷺ پان والے دساں وچوں باقی چھ اتے تے مہاجراں تے انصاریاں اتے تے جنہے وی کلمہ شریف دا اقرار کیتا تے اوہدے اُتے قائم رہیا۔

کلمہ شریف حشر وچ شفاعت کرن والا اے تے کلمہ شریف پل صراط توں لنگھن والیاں لئی چانن اے تے کلمہ شریف یران کولوں نجات بخشن والا اے تے کلمہ شریف جیہڑا کہ لکھیا ہویا اے جنت دے دروازیاں اُتے۔کلمہ شریف دی برکت نال مومنین اتے رحمت دے دروازے کھلن والے ہین ۔اے رحمان! اسیں نہیں چاہندے کہ توں اسانوں قیامت دے دن اساڈے عملاں دا حساب لے۔جدوں تیکر اسیں کلمہ شریف پڑھ نہ لیئے ۔اے اللہ! بخش دے اوہناں ساریاں نوں جیہڑے کلمہ شریف پڑھن۔اللہ! برکت نازل فرما اساڈے لئی تے توہاڈے لئی ۔بیشک اوہ بلند اے۔سخی اے۔کرم فرماؤن والا اے۔بادشاہ اے۔بَرّ (پاک) اے۔حد توں زیادہ نرمی فرماؤن والا اے تے حد توں زیادہ رحم فرماؤن والا اے۔

Marfat.com

دُوجا خُطبہ

ساریاں تعریفاں اللہ دے لئی ہین۔اسیں اوہدی اِی تعریف کردے ہاں تے اوہدے کولوں مدد منگدے ہاں تے اوہدے کولوں بخشش طلب کردے ہاں۔تے اوسے اُتے ایمان لیائے آں تے اوہدے اُتے توکل کردے آں تے پناہ منگدے ہاں۔اللہ تعالیٰ کولوں اپنے نفس دیاں شرارتاں توں تے اپنے بھیڑے اعمال توں۔جنہوں اللہ تعالیٰ ہدایت دیوے۔اوہنوں گمراہ کرن والا کوئی نئیں تے جنہوں اللہ گمراہ کردے۔اوہدے لئی کوئی ہدایت دین والا نئیں اے تے اسیں گواہی دیندے ہاں کہ اللہ دے سوا کوئی معبود نہیں اوہ اکلا اے اوہدا کوئی شریک نہیں تے اسیں گواہی دیندے ہاں کہ بے شک حضرت محمد ﷺ اوہدے بندے تے رسول ہین۔بے شک اللہ تعالیٰ نے اوہدے فرشتے درود گھلدے نیں۔نبی ﷺ اُتے۔

اے اللہ رحمت کاملہ تے سلامتی نازل فرما۔اے لوگو! اپنے دلاں نوں ثابت رکھو۔اللہ پاک دی اطاعت اتے تے درود پڑھو حضرت محمد ﷺ اتے جیہڑے صاحب شفاعت ہین۔

اے اللہ رحمت کاملہ تے سلامتی عطا فرما حضرت محمد ﷺ تے آپ دی آل اُتے سارے نمازیاں تے روزے داراں دی تعداد دے برابر تے رحمت نازل فرما۔سارے انبیاء تے رسولاں اتے تے سارے مقرب (پیارے) فرشتیاں اتے تے سارے نیک بندیاں اتے۔اے سب توں بوہتا ترس کرن والے اپنی رحمت دے صدقے۔

تے سارے نبیاں تے رسولاں اتے۔تے سارے مقرب فرشتیاں اتے۔تے سارے اللہ دے

Marfat.com

نیک بندیاں اُتے اللہ تیری رحمت دے نال۔اے سب توں بوہتا رحم فرماؤن والے۔

اے اللہ! اسلام تے مسلمان دی مدد فرما۔مسلمان بادشاہ دی تے اوہدی بادشاہی دی سلامتی دے نال۔اللہ تعالیٰ ہمیشہ سلامت رکھے اوہدے ملک نوں تے اوہدی بادشاہی نون تے اللہ تعالیٰ اوہدے فیض نوں عام کرے دوہاں جہاناں اُتے۔

اوہدی نیکی توں وی تے احسان توں وی۔اے اللہ! مدد فرما۔جیہڑا مدد کرے محمد ﷺ دے دین دی تے اسانوں اوہناں وچوں بنا۔

اللہ دے بندیو! آپس وچ عدل کرو اللہ تہانوں عدل تے احسان دا حکم دیندا اے، منع فرماندا اے۔فحاشی تے منکرات (انکار) تے سرکشی کولوں۔تہاڈے لئی ایہہ نصیحت اے۔تاں جے تسیں نصیحت حاصل کرو۔تے اللہ دا ذکر جیہڑا کہ بلند اے۔اُچا اے۔اُولیٰ (بہتر) اے تے سب توں بوہتا عزت والا (معزز) تے سب توں بوہتا (رعب) جلالت والا اے تے بوہت مکمل (اَتم) بوہت ہمت والا (اہم) تے سب توں وڈا اے۔

پنجابی وچ ترجمہ

حاجی فقیر اثر انصاری فیض پوری

Marfat.com

جمعے دیاں فضیلتاں تے فانی دنیا دا ذکر

شاعر: حاجی فقیر اثر انصاری فیض پوری

بوہت فضیلتاں ہین جمعے دیاں عالماں نے فرمائیاں
مسلمانو! کجھ ٹھوڑیاں گلاں ایتھے ہین لکھائیاں

روز جمعے دے گھڑی اک آوندی برکت اوس وچ عالی
دعا قبول ہندی اے اوس وچ فضل کرے رب والی

جائز دعا دا مطلب حاصل ہندا بندیاں تائیں
دین دے باجھوں دنیا منگنی گل ایہہ بہتر ناہیں

سستی غفلت ڈھل دے پاروں جمعے نوں جو چھڈ یندا
رب ناراض اوہدے توں ہندا رحمت مول نہ دیندا

جیہڑا جمعے نوں بالکل چھڈ دے تارک صوم صلاتوں
دین اسلام دا منکر ہویا ردیا گیا ہر باتوں

جو نماز جمعے دی پڑھدا اجر زیادہ پاوے
سو شہیداں دا اوہ رتبہ وچ اعمال لکھاوے

وچ حدیث نبیؐ فرمایا جمعے نوں ترک جو کردا
سخت عذاب ہووے گا اوہنوں ڈُب جاندا اے تردا

ایس لئی توں بندیا سمجھیں بات نصیحت عالی
روز جمعے دے کریں عبادت فضل کرے رب والی

لے کے فجروں شاماں تیکر روز جمعے دے بھائی
غیبت، گلے تے شکوے کولوں دامن رہوؤ بچائی

جنساں وچ نہ کھوٹ ملاؤ چنگے عمل کماؤ
رُسے نیں جو آپس اندر اوہناں نوں ملاؤ

ہور نیکی دے کم جو ہیگے کر کے شان ودھاؤ
مکروہ تے ناجائز کماں توں دامن نوں بچاؤ

پُٹھا ناں نہ کسے دا سدو سدھے ناں پکارو
وچ غرور تکبر آ کے کسے نوں نہ للکارو

روز جمعے دے کرو ایہہ وعدہ گالی نہ دیو گے
نشے دے کولوں بچ کے رہنا بھنگ نہ گھوٹ پیو گے

رب نے بخش حیاتی دتی ایہدا قدر پچھانو
رب دی کرو عبادت ہر دم خاکوں موتی چھانو

اج دا دن حیاتی تینوں رب نے جو عطائی
کل نوں کوچ ہے ایتھوں کرنا موت نے شست لگائی

Marfat.com

روز حشر دے رب دے اگے پاویں گا رسوائی
قدر ہووے گی اوس دیہاڑے رائیگاں گھڑی لنگھائی

روز جمعے دے فجرے اٹھ کے اپنے کم نبیڑو
لہو لعب تھیں کرو کنارا بدیاں نہ سہیڑو

ہفتے دے سب دناں دے وچوں دن جمعے دا بھائی
ہے سردار دناں دے اتے رب نے شان ودھائی

کر کے غسل نماز جمعے لئی وچ مسیتاں جاؤ
دھوتے ہوئے لیڑے پاکے خوشبو تن تے لاؤ

کر کے نیویں نظر حیاؤں لنگھو گلی بازاروں
پہلی بانگ ملے تاں اپڑو کرم ہووے سرکاروں

نال عقیدت الفت بہہ کے سنیو وعظ نورانی
عالم فاضل منبراں اتے دسن حکم ربانی

سن کے گلاں عالماں کولوں اوس تے عمل کماؤ
نیکاں دا جو وعظ اے سنیا آ کے گھر ویں سناؤ

درجہ بوہت خدا تھیں پاوے جو ایہہ عمل کماوے
دوجی بانگ ملے تاں شوقوں خطبے ول کن لاوے

نماز جمعے دی نال جماعت بندہ جو اداوے
رب دے کولوں اتھے اوتھے اجر زیادہ پاوے

روز حشر نوں پچھے گا رب کیہڑا عمل کمایا
اودوں دولت مال اولاداں کم کسے نہ آیا

رہی نہ یاد اے منزل تینوں ہیگا سفر دوراڈا
دنیا اتے آؤن دا مطلب کیہہ اے بندیا ساڈا

حرص طمعے نے مار مکایا سر تے بھار گناہواں
پنڈاں بنھ کے چلی جاویں کیونکر ملن پناہواں

روز قیامت تائیں بھلیا ہے اوہ سخت دیہاڑا
اوتھے کسے دی کم نہ آؤناں بھانویں تگڑا ماڑا

عمل چنگیرے کم آون گے جنت وچ لے جاون
بدیاں پھڑ کے بندیا! تینوں دوزخ وچ پوچاون

پلصراط دے اتوں لنگھنا ہے اوہ سفر اوکھیرا
اوتھوں قسمت والا لنگھے جسدا بخت چنگیرا

وال توں پل باریک ہیگی اے تکھی اے تلواروں
قسمت والا لنگھے اوسدن ایس ترکھی دھاروں

سر تے پنڈ گناہواں والی وچ جہنم سٹے
دوزخ وچ عذاب نے بھارے پاسے جاون گھٹے

ماں پیو بھین بھراتے خاوند کم نہ بیوی آوے
دھیاں پتر نوکر چاکر اوتھے نہ چھڈاوے

عاشق تے معشوق نہ اوتھے ہرگز کال ملاون
آقا اوتھے کم نہ آوے سب رشتے ٹٹ جاون

کلی جان پھاتھے وچ پھاہی کیہڑا آن چھڈاوے
ہر اک ہو جدا جاوے گا کیتا ای کم آوے

اِک اک انگ بدن دا اسدن دشمن جان دا ہووے
ہتھ تے پیر گواہیاں دیون ہر انگ بول کھلووے

ہجی توبہ کر لے بندیا ہجے وی ہیگا ویلا
موت دے پچھوں بنے خرابی اُجڑ جانا میلہ

سخت خرابی بنے گی اسدن رب حساب لوے گا
نیکاں عملاں والا اسدن جنت جا بہوے گا

بھیڑے عملاں والا اسدن دوزخ وچ سڑے گا
دوزخ دا درونہ اسدن دھونوں آن پھڑے گا

Marfat.com

بیڑیاں پاکے پیراں نوں اوہ ہتھکڑیاں وی لاون
کڑکدے دوزخ اندر سُٹن رحم ذرا نہ کھاون

اج وی ویلا نیکی کر لے نیکی وچ بھلیائی
بھلکے قبروں اُٹھ کے آؤناں ناممکن اے بھائی

کفن دے اندر سی کے تینوں قبر اندر دبھ آون
ہتھ تے پیر نہ ہلن اوددوں عقلاں وی چھڈ جاون

خواب دے وانگوں ایہہ حیاتی کہندے ہین سیانے
یاں افسانے وانگوں سمجھیں لاون دل دیوانے

جیوں پانی تے ظاہرے ہووے بلبلہ یکباری
ایویں ہے زندگانی بندیا کہندے عالم قاری

ملی اے تندرستی تینوں چنگے عمل کمالئے
ساری عمر عبادت کر کے چنگے بخت بنالئے

اِک اِک لمحہ ہے غنیمت ذکر دے وچ لنگھاویں
ایہہ دنیا دن چار دا میلہ سر سجدے وچ پاویں

اج جوانی بھر مردانی چستی تے چالاکی
اج عبادت کرن دا ویلا سمجھیں گندگی پاکی

بھلکے ختم بنیائی ہوسی آوے وقت اوکھیرا
ہتھ تے پیر جواب دیون گے آخر قبریں ڈیرا

بڈھے وارے پکڑ ڈنگوری مسجد کون پوچاوے
کیہڑا لوٹے بھر بھر تینوں ہر دن وضو کراوے

کیہڑا جائے نمازاں دیوے کیہڑا ٹک کھواوے
اوددوں ایہہ جوانی والا ویلا پرت نہ آوے

گِٹے گوڈیوں رہ جاویں گا نموں جھانا ہو جاویں گا
اپنے بھیڑے بختاں اتے چیکاں مار کے رو جاویں گے

پچھوتائیں گا اوس ویلے ویلا پرت نہ آوے
ایہہ جوانی رنگ رنگیلی سفنہ نظریں آوے

نہ ہتھاں وچ طاقت ہنی جو ودان اٹھاون
من دا وٹہ پھڑ کے سُٹن دھکا مار گراون

نہ پیراں وچ سکت ہنی چلدے تکھیاں چالاں
وچ بڑھاپے پین کُولاں پے جائے جان وبالاں

نگہ وی دے جواب جاوے گی پین گے ہردم جھولے
دُھپ تے چھاں دا فرق نہ جاپے ختم ہوون سب دولے

اج نگہ ایہہ انبراں اُتوں چن نوں ڈھونڈ لیاؤندی
بھلکے ہتھ نہ نظریں آؤناں سراندی تے پواؤندی

حافظہ وی جواب دیوے گا بھل جاوے گا ماضی
اج ویلا ای کر لے بندیا رب اپنے نوں راضی

لک کمان دے وانگ لئے گا سر ہووے گا بگا
کالے وال نہ نظریں آون ہن سنوار لے اگا

جے جوانی لنگھ گئی اے ہو گئی جان وڈیری
ایہہ بڑھاپا وی غنیمت نہ ڈھاہ بندیا ڈھیری

وچ بڑھاپے بیٹھ منجی تے اللہ اللہ کر لے
ہتھ وچ تسبیح سر تے ٹوپی خالی دامن بھر لے

رب دے کولوں معافیاں منگ کے اپنی بھُل بخشاویں
سچی توبہ کر کے بندیا ہتھ گناں نوں لاویں

موت توں پہلاں اک اک لمحہ توں غنیمت جانیں
اُٹھے پہر عبادت کر کے اگلا ساں سیہانیں

اِک واری جو ٹر گیا ایتھوں آیا نہ دوبارا
فانی دنیا چھڈ کے جانا آخر توں وی مارا

Marfat.com

فیر نہ پنج دِناں لئی بندیا دنیا اُتے آوناں

اج ویلا ای کر ریاضت فیر نہ کسے چھڈاوناں

اج غرور تکبر دے نال جنہاں اَتاں چائیاں ڈیرے محل چبارے رنگلے کوٹھیاں ہین بنائیاں

ریشم تن دوالے پاندے سیجاں نرم وچھاندے تکیے دے نال ڈھوہواں لا کے بیٹھے حکم چلاندے

بھلکے قبر دے اندر لیٹن ہوون کلم کلے نہ بیلی نہ متر لا گے بھلسن گلی محلے

ماڑیاں بنگلے رہ جان اتھے سیجاں ہوون خالی پھلاں دے ایہہ گجرے سُکن گھٹ جائے مہک نرالی

کر لے وانگوں ہوون اٹھا کے ہین جیہڑے ساج بھوندے بھلکے قبر ہنیری دے وچ کلم کلے سوندے

نین نشیلے خاک دے اندر رُلدے رُلدے بدل جاون گے نانک دے وانگوں زلف کالی دے کھلدے کھلدے سُل جاون گے

اج پیشانی چن دے وانگوں لشکے چمکاں مارے بھلکے خاک دے اندر رُلسی کیہڑا آشدگارے

ایہہ رخسار گلابی بھلکے پیلی رنگ پاون بُلھ گلابی خاک دے اندر رنگ تے روپ مٹاون

کولیاں باہواں نرم جنے ایہہ سیج پھلاں جو مانے بھلکے خاک دے اُتے سوناں بھلن پیار یارانے

دند چلیے دیاں کلیاں چٹے خاک دے اندر رُلسن کنڈھے قبر دے دین تانیناں چکی وانگوں دلسن

کھوپڑی اتوں کالیاں زلفاں جھڑ کے ہوون ڈھیری

ہاڑ سیال دی رُت نہ جاپے اندر قبر ہنیری

تاج تے تخت دے والی جیہڑے ساج پئے حکم چلاندے بھلکے خالی ہتھیں جاون چھڈ خزانے جاندے

شاناں آناں باناں اتھے لشکر فوج اماندے بادشاہی اے اج جنہاں دی چھڈ کے اوڑک جاندے

ہیٹھ زمین دے بیکس ہوون کفن دوالے لیراں گوشت پوست مٹی رلیا بھل جاون تدبیراں

اج دوالے ریشم اطلس تے کمخواب ہنڈاندے بھلکے دوگز دھرتی اندر کفن دوالے پاندے

باج درباری سجے کھبے متر یار دوالے لونڈیاں باندیاں نوکر چاکر دوست ہم نوالے

اِک وی قبر دے اندر ناہیں جان اے کلم کلی یاں منکر نکیر نے ہیگے سجے کھبے ملی

دستر خواناں اُتے نعمتاں ون سونیاں کھاون گوشت، زردہ، پلاء تے فرنی کھا کے عیش اُڈاون

بھلکے قبر دے اندر کیڑیاں ماس اوہناں دا کھانا بھجا گوشت کھاون والیا ہوویں گا نمانا

اوددوں عمل بھیڑا نہ بندیا کم آوے گا تیرے ساک سین سب چھڈ جاون گے ہین جو چار چفیرے

جا کے قبرستان دے اندر جھاتی تے اک مارو چن دے ٹوٹے خاک رُلے نیں توبہ تائب پکارو

اج پائمال اوہناں دے جنے خاک دے اندر ہوئے نک جنہاں دے بہوے نہ مکھی اج پئے وچ ٹوئے

سیج پھلاں دی اُتے جیہڑے لیٹ کے کنڈ نہ لاندے

کوٹھاں تے جیاراں دے وچ اپنی سیج وچھاندے

Marfat.com

اج اوہ خاک دے اتے ستے ہے اج قبر ہنیرا
ائیر کنڈیشنڈ کاراں والیا تیرا گوریں ڈیرا

تالیاں مارن ہسن کھیڈن واج ہسن دا آوے
منہ وچ پان تے ہتھ وچ سگریٹ فیشن جھلک وکھاوے

عطر چھلیل پوشاک تے ملدے ہتھ وچ پھل گلابی
گل وچ ہار تے کینٹھے پاندے ٹھاٹھ تے باٹھ نوابی

چوڑے سینے لمیاں دھوناں خاک دے وچ سمائیاں
ناں نشان نہ رہیا اے باقی ہنجاں ہر دا چھائیاں

پیڑھ دنداں دا ٹٹ گیا سارا کلیاں خاک نے رلیاں
اِک اِک کر کے ڈِگ پئے قبرے واڑھاں نے سڑگلیاں

اک اک جوڑ علیحدہ ہویا ہڈیاں اج نگاہواں
ٹوئے دے وچ ہڈیاں دِسن کئی رُلیاں وچ راہواں

سر ہے کدھرے پیر نے کدھرے ہتھ کدھرے تے باہواں
دھون دے منکے کھلرے پلرے مُیا جگ توں ناواں

پٹ دیاں ہڈیاں رُلدیاں پھردیاں عبرت دا سمیانہ
کدھرے پنیاں ، اَڈیاں ، گِٹے گوڈا پیا نماناں

اُرک تے ہتھ دے پنجے کدھرے انگلیاں پوٹے رُل گئے
سیتے ہوئے کفن دے ڈورے ڈھڈ پاٹا تے کھل گئے

ہے ایہہ دنیا تھاں عبرت دی فیر کاہدی مغروری
احمق پُناں اے ٹھاٹھ وکھاوَنی چھڈنا جگ ضروری

جے توں دین تے دنیا اندر قائم چاہویں ناواں
خوب خدا دی بندگی کر لے جنت ملسن چھاواں

پاک محمدؐ سرور دی توں کر لے تابعداری
عمل حدیث قرآن تے کر لے نہ کریں انکاری

آثر فقیر نصیحتاں کردا ایہدے شعر نرالے
راز اسرار پوشیدہ اس وچ سمجھن عقلاں والے

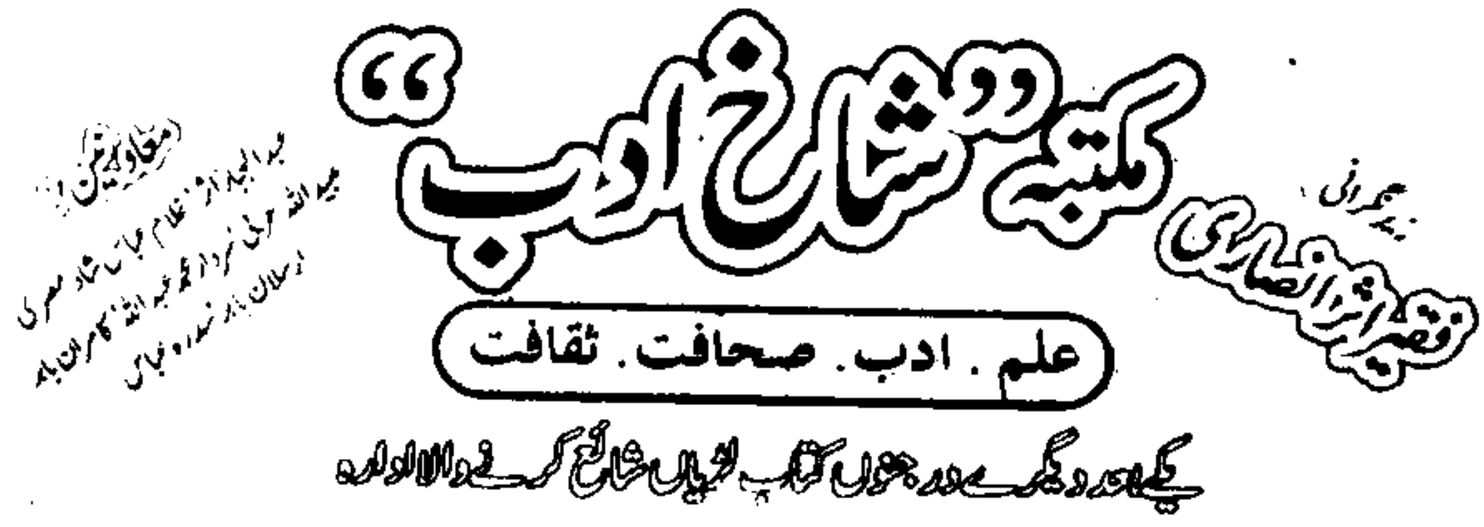

Marfat.com

دوجے جمعے دا وعظ

غفلت دے وچ وقت لنگھاویں بندیا حق نہ بولیں
فکر قیامت دا نہ تینوں قدم قدم تے ڈولیں
نفس شیطان دے آکھے لگ کے بھلیا راہ چنگیرا
دنیا دے وچ آ کے بندیا کیتا کم مندیرا
فجر ویلے جد بانگ ہے ملدی ہے افسوس توں سوندا
چڑیاں طوطے سب نے جاگے توں ایں ویلا سوندا
اُچے ماڑیاں محل بناویں فانی جگ دے اندر
عمر گوا ویں چھتن دے وچ چنگا مرد قلندر
ایہہ حیاتی فانی ہیگی رات دِنے توں کھپدا
غیبت مکر فریب تے کینہ حد بغض دی ٹپدا
غصے تے حرصاں دے اندر پیا توں عمر گواویں
گھٹ تولیں تے براتوں بولیں تیوڑی پا ڈراویں
حق بیگانہ کھا کھا بندیا توں ڈکار مریندا
ذرا نہ ادب لحاظ توں بندیا کسے دا ہیں رکھیندا
مال دولت تے مان اے کاہدا ایہہ ڈھلدا پر چھاواں
آخر توں چھڈ کے ڈھیر دولت دے توں بھریں گا ہاواں
بعد مرن دے قبر دے اندر کوئی نہ فرق کسے دا
ماڑا غربا کو تھاں تے بستر جد وچھے دا
دولت مال تے ملک زمیناں لشکر فوج خزانے
فانی دنیا دے وچ شاناں لبھدے پھرن دیوانے
نہ کر میری میری بندیا بخت اندر جو ملدا
نہ اٹھا مصیبت رنجاں صابر رہو توں دلدا

اکھاں میٹیاں حرص دے اندر مت تیری اے ماری
شام سویرے طمعے دے اندر ماردا پھریں اڈاری

حق حقوق نہ کسے دے سمجھیں ڈھڈ اپنے ہتھ پھیریں
ماں پیو دا توں عاقی ہو کے حد دے وچ نہ ٹھہریں
توں نادانا دنیا دے وچ ایڈا رُجھ گیا ایں
سدھا رستہ چھڈ کے بندیا ڈنگے راہ پیا ایں
صوم صلوٰۃ دا تارک ہو کے ویلا پیا گواویں
پنجے ویلے بانگاں ملدیاں توں نہ مسجد جاویں
حق دے دلوں لکھ توں موڑیں باطل دلے جاویں
فانی دنیا دے وچ کھوہیے بندیا پیر پھساویں
رب نے تینوں دنیا اتے گھلیا کم ضروری
توں دنیا تے آکڑ چلیں انھیا وچ مغروری
ایتھے کئی فوجاں تے لشکر مان تران دکھا گئے
ایتھے دارا تے سکندر خاک دے وچ سما گئے
پہلواناں دے کولوں ہسی جگ سارا ای ڈردا
اج اوہ خاک دے اندر رل گئے ذکر نہ کوئی کردا
شاناں آناں رتبے سارے خاک دے وچ سمائے
تاجاں تختاں والیاں ایتھوں آخر بستر چائے

شاہ جہان تے اکبر ورگے آخر خاک سمائے
دنیا دے وچ وجدے ہسن اوہناں دے شادیانے

Marfat.com

تاج محل دے رہے نہ والی گوراں وچ ٹکانے
کتھے نے اج لشکر فوجاں کتھے مال خزانے

فصلاں اجل نے وڈھ کے سٹیاں بن گئے ستھر ڈھیری
خاک دے وچ تیمور اے رلیا کردا میری میری
بخت نصر شداد ، نمرود دا ناں نشان نہ کائی
جہاں دنیا اتے ہسی ات ہنیر دی چائی
اج نہ قبر اوہناں دی اتے پاندے پھل پھلیرے
کدی جو گجرے پہن کے ٹردے پھل سن چار چفیرے
کیڑیاں ماس اوہناں دا کھاہدا ہڈیاں نے وچ ٹوئے
اکھاں جا پن غاراں وانگوں اوہ نے جدوں دے موئے
کفن وی لیراں لیراں ہویا زلفاں ہوئیاں ڈھیری
ہڈیاں رلیاں خاک دے اندر ایہہ اوقات اے تیری
مال خزانہ اپنے ہتھیں دے جا راہ خدا دے
بھلکے خورے کہنے لٹنا آؤناں ہتھ گمراہ دے
کر سخاوت ونڈ خزانے غیر دے ہتھ نہ آوے
ایہہ سخاوت روز حشر نوں جنت وچ پوچاوے
نیکی دے کم کرلے بندیا بھکھے نوں کھوا ویں
دے بیمارنوں لے کے دارو دکھ تکلیف ونڈاویں
ایہناں نیک کماں دے پاروں اجر خدا تھیں پاویں
وچ قبر دے مرن دے پچھوں سکھ تے راحت پاویں
جنت وچوں باری کھلے وچ قبر دے تیری
حدّت خوف تے وحشت کولوں رہوے نہ جان اوکھیری
پڑھ نمازاں پنجے بندیا بوہت تاکیداں آئیاں
پاک محمد سرور عالمؐ امت نوں فرمائیاں

فجر تے پیشی، ڈیگر مغرب فرض عشاء اے ہوئی
ایہدے اندر سستی غفلت کریں نہ بندیا کوئی

بانگ دی واج کناں وچ آوے چھڈ دے کم نیاوی
چھیتی آ مسیت دے اندر مولا کرم کماوی
کر ادا نماز جمعے دی ملے فضیلت بھاری
روز جمعے وچ گھڑی اک آوندی وسدی رحمت باری
برکت والی گھڑی اوہ ہندی ہون قبول دعاواں
بے روزگارنوں کم اے ملدا پان بیمار شفاواں
نماز تے روزہ حج زکوتاں صدقہ تے خیراتاں
رب دی خاص رضائی دیویں حشر نوں ملن رعاتاں
نہ دکھلاوے لئی توں بندیا وچ مسیتے جاویں
کرلے اپنے رب نوں راضی درجہ رب تھیں پاویں
نبیاں تے رسولاں اتے آئے وقت اوکھیرے
صابر شاکر رہے ہر حالت پائے شان اچیرے
نوحؑ نبی نوں اوہدی امت ہسی بڑا ستایا
ابراہیم خلیلؑ اللہ نوں بھٹہ دے اندر پایا
موسیٰؑ نوں فرعون نے مصرے ہسی بڑا ستایا
پاک نبیؐ سی ہجرت کر کے یثرب دے وچ آیا
ساڈی کجھ حیثیت ناہیں اسی آں اوگن ہارے
وچ مصیبت صبر جے کریئے پاواں گے چھٹکارے
رب نے تندرستی دتی نعمت سمجھ پیارے
ایس توں ودھ نہ نعمت کوئی اندر جگ دے سارے

نیکی دے کم کر کے بندیا شمع نورانی بالیں
اوہدا چانن وچ قبر دے مرن دے بعد وکھالیں

Marfat.com

بھیڑی قبر اندھیری اندر چانن کم آوے گا
نیک اعمال دا دیوا تیری قبر تائیں چمکاوے گا

ہن تے ویلا ہیگا بندیا پڑھ قرآن ربانی
کر لے جمع ثواب توں بندیا کل نوں ملے آسانی

مرن دے پچھوں قبر تیری تے کہنے ٹر کے آوناں
پڑھنا کہنے فاتحہ آ کے کس ثواب پوچاوناں

ہتھ تے پیر زبان تے اکھاں کن تے مال خزانے
شکر خدا دا کرن دی خاطر ملے انعام ربانے

شکر دے معنے عالم دسدے غیر نوں نفع پوچانا
لینی خبر بیمار دی جا کے قرضے توں چھڈانا

بے کس تے محتاجاں تائیں فائدہ جو پوچاوے
ایہدے معنے شکر اے بندیا ایہہ کر موج اڈاوے

جتھوں تیکر ہووے تیتھوں دکھ وچ سانجھ رلاویں
اپنے ساکاں انگاں تائیں راحت توں اپڑاویں

بھین بھراواں ماپیاں دے توں حق حقوق پچھانیں
دکھ سکھ اندر شامل ہوویں آپ توں چنگا جانیں

جس وچ رب دی مرضی شامل کم اوہو توں کرلیں
رضامندی نہ جس وچ ہووے اوہدے کولوں ڈریں

حق دی گل نہ کدی لکاویں ناحق کدی نہ بولیں
جھوٹ نہ بولیں سچ ای آکھیں کسے جا کہ نہ ڈولیں

رشتے داراں لئی وی بندیا جھوٹ نہ بول زبانوں
حق دا ہوکا دیویں بندیا سوبھا پا جہانوں

بھیڑے عمل کما کے بندیا کیونکر جنت جاویں
نیکاں دے لئی جنت بنیا کیونکر جنت پاویں

چور لٹیرے ڈاکوواں دے لئی دوزخ ہے بنایا
جنہاں اپنے ماپیاں تائیں دے کے دکھ ستایا

نافرمانیاں کولوں بندیا دامن نوں بچائیں
دوزخ دی اگ بھڑکدی رہندی شعلے تتیاں وائیں

جیہڑے نافرمانیاں کردے بھیڑے عمل کماندے
ایس جہنم ہاویہ اندر اوہ نے سٹے جاندے

یا رب سائیاں کم کماویں سدھا راہ وکھاویں
گلے شکایتاں غیبت کولوں کر کے فضل بچاویں

حق ناحق دا معلم سانوں فرق خدایا ہووے
ساڈے کولوں کوئی وی دکھی ہو ناراض نہ روہے

ایہہ دنیا دن چار دیہاڑے سوہنے عمل کمایئے
سمجھئے حق قرابت داراں دل نہ کوئی دکھایئے

چوری تے چکاری کولوں کر کے کرم بچاویں
حق حلال کمائی کھایئے ستے بخت جگاویں

نافرمان نے ماپیاں دے جو تابعدار بناوے
سکے ڈھینگر عملاں والے رحمت دا مینہہ پاوے

آس امید دے پتر پھلن رُت بہار دی آوے
چمن اعمال دا ساوا ہووے ذہناں نوں مہکاوے

دن تے رات عبادت اندر سجدے پئے لگھایئے
پڑھ درود حبیبؐ تیرے تے نال خلوص پوچایئے

آل اولاد نبیؐ دی اتے ہوون بہت سلاماں
آقاؐ دے اصحاباں اتے فجر دوپہرے شاماں

آپؐ دی ساری امت تائیں بخشیں آناں شاناں
ہووے فتح اسلام دی یا رب اندر سب میداناں

Marfat.com

تیسرا خطبہ جمعہ

بِسْمِ اللّٰہِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ○

اَلْحَمْدُ لِلّٰہِ حَمْدًا کَثِیْرًا○ سُبْحَانَ اللّٰہِ بُکْرَۃً وَّاَصِیْلًا○
ھُوَ اللّٰہُ الَّذِیْ لَآ اِلٰہَ اِلَّا ھُوَ الرَّحْمٰنُ الرَّحِیْمُ الْمَلِکُ
الْقُدُّوْسُ السَّلَامُ الْمُؤْمِنُ الْمُھَیْمِنُ الْعَزِیْزُ الْجَبَّارُ الْمُتَکَبِّرُ
الْخَالِقُ الْبَارِئُ الْمُصَوِّرُ الْغَفَّارُ الْقَھَّارُ الْوَھَّابُ الرَّزَّاقُ
الْفَتَّاحُ الْعَلِیْمُ الْقَابِضُ الْبَاسِطُ الْخَافِضُ الرَّافِعُ الْمُذِلُّ
السَّمِیْعُ الْبَصِیْرُ الْحَکَمُ الْعَدْلُ اللَّطِیْفُ الْخَبِیْرُ الْحَلِیْمُ الْعَظِیْمُ
الْغَفُوْرُ الشَّکُوْرُ الْعَلِیُّ الْکَبِیْرُ الْحَفِیْظُ الْمُقِیْتُ الْحَسِیْبُ
الْجَلِیْلُ الْکَرِیْمُ الرَّقِیْبُ الْعَجِیْبُ الْوَاسِعُ الْحَکِیْمُ الْوَدُوْدُ
الْمَجِیْدُ الْبَاعِثُ الشَّھِیْدُ الْحَقُّ الْوَکِیْلُ الْقَوِیُّ الْمَتِیْنُ
الْوَلِیُّ الْحَمِیْدُ الْمُحْصِیْ الْمُبْدِئُ الْمُعِیْدُ الْمُحْیِیْ الْمُمِیْتُ
الْحَیُّ الْقَیُّوْمُ الْوَاجِدُ الْمَاجِدُ الْوَاحِدُ الْاَحَدُ الصَّمَدُ الْقَادِرُ
الْمُقْتَدِرُ الْمُقَدِّمُ الْمُؤَخِّرُ الْاَوَّلُ الْاٰخِرُ الظَّاھِرُ الْبَاطِنُ

Marfat.com

الْوَالِی الْمُتَعَالِی الْبَرُّ التَّوَّابُ الْمُنْتَقِمُ الْعَفُوُّ الرَّءُوْفُ مٰلِكِ
الْمُلْكِ ذُوالْجَلَالِ وَالْاِكْرَامِ الْمُقْسِطُ الْجَامِعُ الْغَنِیُّ الْمُغْنِی
الْمَانِعُ الضَّآرُّ النَّافِعُ النُّوْرُ الْهَادِی الْبَدِیْعُ الْبَاقِی الْوَارِثُ
الرَّشِیْدُ الصَّبُوْرُ الرَّبُّ الْمُنْعِمُ الْمُعْطِی الصَّادِقُ السَّتَّارُ وَ
صَلَّی اللّٰهُ تَعَالٰی عَلٰی رَسُوْلِهٖ مُحَمَّدٍ وَّاٰلِهٖ وَاَصْحَابِهٖ عَدَدَ
مَا ذَكَرَهُ الذَّاكِرُوْنَ ○ وَسَهٰی عَنْ ذِكْرِهِ الْغَافِلُوْنَ ○
خُصُوْصًا عَلٰی اَفْضَلِ الصَّحَابَةِ وَاَعْظَمِهِمْ بِالتَّحْقِیْقِ ○
اَلْمُقَلَّبِ بِالْعَتِیْقِ ○ اَمِیْرِ الْمُؤْمِنِیْنَ وَاِمَامِ الْاَصْدَقِیْنَ
اَبِیْ بَكْرِ الصِّدِّیْقِ رَضِیَ اللّٰهُ تَعَالٰی عَنْهُ وَعَلٰی قُدْوَةِ
الْاَصْحَابِ صَاحِبِ الدُّرَّةِ وَالْاِحْتِسَابِ اَمِیْرِ الْمُؤْمِنِیْنَ
وَاِمَامِ الْاَعْدَلِیْنَ عُمَرَ بْنِ الْخَطَّابِ رَضِیَ اللّٰهُ تَعَالٰی عَنْهُ ○
وَعَلٰی جَامِعِ الْقُرْاٰنِ ○ فَتَّاحِ الْاَمْصَارِ وَالْبُلْدَانِ مُجَهِّزِ
جَیْشِ الْعُسْرَةِ لِمَرْضَاتِ اللّٰهِ الْمَنَّانِ اَمِیْرِ الْمُؤْمِنِیْنَ
وَاِمَامِ الْاَوْرَعِیْنَ عُثْمَانَ بْنِ عَفَّانَ رَضِیَ اللّٰهُ عَنْهُ ○
وَعَلٰی مَطْلُوْبِ كُلِّ طَالِبٍ اَمِیْرِ الْمُؤْمِنِیْنَ وَاِمَامِ
الْاَشْجَعِیْنَ عَلِیِّ بْنِ اَبِیْ طَالِبٍ رَضِیَ اللّٰهُ تَعَالٰی عَنْهُ ○
وَعَلَی الْاِمَامَیْنِ الْهُمَامَیْنِ السَّعِیْدَیْنِ ○ اَبِیْ مُحَمَّدِ الْحَسَنِ

Marfat.com

وَاَبِیْ عَبْدِ اللّٰہِ الْحُسَیْنِ ○ رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْھُمَا ○ وَعَلٰی
اُمِّھِمَا سَیِّدَۃِ النِّسَآءِ فَاطِمَۃَ الزَّھْرَآءِ ○ وَعَلٰی عَمَّیْہِ
الْمُطَھَّرَیْنِ مِنَ الدَّنَسِ وَالْاَرْجَاسِ اَلْحَمْزَۃِ وَالْعَبَّاسِ
وَعَلٰی سَآئِرِ الْمُھَاجِرِیْنَ وَالْاَنْصَارِ وَالتَّابِعِیْنَ الْاَبْرَارِ
الْاَخْیَارِ ○ رِضْوَانُ اللّٰہِ تَعَالٰی عَلَیْھِمْ اَجْمَعِیْنَ ○ بَارَکَ اللّٰہُ
لَنَا وَلَکُمْ فِی الْقُرْاٰنِ الْعَظِیْمِ وَنَفَعَنَا وَاِیَّاکُمْ بِالْاٰیَاتِ
وَالذِّکْرِ الْحَکِیْمِ ○ اِنَّہٗ تَعَالٰی جَوَادٌ کَرِیْمٌ مَّلِکٌ بَرٌّ رَءُوْفٌ رَّحِیْمٌ

خُطبۂ ثانی

اَلْحَمْدُ لِلّٰہِ الْعَلِیِّ الْوَلِیِّ ○ وَالصَّلٰوۃُ
عَلٰی نَبِیِّہٖ وَحَبِیْبِہِ الَّذِیْ اَسْمَآؤُہٗ مُحَمَّدٌ اَحْمَدُ حَامِدٌ
مَّحْمُوْدٌ اَحِیْدٌ وَّحِیْدٌ مَّاحٍ حَاشِرٌ عَاقِبٌ طٰہٰ یٰسٓ طَاھِرٌ
مُّطَھَّرٌ طَیِّبٌ سَیِّدٌ رَّسُوْلٌ نَّبِیٌّ رَّسُوْلُ الرَّحْمَۃِ قَیِّمٌ جَامِعٌ

Marfat.com

مُقْتَفٍ مُّقَفٍّ رَّسُوْلُ الْمَلَاحِمِ رَسُوْلُ الرَّاحَةِ كَامِلٌ
اِكْلِيْلٌ مُّدَثِّرٌ مُّزَمِّلٌ عَبْدُ اللّٰهِ حَبِيْبُ اللّٰهِ صَفِيُّ اللّٰهِ
نَجِيُّ اللّٰهِ كَلِيْمُ اللّٰهِ خَاتَمُ الْاَنْبِيَآءِ خَاتِمُ الرُّسُلِ مُحِيٌّ
مُّنَجٍّ مُّذَكِّرٌ نَّاصِرٌ مَّنْصُوْرٌ نَّبِيُّ الرَّحْمَةِ نَبِيُّ التَّوْبَةِ حَرِيْصٌ
عَلَيْكُمْ مَّعْلُوْمٌ شَهِيْرٌ شَاهِدٌ شَهِيْدٌ مَّشْهُوْدٌ بَشِيْرٌ مُّبَشِّرٌ
نَذِيْرٌ مُّنْذِرٌ نُوْرٌ سِرَاجٌ مِّصْبَاحٌ هُدًى مَّهْدِيٌّ مُّنِيْرٌ
دَاعٍ مَّدْعُوٌّ مُّجِيْبٌ مُّجَابٌ خَفِيٌّ عَفُوٌّ وَّلِيٌّ حَقٌّ قَوِيٌّ اَمِيْنٌ
مَّاْمُوْنٌ كَرِيْمٌ مَّكِيْنٌ مَّتِيْنٌ مُّبِيْنٌ مُّؤَمَّلٌ وَّصُوْلٌ
ذُوْقُوَّةٍ ذُوْحُرْمَةٍ ذُوْمَكَانَةٍ ذُوْعِزٍّ ذُوْفَضْلٍ مُّطَاعٌ
مُّطِيْعٌ قَدَمُ صِدْقٍ رَّحْمَةٌ بُشْرٰى غَوْثٌ غَيْثٌ غِيَاثٌ
نِّعْمَةُ اللّٰهِ هَدِيَّةُ اللّٰهِ عُرْوَةٌ وُّثْقٰى صِرَاطُ اللّٰهِ صِرَاطٌ
مُّسْتَقِيْمٌ ذِكْرُ اللّٰهِ سَيْفُ اللّٰهِ حِزْبُ اللّٰهِ النَّجْمُ الثَّاقِبُ
مُصْطَفٰى مُجْتَبٰى مُنْتَقٰى اُمِّيٌّ مُّخْتَارٌ اَجِيْرٌ جَبَّارٌ مُّجِيْرٌ
اَبُوالْقَاسِمِ اَبُوالطَّاهِرِ اَبُوالطَّيِّبِ اَبُوْاِبْرَاهِيْمَ مُشَفَّعٌ
صُلِحٌ مُّصْلِحٌ مُّؤْمِنٌ مُّهَيْمِنٌ صَادِقٌ مُّصَدَّقٌ صِدْقٌ
سَيِّدُ الْمُرْسَلِيْنَ اِمَامُ الْمُتَّقِيْنَ قَآئِدُ الْغُرِّ الْمُحَجَّلِيْنَ
خَلِيْلُ الرَّحْمٰنِ يَرْمُيْرُ وَّجِيْهٌ نَّصِيْحٌ نَّاصِحٌ وَّكِيْلٌ

Marfat.com

مُتَوَكِّلٌ شَفِيْقٌ رَّفِيْقٌ رُوْحُ الْقُدُسِ رُوْحُ الْحَقِّ رُوْحُ
الْقِسْطِ كَافٍ مُّكْتَفٍ مُّقِيْمُ السُّنَّةِ مُقَدَّسٌ بَالِغٌ
شَافِعٌ وَّاصِلٌ مَّوْصُوْلٌ سَابِقٌ سَآبِقٌ هَادٍ مُّهْدٍ مُّقَدَّمٌ
عَزِيْزٌ فَاضِلٌ مُّفَضَّلٌ فَاتِحٌ مِّفْتَاحٌ مِّفْتَاحُ الرَّحْمَةِ
مِفْتَاحُ الْجَنَّةِ عَدَمُ الْاِيْمَانِ عِدَمُ الْيَقِيْنِ دَلِيْلُ
الْخَيْرَاتِ مُصَحِّحُ الْحَسَنَاتِ مُقِيْلُ الْعَثَرَاتِ صَفُوْحٌ
عَنِ الزَّلَّاتِ صَاحِبُ الشَّفَاعَةِ صَاحِبُ الْقَدَمِ
مَخْصُوْصٌ بِالْعِزِّ مَخْصُوْصٌ بِالْمَجْدِ مَخْصُوْصٌ بِالشَّرَفِ صَاحِبُ
الْوَسِيْلَةِ صَاحِبُ السَّيْفِ صَاحِبُ الْفَضِيْلَةِ صَاحِبُ
الْاِزَارِ صَاحِبُ الْحُجَّةِ صَاحِبُ السُّلْطَانِ صَاحِبُ
الرِّدَآءِ صَاحِبُ الدَّرَجَةِ الرَّفِيْعَةِ صَاحِبُ التَّاجِ
صَاحِبُ الْمِغْفَرِ صَاحِبُ اللِّوَآءِ صَاحِبُ الْمِعْرَاجِ صَاحِبُ
الْقَضِيْبِ صَاحِبُ الْبُرَاقِ صَاحِبُ الْخَاتَمِ صَاحِبُ
الْعَلَامَةِ صَاحِبُ الْبُرْهَانِ صَاحِبُ الْبَيَانِ فَصِيْحُ
اللِّسَانِ مُطَهَّرُ الْجِنَانِ رَءُوْفٌ رَّحِيْمٌ اُذُنُ خَيْرٍ
صَحِيْحُ الْاِسْلَامِ سَيِّدُ الْكَوْنَيْنِ عَيْنُ النَّعِيْمِ عَيْنُ
الْفَخْرِ سَعْدُ الْخَلْقِ خَطِيْبُ الْاُمَمِ عَلَمُ الْهُدٰى كَاشِفُ

Marfat.com

الْكُرُبِ رَافِعُ الرُّتَبِ عِزُّ الْعَرَبِ صَاحِبُ الْفَرَجِ كَرِيْمُ الْمَخْرَجِ
رَفِيْعُ الدَّرَجِ ○ وَالسَّلَامُ عَلٰى اٰلِهِ الْمُكَرَّمِيْنَ وَصَحْبِهِ
الرَّاشِدِيْنَ كُلِّهِمْ اَجْمَعِيْنَ ○ اَمَّا بَعْدُ فَاذْكُرُوا اللّٰهَ تَعَالٰى
لَيْلًا وَّنَهَارًا ○ وَاَقِيْمُوا الصَّلٰوةَ وَاٰتُوا الزَّكٰوةَ عَلٰى حَسْبِ
اَمْرِهِ الْمُكَرَّمِ ○ اِنَّ اللّٰهَ يَاْمُرُ بِالْعَدْلِ وَالْاِحْسَانِ وَ
اِيْتَآئِ ذِى الْقُرْبٰى وَيَنْهٰى عَنِ الْفَحْشَآءِ وَالْمُنْكَرِ وَالْبَغْيِ
يَعِظُكُمْ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُوْنَ ○ وَلَذِكْرُ اللّٰهِ تَعَالٰى اَعْلٰى
وَاَوْلٰى وَاَجَلُّ وَاَتَمُّ وَاَعْظَمُ وَاَكْبَرُ ○

Marfat.com

جمعے دا تیسرا خطبہ

موضوع: اسمائے حسنیٰ تے اسماء النبی ﷺ

اللہ دے ناں نال شروع کرداں ہاں۔جیہڑا بڑا مہربان تے رحم کرن والا اے۔تمام تعریفاں اللہ دے لئی ہین۔ان گنت تعریفاں اللہ دے لئی ہین۔جیہڑا پاک اے۔(بکرۃ اصیلا) اوہ اللہ اے جیہدے سوا کوئی معبود نہیں۔اوہ رحمٰن،رحیم،بادشاہ،نہایت پاک،سلامتی دین والا،امن بخشن والا،حفاظت فرماؤن والا،عزت والا،عظمت والا،بڑائی والا،پیدا کرن والا،کائنات نوں بنان والا،صورتاں بناؤن والا،معاف فرماؤن والا،ساریاں اتے غالب،عطا کرن والا،رزق دین والا،کھولن والا،جانن والا،سمیٹن والا،پھیلا ن والا،نیواں(پست)کرن والا،اُچا(بلند)کرن والا،ذلت (رسوائی)دین والا،سُنن والا،ویکھن والا،حکم کرن والا،حاکم،عدل کرن والا،باریک بین،خبردار،تحمل والا(بردبار)،بڑائی والا،بخشن والا،قدردان،بلند(اُچا)وڈا،نگہبان،قوت دین والا،حساب لین والا،بزرگ،کرم والا،نگہبان(حفاظت کرن والا،دعا سُنن والا،وسعت والا،حکمت والا،محبت والا،عزت والا،اٹھان والا،گواہ،سچا،کارساز،قوت والا،مضبوط،کم بنان والا،(دوست)خوبیاں والا،گھیرن والا،پہلاں پیدا کرن والا،دوبارہ پیدا کرن والا،زندہ کرن والا،مارن والا،زندہ،قائم رہن والا،ہر چیز دا پالن والا،بزرگی والا،اک اکلا،بے نیاز،قدرت والا،وڈی قدرت والا،قرب بخشن والا،دور کرن والا،سب توں پہلا سب توں آخر،ظاہر،پوشیدہ،مسلط،بلندی والا،اچا شان کرن والا،توبہ قبول کرن والا،بدلہ لین والا۔معاف

Marfat.com

فرماؤن والا،نہایت مہربان،شہنشاہ،عظمت تے بزرگی والا،عدل کرن والا،جمع کرن والا،بے پرواہ،دولت مندکرن والا،منع کرن والا(بچان والا)،نقصان دین والا،نفع دین والا،روشنی والا،ہدایت دارستہ وکھاؤن والا،نواں پیدا کرن والا،ہمیشہ رہن والا،وارث،رہنما،بڑا تحمل والا،پالن والا،،انعام دین والا،عطافرماؤن والا،سچائی والا،پردہ پوشی کرن والا۔

اللہ!رحمت کاملہ فرمائے۔اپنے رسول ﷺ اُتے تے اوہناں دی آل اُتے تے آپ دے صحابہ اتے۔خاص طوراتے (بالتحقیق)صحابہ وچوں سب توں افضل،عظیم(جنہاں دالقب عتیق اے)جیہڑے امیرالمومنین ہین۔تے سچیاں دے امام ہین۔حضرت ابوبکرصدیق رضی اللہ عنہٗ اُتے تے صحابہ کرام دے (قدوۃ)چابک والے تے احتساب والے۔امیرالمومنین تے عدل کرن والیاں دے امام حضرت عمرابن خطاب رضی اللہ عنہٗ اتے تے قرآن مجیدنوں جمع فرماؤن والے۔دیہاتاں تے شہراں اتے فتح پاؤن والے۔جیش العسرہ (اسلام دے لشکر)وچ اللہ تعالیٰ دی رضا دے لئی۔(مجھز)اپنامالاسباب قربان کرن والا،امیرالمومنین زُہدتے تقویٰ کرن والیاں دے امام حضرت عثمان ابن عفان رضی اللہ عنہٗ اُتے تے ہرچاہن والے دی مراد امیرالمومنین بہادراں (شجاعاں)دے امام حضرت علی ابن ابی طالب رضی اللہ تعالیٰ عنہٗ اُتے تے دوہاں اماماں جیہڑے کہ ہمت والے تے خوش بخت ہین۔ابی محمد حضرت حسن رضی اللہ عنہٗ تے ابی عبداللہ حضرت حسین رضی اللہ تعالیٰ عنہٗ اُتے تے ایہنان دی والدہ محترمہ سیدۃُ النساء فاطمۃ الزہریٰ تے آپؑ دے چاچے ڑے کہ پاک ہین ظاہری داغاں توں تے ہرقسم دی پوشیدہ ناپاکی کولوں،حضرت حمزہ رضی اللہ

Marfat.com

عنہٗ تے حضرت عباس رضی اللہ تعالیٰ عنہٗ اُتے تے ساریاں مہاجراں اتے تے انصار اُتے، تابعین اتے، نیک لوکاں اُتے، خیر والے لوکاں اتے۔ ایہاں ساریاں اتے اللہ راضی ہووے۔

اللہ تعالیٰ برکت عطا فرماوے۔ اسانوں تے تہانوں۔ قرآن عظیم وچوں تے اللہ تعالیٰ اسانوں تے تہانوں نفع عطا فرماوے۔ اپنیاں آیتاں دے نال تے حکمتاں نال پُر ذکر کرن دے نال۔ بیشک اوہ بلند اے۔ سخی اے۔ کرم کرن والا اے۔ بادشاہ، احسان فرماؤن والا، نرمی فرماؤن والا، رحم فرماؤن والا،۔

دُوجا خطبہ

ساریاں تعریفاں اللہ دے لئی ہین۔ جیہڑا بلند اے۔ کم بناؤن والا اے۔ تے رحمتِ کاملہ نازل ہووے۔ اوہدے نبیؐ اتے۔ اوہدے حبیبؐ اُتے۔ اوہ جیہدے اسمائے گرامی ایہہ ہین۔ تعریف والا، سب توں زیادہ حمد کرن والا، سراہن والا، سراہیا گیا (احید و حید) مٹاؤن والا، اُٹھن والا، بعد وچ آؤن والا، طٰہٰ، یٰس، پاک، پاک کرن والا، پاکیزہ، سردار، پیغام لیاؤن والا (رسولؐ) غیب دیاں خبراں دسن والا (نبیؐ)، رحمت والا رسول، قائم، جمع فرماؤن والا، رسول، ملاحم، راحت والا رسول، مکمل (پورا)، چادر لین والا، سارے نبیاں دے آخر وچ آؤن والا، سارے رسولاں دے آخر وچ آؤن والا، زندہ کرن والا، نجات والا، نصیحت کرن والا، مدد کرن والا، جیہدی مدد کیتی گئی، رحمت والا نبی، توبہ کرن ولا نبی، امت دی بھلائی چاہن والا، علم والا، شہرت والا، گواہیاں دین والا، جیہدی گواہی دتی گئی، خوشخبری سناؤن والا، بشارت سناؤن والا، ڈراؤن والا، دوزخ توں

Marfat.com

ڈراؤن والا، روشنی والا، دیوا، چراغ، ہدایت والا، ہدایت دین والا، چمکدا ہویا، نیکی دا بلاوا دین والا ،جنہوں بلایا جائے، قبول کرن والا، پوشیدہ، معاف فرماؤن والا، دوست، حق، طاقت والا، امانت دار، امن والا، سخی، سکونت اختیار کرن والا، قدرت والا، ظاہر، طاقت والا، حرمت والا، صاحب مکان، عزت والا، فضیلت والا، فرمانبرداری کرن والا، اطاعت کرن والا واحد، سچائی ولے لاہنگھ پٹن والا، رحمت والا، خوشخبر، اللہ دی نعمت، اللہ دا ہدیہ، اللہ دا راہ، سدھا راہ، اللہ دا ذکر، اللہ دی تلوار، اللہ دا لشکر، ڈلکاں ماردا چمکدا ستارہ، چنیا ہویا، انتخاب کیتا ہویا۔ بے پڑھیا، اختیار والا، عظمت والا، حضرت قاسمؓ دا والد، حضرت طاہرؓ دا باپ، حضرت طیبؓ دا باپ، حضرت ابراہیمؑ دا پیو، سچ ای سچ، سارے رسولاں دا سردار، ساریاں متقیاں دا امام، غر المحجلین دا سردار، رحمٰن دا دوست، احسان فرماؤن والا، جس اتے احسان کیتے گئے، سوہنے مکھڑے والا، نصیحت کرن والا، مت دین والا، کارساز، بھروسہ کرن والا، شفقت فرماؤن والا، دوست، پاکیزہ روح، سچائی والا روح، انصاف والی روح، کفایت کرن والا، اکتفا کرن والا، سنت نوں قائم کرن والا، پاکیزہ، اپڑن والا، شفاعت فرماؤن والا، ملن والا، سبقت لے جان والا، ہدایت والا، جنہوں ہدایت ملی اے۔ قرب بخشن والا، غالب، فضیلت دین والا، جنہوں فضیلت ملی اے، کھولن والا، رحمت دی کنجی، جنت دی چابی، ایمان دا جھنڈا، یقینی علم والا، اچھائیاں (چنگیاں) دی گواہی، نیکیاں وچ نکھار پیدا کرن والا، سرور بخشن والا (مقیل العثرات صفوح عن الزکات) شفاعت کرن والا، پیشقدمی فرماؤن والا، عزت دے نال خاص کیتا گیا، بزرگی دے نال خاص کیتا گیا، شرف دے نال خاص کیتا

Marfat.com

گیا، وسیلے والا، تلوار والا، فضیلت والا ، تہمند (اوزار، دھوتی، لکدی) والا ، دلیل قائم کرن والا، سلطنت والا، چادر والا، بلند مقام والا، تاج والا، مغفرت والا، جھنڈے والا (لوا)، (صاحب القضیب) براق والا، مہر والا، نشان والا، دلیل والا، بیان والا، وسیع زبان والا، نرمی فرماؤن والا، رحم فرماؤن والا، نیکی دی گل سنن والا، اسلام دا بانی، دوہاں جہاں دا سردار، سارایں نعمتاں دی اصل، ساریاں عزتاں دا اصل، ساری مخلوق وچوں خوش بخت، ساریان امتاں دا خطیب، ہدایت دا جھنڈا، تنگی دور کرن والا، رتبہ اُچار کرن والا، عزت دا تاج، اُچے درجے والا۔

تے سلام ہووے آپ ﷺ دی آل اُتے، جیڑے بہت زیادہ مکرم (عزت والا) ہین۔ تے آپؐ دے ساتھی ہدایت والے۔ سب دے سب۔

اما بعد (حمد تے ثناء دے بعد)

اللہ دا ذکر کرو۔ دن تے رات دے وقت، نماز قائم کروہ، زکوٰۃ ادا کرو، اللہ تعالیٰ دے عزت والے حکم دے مطابق، بیشک اللہ تعالیٰ حکم دیندا اے۔ عدل تے احسان دا تے قرابت داراں نوں عطا کرن دا۔ تے منع کردا اے فحاشی کولوں، گناہ کولوں، سرکشی کولوں، ایہہ تہاڈے لئی نصیحت اے تاں جے تسیں نصیحت حاصل کرو تے اللہ دا ذکر جیہڑا کہ بلند اے۔ اچا اے۔ اولیٰ (بہتر) اے، تے سب توں بہتا عزت والا، (معزز) تے سب توں بوہتا (رعب) جلالت والا اے بہت مکمل اے (اُتم) بوہت ہمت والا (اَہم) تے سب توں وڈا اے۔

عربی زبان دا پنجابی زبان وچ ترجمہ (حاجی فقیر اثر انصاری فیض پوری)

Marfat.com

تیجے جمعے دا وعظ

(دنیا فانی اے)

چلو چلی دا ٹل پیا وجدا چھڈنی دنیا فانی
چار دناں دا رہن بسیرا عارضی ایہہ زندگانی

دنیا فانی دنیا فانی کہندے گئے سیانے — سُن کے اساں نہ غور اے کیتی رہ گئے اسیں ایانے
جو کجھ گھڑیا ہے اوہ بھجنا جو بنیا سو مٹناں — آوے تاں اسیں کھڑ کھڑ ہسدے جاندیاں رونا پٹناں
ہندی ہر شے نویں جو پیدا ہندی اوہ پرانی — بچپن توں لے آخر توڑی ہے وچکار جوانی
ایہہ تغیر ویکھ کے بندیا ہوش نہ تینوں آئی — سن کے گل توں سچی کنوں کھبیوں ہے لنگھائی
عالم فاضل حافظ قاری منبراں اتے بہہ کے — کر کے وعظاں رہے سمجھاندے امابعد اوہ کہہ کے
سن سن کے توں عمل نہ کیتا رائیگاں وقت گوایا — پتہ لگے گا اوس دیہاڑے عزرائیلؑ جاں آیا
اوس ویلے نہ کسے چھڈاناں کسے نہ بھار ونڈانا — تیرے وچ جو پنچھی بولے اوہنے ہے اُڈ جانا
چار دناں دی ایہہ زندگانی کر کے عمل لنگھالے — صوم صلوٰۃ ہوا پکا ہو کے اپنے بخت جگالے
ایس دنیا تے نبی پیغمبر وارو واری آئے — اوہناں آ کے امتاں تائیں سدھے راہ وکھائے

ساری عمر پیغمبراں ہسی وچ تبلیغ لنگھائی
امت نے تکلیفاں دتیاں ضد وچ گل بھلائی

آخر فانی دنیا چھڈ کے ابداں ول سدھائے — نیکی بدی دا بدلہ جتھوں ہر اک بندہ پائے
حضرت آدمؑ صفی اللہ سی دنیا اتے آیا — رب نے اوہدا کنبہ ساری دنیا تے ودھایا
اماں حوا پتر دھیاں تک تک کے خوش ہوئی — آخر فانی دنیا چھڈ گئی رہے نہ اتھے کوئی
اوس توں پچھے نوح نجی اللہؑ دنیا اتے آیا — صدیاں تک تبلیغاں کیتیاں کافراں بڑا ستایا
نازل قہر خدا دا ہویا ہڑ پانی دا آیا — جتھے ساری دنیا تائیں ہسی وچ ڈبایا
آخر دنیا فانی چھڈ کے ہوئے ابد روانہ — دنیا اتے اج وی ہندا نوحؑ دا ذکر یگانہ
ماہ کنعان دا حضرت یوسفؑ حسن مارے لشکارے — برقعے وچوں پھٹ پھٹ پیندے سن نوری چمکارے

نبی یعقوبؑ دے دلدا ٹکڑا وکدا مصرے آیا
رب نے شوکت شاناں دے کے یوسف تخت بٹھایا

Marfat.com

چھوڑ گیا اوہ دنیا فانی کیتا خلد بسیرا
دنیا فانی دنیا فانی چار دناں دا ڈیرا

رب دا نبی یعقوبؑ وی ہیسی اس دنیا تے آیا
فلسطین کنعان دے اندر نبی نے جنم سی پایا
ساری عمر لنگھائی اوتھے پت دی پئی جدائی
رو رو حجرے اندر حضرت کر لئی گھٹ بینائی
چھیکو عمرے یوسف پت دا رب نے میل کرایا
آخر دنیا فانی چھڈ کے ابداں ول سدھایا
ابراہیمؑ خلیل اللہ دا رتبہ کیڈا عالی
اُر دے شہر عراق دے اندر اوتھے ہوش سنبھالی
کفر شرک توں نفرت کیتی واحد رب پچھاتا
ابراہیمؑ نے سدھا رستہ دنیا اتے جاتا
ٹکر نال نمرود دے لائی تے رب دا حکم سنایا
کردا سی خدائی دعوے اوہنوں سی جھٹلایا
بلدی بھٹہ دے اندر سٹیا رب نے کرم کمایا
نار ہوئی گلزار سی اسدم قدرت نے بچایا
دو بیٹے رب دِتے اوہنوں اک اسحٰق پیارا
جد نبیاں دی ایہہ پیغمبر پایا شان نیارا
نبی یعقوبؑ ایہدا اے پتر جسدے پتر باراں
اسرائیل اے لقب ایہنا ندا آئیاں موج بہاراں
ابراہیمؑ دا دوجا پتر اسمٰعیلؑ پیارا
رب دے راہ قربان کرن دا قصد کیتا سی یارا
ایہر چھری نہ شاہ رگ کٹی حکم خدا دا آیا
دنبہ بھیج بہشتاں وچوں اسمٰعیلؑ چھڈایا
دوہاں پیو پتراں نے رل کے کعبہ سی بنایا
اج وی قائم دائم کعبہ صدیاں وقت دہایا
ایہر یوسفؑ تے یعقوبؑ نوں ایتھوں پیا اے جانا
اسمٰعیلؑ ، اسحٰقؑ، خلیلؑ وی کیتا خلد ٹکانا
حضرت سلیمانؑ وی ایتھوں کر گیا کوچ چلانے
جن تے پریاں تابع اسدے وجدے سن شادیانے
کئی ملکاں تے راج سی اوہدا اُڈدا تخت ہواواں
کل چرندے تے پرندے ادب کرن وچ راہواں
دنیا فانی چھڈ کے اوہ وی ابداں ول سدھایا
ہودؑ سی اتھے دنیا اتے سوہنا وقت لنگھایا
آخر اجل پیالہ پیتا ادریسؑ وی ہویا روانہ
یونسؑ تے شعیبؑ نبی نوں رکھدا یا دزمانہ
اوہ وی دنیا فانی چھڈ کے اپنے کھ لکا گئے
حضرت شیثؑ دی دنیا اتوں پردہ نے فرما گئے
اجل داٹل اے کھڑ کدار ہندا ایوبؑ وی کر گیا دھائی
کل پیغمبر رخصت ہو گئے دنیا راس نہ آئی
پاک محمد سرور عالمؐ جس لئی جگ بنائے
رب نے جسدے ناں دے جھنڈے عرشاں اتے لائے
اوہ وی دنیا فانی چھڈ کے جناں وچ سدھائے
باقی ذات خدا دی ہیگی جیہے جگ بنائے
حضرت ابو بکرؓ وی ٹریا چھڈ کے دنیا فانی
جیہے ہر شے پاک نبی توں کر دتی قربانی
حضرت عمرؓ وی پیارا رب دا کر گیا عدل کمالی
ذوالنورین عثمان غنیؓ نے کیتی شان دوبالی

Marfat.com

شیر خدا دا علیؓ بہادر مرہب مارن والا
خیبر دا در جسے پٹیا کدی نہ ہارن والا

صدق تے عدل تے حلماں اندر نہیں جہاں دا ثانی
علم دے پیکر ٹر گئے ایتھوں چھڈ کے دنیا فانی

پاک نبیؐ دی فاطمہؓ بیٹی خیر النساء پیاری
اوہ وی فانی دنیا چھڈ کے جنت وچ سدھاری

طیبؓ طاہرؓ نبیؐ دے بیٹے چھڈ گئے دنیا فانی
اجل پیالہ پیتا سب نے جو اصحاب نورانی

حسنؓ پیارا شاناں والا علیؓ دی اکھ دا تارا
پی کے زہر شہادت پائی نبیؐ دا سی پیارا

چھوٹا پت سی شیر علیؓ دا شاہ حسینؓ یگانا
روز قیامت تیکر جس نوں کرے گا یاد زمانہ

عزتاں شاناں آناں والا دین اسلام دا مالی
کربل دے وچ گھر لٹا کے شمع اسلام دی بالی

دین نانے دا زندہ کیتا ٹبر اوس کہایا
علی اصغرؓ تے علی اکبرؓ نوں رب دے راہ لٹایا

نیزے اتے سر سی ٹنگیا ظالم دنیا داراں
اوہ وی فانی دنیا چھڈ گئے مانن خلد بہاراں

ابو حنیفہؒ، مالکؒ، شافعیؒ، حنبلؒ شاناں والے
فقہ دے ایہہ امام ہوئے نیں مان تراناں والے

اپنے اپنے عہد دے اندر دنے کے درس نورانی
ابدی دنیا دے وچ ٹر گئے چھڈ کے دنیا فانی

حضرت موسیٰؑ رب دا دوست رب نال کرے کلاماں
کوہ طور تے آؤناں جاناں تکیا خاصاں عاماں

ملی توریت ایہناں دے تائیں تے شریعت بھاری
فیر داؤدؑ دی دنیا اتے آئی ایسی واری

دتا رب نے تخت اوہناں نوں بیٹھا حکم چلاندا
نازل ہوئی زبور اوہدے تے امت نوں سناندا

عیسیٰؑ نبی دا عہد سی آیا ملی انجیل پیاری
چھڈ کے دنیا فانی تائیں ٹر گئے وارو واری

عیسیٰؑ جا اسمان تے بیٹھا رب دا ذکر کریندا
اوہدے ناں دا جھنڈا جگ تے گرجیاں وچ جھلیندا

پاک محمد سرورؐ اتے ام الکتاب اتاری
حکمت تے ہدایت دی ایہہ ہے سرسبز کیاری

سب دنیا نے روز حشر تک ایس توں فیض اے پانا
عالم فاضلاں منبر اتے پڑھ پڑھ کے سنانا

چار کتاباں رب نے گھلیاں زندہ ہین تمامی
اپنے اپنے عہد دے اندر دے گئے نبی گرامی

ایہہ دنیا فانی چھڈ کے ابداں دل سدھائے
ایس دنیا تے لشکر فوجاں مان تران وکھائے

لشکر فوجاں خاک رلے نیں نام نہ رہ گیا باقی
خاک دے اندر سب کجھ رل گیا مے جام تے ساقی

کتھے اج قلوپطرہ ہیگی روپ تے حسناں والی
خاک دے اندر رلی وچاری کھس گئے رتبے عالی

اجل اے آ کے دھونوں پھڑ دی لا نشانہ پھر دی
کھوہوے ماواں کولوں بچڑے کھوہندی کنے چر دی

بالاں کولوں ماپے کھوہندی بھیناں کولوں بھائی
بیلی یار تے متراں اندر پاندی اجل جدائی

Marfat.com

عاشق گلیاں اندر رلدے کھوہ معشوق لے جاندی
شینہاں ورگے پہلواناں نوں اجل اے خاک ملاندی

غوث الاعظم عبد القادرؒ سوہنا پیر جیلانی
کل ولیاں دے موہڈھیاں اتے جسد اپیرا اے جانی

شہر بغداد دا سید عالی ہے سادات گھرانہ
اوہ وی دنیا فانی چھڈ کے ہو گئے ابد روانہ

ایس دنیا تے ہور وی ولیاں آ کے فیض لٹایا
ایپر اجل نے آ کے سب دے وچ وچھوڑا پایا

عالیشان جنید بغدادی ایس دنیا تے آیا
شبلی نے وی دنیا اتے جھنڈا خوب جھلایا

عاشق تے معشوقاں ایتھے محفلاں خوب جمائیاں
روپ اوہناں دا دنیا اندر ونڈدا سی رعنائیاں

چھیل چھبیلے جُثے ایتھے لیندے رہے انگڑائیاں
حسن جنہاں دے اس دنیا دیاں گلیاں سن سجائیاں

جتھوں لنگھدے عاشق ہسن راہ وچ نین وچھاندے
جان تے مال کیتا قربانی واری واری جاندے

بھین بھرا تے مال خزانے اوہناں سب وسارے
اج اوہناں داناں اے باقی موت نے چن چن مارے

حضرت یوسفؑ دنیا کولوں حسن نرالا پایا
جس دے اتے سی زلیخاؑ اپنا آپ لٹایا

اج نہ مصر دے نظریں آوندا لے گئی اجل اے کھوہ کے
جسدی خاطر باپ اوہدے نے نین گوالے رو کے

شیریں سی اک حسن دا پیکر وچ ایران دے ہوئی
نال فرہاد دے اکھ سی مل گئی رہ گیا یاد نہ کوئی

وامق عذرا عرب صحراواں اندر پیار نبھایا
لیلیٰ مجنوں وچ عرب دے عاشقاں وچ ناں پایا

یمن دی اک بلقیس سی آئی تاج تخت دی والی
ایسوں سبا دی ملکہ آکھن رکھدی ہوش کمالی

سلیمان نبیؑ سی ایہنوں عقد دے وچ لیایا
موت نے آ کے اوس دے تائیں ذائقہ ہے چکھایا

شاعراں تے ادیباں وچوں ہوئے اُچ لکھاری
انوری، عمر خیام تے سعدیؔ ماری خوب اڈاری

جامیؔ تے نظامیؔ ہوئے عنصریؔ، رومیؔ ، شامیؔ
اقلیم سخن دے شاہ سن سارے اک توں ودھ تمامی

ایپر اجل نے مار کے پنجہ جان اوہناں دی کھوئی
قلم دواتاں رہ گئیاں ایتھے یاں باقی شعر گوئی

بادشاہ حکمت دا حکیم لقمان اے ہویا
اوہدے اگے بوٹیاں بولن فجر شامیں گویا

وچ قرآن دے ذکر اے اوہدا سورت رب اتاری
اوہ وی دنیا فانی چھڈ کے گیا اے مار اڈاری

افلاطون، ارسطو ایتھے اچے رتبے پائے
جالینوس، بقراط، سقراتاں ایتھوں بستر چائے

ارشمیدس، بوعلی تے البیرونی آئے
اپنے اپنے عہد دے اندر سمھناں دیپ جگائے

حکمت تے طبابت تائیں انبر تے اپڑایا
ایپر اجل نے رہن نہ دتے اگلے دیس پوچایا

اس حیاتی تائیں سارے ذرا ودھا نہ سکے
دارو موت دا کسے نہ پیسیا رہ گئے ہکے بکے

Marfat.com

نال جہاں دے اگے پچھے لشکر فوج سپاہواں
بے کس قبراں دے وچ لیٹے نہ اتھرو نہ ہاواں

پہلوان ایس جگ دے اتے زور آور کئی آئے
کھا کھا کے خوراکاں اوہناں اپنے زور وکھائے
رستم تے سہراب ہویا اے وچ ایران دے بھائی
بہمن ، اسفند یار نے جگ تے پائی سی دہائی
ژال نے اپنی گرز دا ایسی جگ نوں زور وکھایا
گاماں پہلوان نے اپنا طاقت زور ازمایا
تن منگاں وچ ڈھاہ زبسکو اُچا رتبہ پایا
رستم زماں دا لقب سی ملیا اجل نے آن جھکایا
اوہدا ویر امام بخش سی رستم ہند اکھواندا
اج اوہناں دی تربت اتے کیہڑا پھیرا پاندا
اچھا ، جھارا ککر سنگھ نے اپنا زور وکھایا
دنگل جت دے زور وکھاندے موت نے جام پلایا
کئی ماواں دے شکماں اندر جگ توں ہوئے روانہ
کئیاں اک دو ساہ ای لے سن جگ توں پے گیا جانا
کئیاں بھر جوانی اندر بستر ایتھوں چائے
ہو کے کئی وڈیرے ڈاہڈے ابد جہان نوں دھائے
جی دیاں جی وچ گلاں رہیاں ارمان نہ پورے ہوئے
عاشق صادق معشوقاں نوں موت نے سُٹیا ٹوئے
رانجھے تخت ہزارہ چھڈیا آیا جھنگ سیالے
ہیر نے بیلے چوری آندی پائے منہ نوالے
کتھے اج اوہ لڈن ہیگا رانجھا جس لنگھایا
کتھے پلنگ رنگیلا جیہڑا ہیر نے سی وچھایا

اج کیدو دی دس نہ پیندی لُکیا ہیٹھ زمیں دے
کھوہ خراساں والے ٹر گئے آثار ہے جو پیندے
سہتی تے مراد دا رہیا جگ دے وچ افسانہ
سوہنی مہینوال نے کیتا ابداں وچ ٹکانا
کیمہ ملکی، مرزا صاحباں خاک دے وچ سمائے
شاعراں شعراں دے وچ لکھ کے سارے حال سنائے
حسن اوہناں دا دنیا اتے ماردا سی لشکارے
اج اوہ قبراں دے وچ لیٹے واج نہ کوئی مارے
تکدیاں تکدیاں نانا نانی خاک دے وچ سمایا
اکھاں سامہنے دادا دادی ہتھیں ہے دفنایا
بیلی متر یار تے دوست کوچ نے کر گئے سارے
بھین بھرا تے دھیاں پتر اجل نے ہین وسارے
تندرست تے شکلاں والے ہسن اوہ من موہنے
اج اوہ ایتھوں بھاجڑ چا گئے پاساکاں نوں رونے
کوئی خیر نہ آئی اوہناں پلٹ نہ پھیرا پایا
شہر خاموشاں دے وچ ستے کسے نہ آن جگایا
اک دن اساں وی بستر چانا دو دن دا ایہہ میلہ
عزرائیلؑ نے روح لے جانا چھڈ ناں پیسہ دھیلہ
جیونکر اگلیاں سنگتاں آ کے ایتھوں نے ٹر گئیاں
موہنجو داڑو تے ہڑپہ ہڈیاں دیاں پئیاں
ٹیکسلا تے بنارس گنگا جمنا دے گواہیاں
وچ عراق دے بیت دے بیٹھاں دیاں شاہیاں
غزہ پٹی وچ جا کے ویکھو اہرام مصر دا حالا
فرعوناں دیاں لاشاں دسن قصہ عبرت والا

Marfat.com

کتھے اج نے عاد ثمود تے مغلاں دے قبیلے
امیر تیمور تے بابر اکبر جہاں ملک سی کیلے

ابو الہول مجسمہ جہاں تیسیاں نال بنایا
چیر پہاڑ دیاں سخت چٹاناں اپنا فن وکھایا
دنیا دے عجائب گھراں وچ آون نظر ہزاراں
اج اوہناں دا ناں نہ لیندا کوئی وچ سنساراں
اج اوہناں دے قصے چھوہئے دسئے ماضی حالا
سانوں یاد کسے نہ کرنا پیتیاں موت پیالہ
ساڈا ذکر موئیاں دے اندر آون والے چھوہون
جتھے عمر گزاری رہ کے اوہ تھاواں سب کھوہون
ہور جماعتاں آ کے اتھے ڈیرے خوب جماون
چار دناں دا میلہ رلمل سنگتاں آ کے لاون
باغاں دے وچ پھل کھڑن گے مہکن گلیاں خوشبوئیاں
پھل دے آل دوالے بلبل کرے گی آ عرضوئیاں
اساں نہ ہونا اس دنیا وچ چمن نے چانن کرنا
سورج چڑھ کے چڑھدے پاسیوں مارنا شام نوں دھرنا
شمع دے اتے سڑ پروانے اپنا عشق وکھانا
محفل رقص سرود دی پھبنی طربیہ نغمہ گانا
آخر سب فناہ ہو جاوے ناں نشان نہ رہنا
ٹر چلیا اے جگ دے اُتوں سجناں متراں کہنا
دو ڈنگ گزرن بھلسن سارے کیہڑا قبر تے آوے
کیہڑا پڑھ کے فاتحہ بخشے کیہڑا ذکر دہراوے

صدیاں بیتن تربت دا وی ناں نشان نہ رہنا
خورے قبر ایہہ کسدی ہیگی ویکھن والیاں کہنا

ہن وی ویلا کھول کے اکھاں کر لے نیک کمائی
بھل گیا ایں موت دے تائیں ات دھرتی تے چائی
قہقہے ماریں کھڑ کھڑ ہسیں موت دی خبر نہ کائی
عیش تے عشرت اندر بندیا سوں کے عمر لنگھائی
بانگاں ملدیاں پنجے ویلے توں خیال نہ کردا
فجرے اٹھ کے رب دے اگے سر نہیں سجدے دھردا
جن ملائک رب سچے دی وچ عبادت رُجھے
توں غفلت وچ ایسا پھسیا تینوں کجھ نہ سجھے
برف دے وانگوں گھر دی جاندی تیری ایہہ زندگانی
توں آکھیں ایہہ ودھدی جاندی عمر اے میری جانی
کر لے عبرت حاصل بندیا آخر فقیر اے کہندا
ڈھلدے پئے پرچھاویں بندیا سماں نہ اک جیہا رہندا

جگ تے نیکی جیہڑی کرلیں حشر اندر کم آوے
روز حشر نوں کیہڑا سجن تینوں آن چھڈاوے

Marfat.com

چوتھا خطبہ جمعہ

بِسْمِ اللّٰہِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

اَلْحَمْدُ لِرَبٍّ ھُوَ شَافٍ لِّسَقِیْمِ وَالشُّکْرُ لِمَنْ اَرْحَمَ مِنْ کُلِّ رَحِیْمِ
اَلْعَالِمُ وَالْوَاحِدُ وَالْبَاقِیْ اَبَدًا وَالْغَافِرُ لِلذَّنْبِ جَدِیْدٍ وَّقَدِیْمِ
اَلظَّاھِرُ وَالْبَاطِنُ وَالنَّافِعُ حَقًّا اَلرَّازِقُ لِلْعَبْدِ وَاِنْ کَانَ اَثِیْمِ
اَلْحَاکِمُ وَالنَّافِذُ لِلْحُکْمِ سَرِیْعًا لَامَانِعَ مَا یُوْصِلُ مِنْ فَضْلٍ کَرِیْمِ

Marfat.com

اَلْعَالِمُ وَالنَّاظِرُ فِیْ کُلِّ اَوَانٍ — وَالْحَافِظُ مِنْ نَّارٍ سَعِیْرٍ وَّجَحِیْمٍ
اَلْقَابِضُ وَالْبَاسِطُ وَالرَّافِعُ رَبِّیْ — اَلْمُحْیِیْ لِلْمَیِّتِ مِنْ عَظْمٍ رَمِیْمٍ
وَاَشْهَدُ بِاللّٰهِ لَهٗ لَیْسَ نَظِیْرٌ — اَلْخَالِقُ لِلْعِیْسٰی مِنْ بَطْنٍ عَقِیْمٍ
وَاَشْهَدُ بِالصَّادِقِ لِلْخَیْرِ حُلِیِّ — اَلْقَاسِمُ لِلْکَوْثَرِ مِنْ کَرْمٍ عَمِیْمٍ
فَعَلَیْهِ صَلٰوةٌ وَّسَلَامٌ بِکَمَالٍ — مِنْ عِنْدِ هُوَ الْقَادِرُ مِنْ غَیْرِ نَدِیْمٍ
وَالْمَلٰٓئِکُ یُصَلُّوْنَ عَلٰٓی اَفْضَلِ رُسْلٍ — وَالنَّاسُ جَمِیْعُوْنَ بِاٰدَابٍ عَظِیْمٍ
وَعَلٰٓی اَوَّلِ اَصْحَابِ نَبِیٍّ وَّرَسُوْلٍ — صِدِّیْقٍ رَّفِیْقٍ هُوَ فِی الْغَارِ نَدِیْمٍ
وَعَلٰٓی اَعْدَلِهِمْ نَاطِقٍ بِالْحَقِّ صَوَابًا — مِنْ هَیْبَتِهٖ فَرَّ رَاٰ بُلِیْسُ رَجِیْمٍ
وَعَلٰٓی اَحْلَمِهِمْ جَامِعِ اٰیَاتٍ شَرِیْفٍ — عُثْمَانَ رضی اللہ عنہ قَتِیْلٍ بِیَدِ الْقَوْمِ رَجِیْمٍ
وَعَلٰی زَوْجِ بُتُوْلٍ اَسَدِ اللّٰهِ وَلِیٍّ — هُوَ قَامِعُ لِلْخَیْبَرِ مِنْ فَضْلٍ عَمِیْمٍ
وَعَلٰی قُرَّةِ عَیْنَیْهِ شَهِیْدَیْنِ قَتِیْلَیْنِ — حَسَنَیْنِ رضی اللہ عنہما سَعِیْدَیْنِ بِجَنّٰتٍ نَّعِیْمٍ
وَعَلٰی حَمْزَةَ وَعَبَّاسٍ خِیَارَیْنِ اَمِیْرَیْنِ — عَمَّیْنِ شَرِیْفَیْنِ رَسُوْلٍ وَّکَرِیْمٍ
وَعَلٰی بِنْتِ رَسُوْلٍ هِیَ زَهْرَآءُ بُتُوْلٍ — لِلْخَلْقِ ضَمِیْنٌ هِیَ فِیْ یَوْمٍ سَهِیْمٍ

وَعَلٰی سَآئِرِ مَنْ تَابَعَ الدِّیْنَ حَنِیْفًا
رَحِمَ اللّٰهُ عَلَیْهِمْ وَلَهُمْ فَضْلٌ عَظِیْمٌ

اِعْلَمُوْٓا اَنَّمَا الْحَیٰوةُ الدُّنْیَا لَهْوٌ وَّلَعِبٌ وَاِنَّ الدَّارَ الْاٰخِرَةَ

Marfat.com

لَهِيَ الْحَيَوَانُ لَوْ كَانُوْا يَعْلَمُوْنَ ○ اِنَّ مَلَكَ الْمَوْتِ وُكِّلَ
بِكُمْ وَاَنْتُمْ غٰفِلُوْنَ ○ وَالْقَبْرُ مُنْتَظِرٌ اِلَيْكُمْ وَاَنْتُمْ فِيْ
نَوْمِ الْغَفْلَةِ نَآئِمُوْنَ ۚ بَارَكَ اللّٰهُ لَنَا وَلَكُمْ فِي الْقُرْاٰنِ
الْعَظِيْمِ ○ وَنَفَعَنَا وَاِيَّاكُمْ بِالْاٰيٰتِ وَالذِّكْرِ الْحَكِيْمِ ○
اِنَّهٗ تَعَالٰى جَوَادٌ كَرِيْمٌ مَّلِكٌ بَرٌّ رَّءُوْفٌ رَّحِيْمٌ ۝

خُطبۂ ثانی

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ حَمْدًا كَثِيْرًا وَّسَبِّحُوْهُ
بُكْرَةً وَّاَصِيْلًا ۝ وَمَآ اَرْسَلْنٰكَ اِلَّا
مُبَشِّرًا وَّنَذِيْرًا ۝ وَنَشْهَدُ اَنْ لَّآ اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ وَحْدَهٗ
لَا شَرِيْكَ لَهٗ سَمِيْعًا قَدِيْرًا ۝ وَنَشْهَدُ اَنَّ مُحَمَّدًا
عَبْدُهٗ وَرَسُوْلُهٗ مُخَاطَبُ نَحْنُ نَزَّلْنَا عَلَيْكَ الْقُرْاٰنَ

Marfat.com

تَنْزِيْلًا ۝ اِنَّ اللّٰهَ وَمَلٰٓئِكَتَهٗ يُصَلُّوْنَ عَلَى النَّبِيِّ ط
يٰٓاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا صَلُّوْا عَلَيْهِ وَسَلِّمُوْا تَسْلِيْمًا ۝ اَللّٰهُمَّ
صَلِّ عَلٰى مُحَمَّدٍ وَّعَلٰٓى اٰلِ مُحَمَّدٍ بِعَدَدِ مَنْ صَلّٰى
وَصَامَ وَصَلِّ عَلٰى مُحَمَّدٍ وَّعَلٰٓى اٰلِ مُحَمَّدٍ بِعَدَدِ
مَنْ قَعَدَ وَقَامَ ۝ وَصَلِّ عَلٰى جَمِيْعِ الْاَنْبِيَآءِ وَالْمُرْسَلِيْنَ
وَعَلَى الْمَلٰٓئِكَةِ الْمُقَرَّبِيْنَ وَعَلٰٓى اَهْلِ طَاعَتِكَ اَجْمَعِيْنَ
مِنْ اَهْلِ السَّمٰوٰتِ وَاَهْلِ الْاَرْضِيْنَ ۝ بِرَحْمَتِكَ
يَآ اَرْحَمَ الرّٰحِمِيْنَ ۝ اَللّٰهُمَّ وَفِّقْ اَمِيْرَ الزَّمَانِ بِاَنْوَاعِ
الْبَرَكَاتِ وَالْاِحْسَانِ اَللّٰهُمَّ انْصُرْ مَنْ نَّصَرَ دِيْنَ مُحَمَّدٍ
صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَاجْعَلْنَا مِنْهُمْ وَاخْذُلْ
مَنْ خَذَلَ دِيْنَ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَسَلَّمَ
وَلَا تَجْعَلْنَا مِنْهُمْ عِبَادَ اللّٰهِ ۝ اِنَّ اللّٰهَ يَاْمُرُ بِالْعَدْلِ
وَالْاِحْسَانِ وَاِيْتَآئِ ذِي الْقُرْبٰى وَيَنْهٰى عَنِ الْفَحْشَآءِ
وَالْمُنْكَرِ وَالْبَغْيِ يَعِظُكُمْ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُوْنَ ۝ اُذْكُرُوا
اللّٰهَ الْعَزِيْزَ الْجَلِيْلَ الْجَبَّارَ يَذْكُرْكُمْ وَادْعُوْهُ يَسْتَجِبْ
لَكُمْ وَلَذِكْرُ اللّٰهِ تَعَالٰى اَعْلٰى وَاَوْلٰى وَاَتَمُّ وَاَهَمُّ
وَاَعْظَمُ وَاَكْبَرُ ۝

Marfat.com

چوتھا خطبہ

(عربی شعراں دے معنے)

اللہ دے ناں نال شروع جیہڑا بڑا مہربان تے رحم کرن والا اے۔

پہلا شعر:۔ ساریاں تعریفاں رب دے لئی ہین۔ جیہڑا ہر بیماری توں شفا بخشن والا اے۔ تے شکر اوس ذات لئی۔ جیہڑا تمامی رحم کرن والیاں وچوں سب توں بوہتا رحم فرماؤن والا اے۔

دوجا شعر:۔ اوہ جانن والا اے تے اوہ اکیلا اے۔ تے اوہ ہمیش باقی رہن والا اے۔ تے ہر نویں تے پرانے گناہ نوں بخشن والا اے۔

تیجا شعر:۔ اوہ ظاہر اے۔ اوہ پوشیدہ (لکیا) اے۔ اوہ پورا پورا نفع دین والا اے۔ تے اوہ رزق دین والا اے بندے نوں بھانویں اوہ اوگنہار ای کیوں نہ ہووے۔

چوتھا شعر:۔ اوہ حکم دین والا اے تے اوہدا حکم واضح طور (کھلم کھلا) نافذ ہون والا اے۔ نہیں روکدا (منع کردا) جنہوں اوہ اپڑائے اپنی کریمی دے فضل نال

پنجواں شعر:۔ اوہ جانن والا اے تے ویکھن والا اے۔ ہر اک (اوان) نوں۔ تے اوہ حفاظت فرماؤن والا اے۔ نار سعیر تے نار جحیم کولوں

چھیواں شعر: اوہ قبض (تنگدستی) فرماؤن والا اے تے کشادگی عطا فرماؤن والا اے تے میرا رب بلند اے۔ اوہ زندہ کرن والا اے مردے نوں گلی سڑی ہڈیاں

Marfat.com

وچوں

ستواں شعر:۔ میں گواہی دیندا ہاں کہ اوہدے لئی کوئی نظیر (مثال) نہیں۔ اوہ حضرت عیسٰی علیہ السلام نوں بطن عقیم (بن باپ دے) وچوں پیدا فرماؤن والا اے۔

اٹھواں شعر: میں گواہی دیندا ہاں۔ کہ اوہ سچے ہین۔ حلی (خیر دے نال)۔

اپنے ڈوہنگے کرم تے سخا دے نال کوثر نوں تقسیم فرماؤن والے ہین۔

نانواں شعر: تے اوہناں ﷺ اتے کامل صلوٰۃ تے سلام ہووے

اوہدے ولوں جیہڑا قدرت والا اے۔ کئے ساتھی دے بناں

دسواں شعر: تے فرشتے درود گھلدے ہین سب توں افضل رسول اتے

تے تمام دے تمام انسان (درود گھلدے ہین) بوہت زیادہ ادب دے نال۔

یارہواں شعر: تے سب توں پہلاں اصحاب نبی ﷺ تے اصحاب رسول ﷺ۔

حضرت ابوبکر صدیق رضی اللہ عنہ اتے جیہڑے کہ ساتھی ہین غار (ثور) دے

بارہواں شعر: تے اوہناں وچوں سب توں بوہتے عدل کرن والے اتے۔

جنہاں دا قول حق تے صواب اتے ہندا اے۔ (حضرت عمرؓ ابنِ خطاب) جنہاں دی ہیبت (جلال) توں شیطان رجیم (رندھیا ہویا) بھج جاندا اے۔

تیرہواں شعر: تے سب توں بوہتا بردبار شخص آئتاں شریف نوں جمع فرماؤن والا۔ حضرت عثمان رضی اللہ عنہ جیہڑا مردود قوم دے ہتھوں شہید کیتے گئے۔

چودھواں شعر:۔ تے حضرت بتول رضی اللہ عنہا دے شوہر اسد اللہ جیہڑے سونا

Marfat.com

ہین۔جیہڑے اللہ دے بوہت زیادہ فضل نال خیبر نوں فتح فرماؤن والے ہین۔

پندرہواں شعر:۔ تے صلواۃ وسلام ہووے آنحضرت ﷺ دیاں اکھاں دی ٹھنڈک شہیداں اتے مقتولاں اتے حسنین سعیدین جیہڑے جنت نعیم دے اعلیٰ درجیاں اتے ہین۔

سولھواں شعر:۔ تے حمزہ رضی اللہ عنہ تے عباس رضی اللہ عنہ اتے جیہڑے بہترین امیر ہین جیہڑے رسول کریم ﷺ دے چاچے ہین تے جود وسخا والے

ستارہواں شعر:۔ تے رسول کریم ﷺ دی صاحبزادی زہریٰ بتول رضی اللہ عنہا تے مخلوق دے لئی گواہی (ضمین) ہین۔(یوم سہیم) وچ

اٹھارہواں شعر:۔ تے تمام لوکاں اتے۔جنہاں نے دینِ حنیف دی اتباع (تابعداری) کیتی۔اللہ تعالیٰ اوہناں ساریاں اتے رحم کرے تے اوہناں دے لئی فضل عظیم۔

جان لوؤ! بے شک دنیا دی حیاتی کھیڈ تے تماشہ اے۔تے آخرت دا گھر باقی رہن والا اے۔جے تسیں جانو بے شک ملک الموت (موت دا فرشتہ) تہاڈے اتے مقرر کیتا گیا اے۔حالانکہ تسیں غافل (لاپرواہ) او۔تے قبر اڈیک رہی اے تہانوں۔تے تسیں سارے غفلت دی نیند رسوں رہے او۔

اللہ تعالیٰ برکت عطا فرمائے اسانوں تے تہانوں۔قرآن عظیم وچوں۔تے اللہ تعالیٰ اسانوں تے تہانوں نفع عطا فرمائے۔اپنیاں آئتاں دے نال تے حکمت نال پر ذکر دے نال۔بے شک اوہ بلند اے۔سخی اے کرم والا اے۔بادشاہ' احسان فرماؤن والا' نرمی فرماؤن والا' رحم فرماؤن والا۔

Marfat.com

دوجا خطبہ

ساریاں تعریفاں اللہ دے لئی ہین۔ کثرت نال حمد تے اوہدی تسبیح بیان کرو۔ فجرے تے شامیں۔ تے اساں تہانوں خوشخبری دین والا تے ڈردسن والا بنا کے گھلیا۔ تے میں گواہی دیندا ہاں۔ نہیں کوئی معبود۔ پر اللہ' اوہ اکلا اے۔ اوہدا کوئی شریک نہیں۔ اوہ سنن والا اے۔ قدرت والا اے۔ تے میں گواہی دیندا ہاں۔ کہ محمد ﷺ اوہدے خاص بندے تے رسول ہین۔ جیہڑے مخاطب ہین۔ بے شک اساں آپ دے ولے قرآن نوں پے در پے (اگڑ پچھڑ) نازل فرمایا۔ بے شک اللہ تعالیٰ تے اوہدے فرشتے درود گھلدے نیں۔ نبی پاک ﷺ اتے۔

اے ایمان والیو! تسیں وی آپ ﷺ اتے درود گھلو تے سلام۔ اے اللہ! رحمت کاملہ نازل فرما۔ محمد ﷺ اتے۔ تے اوہناں دی آل پاک اتے۔ نمازاں تے روزیاں دی تعداد دے برابر۔ تے رحمت کاملہ نازل فرما۔ محمد ﷺ اتے تے اوہناں دی آل پاک اتے کھلوتے (قیام) تے بیٹھے (التحیات) ہویاں دی گنتی دے برابر تے رحمت کاملہ نازل فرما۔ سارے نبیاں تے رسولاں اتے۔ تے سارے فرشتے مقربین اتے تے سب دے سب اطاعت کرن والیاں اتے۔ زمین تے آسمان دیاں تمام مخلوقاں اتے۔ تیری رحمت دے نال۔ اے سب توں بوہتا رحم فرماؤن والے۔۔ اے میرے اللہ! نصرت عطا فرما۔ زمانے دے بادشاہ اتے اپنے احسان تے برکتاں دیاں اڈ اڈ قسماں وچوں۔ اے اللہ! مدد کر اوہدی۔ جنہے مدد کیتی محمد ﷺ دے دین دی تے اسانوں اوہناں وچوں بنا۔ تے ذلیل تے رسوا فرما۔ جنہے رسوا کیتا۔ محمد ﷺ دے دین نوں۔ تے اسانوں اوہناں وچوں نہ بنا۔

Marfat.com

اے اللہ دے بندیو! بے شک اللہ تعالیٰ حکم دیندا اے۔ عدل دا تے انصاف دا۔ تے قریبی رشتے داراں دے نال صلہ رحمی دا۔ تے منع فرماندا اے۔ بے حیائی کولوں۔ منکرات کولوں تے سرکشی کولوں۔ تہاڈے لئی نصیحت اے تاں جے تسیں نصیحت حاصل کرو۔ اللہ دا ذکر کرو۔ جیہڑا زبردست اے۔ جلیل تے جبار اے۔ اوہ تہاڈا چرچا کردا اے۔ تسیں اوہنوں پکارو۔ اوہ تہاڈی دعا نوں سن دا اے۔ اوہدا ذکر بلند کرو۔ اعلیٰ اے اولیٰ اے۔ اصل اے۔ اتم اے۔ اہم اے۔ عظمت والا تے سب توں وڈا اے۔

☆☆☆☆☆

گزارش

مصنف نے پوری پوری کوشش کیتی اے کہ عربی عبارت دی نفاست، بلاغت تے فصاحت نوں قائم رکھدیاں ہویاں پنجابی زبان وچ ترجمہ ہووے۔ جے کتے کوئی سبکی یا زیر زبر دا وادھا گھاٹا تکوتاں ایس نمبر اتے اطلاع کر دیہو، تاں جے اگلی واری دی اشاعت وچ کمی بیشی نوں پورا کردتا جاوے۔

042-7910919

0321-4756725

Marfat.com

چوتھے جمعے دا منظوم وعظ

(كُلُّ مَنْ عَلَيْهَا فَانٍ)

بندے تائیں زیب نہیں دیندا کرے اوہ لا پرواہی
غفلت دے وچ اگے کئیاں اپنی عمر گوائی

جہاں نیکاں دنیا اتے نیک اعمال کمائے — رب نے ناں اوہناں دے جھنڈے دنیا وچ جھلائے
ناں اوہناں دا زندہ جگ تے دیوے بلدے رہندے — جگ تے چرچے کردے لوکی ٹردے اٹھدے بہندے
دس سالاں دی عمر جاں ہووے ویہہ برساں دی بھائی — بندے تائیں چاہیدی اے کرنی نیک کمائی
تیہہ دے سن تک عیش تے عشرت حاصل بندیا ہووے — چالی سال دا جسدم ہوویں طاقت تھم کھلووے
سستی کاہلی تے کمزوری آ کے ڈیرا لاوے — بھار مناں دا چکن والا سیراں تے آ جاوے
پنجاہ ورہیاں دی عمر دے اندر ہور نقاہت آوے — عید دے چن وکھاون والا رہ نگہ توں جاوے
دھپ تے چھاں دا فرق نہ جاپے رنگ نہ نظری آون — ٹوئے ٹبے پتھر ڈھیلے پیراں نوں ڈولاون
ہوش حواس نہ قائم رہ گیا بے ہوشی دے دورے — پر یہہ پنجایت نبیڑن والا ہو گیا طور بطورے
ستھویں سال دے اندر آ کے ڈھوہ کندھاں نال لاندا — گھٹ گئی کناں دی سماعت نہ کجھ سنے سناندا
ہٹ بٹ ویکھے چار چفیرے گھٹ گیا جوش جوانی — ہر کم اندر دقت آ گئی ودھ گئی بڑی حیرانی

نہراں کھالاں ٹپن والا ڈگ ویہنی وچ پیندا
اوئے اوئے آکھن والا ہائے ہائے کہندا

اٹھن بہن دے اندر ہو گئی ایس ویلے دشواری — کھنگدا کھنگدا بیدل ہندا مت بڑھاپے ماری
اسی نوے سالاں اندر سُرت نہ رہ گئی کائی — قائد اعظم کدوں سی جمیا ساری یاد بھلائی
دن چڑھے داناں اے بھلیا بھلیاں اج تاریخاں — پتر ڈگے جے جسے اتے دردوں مارے چیکاں
سودے لاگے کوئی کوئی اپڑے کر جائے کوچ ٹکانا — بلبلے وانگوں ہے زندگانی بھل گیا گانے گانا
دند چپے دیاں کلیاں چھڑ گئے منہ اے بنیا آلا — گھون مکوناں نظریں آوے لمیاں زلفاں والا
گوڈیاں اتے ہتھ ٹکا کے بہہ کے واہنی ٹپے — پٹھے لیڑے پائی پھردا خوب کھپاوے کھپے
تکدیاں تکدیاں جنم لیا سی آیا عہد جوانی — فیر بڑھاپے اندر آ کے ہو گئی ختم کہانی
کجھ ماواں دے شکماں اندر پیون موت پیالا — بھر جوانیاں اندر کوئی پا گیا دیس نکالا
کجھ وڈیری عمر دے اندر ایتھوں رخصت ہوئے — ماڑے وڈے شاہ تونگر آخر ایتھے موئے

Marfat.com

مکدی گل مکاون دانے جیویے سال ہزاراں
آخر موت دا ذائقہ چکھنا چھڈ کے باغ بہاراں
اے بندیا توں غافل ہوئیوں غور ماشہ نہیں کردا
رہ کے بے خبرا بے فکرا بے غم ہو کے مردا

دور دراڈا پینڈا تیرا منزل بوہت لمیری
راہ وچ خطرے لکھ ہزاراں نالے رات ہنیری
قدم قدم تے دشمن تیرے راہ ابلیس آ روکے
کرن نہ دیندا تینوں نیکی قدم قدم تے ٹوکے
نیکی تھوڑی بدی زیادہ تیری ایہہ کمائی
غفلت اندر سوں کے بندیا عمراں توں گوائی
پل صراط دے اُتوں لنگھنا ہے باریک جو والوں
تیز ترکھی ہیگی بندیا پل تلوار دے نالوں
اوہدے ہیٹھاں اگ دا ہیگا اک دریا وگیندا
شعلے حدت دھواں دھاری اک پل وچ مریندا
تکڑی دے وچ روز حشر نوں عمل ایہہ تولے جاون
نیکی بدی دی پرکھ کرن گے فرق ذرا نہ پاون
ذرے ذرے دا اوس ویلے کرن حساب اوہ بندیا
ہتھ تے پیر گواہیاں دیون حساب کتاب اوہ بندیا
پہلی منزل بعد حیاتی وچ قبر دے آوے
پاسہ پرتیا مول نہ جاوے وحشت خوف ڈراوے
کلم کلی جان قبر وچ قابو آوَنی یارا
بھین بھرا نہ نیڑے ہوسن نہ کوئی سجن پیارا
قبر ہنیری کوٹھڑی ہیگی چانن نہ ہواواں
نہ بوہا نہ باری ہیگی نہ لنگھن لئی راہواں
مٹی دا سرہانہ بندیا ہیگی خاک پواندی
سجے مٹی کھبے مٹی خاک نوں خاک اے کھاندی
ہیٹھاں مٹی اتے مٹی آل دوالے مٹی
اکھاں دے وچ پے گئی مٹی ایسے ہتھ وکھالے مٹی
مٹی دے غلاف دے اندر بدن اے لکیا تیرا
چیک چیک کے بولن والیا خاک دے اندر ڈیرا
نہ کجھ پتہ بیوی دا اوتھے نہ دس متر یاراں
نہ کوئی سار ملے گی اوتھے سکے رشتے داراں
بھین بھرا نہ وات لین گے کوئی وی کم نہ آوے
قبر دے سپ تے ٹھوہنویاں تائیں کیہڑا آہٹاوے
روز حشر تک خاک دے تھلے توں اکلے رہنا
پرتیا جانا پاسہ ناہیں نہ اٹھنا نہ بہنا
جیہڑا اوس جہان نوں جاندا اوہدی خبر نہ آوَندی
بے قراری وحشت اوتھے ہے دن رات ڈراوَندی
سر تے موت نقارا وجدا کر لے کجھ تدبیراں
فیر نہ کجھ وی ہونا بندیا ہوئیاں جد تاخیراں
پھرن ٹرن توں پیر تیرے ایہہ ہو مجبور تاں جاسن
ہتھ تے باہواں ہل نہ سکن ماس نوں کیڑے کھاسن
سُک جاوے گی جیبھ ایہہ تیری واج بلند نہ ہونی
کجھ نہ کنیں واج آوے گی صورت بنے ڈراؤنی
اکھاں میٹیاں جاون بندیا بُلھ وی بند ہو جاون
فیر ایہہ مردہ دبھ آون گے دبھ کے مٹی پاون
نیک کمائی کر کے بندیا توشہ توں بنا لے
کون بھیجے گا پچھوں تینوں اج ای بخت جگا لے

Marfat.com

مرن دے پچھوں بھل جاون گے اپنے تے پرائے
قبر ۔ ے اتے فاتحہ پڑھن نوں آئے کوئی نہ آئے
توبہ کر نصوحے والی چھڈ دے بھیڑیاں کاراں
ڈر دا رہو خداوند کولوں کر کے استغفاراں

جیہڑے کم توں روکیا رب نے اوہدے کولوں رک جا
جیہڑے کم دا حکم اے ہویا اوہدے اتے جھک جا
ایہہ عمل کمایئے جنے رحمت بناں نہ ڈھوئی
رب دا کرم ہووے نہ جد تک نہ چھڈ اوے کوئی
یارب سائیاں فضل کماویں اسی آں اوگنہارے
فضل تیرے دی آس اے سانوں آیا تیرے دوارے
چغلی غیبت گلے شکویاں اندر عمر لنگھائی
رشتے داراں دی نہ کیتی جگ تے حق ادائی
سکھ نوں سینے دے نال لایا بھل گئے شکر خدایا
صبر نوں بھلے تنگی ترشی دا جد ویلا آیا
رشوت خوری سینہ زوری چوری تے چکاری
بھیڑی نگہ تے جھوٹھیاں ریجھاں چھڈی نہ بدکاری
نہ کسے دا دکھ ونڈایا نہ ای سکھ اپڑایا
اپنے تے بیگانیاں تائیں ہر ہر وقت ستایا
لافاں ماریاں کرلے وانگوں چک کے دھون کھلوتا
وچ عیاشی مگن ساں ہویا بھل گیا فجر تے سوتا
اپنے نفس امارہ تائیں پالیا دے خوراکاں
ننگے بھکھے آل دوالے پائیاں آپ پوشاکاں
تیمارداری نہ کیتی جا کے نہ ای بھار ونڈایا
نہ بیمار روگی نوں جا کے شیریں سخن سنایا

ہتھ دی میری توے دی تیری ایہہ دستور بنایا
ماپیاں جنہاں پالیا پوسیا اوہناں نوں بھلایا

نہ زکوٰۃ کڈھی وچ مالوں کیتیاں نہ خیراتاں
حج وکھالے دے لئی کیتا بھلیاں سب روائتاں
خوش اخلاقی مہر محبت الفت پیار بھلایا
ڈیموں وانگوں ڈنگ لگایا جیہڑا اگے آیا
مکر فریب دی حد نہ چھڈی رائیگاں وقت گوایا
کیبل ٹی وی ناچ تے گانے کی کی عمل کمایا
چانن ویلا بھر جوانی کھیڈ کے تاش لنگھایا
اُلو وانگوں نکر ے لگا جدوں بڈھیپا آیا
یارب سائیاں فضل تیرے دی ہے ہن آس لمیری
گھسن گھیری دے وچ پھس گئی ڈولی کشتی میری

صدقہ نبی محمد سرورؐ میرے عیب چھپالے
صدقے حسن حسینؓ دے یارب کردئیں معاف خطائیں

Marfat.com

پانچواں خطبہ جمعہ

بِسْمِ اللّٰہِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

اَلْحَمْدُ لِلّٰہِ الَّذِیْ ھَدٰنَا لِھٰذَا وَمَا کُنَّا لِنَھْتَدِیَ لَوْلَآ اَنْ ھَدٰنَا اللّٰہُ تَعَالٰی عَالِمُ الْغَیْبِ وَالشَّھَادَۃِ ھُوَالرَّحْمٰنُ الرَّحِیْمُ ۝ ھُوَالْاَوَّلُ وَالْاٰخِرُ وَالظَّاھِرُ وَالْبَاطِنُ وَھُوَ بِکُلِّ شَیْءٍ عَلِیْمٌ ۝ ھُوَالَّذِیْ یُصَوِّرُکُمْ فِی الْاَرْحَامِ کَیْفَ یَشَآءُ لَآ اِلٰہَ اِلَّا ھُوَالْعَزِیْزُ الْحَکِیْمُ ۝ ھُوَالَّذِیْٓ اَنْشَاَکُمْ وَجَعَلَ لَکُمُ السَّمْعَ وَالْاَبْصَارَ وَالْاَفْئِدَۃَ قَلِیْلًا مَّا تَشْکُرُوْنَ ۝ وَلَہُ الْحَمْدُ فِی السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ وَعَشِیًّا وَّحِیْنَ تُظْھِرُوْنَ ۝ ھُوَالَّذِیْٓ اَرْسَلَ رَسُوْلَہٗ بِالْھُدٰی وَدِیْنِ الْحَقِّ لِیُظْھِرَہٗ عَلَی الدِّیْنِ کُلِّہٖ وَکَفٰی بِاللّٰہِ شَھِیْدًا ۝ فَاٰمِنُوْا بِاللّٰہِ وَرَسُوْلِہِ النَّبِیِّ الْاُمِّیِّ الَّذِیْ یُؤْمِنُ بِاللّٰہِ وَکَلِمٰتِہٖ وَاتَّبِعُوْہُ لَعَلَّکُمْ تَھْتَدُوْنَ ۝ یٰٓاَیُّھَا الَّذِیْنَ اٰمَنُوْٓا اَطِیْعُوا اللّٰہَ وَاَطِیْعُوا

Marfat.com

الرَّسُوْلَ ۚ وَمَنْ يُّطِعِ اللّٰهَ وَرَسُوْلَهٗ فَقَدْ فَازَ فَوْزًا عَظِيْمًا ۝
مُحَمَّدٌ رَّسُوْلُ اللّٰهِ ۚ وَالَّذِيْنَ مَعَهٗٓ اَشِدَّآءُ عَلَى الْكُفَّارِ
رُحَمَآءُ بَيْنَهُمْ تَرٰىهُمْ رُكَّعًا سُجَّدًا يَّبْتَغُوْنَ فَضْلًا
مِّنَ اللّٰهِ وَرِضْوَانًا ۖ سِيْمَاهُمْ فِيْ وُجُوْهِهِمْ مِّنْ اَثَرِ
السُّجُوْدِ ۚ ذٰلِكَ مَثَلُهُمْ فِي التَّوْرٰىةِ ۚ وَمَثَلُهُمْ فِي
الْاِنْجِيْلِ ۚ كَزَرْعٍ اَخْرَجَ شَطْـَٔهٗ فَاٰزَرَهٗ فَاسْتَغْلَظَ
فَاسْتَوٰى عَلٰى سُوْقِهٖ يُعْجِبُ الزُّرَّاعَ لِيَغِيْظَ بِهِمُ الْكُفَّارَ ۗ
وَعَدَ اللّٰهُ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَعَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ مِنْهُمْ مَّغْفِرَةً
وَّاَجْرًا عَظِيْمًا ۝ يٰٓاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْٓا اِذَا نُوْدِيَ
لِلصَّلٰوةِ مِنْ يَّوْمِ الْجُمُعَةِ فَاسْعَوْا اِلٰى ذِكْرِ اللّٰهِ وَذَرُوا
الْبَيْعَ ۚ ذٰلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ اِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُوْنَ ۝ يٰٓاَيُّهَا
الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا تُوْبُوْٓا اِلَى اللّٰهِ تَوْبَةً نَّصُوْحًا ۚ وَمَنْ
يَّعْمَلْ سُوْٓءًا اَوْ يَظْلِمْ نَفْسَهٗ ثُمَّ يَسْتَغْفِرِ اللّٰهَ يَجِدِ
اللّٰهَ غَفُوْرًا رَّحِيْمًا ۝ فَاسْتَغْفِرُوْا رَبَّكُمْ ثُمَّ تُوْبُوْٓا
اِلَيْهِ وَاتَّقُوا اللّٰهَ الَّذِيْٓ اِلَيْهِ تُحْشَرُوْنَ ۝ وَاعْبُدُوْا رَبَّكُمْ

Marfat.com

وَافْعَلُوا الْخَيْرَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُوْنَ لَا تُلْهِكُمْ اَمْوَالُكُمْ
وَلَآ اَوْلَادُكُمْ عَنْ ذِكْرِ اللّٰهِ ۚ وَمَنْ يَّفْعَلْ ذٰلِكَ فَاُولٰٓئِكَ
هُمُ الْخٰسِرُوْنَ ۝ وَمَا هٰذِهِ الْحَيٰوةُ الدُّنْيَآ اِلَّا لَهْوٌ وَّ
لَعِبٌ ۭ وَاِنَّ الدَّارَ الْاٰخِرَةَ لَهِيَ الْحَيَوَانُ ۘ لَوْ كَانُوْا يَعْلَمُوْنَ ۝
وَاَقِيْمُوا الصَّلٰوةَ وَاٰتُوا الزَّكٰوةَ وَاَقْرِضُوا اللّٰهَ قَرْضًا
حَسَنًا ۭ وَمَا تُقَدِّمُوْا لِاَنْفُسِكُمْ مِّنْ خَيْرٍ تَجِدُوْهُ عِنْدَ
اللّٰهِ هُوَ خَيْرًا وَّاَعْظَمَ اَجْرًا ۭ وَاسْتَغْفِرُوا اللّٰهَ ۭ اِنَّ
اللّٰهَ غَفُوْرٌ رَّحِيْمٌ ۝ رَبَّنَا اغْفِرْ لَنَا وَلِاِخْوَانِنَا الَّذِيْنَ
سَبَقُوْنَا بِالْاِيْمَانِ وَلَا تَجْعَلْ فِيْ قُلُوْبِنَا غِلًّا لِّلَّذِيْنَ
اٰمَنُوْا رَبَّنَآ اِنَّكَ رَءُوْفٌ رَّحِيْمٌ ۝ رَبَّنَا وَلَا تُحَمِّلْنَا مَا لَا
طَاقَةَ لَنَا بِهٖ ۚ وَاعْفُ عَنَّا ۣ وَاغْفِرْ لَنَا ۣ
وَارْحَمْنَا ۣ اَنْتَ مَوْلٰىنَا فَانْصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكٰفِرِيْنَ ۝
اِنَّ اللّٰهَ وَمَلٰٓئِكَتَهٗ يُصَلُّوْنَ عَلَى النَّبِيِّ ۭ يٰٓاَيُّهَا الَّذِيْنَ
اٰمَنُوْا صَلُّوْا عَلَيْهِ وَسَلِّمُوْا تَسْلِيْمًا ۝ سُبْحَانَ رَبِّكَ
رَبِّ الْعِزَّةِ عَمَّا يَصِفُوْنَ ۝ وَسَلٰمٌ عَلَى الْمُرْسَلِيْنَ ۝
وَالْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعٰلَمِيْنَ ۝

Marfat.com

خُطبَۂ ثَانِیْ

سُبْحَانَ اللّٰہِ وَبِحَمْدِہٖ عَدَدَ خَلْقِہٖ وَزِنَۃَ عَرْشِہٖ وَمِدَادَ کَلِمَاتِہٖ لَآ اِلٰہَ اِلَّا اللّٰہُ وَحْدَہٗ لَا شَرِیْکَ لَہٗ لَہُ الْمُلْکُ وَلَہُ الْحَمْدُ یُحْیِیْ وَیُمِیْتُ وَھُوَ حَیٌّ لَّا یَمُوْتُ بِیَدِہِ الْخَیْرُ وَھُوَ عَلٰی کُلِّ شَیْءٍ قَدِیْرٌ اَللّٰھُمَّ صَلِّ عَلٰی مُحَمَّدٍ وَّعَلٰٓی اٰلِ مُحَمَّدٍ وَّعَلٰٓی اَزْوَاجِہٖ وَذُرِّیَّتِہٖ کَمَا صَلَّیْتَ عَلٰٓی اِبْرَاھِیْمَ وَبَارِکْ عَلٰی مُحَمَّدٍ وَّعَلٰٓی اٰلِ مُحَمَّدٍ وَّعَلٰٓی اَزْوَاجِہٖ وَذُرِّیَّتِہٖ کَمَا بَارَکْتَ عَلٰٓی اِبْرَاھِیْمَ وَعَلٰٓی اٰلِ اِبْرَاھِیْمَ اِنَّکَ حَمِیْدٌ مَّجِیْدٌ ○ قَالَ رَسُوْلُ اللّٰہِ صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَسَلَّمَ اِذَا کَانَ یَوْمُ الْقِیٰمَۃِ کُنْتُ اَنَا اِمَامَ النَّبِیِّیْنَ وَخَطِیْبَھُمْ وَصَاحِبَ شَفَاعَتِھِمْ فَخْرٍ ○ وَاَنَا اَوَّلُ النَّاسِ خُرُوْجًا اِذَا بُعِثُوْا وَاَنَا خَطِیْبُھُمْ اِذَا وَفَدُوْا وَاَنَا مُبَشِّرُھُمْ اِذَا یَئِسُوْا وَلِوَآءُ الْحَمْدِ یَوْمَئِذٍ بِیَدِیْ وَاَنَا اَکْرَمُ وُلْدِ اٰدَمَ عَلٰی رَبِّیْ وَلَا فَخْرَ ○ وَبُعِثْتُ مِنْ خَیْرِ قُرُوْنِ بَنِیْٓ اٰدَمَ قَرْنًا فَقَرْنًا حَتّٰی کُنْتَ مِنَ الْقَرْنِ الَّذِیْ کُنْتُ مِنْہُ وَمَثَلُ اَھْلِ بَیْتِیْ کَسَفِیْنَۃِ نُوْحٍ مَّنْ رَکِبَھَا نَجٰی وَمَنْ تَخَلَّفَ عَنْھَا غَرِقَ ○ وَ اَصْحَابِیْ کَالنُّجُوْمِ بِاَیِّھِمُ اقْتَدَیْتُمْ اِھْتَدَیْتُمْ وَلَوْ

Marfat.com

كُنْتُ مُتَّخِذًا خَلِيْلًا غَيْرَ رَبِّيْ لَاتَّخَذْتُ اَبَا بَكْرٍ
خَلِيْلًا اِنَّ اللّٰهَ تَعَالٰى جَعَلَ الْحَقَّ عَلٰى لِسَانِ عُمَرَ ○
رَفِيْقِيْ فِي الْجَنَّةِ عُثْمَانُ ابْنُ عَفَّانَ ○ وَمَنْ كُنْتُ مَوْلَاهُ
فَعَلِيٌّ مَوْلَاهُ وَالْحَسَنُ وَالْحُسَيْنُ سَيِّدَا شَبَابِ اَهْلِ
الْجَنَّةِ ○ وَالْفَاطِمَةُ سَيِّدَةُ نِسَآءِ اَهْلِ الْجَنَّةِ ○ وَخَيْرُ
نِسَآئِهَا خَدِيْجَةُ خُوَيْلِدٍ ○ وَفَضْلُ عَآئِشَةَ عَلَى
النِّسَآءِ كَفَضْلِ الثَّرِيْدِ عَلٰى سَآئِرِ الطَّعَامِ وَمَنْ
اٰذٰى عَمِّيْ فَقَدْ اٰذَانِيْ وَطَلْحَةُ فِي الْجَنَّةِ ○ وَالزُّبَيْرُ
فِي الْجَنَّةِ وَسَعْدُ بْنُ مَالِكٍ فِي الْجَنَّةِ ○ وَعَبْدُ الرَّحْمٰنُ
ابْنُ عَوْفٍ فِي الْجَنَّةِ ○ وَاَبُوْ عُبَيْدَةَ بْنُ الْجَرَّاحِ فِي
الْجَنَّةِ وَسَعِيْدُ بْنُ زَيْدٍ فِي الْجَنَّةِ ○ اَللّٰهُمَّ وَاَعْطِ
سَيِّدَنَا مُحَمَّدَنِ الْمَقَامَ الْمَحْمُوْدَ الَّذِيْ وَعَدْتَّهُ الَّذِيْ
اِذْ قَالَ صَدَّقْتَهُ وَاِذَا سَاَلَ اَعْطَيْتَهُ ○ اَللّٰهُمَّ وَتَقَبَّلْ
شَفَاعَتَهُ فِيْ اُمَّتِهٖ ○ وَاسْتَعْمِلْنَا بِسُنَّتِهٖ ○ وَتَوَفَّنَا عَلٰى
مِلَّتِهٖ ○ وَاحْشُرْنَا فِيْ زُمْرَتِهٖ وَتَحْتَ لِوَآئِهٖ ○ وَاجْعَلْنَا
مِنْ رُّفَقَآئِهٖ ○ وَاَوْرِدْنَا حَوْضَهُ وَاَسْقِنَا بِكَاْسِهٖ ○
وَانْفَعْنَا بِمَحَبَّتِهٖ ○ سَمِعُوْا وَمَنْ يُّطِعِ الْاَمِيْرَ فَقَدْ
اَطَاعَنِيْ ○ وَمَنْ يَّعْصِ الْاَمِيْرَ فَقَدْ عَصَانِيْ ○ اُوْصِيْكُمْ
بِتَقْوَى اللّٰهِ وَالسَّمْعِ وَالطَّاعَةِ فَعَلَيْكُمْ بِسُنَّتِيْ

Marfat.com

وَسُنَّةِ الْخُلَفَآءِ الرَّاشِدِيْنَ الْمَهْدِيِّيْنَ تَمَسَّكُوْا بِهَا وَعَضُّوْا عَلَيْهَا بِالنَّوَاجِذِ وَلَا يَقْعُدُ قَوْمٌ يَّذْكُرُوْنَ اللّٰهَ اِلَّا خَفَّتْهُمُ الْمَلٰٓئِكَةُ وَغَشِيَتْهُمُ الرَّحْمَةُ وَلَذِكْرُ اللّٰهِ تَعَالٰى اَعْلٰى وَاَوْلٰى وَاَعَزُّ وَاَجَلُّ وَاَعْظَمُ وَاَكْبَرُ ۝

چھٹا خطبہ جمعہ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

سُبْحَانَ اللّٰهِ وَالْحَمْدُ لِلّٰهِ وَلَآ اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ وَاللّٰهُ اَكْبَرُ وَلَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ اِلَّا بِاللّٰهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيْمِ ○ وَصَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلٰى سَيِّدِنَا وَمَوْلَانَا مُحَمَّدٍ خَاتَمِ النَّبِيِّيْنَ ○ سَيِّدِ الْمُرْسَلِيْنَ شَفِيْعِ الْمُذْنِبِيْنَ وَعَلٰٓى اٰلِهِ الطَّيِّبِيْنَ ○ وَاَصْحَابِهِ الْمُطَهَّرِيْنَ ○ وَمَنِ اتَّبَعَهُمْ اَجْمَعِيْنَ ○ يٰٓاَيُّهَا الْمُسْلِمُوْنَ نَصَرَكُمُ اللّٰهُ اَطِيْعُوا اللّٰهَ وَاَطِيْعُوا الرَّسُوْلَ وَدُوْمُوْا عَلٰٓى اَمْرِهٖ وَاجْتَنِبُوْا عَنْ نَّهْيِهٖ فَاِنَّ لَكُمْ فِيْهِ خَيْرَ الدَّارَيْنِ ۝ بَارَكَ اللّٰهُ لَنَا وَلَكُمْ فِى الْقُرْاٰنِ الْعَظِيْمِ ○ وَنَفَعَنَا وَاِيَّاكُمْ بِالْاٰيَاتِ وَالذِّكْرِ الْحَكِيْمِ ○ اِنَّهٗ تَعَالٰى جَوَادٌ كَرِيْمٌ مَّلِكٌ يَّتَرَءَّوْفٌ رَّحِيْمٌ ۝

Marfat.com

خُطبہ ثانی

نَحْمَدُہٗ وَنَسْتَعِیْنُہٗ وَنُصَلِّیْ عَلٰی نَبِیِّہٖ وَحَبِیْبِہٖ مُحَمَّدٍ وَّاٰلِہٖ وَصَحْبِہٖ اَجْمَعِیْنَ ○ یٰٓاَیُّھَا الْمُؤْمِنُوْنَ خَذَلَ اللّٰہُ اَعْدَآءَکُمْ اِعْمَلُوا الْاَعْمَالَ الصَّالِحَۃَ وَاتَّقُوْا عَنْ جَمِیْعِ الْمَعَاصِیْ وَالذُّنُوْبِ وَاجْمَعُوْا خَیْرَ الزَّادِ التَّقْوٰی لِلْعُقْبٰی ○ فَاِنَّ زَادَکُمْ قَلِیْلٌ قَلِیْلٌ وَّسَبِیْلَکُمْ طَوِیْلٌ طَوِیْلٌ ○ فَتُوْبُوْٓا اِلَی اللّٰہِ التَّوَّابِ وَاسْتَغْفِرُوْہُ اِنَّہٗ عَلِیْمٌ بِالصَّوَابِ وَاذْکُرُوْہُ بُکْرَۃً وَّاَصِیْلًا ہ اِنَّ ذِکْرَ اللّٰہِ تَعَالٰی اَعْلٰی وَاَوْلٰی وَاَجَلُّ وَاَعْظَمُ اَکْبَرُہٗ

Marfat.com

پنجواں خطبہ

قرآنی آئتاں تے حدیثاں مبارکاں اتے کھلریا

سب تعریفاں اللہ دے لئی ہین۔ اوہ ذات جیہے اسانوں ہدایت عطا فرمائی۔ اوہدے نال جے اللہ تعالیٰ اسانوں ہدایت نہ فرماندا۔ تاں اسیں ہدایت نہ حاصل کر سکدے ساں۔ اوہ ظاہر تے لکے ہویاں نوں جانن والا اے۔ اوہ مہربان تے رحم فرماؤن والا اے۔ اوہو اول تے آخر تے ظاہر تے باطن اے۔ اوہ ہر شے دا علم رکھن والا اے۔ اوہ ذات جیہڑا صورتاں نوں تخلیق کردا اے۔ رحمتاں دے اندر جویں اوہدی مرضی (مشیت) ہندی اے۔ نہیں کوئی عبادت دے لائق۔ پر اوہ جیہڑا زبردست حکمت والا اے۔ اوہ ذات جیہے تہانوں پیدا کیتا تے تہاڈے لئی بنائی سماعت (سنن دی طاقت) تے بصارت (ویکھن دی طاقت) تے دل۔ تہاڈے وچوں تھوڑے ہین۔ جیہڑے شکر کرن والے نیں۔ اوہدے لئی حمد (تعریف) اے۔ جیہڑا اسماناں تے زمیناں وچ اے۔ (وعشیا وحین تظھرون) اوہ ذات! جیہے گھلیا۔ رسول نوں ہدایت دے کے تے سچا دین دے کے۔ تاں جے اوہ غالب کردے اوہنوں سب دے سب دیناں تے کافی اے اللہ تعالیٰ گواہ۔ تاں فیر ایمان لیاؤ اللہ تے اوہدے رسولؐ اتے جیہڑا نبیؐ امی (نہ پڑھیا ہویا) اے۔ اوہ جیہڑے ایمان لیائے اللہ اتے تے اوہدے کلمہ اتے تے اتباع کیتی اوہدی۔ تاں جے تسیں ہدایت حاصل کرو۔ اے ایمان والیو! اطاعت کرو۔ اللہ دی تے اللہ دے رسولؐ دی۔ جیہے اطاعت کیتی اللہ تے اوہدے رسولؐ دی۔ سچ مچ اوہ بوہت وڈی کامیابی نال نوازیا

Marfat.com

گیا۔ محمد ﷺ اللہ دے رسول ہین۔ اوہ لوک جیہڑے اوہناں دے نال ہین۔ اوہ کافراں اتے سختی (شدت) کرن والے ہین۔ تے آپس وچ حد توں بوہتے مہربان ہین۔ توں ویکھیں گا۔ اوہناں نوں رکوع دی حالت وچ تے سجدے دی حالت وچ۔ اوہ تلاش کردے ہین۔ اللہ کولوں اوہدا فضل تے رضا۔ اوہ سیہانے جاندے نیں اپنے چہرے چہریاں توں۔ بوہتے سجدے کرن دے سبب نال۔ اوہناں دی مثال توریت وچ اے۔ تے مثال انجیل وچ اے۔ بے شک اللہ تعالیٰ ارادہ فرماندا اے۔ کہ دور کردے اہلبیت کولوں ناپاکی نوں تے پاک کرے تہانوں جویں کہ پاک کرن دا حق اے۔ تے ہرگز مردہ گمان نہ کرنا۔ اوہناں لوکاں نوں۔ جیہڑے شہید کردتے گئے۔ اللہ دی راہ وچ۔ سگوں اوہ زندہ ہین۔ اپنے رب دے کولوں اوہناں نوں رزق دتا جاندا اے۔ اوہ خوش ہین۔ اوہدے اتے جیہڑے اللہ تعالیٰ نے اپنے فضل نال اوہناں نوں عطا فرمایا۔ تے اوہ خوشخبری (بشارت) دیندے ہین۔ اوہناں لوکاں نوں جیہڑے ہجے اوہناں نال نہیں ملے۔ اوہناں دے پچھوں آوَن والیاں وچوں۔ خبردار! نہ اوہناں اتے خوف اے تے نہ اوہ غمگین ہین۔ اے ایمان والیو! جد آواز دتی جائے۔ نماز لئی۔ جمعے دے دن۔ تاں بھج کے اللہ دے ذکر دے پاسے جاؤ۔ تے خرید وفروخت ترک کردیہو۔ ایہ تہاڈے لئی بہتر اے۔ جے تسیں جانو۔ اے ایمان والیو! رجوع کرو اللہ دے ولے پکی سچی توبہ (توبۃ النصوع) جیہے برا کم کیتا۔ اپنی جان اتے ظلم کیتا۔ فیر اللہ کولوں بخشش (مغفرت) طلب کیتی۔ تاں اوہ پاوے گا۔ اللہ توں۔ معاف فرماوَن والا۔ رحم فرماوَن والا۔ بخشش منگو اپنے کولوں۔ تاں جے تسیں فلاح (نجات، خلاصی) پا جاؤ۔ نہ غافل کردیوے تہانوں، تہاڈا مال تے نہ اولاد۔ اللہ دے

Marfat.com

ذکر کولوں۔ تے جہے انج کیتا۔ اوہ خسارہ (گھاٹا) پاؤن والیاں وچوں اے۔ تے ایہ دنیاوی زندگی اک کھیڈ تے تماشہ اے۔ تے بے شک آخرت دا گھر ہمیشہ رہن والا اے۔ جے تسیں جانو..... تاں نماز قائم کرو۔ تے زکوٰۃ ادا کرو۔ تے قرض دیو۔ اللہ نوں قرض حسنہ۔ تے جو تساں اگے گھلیا۔ اپنیاں جاناں لئی نیکی۔ تسیں اوہنوں پاؤ گے۔ اللہ دے کول۔ اوہ بہتر اے۔ تے بڑا اجر اے۔ اللہ کولوں بخشش منگو۔ بے شک اللہ تعالیٰ معاف فرماؤن والا اے۔ رحم فرماؤن والا اے۔ اے ساڈے رب! معاف فرما! اسانوں تے اساڈے اوہناں بھراواں نوں جیہڑے بازی جت گئے۔ اساڈے ای وچوں ایمان دے اندر۔ تے اساڈے دلاں نوں ڈنگا (ٹیڑھا) نہ بنا۔ اوہناں لوکاں دے لئی۔ جیہڑے ایمان لیائے۔ اے ساڈے رب! بے شک توں حد توں بوہتا شفقت فرماؤن والا ایں۔ رحم فرماؤن والا ایں۔ اے اساڈے رب! نہ اساڈے اتے بھار پا جنہوں اسیں چک نہیں سکدے۔ اساڈے نال درگزر فرما۔ اسانوں معاف فرما۔ اساڈے اتے رحم فرما۔ توں اساڈا مولا ایں۔ اساڈی مدد فرما۔ کافر لوکاں اتے۔ بے شک اللہ تعالیٰ تے اوہدے فرشتے درود گھلدے ہین۔ نبی پاک ﷺ اتے۔

اے ایمان والیو! تسیں وی درود گھلو۔ پاک اے میرا رب۔ رب العزت (عزتاں دا رب) خوبیاں والا اے۔ تے سلام ہووے سارے رسولاں اتے تے ساریاں تعریفاں اللہ دے لئی ہین۔ جیہڑا سارے جہان دا رب اے۔

☆☆☆☆☆

Marfat.com

پنجویں خطبے دا خطبہ ثانی

پاک اے اللہ تے اوہدی حمد دے نال۔ جیہری مخلوقات دی تعداد نالوں زیادہ اے۔ تے اوہدے عرش دے وزن نالوں زیادہ اے۔ تے اوہدے کلمات نالوں زیادہ اے۔ نہیں کوئی معبود سوائے اللہ دے۔ اوہ اکلا اے تے اوہدا کوئی شریک نہیں۔ اوہدے لئی اے بادشاہی۔ تے اوہدے لئی حمد اے۔ اوہ زندہ کردا اے تے اوہ ماردا اے۔ تے اوہ زندہ اے۔ اوہدے لئی موت نہیں۔ خیر اوہدے دست قدرت وچ اے تے اوہ ہر چاہت اتے قادر اے۔ اے اللہ! رحمت کاملہ نازل فرما۔ حضرت محمد ﷺ اتے تے آپؐ دی آل پاک اتے تے آپؐ دیاں ازواج مطہرات اتے تے آپؐ دی اولاد اتے۔ جویں کہ توں نے رحمت کاملہ عطا فرمائی حضرت ابراہیم علیہ السلام اتے تے برکت نازل فرما۔ حضرت محمد ﷺ اتے تے آپؐ دی آل پاک اتے تے آپؐ دی ازواج مطہرات اتے تے آپؐ دی اولاد اتے۔ جویں کہ توں برکت نازل فرمائی حضرت ابراہیم علیہ السلام اتے تے اوہناں دی آل اتے۔ بے شک توں سراہیا گیا بزرگ تے برتر ہیں۔

فرمایا۔ رسول اللہ ﷺ نے۔ جدوں قیامت دا دن ہووے گا۔ میں نبیاں دا امام ہوواں گا تے اوہناں دا خطیب ہوواں گا۔ تے شفاعت میرے ہتھ وچ ہووے گی۔ بغیر فخر دے۔ تے جدوں لوک اپنیاں قبراں وچوں اٹھائے جان گے۔ تاں میں سب توں پہلے نکلاں گا۔ تے میں خطبہ دین والا ہاں۔ جدوں (وفد) تے میں خوشخبری سنان والا ہاں۔ جدوں اوہ مایوس ہو جاون گے۔ تے لواء الحمد میرے ہتھ وچ ہووے گا۔ تے حضرت آدم علیہ السلام دی اولاد وچوں سب توں زیادہ مکرم

Marfat.com

ہوواں گا بغیر کسے فخر دے۔

تے مینوں مبعوث کیتا گیا۔ زمانیاں وچوں بہترین زمانے وچ۔ حضرت آدم علیہ السلام دی اولاد دے جو بہترین زمانے سن۔ ایتھوں تیکر۔ کہ جس زمانے وچ میں ہاں۔ اوہ بہترین اے۔ تے میری اہلبیت حضرت نوح علیہ السلام دی بیڑی دی مانند ہین۔ جیہڑا ایس بیڑی وچ سوار ہو گیا۔ اوہ نجات پا گیا۔ تے جیہے اوس ولوں مونہہ پھیریا۔ روگردانی کیتی۔ اوہ غرق ہو گیا۔ تے میرے صحابہ ستاریاں دی مثل ہین۔ اوہناں وچوں کسے اک دی تسیں اقتدا (پیروی) کرو گے۔ ہدایت پا جاؤ گے۔ جے کدی میں کوئی دوست بناواں رب دے سوا۔ تاں میں دوست بناواں گا۔ حضرت ابوبکر صدیق رضی اللہ عنہ نوں۔ بے شک اللہ تعالیٰ نے حق نوں حضرت عمر رضی اللہ عنہ دی زبان اتے جاری فرما دتا۔ جنت وچ میرے ساتھی عثمان ابن عفان رضی اللہ عنہ ہین۔ جیہدا میں مولا ہاں۔ بے شک علی علیہ السلام اوہدے مولا ہین۔ تے حضرت حسن علیہ السلام تے حضرت حسین علیہ السلام جنتی جواناں دے سردار ہین۔ تے حضرت فاطمہ سلام اللہ علیہ جنت دیاں عورتاں دی سردار ہین۔ تے ساریاں عورتاں وچوں بہترین حضرت خدیجہ بنت خویلد رضی اللہ عنہا ہین۔ تے حضرت عائشہ رضی اللہ عنہا دی فضیلت عورتاں اتے اجیہی اے۔ جویں سرید دی فضیلت باقی سارے کھانیاں اتے۔ جیہے میرے چاچے نوں تکلیف دتی۔ اوہنے مینوں تکلیف دتی تے حضرت طلحہ رضی اللہ عنہ جنتی ہین۔ تے حضرت زبیر رضی اللہ عنہ وی جنتی ہین۔ تے حضرت سعد ابن مالک رضی اللہ عنہ وی جنتی ہین تے حضرت عبدالرحمٰن بن عوف وی جنتی ہین۔ تے حضرت ابوعبیدہ بن جراح رضی اللہ عنہ وی جنتی ہین۔ تے سعید ابن

Marfat.com

زید رضی اللہ عنہ وی جنتی ہین۔ اے اللہ! عطا فرما۔ اساڈے سردار حضرت محمد ﷺ نوں مقام محمود جیہدا توں اوہناں نال وعدہ کیتا اے۔ اوہ جو آکھے۔ توں اوہنوں سچ (پورا) کرنا ایں۔ تے جدوں اوہ سوال کرے تاں توں عطا فرماندا ایں۔ اے اساڈے اللہ! توں قبول فرما۔ اوہناں دی شفاعت اوہناں دی امت دے حق وچ۔ تے اسانوں اوہناں دی سنت اتے عمل کرن والا بنا۔ تے اسانوں ملت اتے خاتمہ (موت) دے۔ تے اساڈا حشر فرما۔ اوہدے گروہ وچ تے اوہدے جھنڈے دے تھلے۔ تے بناں اوہدے ساتھیاں وچوں۔ تے اسانوں وارد فرما۔ اوہناں دے حوض اتے۔ تے اسانوں سیراب فرما۔ اوہناں دے جام (پیالے) نال تے اسانوں نفع عطا فرما۔ اوہناں دی محبت توں۔

سنو! جیہے ویلے دے امیر (حکمران) دی اطاعت کیتی۔ اوہنے میری اطاعت کیتی۔ تے جیہے امیر دی نافرمانی کیتی۔ اوہنے میری نافرمانی کیتی۔ میں تہانوں اللہ کولوں ڈردے رہن دی وصیت کرداہاں۔ تے سننا تے اطاعت کرنا۔ کہ تہاڈے اتے میری سنت لازم اے۔ تے میرے خلیفے (خلفائے راشدین) جیہڑے رشد و ہدایت والے ہین۔ اوہناں نوں مضبوطی نال پھڑو۔ تے اپنی مضبوطی نال اوہناں نوں پھڑو۔ کہ اوہ چھٹ نہ سکن۔ تے بیٹھو اجیہی قوم دے لاگے۔ جیہڑی ذکر کردی اے تے فرشتے اوہنوں گھیرا پالیندے نیں۔ تے رحمت اوہناں نوں کج لیندی اے۔ تے اللہ دا ذکر بلند اے۔ اولیٰ اے۔ عزت والا اے۔ اجل اے۔ اعظم اے۔ تے سب توں وڈا اے۔

☆☆☆☆☆

Marfat.com

پنجواں جمعے دا وعظ

(اَلصَّلٰوۃُ عِمَادُ الدِّیْنِ : نماز دین دا تھم اے)

دین اسلام دے پنج رکن نے آکھیا آپ الٰہی
پاک محمد سرور عالمؐ بڑی تاکید بتائی

پہلا رکن اے کلمہ طیبہ پڑھنا بڑا ضروری
تاں ایہہ بندہ مومن بن دا ہندی تاں منظوری

لا الـــہ الا اللّٰـــہ دا مطلب نبیؐ بتایا
رب دے بناں معبود نہ کوئی ایہہ اقرار کرایا

محمد رسول اللّٰہ دا مطلب ایہہ پیارے
ہین رسول محمد سرورؐ رب دے خاص دلارے

دوجا رکن اے دین اسلام دا فرض اساڈے تائیں
پنجے فرض نمازاں ہوئیاں عذر ذرا وی ناہیں

فجر تے پیشی ڈیگر مغرب خفتاں فرض اے ہوئی
نال جماعت دے مسجد اندر کرے ادا ہر کوئی

تیجا رکن رمضان دے روزے پورا اک مہینہ
دن نوں منع خدا نے کیتا ہر شئے کھانا پینا

چوتھا رکن زکوٰۃ دا آہا دیو زکوٰتاں مالوں
اگ نہ ساڑے مال دے تائیں بچیار ہوے وبالوں

پنجواں رکن اے مسلماناں دا حج مکے دا کرنا
رب دے خانے کعبے اگے سر سجدے وچ دھرنا

جا مدینے پاک دے اندر پڑھ سلام پوچانا
روضہ اقدس پاک نبیؐ دا تک سینے ٹھنڈ پانا

بڑی تاکید نماز دی آئی وچ قرآن پیارے
پنجے ویلے مسجد اندر پڑھو نمازاں سارے

پڑھدا جو نماز اے عجزوں دل اوہدا خوش ہووے
جان آسودہ رہندی اوہدی کدی نہ تھڑ کھلووے

پاک پوشاک بدن دی رہندی جسم وی پاک اے رہندا
گنج کے لیڑے ہے نمازی ٹردا اٹھدا بہندا

بالغ مرداں عورتاں تائیں لازم ہے ایہہ بھائی
کڑیاں منڈے نوکر آقا کرن ایہہ حق ادائی

سرگی ویلے قبل اذانوں دل نوں صاف بناؤ
کر طہارت وضو دی کرکے بانگ صلوٰۃ سناؤ

کوشش کر کے پڑھو نمازاں رل جماعتے جاؤ
فجر تے پیشی ڈیگر مغرب نماز عشاء اداؤ

روز حشر نوں سب توں پہلاں پچھ ہووے گی بھائی
باقی نیکیاں بدیاں پچھوں تکڑی جان تلائی

زینت حرمت دین اسلام دی ہے نماز پنجگانہ
بڑا پیار فرشتے کردے ویکھ کے مرد ربانہ

جنت باغ بہاراں ملسن اوس نمازی تائیں
حوراں تے غلمان ملن گے کوثر ٹھنڈیاں چھائیں

رب دے اگے حاضر ہون دا پاون وقت نمازی
دل دیاں گلاں رب نال کردا ہندا اے رب راضی

بہت تاکید قرآن دے اندر ہے نماز دی آئی
شادی غمی تے اوکھے سوکھے ویلے کرو ادائی

Marfat.com

تندرستی یاں بیماری سفر قیام دے اندر　　نہیں معاف کسے وچ حالت بھاویں شاہ سکندر
گھوڑے دی اسواری ہووے بھاویں موٹر لاری　　پڑھو نمازاں ویلے اتے حکم کیتا رب باری

پانی نہ میسر ہووے ڈھل نہ ذرا گزارو
کر تیمم پڑھو نمازاں رب نوں سدا پکارو

رب دی وچ درگاہ اوہ بندے پاندے نیں منظوری　　کرن نماز ادا جو بندے پاندے ہین حضوری
ویکھو دشتِ نینوا اندر شاہ نماز گزاری　　گھیر یا فوج یزید دی ہسی آل نبیؐ دی ساری
اصغرؓ اکبرؓ عونؓ محمدؓ عباسؓ دا دے نذرانہ　　پاک حسینؓ نماز پڑھی سی واریا سب گھرانہ
چھاں تیراں دی نیزے بھالے چمکن آل دوالے　　پاک امام قضا نہ کیتی اچیاں شاناں والے
سجدے اندر سر کٹوایا نہ نماز وساری　　پاک نبیؐ دے لاڈلے دوہتے ہمت ذرا نہ ہاری
ویلا رائیگاں ہو نہ جاوے سستی چھڈ دتے پیارے　　بانگاں ملیاں آ جا مسجد رب دے پاک دوارے
ایسی پڑھ نماز نہ بندیا بے ترکیب ادھوری　　منہ تے جیہڑی ماری جاوے ہووے جو نہ پوری
خرچ نہ پیسہ دھیلا ہندا پڑھدے جو نمازاں　　ہے افسوس جو پڑھدے ناہیں کرن نہ عجز نیازاں
بے نمازی بھجدے استوں غفلت وقت لنگھاون　　پیسہ دھیلا لگدا جے کر فیر اوہ کویں اداون
پڑھ کے کلمہ جو نہیں پڑھدے نہ ایہہ فرض اداندے　　کون جنازے اتے آوے رہن روندے کرلاندے

ہتھ تے پیر تے گٹے گوڈے گھس نہیں جاندے تیرے
پے جاویں جے سجدے اندر ہوون بخت اچیرے

لالچ حور غلمان دا کر کے نہ نماز گزاریں　　خالص نیت دے نال بندیا توں ایہہ فرض اتاریں
طوطے مینا شیر بگھیلے مچھیاں تے مرغابی　　سارے حمد ثناواں کردے تینوں کی بے تابی
جماداتاں تے نباتاتاں سب رب دی حمد پکارن　　رُکھ تمامی صبح تے شامیں رب نوں نہ وسارن
پا کے بشری صورت سوہنی توں کیوں ڈھل گزاریں　　ہتھ تے پیر نے چلدے تیرے کیوں نہ فرض اتاریں
اک رکعت پڑھیں گھر اندر اک دا اجر توں پاویں　　ستائی رکعتاں اک رکعتوں جے مسجد توں جاویں
اک رکعتوں پنج سو پاویں جامع مسجد جا کے　　کرتے سہی آزمائش بندیا سر سجدے وچ پا کے
مسجد نبوی اندر جیہڑا اک رکعت اداوے　　پنجاہ رکعت دا اجر اوہ بندہ اپنے رب تھیں پاوے
اک رکعت دے بدلے ملدا لکھ رکعت دا رتبہ　　جا کعبے وچ جیہڑا پڑھدا دین خطیب ایہہ خطبہ
بیت المقدس اندر جیہڑا اک رکعت گزارے　　پنجی ہزار رکعت دا درجہ پان نمازی پیارے
پیر فقیر تے صوفی عالم جنے حافظ قاری　　کسے وی کسے وی حالت اندر نہیں نماز وساری

Marfat.com

اپنے پیر دے نقشاں اتے چلدا کیوں نہیں پیارے
پڑھدے آئے ہین نمازاں پیر تے صوفی سارے
پڑھی نماز سرکار مدینہؐ حسنؓ حسینؓ ولی نے
پڑھی نماز عثمانؓ عمرؓ نے ابو بکرؓ علیؓ نے

پیر پیراں دا غوث الاعظمؒ پڑھدا رہیا نمازاں
بے نمازا یارھویں دیویں کنیاں نذر نیازاں
پڑھن نماز مجاہد رن وچ لڑدے جو لڑائیاں
گھر وچ بیٹھ کے بیج دے اتے کرداتوں کوتاہیاں
جے اسلاف دے طورے طریقے بندیاتوں اپناویں
پڑھیں نمازاں روز حشر نوں اچے رتبے پاویں
یارب بخش اوہناں دے صدقے جیہڑے خاص نمازی
ساڈیاں کر قبول نمازاں ہو ساڈے تے راضی
ظاہری فائدے بوہت نماز دے گنتی وچ نہ آون
ویلے دا تعین ہندا عالم ایہہ فرماون
قلب دے تائیں چانن ملدا ہندا روح آسودہ
نیکی دل خیال اے ہندا بھلدے کم بے ہودہ
بے حیائیاں کولوں سانوں ایہہ نماز چھڈاوے
پاک پوتر جُثہ رہندا پاک لباس پواوے
ہتھ تے پیر پاکیزہ رہندے ملدی اے پارسائی
صحت مند توانا ہندا کرے جو حق ادائی
رب دے گھر دی کرے زیارت جیہڑا مسجد جاندا
اوتھے وچھڑے بیلی سجن لاگے اپنے پاندا
نیکاں سنگ آشنائی ہندی عالم فاضل ملدے
عزت دے وچ واہدا ہندا غنچے کھڑدے دل دے
چہرے اتے نور اے آوندا دل معمور ہو جاندا
غم قبر دا مومن تائیں کدے نہ فیر ستاندا

دین اسلام دا تھم اے دوجا رکن اسلام دا بھائی
عظمت بڑی نماز دے اندر روکدی ایہہ برائی

Marfat.com

چھیواں خطبہ

اللہ دے ناں نال شروع۔ جیہڑا رحم کرن والا نہایت رحیم اے۔

پاک اے اللہ تعالیٰ۔ تے ساریاں تعریفاں اللہ دے لئی ہین۔ تے کوئی معبود نہیں سوائے اللہ دے تے اللہ سب توں وڈا اے۔ نہیں اے نیکی کرن دی توفیق تے گناہ توں بچن دی طاقت۔ پر اللہ دے ولوں اے۔ جیہڑا بلند اے تے عظمت والا اے۔ اے اللہ! رحمت کاملہ نازل فرما۔ اساڈے سردار اساڈے مولا محمد ﷺ اتے۔ جیہڑے آخری نبی ہین۔ رسولاں دے سردار ہین۔ گنہ گاراں دی شفاعت کردے ہین۔ تے آپ دی آل اتے جو پاک (طیب) اے تے آپ دے صحابہ کرام اتے۔ جیہڑے پاک کرن والے ہین۔ تے جنہے اوہناں دی اتباع کیتی۔ ساریاں دے ساریاں اتے۔

اے مسلمانو! اللہ تعالیٰ تہاڈی مدد کرے۔ اللہ دی اطاعت کرو۔ تے اوہدے رسول دی اطاعت کرو۔ تے ہمیشگی (دوام) اختیار کرو۔ اوہدے حکم اتے تے بچو اوہدیاں منع کیتیاں چیزاں توں۔ بے شک ایہدے وچ تہاڈے لئی دوہاں جہاناں دی بھلائی اے۔ اللہ تعالیٰ برکت دیوے تہانوں تے اسانوں۔ قرآن عظیم وچوں تے اسانوں تے تہانوں نفع عطا فرماوے۔ اوہدیاں آئتاں وچوں۔ تے حکمت نال پر ذکر توں۔ بے شک اوہ بلند اے۔ سخی اے۔ کرم والا اے۔ بادشاہ اے۔ بَـــرّ۔ شفقت فرماؤن والا۔ رحم فرماؤن والا اے۔

☆☆☆☆☆

Marfat.com

دوجا خطبہ

اسیں حمد کردے آں' اوہدی (اللہ دی) تے مدد طلب کردے آں اوہدے کولوں تے درود بھجیدے ہاں۔ اوہدے نبی اتے تے اوہدی حبیب محمد ﷺ اتے تے اوہناں دی آل پاک اتے تے اوہناں دے سارے صحابہ کرام اتے۔ اے ایمان والیو! اللہ تعالی تہاڈے دشمناں نوں رسوا کرے۔ نیک کم کرو۔ تے معصیت تے سارے گناہ دے کماں کولوں بچو۔ تے آخرت دے لئی بہترین زادہ راہ تقوی اختیار کرو۔ بے شک تہاڈا زادراہ تھوڑا اے۔ تھوڑا اے۔ تے تہادا راہ لماں اے۔ لماں اے تا فیر رجوع کرو اللہ ولے۔ جیہڑا بوہت زیادہ توبہ نوں قبول کرن والا اے۔ اوہدے کولوں بخشش طلب کرو۔ بے شک اوہ بردبار اے۔ صواب دے نال تے اوہنوں یاد کرو فجرے تے شامیں۔

بے شک اللہ تعالی دا ذکر بلند تے اولی تے اجل تے عظمت والا تے سب توں وڈا اے۔

Marfat.com

چھیواں منظوم وعظ

(پُٹھے راہ نہ چل)

بندیا ایسے راہ نہ ٹر توں جس دے وچ خرابی
روز حشر نوں نازل ہووے جس توں غضب عتابی
نیکیاں دے وچ ماٹھا دسیں بدیاں وچ ہشیاری
چھڈ دے بھیڑی کارتوں بندیا کیوں تیری مت ماری
بچپن لنگھیا دور جوانی وداع اے تیتھوں ہویا
غفلت سستی دے وچ بندیا وقت سنہری کھویا
آیا بڈھا وارا ہن تے کر کجھ غور ضروری
فانی دنیا چھڈ کے جانا بیتی عمر ادھوری
حیلے سازی سب بہانے چھڈ کے ایدھر آ جا
ایہہ دنیا دن چار دیہاڑے چنگے عمل کما جا
وچ قرآن دے رب نے جیہڑا ہے فرمان سنایا
دنیا پچھے لگ کے بندیا حق نوں توں بھلایا
پاک محمد سرور عالمؐ جو فرمان سنائے
محفل رقص سرود دی لا کے سارے حکم بھلائے
پہن پوشاکاں لا خوشبوؤاں موجاں پیا اڈاویں
پُٹھے راہ تے ٹریا بندیا سدھے راہ نہ آویں
حق حقوق تمامی بندیا توں نے دلوں بھلائے
حرص نے تینوں انھا کیتا منزل نظر نہ آئے
نہ ہمسائیاں نوں بلاویں کنڈ بھائیاں ول کیتی
ماپے چھڈ کے عاقی ہوئیوں نیت وچ پلیتی
سود نوں کہیں تجارت ہیگی رشوت تیرا شیوہ
ہر شئے رب نے بخشی تینوں دُدھ پتراں دا میوہ
تاں دی توں ناشکری کردا صحبت بھیڑی بہندا
کدی نہ توں بیمار نوں پچھیا نہیں دعائیں لیندا
ماڑے دبڑے عاجز بیکس تیرے آل دوالے
کدی نہ تینوں ملی اے فرصت پچھے نہ توں حالے
ساکاں انگاں تیریاں اندر ہیگے کئی وچارے
کدی نہ کم اوہناں دے آئیوں لاندا رہیا ایں لارے
اپنے چھڈ کے غیراں دے نال لائی اے توں یاری
کدی نہ لاغر عاجز دی توں کیتی اے دلداری
ملن اذاناں توں سیجاں تے عیش آرام ہنڈاویں
کدی نہ رب دے گھر دے اندر پڑھن نماز توں آویں
ماڑے دے جنازے دے وچ شرکت نہ توں کیتی
کدی نہ پچھیا دکھئے کولوں کی تیرے سر بیتی
ہن تے ہتھ تے پیر نے تیرے قبضے دے وچ تیرے
کر لے نیکی دا کم بندیا اٹھ کے شام سویرے
کوٹھیاں بلڈنگ ڈیرے دارے پختہ توں بنائے
آخر دھرتی ہیٹھاں جانا کیوں توں قول بھلائے

Marfat.com

کتھے نے اوہ شملے والے گھوڑی تے جو بہندے — مار کھنگورے آکڑ چلدے کھچ طناواں لیندے
فانی دنیا چھڈ چھڈا کے قبراں وچ سدھائے — اج اوہناں دے سنجے ڈیرے اُلوواں گھر بنائے
کدی خیال نہ آیا تینوں سب کجھ چھڈ کے جانا — بھلکے تیرے کم نہ آوناں بندیا فیر پچھتانا
ایتھے شمع فانوس توں اپنے گھر دے وچ جلائے — قبر ہنیری یاد نہ تینوں کیہڑا چانن لائے
اج جوانی بھر مردانی کر لے عمل چنگیرے — ایہو کافی تیرے لئی اے کم آوے گی تیرے
یا رب سائیاں رحم کماویں دیویں بخش خطاواں — روز حشر نوں عزت رہ جائے پایئے نہ سزاواں

آثر فقیر نوں بخشیں یا رب صدقہ شاہ ابراراں
بدیاں دے وچ عمر لنگھائی کیتیاں پٹھیاں کاراں

تصنیفات اثر

حاتم طائی باتصویر
حاتم طائی نے حسن بانو دے عاشق منیر شامی لئی ست سوالاں دے جواب دتے۔
۷ جلداں وچ

گلزار تے حنیف
سرزمین سندھ دے چودہویں صدی دے دو عاشق مہر کا چیلوی تے گلزار دی داستان

پکی روٹی
مروجہ پکی روٹی نوں اثر صاحب نے ترمیم تے اضافے دے نال پیش کیتا اے

خطباتِ اثر
پورے سال لئی پنجابی زبان وچ لکھے گئے منظوم خطبے۔ منبر اُتے ہر امام وعظ کر سکدا اے

پنجابی گلستان
حضرت سعدی شیرازی دی فارسی وچ لکھی گئی گلستان دا پنجابی وچ ترجمہ۔ سعدی ہی دی فصاحت، بلاغت تے نفاست نوں قائم رکھیا گیا اے

پنجابی حکایات مولانا روم
مولانا روم دیاں حکایتاں نوں پنجابی نثر وچ ڈھالیا گیا اے۔ اثر صاحب نے اک شاہکار بنا دتا اے

پنجابی بوستان
سعدی شیرازی دی فارسی کتاب بوستان نوں اثر صاحب نے نرالے رنگ وچ ڈھال دتا اے

نکی قیامت
اثر انصاری فیض پوری دیاں افسانہ نما کہانیاں دا مجموعہ

Marfat.com

ساتواں خطبہ رمضان شریف

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذِیْ فَضَّلَ عَلَی الشُّهُوْرِ شَهْرَ رَمَضَانَ وَنَزَّلَ فِيْهِ الرَّحْمَةَ وَالْغُفْرَانَ ○ وَالشُّكْرُ لِلرَّحْمٰنِ الَّذِیْ شَرَّفَ عَلَی الْاَيَّامِ يَوْمَ الْجُمُعَةِ وَفَرَضَ صَلٰوتَهٗ عَلٰی اَهْلِ الْاِسْلَامِ وَجَعَلَنَا مِنْ اُمَّةِ خَيْرِ الْاَنَامِ عَلَيْهِ التَّحِيَّةُ وَالسَّلَامُ ○ هُوَ اللّٰهُ الَّذِیْ اَوْجَبَ خُطْبَةَ هٰذَا الْيَوْمِ عَلٰی هٰذَا الْقَوْمِ وَالسَّلَامُ عَلٰی سَيِّدِ الْاَنْبِيَآءِ وَالْمُرْسَلِيْنَ اِمَامِ الْهُدٰی شَفِيْعُ الْمُذْنِبِيْنَ اَحْمَدَ الْمُصْطَفٰی مُحَمَّدِ الْمُجْتَبٰی الَّذِیْ اُنْزِلَ فِيْهِ الْقُرْاٰنُ هُدًی لِّلنَّاسِ وَبَيِّنٰتٍ مِّنَ

Marfat.com

الْهُدٰی وَالْفُرْقَانِ وَخَصَّصَهٗ بِالسَّبْعِ الْمَثَانِیْ وَالْقُرْاٰنِ
الْعَظِیْمِ ○ وَبِالشَّفَاعَةِ لِاَهْلِ الْکَبَآئِرِ لِلنَّجَاةِ مِنَ
الْعَذَابِ الْاَلِیْمِ ○ اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلٰی مُحَمَّدٍ خَاتَمِ
النَّبِیِّیْنَ حَبِیْبِ رَبِّ الْعٰلَمِیْنَ ○ وَعَلٰی اٰلِهِ الْمُطَهَّرِیْنَ
وَاَصْحَابِهِ الْمُکَرَّمِیْنَ خُصُوْصًا عَلٰی اَفْضَلِ الْبَشَرِ
بَعْدَ الْاَنْبِیَآءِ بِالتَّحْقِیْقِ قَاتِلِ الْکُفَّارِ وَالزَّنَادِیْقِ ○
اَمِیْرِ الْمُؤْمِنِیْنَ اَبِیْ بَکْرِ الصِّدِّیْقِ رَضِیَ اللّٰهُ تَعَالٰی
عَنْهُ وَعَلٰی اَعْدَلِ الْاَصْحَابِ ○ اَمِیْرِ الْمُؤْمِنِیْنَ عُمَرَ
بْنِ الْخَطَّابِ رَضِیَ اللّٰهُ تَعَالٰی عَنْهُ ○ وَعَلٰی مَعْدَنِ
الْحَیَآءِ وَالْعِرْفَانِ ○ جَامِعِ الْقُرْاٰنِ اَمِیْرِ الْمُؤْمِنِیْنَ
عُثْمَانَ ابْنِ عَفَّانَ رَضِیَ اللّٰهُ تَعَالٰی عَنْهُ ○ وَعَلٰی
اَسَدِ اللّٰهِ الْغَالِبِ ○ مَطْلُوْبِ کُلِّ طَالِبٍ
اَمِیْرِ الْمُؤْمِنِیْنَ عَلِیِّ بْنِ اَبِیْ طَالِبٍ رَضِیَ اللّٰهُ تَعَالٰی
عَنْهُ ○ وَعَلَی السِّتَّةِ الْبَاقِیَةِ مِنَ الْعَشَرَةِ الْمُبَشَّرَةِ الَّذِیْنَ
اَسْمَآءُهُمْ سَعْدٌ وَّسَعِیْدٌ وَّاَبُوْ عُبَیْدَةَ وَالطَّلْحَةُ
وَالزُّبَیْرُ وَعَبْدُ الرَّحْمٰنِ رَضِیَ اللّٰهُ عَنْهُمُ اللّٰهُ الْعَزِیْزُ
الْوَهَّابُ الْحَنَّانُ الْمَنَّانُ ○ وَعَلٰی عَمَّیْهِ الشَّرِیْفَیْنِ

Marfat.com

الْمُكَرَّمِيْنِ عِنْدَ اللّٰهِ وَعِنْدَ النَّاسِ ○ حَمْزَةَ وَالْعَبَّاسِ ○
رَضِيَ اللّٰهُ تَعَالٰى عَنْهُمَا وَعَلَى الْاِمَامَيْنِ السَّعِيْدَيْنِ
الشَّهِيْدَيْنِ ○ اَبِيْ مُحَمَّدِ الْحَسَنِ وَاَبِيْ عَبْدِ اللّٰهِ
الْحُسَيْنِ وَعَلٰى اُمِّهِمَا سَيِّدَةِ النِّسَآءِ بِنْتِ سَيِّدِ
الْاَنْبِيَآءِ فَاطِمَةَ الزَّهْرَآءِ وَعَلٰى خَدِيْجَةِ الْكُبْرٰى
وَعَآئِشَةَ الصِّدِّيْقَةِ الْحُمَيْرَآءِ وَعَلٰى اُمَّهَاتِ الْمُؤْمِنِيْنَ
وَالْمُؤْمِنَاتِ وَعَلٰى زُمْرَةِ اَهْلِ بَيْتِهِ الطَّيِّبَاتِ وَعَلٰى
فِرَقِ الْاَخْيَارِ الْمُهَاجِرِيْنَ وَالْاَنْصَارِ ○ وَعَلَى الَّذِيْنَ
بَايَعُوْهُ تَحْتَ الشَّجَرَةِ وَالتَّابِعِيْنَ الْبَرَرَةِ ○ وَعَلٰى
تَبَعِ التَّابِعِيْنَ الْمُتَّقِيْنَ وَالصُّلَحَآءِ الْمَهْدِيِّيْنَ ○
رِضْوَانُ اللّٰهِ تَعَالٰى عَلَيْهِمْ اَجْمَعِيْنَ ○ بِرَحْمَتِكَ
يَآ اَرْحَمَ الرَّاحِمِيْنَ ○ بَارَكَ اللّٰهُ لَنَا وَلَكُمْ فِي الْقُرْاٰنِ
الْعَظِيْمِ ○ وَنَفَعَنَا وَاِيَّاكُمْ بِالْاٰيٰتِ وَالذِّكْرِ الْحَكِيْمِ ○
اِنَّهٗ تَعَالٰى جَوَادٌ كَرِيْمٌ مَّلِكٌ بَرٌّ رَّءُوْفٌ رَّحِيْمٌ ○

Marfat.com

خُطبۂ ثانی

نَحْمَدُ اللّٰہَ خَالِقَ الْجِنَانِ وَالسَّقَرِ
وَنُصَلِّیْ وَنُسَلِّمُ عَلٰی مُحَمَّدٍ سَیِّدِ
الْبَشَرِ ○ وَعَلٰی اٰلِہٖ وَ صَحْبِہٖ وَاَزْوَاجِہٖ وَ ذُرِّیَّاتِہٖ وَ
اَھْلَ بَیْتِہٖ وَعَشِیْرَتِہٖ وَمَنِ اتَّبَعَھُمْ مِّنَ التَّابِعِیْنَ
رِضْوَانُ اللّٰہِ تَعَالٰی عَلَیْھِمْ اَجْمَعِیْنَ ○ اَمَّا بَعْدُ
فَیَآ اَیُّھَا الْمُسْلِمُوْنَ الْحَاضِرُوْنَ اَیَّدَکُمُ اللّٰہُ تَعَالٰی
بِزِیَادَۃِ الْمُؤْمِنِیْنَ ○ وَخُذْلَانِ اَعْدَآءِ الْاِسْلَامِ
مِنَ الْکُفَّارِ وَالْمُشْرِکِیْنَ ○ وَاَصْلَحَ اللّٰہُ تَعَالٰی حَالَکُمْ
فِیْ یَوْمِ الْقِیٰمَۃِ وَالدِّیْنِ ○ اِنَّ اللّٰہَ تَعَالٰی یَاْمُرُکُمْ
بِاِقَامَۃِ الصَّلَوَاتِ الْخَمْسَۃِ وَصَلٰوۃِ الْجُمُعَۃِ وَصَوْمِ
شَھْرِ رَمَضَانَ الَّذِیْ فَضَآئِلُہٗ کَثِیْرَۃٌ مِّنْ اَنْ
تُعَدَّ وَتُحْصٰی ○ وَاَجَلُّ مِنْ اَعْدَادِ الرِّمَالِ
وَالْحَصٰی ○ فَافْعَلُوْا مَآ اَمَرَکُمُ اللّٰہُ وَرَسُوْلُہٗ

Marfat.com

الْمُصْطَفٰى اِنْ كُنْتُمْ تَشْتَهُوْنَ حُسْنَ الدُّنْيَا وَالْاٰخِرَةِ
فَاِنَّ اللّٰهَ تَعَالٰى يَرْحَمُ عِبَادَهُ الصَّالِحِيْنَ وَيَخْتَصُّهُمْ
بِالْاَجْرِ الْعَظِيْمِ ○ وَاذْكُرُوا اللّٰهَ تَعَالٰى يَذْكُرْكُمْ وَادْعُوْهُ
يَسْتَجِبْ لَكُمْ وَلَذِكْرُ اللّٰهِ تَعَالٰى اَعْلٰى وَاَوْلٰى وَاَعَزُّ
وَاَجَلُّ وَاَتَمُّ وَاَهَمُّ وَاَكْبَرُ ۝

آٹھواں خطبہ رمضان شریف

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذِيْ اَكْرَمَنَا بِصِيَامِ شَهْرِ رَمَضَانَ شَهْرٌ
اُنْزِلَ فِيْهِ الْقُرْاٰنُ ○ كَمَا قَالَ الْحَنَّانُ الْمَنَّانُ ○ شَهْرُ
رَمَضَانَ الَّذِيْ اُنْزِلَ فِيْهِ الْقُرْاٰنُ اَيُّ شَهْرٍ اَوَّلُهٗ رَحْمَةٌ
وَّاَوْسَطُهٗ مَغْفِرَةٌ وَّاٰخِرُهٗ عِتْقٌ مِّنَ النِّيْرَانِ ○ شَهْرٌ
تُفْتَحُ فِيْهِ اَبْوَابُ الْجِنَانِ وَتُغْلَقُ فِيْهِ اَبْوَابُ النِّيْرَانِ ○
وَسُلْسِلَ فِيْهِ الشَّيْطَانُ وَلَخُلُوْفُ فَمِ الصَّآئِمِ اَطْيَبُ
عِنْدَ اللّٰهِ مِنْ رِيْحِ الْمِسْكِ وَالزَّعْفَرَانِ ○ اَيُّ شَهْرٍ
مَّنْ خَفَّفَ فِيْهِ عَنْ مَّمْلُوْكِهٖ غَفَرَ اللّٰهُ لَهٗ وَاَعْتَقَهٗ

Marfat.com

مِنَ النِّيْرَانِ ○ شَهْرٌ مَّنْ اَشْبَعَ فِيْهِ صَآئِمًا سَقَاهُ
اللّٰهُ تَعَالٰى مِنْ حَوْضِ الْكَوْثَرِ حَتّٰى يَدْخُلَ الْجِنَانَ ○
شَهْرٌ فِيْهِ لَيْلَةٌ خَيْرٌ مِّنْ اَلْفِ شَهْرٍ ○ شَهْرٌ مَّنْ تَقَرَّبَ
فِيْهِ بِخَصْلَةٍ مِّنَ التَّطَوُّعِ كَانَ كَمَنْ اَدّٰى فَرِيْضَةً
فِيْمَا سِوَاهُ مِنَ الْاَحْيَانِ ○ شَهْرٌ يَّشْفَعُ لَنَا اِلٰى رَبِّنَا
الْمُسْتَعَانِ عَلَيْهِ تَوَكُّلُ اَهْلِ الْاِيْمَانِ ○ شَهْرٌ مَّدَاحُهُ
نَبِيُّ اٰخِرِ الزَّمَانِ سَيِّدُ الْاِنْسِ وَالْجَآنِّ ○ اَفْضَلُ
الصَّلٰوةِ مِنَ الرَّحْمٰنِ بَارَكَ اللّٰهُ لَنَا وَلَكُمْ فِى الْقُرْاٰنِ
الْعَظِيْمِ ○ وَنَفَعَنَا وَاِيَّاكُمْ بِالْاٰيَاتِ وَالذِّكْرِ الْحَكِيْمِ ○
اِنَّهٗ تَعَالٰى جَوَادٌ كَرِيْمٌ مَّلِكٌ قَدِيْمٌ بَرٌّ رَّءُوْفٌ رَّحِيْمٌ ○

خطبه ثانی

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذِىْ هَدٰىنَا لِهٰذَا وَمَا
كُنَّا لِنَهْتَدِىَ لَوْلَآ اَنْ هَدٰىنَا اللّٰهُ وَهُوَ
الَّذِىْٓ اَرْسَلَ رَسُوْلَهٗ بِالْهُدٰى وَدِيْنِ الْحَقِّ لِيُظْهِرَهٗ
عَلَى الدِّيْنِ كُلِّهٖ ۙ وَلَوْ كَرِهَ الْكَافِرُوْنَ ۝ اِنَّ اللّٰهَ وَمَلٰٓئِكَتَهٗ
يُصَلُّوْنَ عَلَى النَّبِيِّ ۚ يٰٓاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا صَلُّوْا عَلَيْهِ
وَسَلِّمُوْا تَسْلِيْمًا ۝ اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلٰى مُحَمَّدٍ وَّعَلٰٓى اٰلِ

Marfat.com

مُحَمَّدٍ بِعَدَدِ اَنْفَاسِ الْمَخْلُوْقَاتِ وَصَلِّ عَلٰى مُحَمَّدٍ
وَّعَلٰى صَحْبِهٖ بِعَدَدِ اَشْعَارِ الْمَوْجُوْدَاتِ وَصَلِّ عَلٰى
جَمِيْعِ الْاَنْبِيَآءِ وَالْمُرْسَلِيْنَ ○ وَعَلٰى عِبَادِ اللّٰهِ
الصَّالِحِيْنَ ○ وَعَلٰى جَمِيْعِ الْمُؤْمِنِيْنَ وَالْمُؤْمِنَاتِ
وَارْحَمْنَا وَاحْشُرْنَا مَعَهُمْ بِرَحْمَتِكَ يَآاَرْحَمَ الرّٰحِمِيْنَ ○
اَللّٰهُمَّ وَفِّقْ وَثَبِّتْ سَلَاطِيْنَ الْعَهْدِ وَالزَّمَانِ ○ عَلَى
الْعَدْلِ وَالْاِحْسَانِ اَللّٰهُمَّ انْصُرْ مَنْ نَّصَرَ دِيْنَ مُحَمَّدٍ
صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَاجْعَلْنَا مِنْهُمْ ○
وَاخْذُلْ مَنْ خَذَلَ دِيْنَ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى
عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَلَا تَجْعَلْنَا مِنْهُمْ عِبَادَ اللّٰهِ ○ اِنَّ اللّٰهَ
يَاْمُرُ بِالْعَدْلِ وَالْاِحْسَانِ وَاِيْتَآئِ ذِى الْقُرْبٰى
وَيَنْهٰى عَنِ الْفَحْشَآءِ وَالْمُنْكَرِ وَالْبَغْيِ يَعِظُكُمْ لَعَلَّكُمْ
تَذَكَّرُوْنَ ○ وَلَذِكْرُ اللّٰهِ تَعَالٰى اَعْلٰى وَاَوْلٰى وَاَعَزُّ وَاَجَلُّ
وَاَهَمُّ وَاَتَمُّ وَاَكْبَرُ

Marfat.com

ستواں خطبہ

(موضوع رمضان شریف)

تمام تعریفاں اللہ دے لئی ہین۔ اوہ ذات جیہے فضیلت بخشی رمضان نوں سارے مہیناں اتے۔ اوہدے اندر رحمت تے مغفرت نازل فرمائی۔ تے شکر اے اوس ''خدائے رحمٰن دا۔ جیہے جمعے دے دن نوں سارے دناں اتے شرف بخشیا۔ تے اوہدی نماز (نماز جمعہ) نوں فرض کیتا اہل اسلام اتے۔ تے بنایا اسانوں امت خیرالانام۔ اوہناں اتے ہووے تحیہ تے سلام۔ اوہ اللہ۔ جیہے (سننا) واجب کیتا خطبہ اج دے دن دا اوس قوم اتے۔ تے سلامتی ہووے۔ نبیاں تے رسولاں دے سردار اتے۔

ہدایت پان والیاں دے امام' گنہ گاراں دی شفاعت فرماؤن والے احمد مصطفےٰ' محمد مجتبیٰ صلی اللہ علیہ وسلم اتے اوہ ذات جیہے نازل کیتا۔ ایہدے (رمضان) وچ قرآن۔ جیہڑا ہدایت اے لوکاں لئی تے واضح نشانیاں ہین۔ ہدایت وچوں۔ تے فرق کرن والی کتاب وچوں۔ تے مخصوص کیتا۔ اوہنوں سبع مثانی (ستاں آئتاں والی سورت فاتحہ) تے قرآن عظیم دے نال۔ تے کبیرہ گناہ کرن والیاں دے لئی اوہنوں شفیع (شفاعت کرن والا) بنایا۔ دردناک عذاب توں نجات پاؤن لئی۔ اے اللہ! رحمت کاملہ نازل فرما۔ محمد خاتم الانبیاء (آخری نبی اتے) رب العالمین دے حبیب اتے۔ تے اوہناں دی آل پاک اتے۔ تے اوہناں دے مکرم صحابہ کرام اتے۔ خاص کر جیہڑے افضل البشر ہین۔ نبیاں دے بعد۔ بے شک جیہڑے کفار تے زندیقاں نوں قتل کرن والے ہین۔ امیر المومنین حضرت ابوبکر صدیق رضی اللہ عنہ تے صحابہ کرام وچوں سب توں بوہتے عدل کرن والے امیر المومنین عمر ابن خطاب رضی اللہ عنہ اتے تے حیا تے عرفان دی کان قرآن مجید نوں جمع فرماؤن والے امیر المومنین عثمان ابن عفان رضی اللہ عنہ اتے۔ تے اسد اللہ الغالب اتے۔ جیہڑے ہر طالب (حاہن والے) دے

Marfat.com

مطلوب (مراد) ہین۔ امیر المومنین حضرت علی ابن ابی طالب رضی اللہ عنہ تے عشرہ مبشرہ وچوں باقی چھیاں دے اتے۔ اوہ جنہاں دے ناں ایہ ہین۔ حضرت سعد رضی اللہ عنہ تے حضرت سعید رضی اللہ عنہ تے حضرت ابوعبیدہ بن جراح رضی اللہ عنہ تے حضرت طلحہ رضی اللہ عنہ تے حضرت زبیر رضی اللہ عنہ تے حضرت عبدالرحمٰن بن عوف رضی اللہ تعالی عنہ۔ اللہ جیہڑا غالب اے۔ اپنے کولوں عطا فرماؤن والا اے۔ حنان اے۔ احسان فرماؤن والا۔ تے آپ دے چاچیاں اتے۔ جیہڑے شریف ہین۔ اللہ تے لوکاں دے کول عزت والے ہین۔ حضرت حمزہ رضی اللہ عنہ تے حضرت عباس رضی اللہ عنہ۔ تے دوخوش بخت شہیداں تے اماماں ابی محمد حضرت حسن رضی اللہ عنہ تے ابی عبداللہ حضرت حسین رضی اللہ عنہ اتے تے ایہناں دوہاں دی والدہ سید النساء بنت سید الانبیاء فاطمتہ الزہری رضی اللہ عنہا تے حضرت خدیجتہ الکبری رضی اللہ عنہا اتے تے حضرت عائشہ صدیقہ حمیرا رضی اللہ عنہا اتے۔ تے مومناں تے مومنات دیاں ماواں اتے تے اہل بیت پاک دے گھرانے اتے تے بہترین جماعت مہاجراں تے انصار اتے تے اوہناں لوکاں اتے جنہاں نے رکھ دے تھلے بیعت (رضوان) کیتی۔ تے تابعین کرام اتے تے تبع تابعین اتے تے ہدایت پاؤن والے صلحائے کرام اتے۔ اللہ تعالی دی رضا ہووے۔ ایہناں سب دے سب اتے۔ اللہ تعالیٰ برکت نازل فرمائے۔ اساڈے تے تہاڈے لئی قرآن عظیم وچوں تے نفع عطا فرمائے اسانوں تے تہانوں آئتاں دے نال۔ تے حکمت نال بھرپور ذکر دے نال۔ بے شک اوہ بلند اے۔ سخی اے۔ کرم فرماؤن والا اے۔ بادشاہ اے۔ برتری فرماؤن والا اے۔ رحم فرماؤن والا اے۔

☆☆☆☆☆

Marfat.com

ستویں خطبے دا دوجا خطبہ

میں حمد کردا ہاں اوس اللہ دی۔ جیہڑا جنت تے جہنم دا پیدا کرن والا اے۔ تے میں درود بھیجدا ہاں تے سلام گھلدا ہاں۔ محمد ﷺ اتے جیہڑے سید البشر ہین۔ تے آپؐ دی آل پاک اتے تے صحابہ کرامؓ اتے تے آپؐ دی ازواج مطہرات (پاک بیبیاں) اتے تے آپؐ دی اولاد اتے تے آپؐ دے گھر والیاں دے اتے۔ تے آپؐ دے گھرانے اتے تے اوہناں اتے جنہاں تابعداری کیتی تابعین وچوں۔ رضوان اللہ تعالیٰ علیہم اجمعین۔

امابعد

حمد تے صلواۃ دے بعد

اے مسلمانو! جیہڑے حاضر او۔ اللہ تعالیٰ مومنین دی کثرت نال تہاڈی مدد فرماوے۔ تے اسلام دے دشمن۔ کافراں تے مشرکاں نوں ذلیل تے خوار فرمائے تے اللہ تعالیٰ اصلاح فرماوے تہاڈے حالاں دی قیامت دے دن تے فیصلے دے دن۔ بے شک اللہ تعالیٰ تہانوں حکم دیندا اے۔ پنج نمازاں دے قائم کرن دا۔ تے نماز جمعہ دی ادائیگی دا۔ تے رمضان شریف دے روزیاں دا۔ جیہدے بے شمار فضائل نیں۔ جنہاں نوں نہ تسیں گن سکدے او۔ تے نہ شمار کر سکدے او۔ تے اللہ تعالیٰ جنہاں کماں دا حکم دیندا اے۔ اوہ کرو۔ تے اوہدے رسول مصطفیٰ ﷺ جے تسیں (تشتھون) دنیاوی زیبائش تے آخرت دی بھلیائی چاہو۔ تاں بے شک اللہ رحم فرمائے۔ اپنے صالحین بندیاں اتے تے اوہناں نوں مخصوص فرماوے اجر عظیم

Marfat.com

دے نال۔ تے ذکر کرو اللہ تعالیٰ دا۔ اوہ تہاڈا چرچا بلند کرے گا۔ اوہنوں پکارو۔ اوہ تہاڈیاں دعاواں نوں قبول فرمائے گا۔ تے اللہ تعالیٰ دا ذکر بلند اے اعلیٰ اے۔ اولیٰ اے۔ عزت والا اے۔ اجل اے تے اتم تے اہم تے سب توں وڈا اے۔

عربی توں پنجابی ترجمہ :

حاجی فقیر اثر انصاری فیض پوری

نظر ثانی : مولانا سید اجمل شاہ گیلانی آزاد کشمیر

Marfat.com

ستواں جمعے دا منظوم وعظ

(رمضان شریف)

ماہ رمضان اے برکت والا رحمت دیاں گھٹاواں
فجریں شامیں رات تے دن نوں چمکن نور شعاواں

ایس مہینے نازل ہندیاں رحمتاں بے شماراں
جیونکر بارش ساون نوں ہووے رم جھم دیاں پھوہاراں

ایس مہینے پاک خدا نے کیتی رحمت بھاری
اپنی پاک کتاب خدا نے ایسے ماہ اتاری

ایس مہینے بند ہندے نے دوزخ دے دروازے
ایس مہینے جنت دے در کھلن بے اندازے

ایس مہینے فلک دے اتوں آوندے ہین فرشتے
پاک روحاں وی دھرتی اُتے آوندے نیک سرشتے

ایس مہینے دا رب عالم اچا شان بنایا
ایہہ سردار مہیناں دا اے وچ کتاباں آیا

ایس مہینے رات اک آوندی رحمت برکت لے کے
ہزار مہینیاں نالوں افضل کہندے منبر کہہ کے

ناں اوہدا شب قدر بتاون رمز اسراراں والی
اوہدے وچ رحمت دے چھٹے دیندا اے رب والی

ایس مہینے ہر مومن توں ٹلدیاں ہین آفاتاں
ایس مہینے شیطاناں نوں بنھ دے دن تے راتاں

ایس مہینے نیک دعاواں پاندیاں ہین قبولی
ایس مہینے توبہ کر لوؤ ہووے شرف حصولی

ایس مہینے فرض ادا کوئی بندہ اک ہے کردا
پاوے ستر گنا ثواباں بھیڑی موت نہ مردا

ایس مہینے پڑھو جے سنتاں اجر نفل دا پاوؤ
نفل پڑھو تے اجر خدا تھیں فرضاں دا لکھاؤ

ایس مہینے اک کرو جے نال کسے دے نیکی
ستر نیکیاں ملدیاں اوہنوں روح دی کھیتی مہکی

ایہہ مہینہ ڈھال دوزخ دی بنسی حشر دیہاڑے
روز حشر نوں کرے شفاعت بھانویں تگڑے ماڑے

ایس مہینے دے رتبے نوں دسیا نبیؐ خدا دے
آل اصحاباں نے وی دسیا حسنؓ حسینؓ شہزادے

رب دے کم تے پاک نبیؐ دے پاک ارشاد دے پاروں
اسیں وی ایہہ اشان ودھایئے بچیئے دوزخ ناروں

بنھ کے منہ نوں رہ کے بھکھے اجر نہ ملدا کائی
جناں چر نہ صدق یقینوں کریئے حق ادائی

ہر اعضاء دا روزہ ہندا بات فضول نہ ریئے
یہہ زبان دا روزہ ہندا اوکھی سوکھی جریئے

بچیئے گلے شکائتاں کولوں دامن نوں بچا کے
نگہ نوں روکیئے بدیاں کولوں رکھیئے نگہ جھکا کے

ہتھ تے پیر دا روزہ ہندا بدیاں توں بچایئے
ہتھ نوں برے کماں توں روکو اجر خدا تھیں پایئے

فُر کے جاؤ نہ بدیاں ولے روکو پیر برائیوں

Marfat.com

روزے دار تے لازم ہیگا بچے اوہ سب گناہوں
ویکھنا سننا جائز رکھو بھیڑی نگہ نہ پاؤ
اکھ تے کن دا ایہہ ہے روزہ بدیاں تو بچاؤ

ایہہ زبان دا روزہ ہندا بھیڑے بول نہ بولو
غیبت تے بہتان توں بچ کے سوچ زبان نوں کھولو
نال یتیماں تے مسکیناں بیٹھ کرو افطاری
اجر ثواب زیادہ مل دا نیکی ہے ایہہ بھاری
بھانویں تھوڑے روٹی ٹکڑوں روزہ جے کھلواؤ
روزے دا ثواب اے ملدا اجر زیادہ پاؤ
روزے دارنوں کمی نہ آوندی اجر ثواب دے پاروں
ایہہ سب اجر تہانوں ملنا خالق دے درباروں
ہر عبادت دا اس ماہ وچ دوناں اجر اے ملدا
درجہ بڑا سخاوت دا اے غنچہ کھڑدا دل دا
جنت دے وچ میوے ملدے حوراں تے غلماناں
جام کوثر تسنیم دا ملدا کی اے سار ناداناں
روزے داراں نوں اک نعمت ملدی ہے درگاہوں
ایسی نعمت کتوں نہ ملدی دنیا دے وچ تھاؤں
اوس نعمت دا پتہ خدا نوں روزے دار جو پاوے
رب دا کرے دیدار اوہ بندہ روزہ جو نبھاوے
کر لے بندیا زہد عبادت رحمت جھڑیاں لاوے
کی پتہ فیر عمر تیری وچ آوے کہ نہ آوے
ایس مہینے شیطاناں نوں سنگل مارے جاون
پہلا دہاکا رحمت دا اے عالم ایہہ فرماون
دوجا دہاکا اے برکت والا تیجا بخشش والا
دوزخ نوں وی ایس مہینے وچ جاندا اے تالا
روزے داراں دے لئی خوشیاں عید الفطر ودھاوے
اثر فقیر ا ماہ رمضان دا بخشش لے کے آوے

Marfat.com

اٹھواں خطبہ

موضوع رمضان شریف

تمام تعریفاں اللہ دے لئی ہین۔ اوہ ذات جیہے اسانوں تکریم دتی۔ رمضان دے مہینے دے روزیاں دے نال۔ ایسا مہینہ کہ نازل کیتا گیا ایہد ے وچ قرآن۔ جویں کہ فرمایا حنان تے منان نیں۔ کہ رمضان دا مہینہ اوہ اے جیہد ے وچ قرآن نازل کیتا گیا۔ یعنی اجہیا مہینہ جیہدا پہلا حصہ (دس دن) رحمت اے۔ درمیانی حصہ (دس دن) مغفرت ہین تے آخری حصہ (دس دن) جہنم توں آزادی اے۔ ایس مہینے وچ جنت دے بوہے کھول دتے جاندے نیں۔ تے جہنم دے بوہے بند کر دتے جاندے نیں' تے شیطان نوں زنجیراں نال بنھ دتا جاندا اے۔ تے روزہ دار دے مونہہ دی مہک اللہ دے ہاں کستوری زعفران نالوں بوہتی پاک تے پسند اے۔ ایس مہینے وچ جیہڑا اپنے مملوکہ (خادمین) اتے آسانی (رعایت) کرے۔ اللہ تعالیٰ اوہدے گناہواں نوں معاف فرما دیندا اے۔ تے اوہنوں جہنم توں نجات عطا فرما دیندا اے۔ ایہ اجہیا مہینہ اے کہ جیہڑا ایہد ے وچ روزے دار دا روزہ افطار کرواندا اے۔ اللہ تعالیٰ اوہنوں کوثر دے حوض وچ سیراب فرمائے گا۔ ایتھوں تیکر کہ اوہ جنت وچ داخل ہووے گا۔ ایہ اجہیا مہینہ اے۔ جیہد ے وچ اک رات ہزار مہینیاں توں بہتر اے۔ ایہ اجہیا مہینہ اے۔ جیہڑا ایہد ے وچ تقرب اچا (درجہ حاصل کرن لئی) نفل (نفلی عبادت) کرے۔ اوہ انج ای اے کہ اوہنے فرض ادا کیتا۔ ایہ اجہیا مہینہ اے۔ جیہڑا شفاعت کرے گا۔ اساڈی اساڈے رب دے کول۔ ایمان

Marfat.com

داراں دے توکل پاروں۔ ایہہ اجہیا مہینہ اے۔ جیہدی مدح آخری نبیؐ اے۔ انسان تے فرشتیاں دے سردار نے فرمائی۔ سب توں زیادہ فضیلت والا درود ہووے اوہناں اتے رحمان دے ولوں۔ اللہ تعالیٰ برکت نازل فرمائے اساڈے لئی تے تہاڈے لئی قرآن مجید وچوں تے نفع فرمائے اسانوں تے تہانوں آیات وچوں تے حکمت بھرے ذکر نال۔ تاں فیر بے شک اوہ بلند اے۔ سخی اے۔ کرم فرماؤن والا اے۔ بادشاہ اے۔ قدیم اے۔ برّ اے۔ نرمی فرماؤن والا اے۔ رحم فرماؤن والا اے۔

☆☆☆☆☆

دوجا خطبہ

تمام تعریفاں دے لئی ہے۔ اوہ ذات جیہے اسانوں ہدایت دتی۔ اوہدے نال تے اسیں ہدایت اتے نہ ہندے جے اوہ اسانوں ہدایت نہ فرماندا۔ اوہ ذات جیہے بھیجیا اپنے رسول نوں ہدایت تے حق دے دین دے نال۔ تاں جے اوہ اوہنوں غالب کردے سارے دیناں اتے۔ بھانویں کافر ایہنوں پسند ای نہ کرن۔ بے شک اللہ تعالیٰ تے اوہدے فرشتے درود بھیجدے ہین۔ نبی پاک ﷺ اتے اے ایمان والیو! تسیں وی درود بھیجو اوہناں اتے تے سلام بھیجو۔ اے اللہ! رحمت کاملہ عطا فرما۔ محمد ﷺ اتے تے محمد ﷺ دی آل اتے۔ مخلوقات دیاں جاناں دی تعداد دے برابر۔ تے رحمت کاملہ نازل فرما محمد ﷺ اتے تے آپ دے اصحابہ اتے۔ موجودات دے شعراں دے برابر تے رحمت کاملہ عطا فرما سارے نبیاں اُتے تے رسولاں اتے۔

Marfat.com

تے تمام اللہ دے نیک بندیاں اتے تے تمام مومن مرداں تے مومن عورتاں اتے اساڈے اتے رحم فرما۔ تے اساڈا حشر (اخیر) اوہناں دے نال فرما۔ تیری رحمت دے نال۔اے سب توں زیادہ رحمت فرماون والے۔

اے اللہ! مدد فرما تے ثابت قدم رکھ عہد دے بادشاہاں نوں عدل تے احسان اتے۔ اے اللہ! فتح (نصرت) نازل فرما اوہدے اتے۔ جیہڑا مدد کرے۔ محمد صلی اللہ علیہ وسلم دے دین دی تے اسانوں اوہناں وچوں نہ بنا۔ تے ذلیل ورسوا فرما۔ جنہے محمد صلی اللہ علیہ وسلم نوں رسوا کیتا۔ تے اسانوں اوہناں وچوں نہ بنا۔

اے اللہ دے بندیو! بے شک اللہ حکم دیندا اے عدل تے احسان دا تے قرابت داراں نوں عطا کرن دا۔ تے منع فرماندا اے۔ بے حیائی کولوں۔منکرات تے سرکشی کولوں۔تہاڈے لئی نصیحت اے۔تاں جے تسیں نصیحت حاصل کرو۔ بے شک اللہ دا ذکر بلند اے۔ اعلیٰ اے۔ اولیٰ عزت والا اے۔ اجل اے۔ اہم اے۔ اتم اے۔سب توں وڈا اے

عربی توں پنجابی زبان وچ ترجمہ

حاجی فقیر اثر انصاری فیض پوری

نظر ثانی:

سید محمد اجمل شاہ گیلانی۔آزاد کشمیر

☆☆☆☆☆

Marfat.com

اٹھواں منظوم وعظ

(رمضان شریف بارے)

ہے سلطان مہینیاں دا ایہہ ماہ رمضان پیارا
شوکت شان بلند ہے ایہدی چمکے نور اجالا

پاک محمد سرور عالمؐ فضیلت بڑی بتائی
خوبیاں وصف تے صفت نرالی وچ قرآن دے آئی
دوزخ دے در بند ہو جاون برکت ایہدی پاروں
جنت دے دروازے کھلدے مہک آوے گلزاروں
اک نیکی دا ستر نیکیاں اجر خدا ہے دیندا
رب نوں بڑا پسند ہے روزہ حافظ عالم کہندا
سنت دی ادائیگی اس وچ فرض دا رتبہ پاوے
نفل تلاوت کرے جو اس وچ دگنا اجر ہو جاوے
روز حشر نوں گناہ گاراں نوں روزہ آن چھڈاوے
صلِ علی دا ورد کماؤ دل معمور ہو جاوے
ڈھال دوزخ دی بن دا روزہ روز قیامت بھائی
روز حشر نوں کرے شفاعت دوزخوں ملے رہائی
ایہدے وچ خدا نے نازل ہے قرآن فرمایا
شب قدر دا سوہنا ویلا روزیاں دے وچ آیا
وچ مسیتاں جگمگ جگمگ چانن آل دوالے
بلن قندیلاں رنگ برنگیاں ہر سو ہون اجالے
جیہے روزہ رکھ کے ایہدی عزت ہے ودھائی
روز حشر نوں دوزخ کولوں پاوے اوہ رہائی
روزے دارنوں عید دیہاڑا خوشیاں لے کے آوے
سو حصے ودھ خوشیاں نالوں ہر خوشی تھیں پاوے
ڈیگر ویلے روزہ دار دے منہ دی جو خوشبوئی
ودھ کستوری عنبر نالوں رب سچے نوں ہوئی

ہندی گھر گھر وچ تلاوت نفل نماز اداون
رات نوں پڑھن تراویحیاں مومن سجدے سیس جھکاون
گنتی دے ایہہ دن نے بندیا گزر جانا ای ویلا
کر لے حاصل فائدہ استوں بیٹھ نہ بندیا وہلا
حکم خدا دے دلوں بجانوں بندیا توں بجا لے
رحمت دی اے بارش ہندی اپنے عیب بخشا لے
جنت دے وچ پھل تے میوے لذت لطف اٹھاون
روزے دار نوں جام کوثر دے حوراں آ پلاون
نیک کماں دا اجر زیادہ نیکو کار اے پاندا
اجر روزے دا آپ خدا ہے بوہت ثواب عطاندا
جے توں چاہویں حوراں جنت کر اہتمام روزے دا
روز حشر نوں زیارت رب دی ایہہ انعام روزے دا
روزے دارو ماہ رمضان اے رحمت لے کے آوندا
بنجر دلاں نوں روشن کردا روح نوں چین پچاوندا
خورے آوندے سال نوں ایتھے اساں جینا کہ مرنا
رکھ لے روزے ایس بہارے عذر ذرا نہ کرنا
روزے دار نوں رحمت برکت بخشش ملے جنابوں
فیر نہ تھوڑ اے رہندی کائی نیکی ودھ حسابوں
خالی جھولی بھر جاندی اے تھوڑ نہ رہندی کائی
اثر فقیر ا بڑی فضیلت ماہ رمضان دی آئی

Marfat.com

نواں خطبہ جمعہ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذِیْ قَدَّرَنَا فِیْ سَابِقِ عِلْمِهٖ بِالْعَدْلِ
وَالْاِحْسَانِ وَزَيَّنَ بِجَوَاهِرِ الْجُمُعَةِ رِقَابَ الشُّهُوْرِ
وَالْاَوَانِ رَبِّ الْعٰلَمِيْنَ الَّذِیْ رَبَّنَا فِی الدُّنْيَا بِنَعِيْمِ
الْاَلْوَانِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ فِی الْقُبُوْرِ وَالدِّيْدَانِ
مٰلِكِ يَوْمِ الدِّيْنِ فِيْهِ يَحْكُمُ بِالْعَدْلِ وَالْفَضْلِ
وَالْبُرْهَانِ ○ اِيَّاكَ نَعْبُدُ حَقَّ الْعُبُوْدِيَّةِ فِیْ كُلِّ حِيْنٍ
وَّاٰنٍ ○ وَاِيَّاكَ نَسْتَعِيْنُ عَلَى الْاَعْدَآءِ مِنَ الْجِنِّ
وَالْاِنْسِ وَالشَّيْطَانِ ○ اِهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيْمَ
بِالْاِسْتِقَامَةِ عَلَى التَّوْحِيْدِ وَالْاِيْمَانِ ○ صِرَاطَ الَّذِيْنَ
اَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ بِالْهِدَايَةِ اِلٰى سَبِيْلِ الْجِنَانِ ○ غَيْرِ
الْمَغْضُوْبِ عَلَيْهِمْ مِّنْ اَهْلِ الْكُفْرِ وَالشِّرْكِ وَالطُّغْيَانِ ○
وَلَا الضَّآلِّيْنَ مِنْ اَهْلِ الْهَوٰى وَالْبِدَعِ وَالْعِصْيَانِ ○
اٰمِيْنَ اِجَابَةً لِّلّٰهِ تَعَالٰى وَلِرَسُوْلِهٖ صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ
وَسَلَّمَ شَوْقًا اِلٰى لِقَآءِ الرَّحْمٰنِ وَنَشْهَدُ اَنْ لَّآ اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ
وَحْدَهٗ لَا شَرِيْكَ لَهٗ اِلٰهًا وَّاحِدًا صَمَدًا قَادِرًا قَهَّارًا مَّلِكًا
جَبَّارًا لِّلذُّنُوْبِ غَفَّارًا لِّلْعُيُوْبِ سَتَّارًا ○ وَّنَشْهَدُ اَنَّ مُحَمَّدًا

Marfat.com

عَبْدُهٗ وَرَسُوْلُهٗ صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَعَلٰى اٰلِهٖ وَاَصْحَابِهٖ وَسَلَّمَ
خُصُوْصًا عَلٰى شَيْخِ الْكِبَارِ وَالصِّغَارِ وَمَعْدِنِ الْعِلْمِ وَالْوَقَارِ
صَاحِبِ رَسُوْلِ اللّٰهِ فِى الْغَارِ اَلصَّادِقِ الصِّدِّيْقِ وَالْاِمَامِ
الْاَعْلٰى قَاتِلِ الْكَفَرَةِ وَالزَّنْدِيْقِ اَمِيْرِ الْمُؤْمِنِيْنَ وَاِمَامِ
الْمُتَّقِيْنَ اَبِىْ بَكْرِ الصِّدِّيْقِ رَضِىَ اللّٰهُ تَعَالٰى عَنْهُ ثُمَّ
السَّلَامُ مِنَ الْمَلِكِ الْوَهَّابِ عَلَى الْاِمَامِ الْاَعْدَلِ الْمُزَيِّنِ
الْمَسْجِدِ وَالْمِحْرَابِ مَنْ وَّفَّقَ رَايُهٗ بِالْوَحْىِ وَالْكِتَابِ
اَمِيْرِ الْمُؤْمِنِيْنَ وَاِمَامِ الْاَعْدَلِيْنَ عُمَرَ بْنِ الْخَطَّابِ
رَضِىَ اللّٰهُ تَعَالٰى عَنْهُ ثُمَّ السَّلَامُ مِنَ الْمَلِكِ الْمَنَّانِ
عَلٰى اَمِيْرِ الزَّمَانِ كَامِلِ الْحَيَآءِ وَالْاِيْمَانِ مَعْدَنِ
الْجُوْدِ وَالْاِحْسَانِ اَمِيْرِ الْمُؤْمِنِيْنَ وَاِمَامِ الْمُسْلِمِيْنَ
عُثْمَانَ بْنِ عَفَّانَ رَضِىَ اللّٰهُ تَعَالٰى عَنْهُ ثُمَّ السَّلَامُ
مِنَ الْمَلِكِ الْعَلِىِّ عَلٰى اَمِيْرِ الْمُؤْمِنِيْنَ وَاِمَامِ الْاَشْجَعِيْنَ
اَسَدِ اللّٰهِ الْغَالِبِ وَمَطْلُوْبِ كُلِّ طَالِبٍ عَلِىِّ ابْنِ اَبِىْ
طَالِبٍ رَضِىَ اللّٰهُ تَعَالٰى عَنْهُ وَعَلٰى وَلَدَيْهِ وَقُرَّةِ عَيْنَيْهِ
وَرَاكِبَىْ مَنْكِبَيْهِ الْاِمَامَيْنِ الْهُمَامَيْنِ السَّعِيْدَيْنِ
الْمَقْبُوْلَيْنِ الْمَقْتُوْلَيْنِ اَبِىْ مُحَمَّدِ الْحَسَنِ وَاَبِىْ

Marfat.com

عَبْدِ اللّٰهِ الْحُسَيْنِ رَضِيَ اللّٰهُ تَعَالٰى عَنْهُمَا وَعَلٰى اُمِّهِمَا
سَيِّدَةِ النِّسَآءِ فَاطِمَةَ الزَّهْرَآءِ رَضِيَ اللّٰهُ تَعَالٰى عَنْهَا ○
وَعَلَى الْمُطَهَّرِيْنَ مِنَ الْقَدَمِ اِلَى الرَّاْسِ ○ عَمِّيْهِ
الشَّرِيْفَيْنِ بَيْنَ النَّاسِ ○ حَمْزَةَ وَالْعَبَّاسِ ○ وَعَلٰى مَنْ
تَابَعَهُمْ مِّنَ النَّاسِ وَعَلَى الْمُهَاجِرِيْنَ وَالْاَنْصَارِ ○
وَالتَّابِعِيْنَ الْاَبْرَارِ الْاَخْيَارِ اِلٰى دَارِ الْقَرَارِ وَسَلَّمَ تَسْلِيْمًا
كَثِيْرًا كَثِيْرًا ○ اَيُّهَا الْحَاضِرُوْنَ ○ اِعْلَمُوْا اَنَّ الدُّنْيَا دَارُ الْمِحْنَةِ
وَالْفِرَارِ ○ وَالْعُقْبٰى دَارُ الرَّاحَةِ وَالْقَرَارِ بَادِرُوْا فِي الدُّنْيَا بِالتَّوْبَةِ
وَالْاِسْتِغْفَارِ قَبْلَ اَنْ تَمُوْتُوْا بِالْمَعَاصِيْ رَبَّنَآ اٰمَنَّا فَاغْفِرْ لَنَا
ذُنُوْبَنَا وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ ○ طَالِبُ الدُّنْيَا مَغْرُوْرٌ وَّطَالِبُ
الْعُقْبٰى مَسْرُوْرٌ وَّطَالِبُ الْمَوْلٰى مَنْصُوْرٌ وَّطَالِبُ الدُّنْيَا
جَاهِلٌ وَّطَالِبُ الْعُقْبٰى عَاقِلٌ وَّطَالِبُ الْمَوْلٰى كَامِلٌ وَّ
طَالِبُ الدُّنْيَا مَرْدُوْدٌ وَّطَالِبُ الْعُقْبٰى مَسْعُوْدٌ وَّطَالِبُ الْمَوْلٰى
مَحْمُوْدٌ ○ اِنَّ اَحْسَنَ الْكَلَامِ وَاَبْلَغَ النِّظَامِ كَلَامُ اللّٰهِ الْمَلِكِ
الْعَلَّامِ ○ قَوْلُهٗ حَقٌّ وَّكَلَامُهٗ صِدْقٌ ○ وَاِذَا قُرِئَ الْقُرْاٰنُ
فَاسْتَمِعُوْا لَهٗ وَاَنْصِتُوْا لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُوْنَ ○ اَعُوْذُ بِاللّٰهِ مِنَ
الشَّيْطٰنِ الرَّجِيْمِ ○ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ○ فَمَنْ يَّعْمَلْ

Marfat.com

مِثْقَالَ ذَرَّةٍ خَيْرًا يَّرَهٗ ۝ وَمَنْ يَّعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ شَرًّا
يَّرَهٗ ۝ بَارَكَ اللّٰهُ لَنَا وَلَكُمْ فِي الْقُرْاٰنِ الْعَظِيْمِ اِنَّهٗ تَعَالٰى
جَوَادٌ كَرِيْمٌ مَّلِكٌ بَرٌّ رَّءُوْفٌ رَّحِيْمٌ ۝

خطبۂ ثانی

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ الْعَزِيْزِ الْاَمْجَدِ الْكَرِيْمِ السَّرْمَدِ ۝
الْاَزَلِيِّ الْاَحَدِ ۝ عَزَّ ذِكْرُهٗ وَجَلَّ جَلَالُهٗ
قُلْ هُوَ اللّٰهُ اَحَدٌ ۝ رَافِعُ السَّمٰوٰتِ بِغَيْرِ عَمَدٍ ۝ بَاسِطُ الْاَرْضِيْنَ
بِلَا سَنَدٍ قَهَّارُ كُلِّ ذِيْ رُوْحٍ وَّجَسَدٍ ۝ قَالَ عَزَّ ذِكْرُهٗ وَجَلَّ
جَلَالُهٗ اَللّٰهُ الصَّمَدُ ۝ الْاَوَّلُ مِنْ كُلِّ اَحَدٍ ۝ اَلْبَاقِيْ بِدَوَامِ
الْاَبَدِ ۝ اَلْمُنَزَّهُ عَنِ الْاَهْلِ وَالْوَلَدِ ۝ قَالَ عَزَّ ذِكْرُهٗ وَجَلَّ
جَلَالُهٗ لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُوْلَدْ ۝ فَسُبْحَانَ الْقَادِرُ الْاَحَدِ السَّمِيْعُ
لِمَنْ اَطَاعَ وَاَيَّدَ ۝ اَلْبَصِيْرُ لِمَنْ رَّكَعَ وَسَجَدَ ۝ قَالَ عَزَّ ذِكْرُهٗ
وَجَلَّ جَلَالُهٗ وَلَمْ يَكُنْ لَّهٗ كُفُوًا اَحَدٌ ۝ وَنَشْهَدُ اَنْ لَّا اِلٰهَ اِلَّا

Marfat.com

اللّٰهُ وَحْدَهٗ لَا شَرِيْكَ لَهٗ وَنَشْهَدُ اَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهٗ وَرَسُوْلُهٗ
صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَاَصْحَابِهٖ وَسَلَّمَ لَآ اِلٰهَ اِلَّآ اَنْتَ
سُبْحٰنَكَ اِنِّىْ كُنْتُ مِنَ الظّٰلِمِيْنَ ○ يَا مَعْشَرَ الْمُسْلِمِيْنَ ○ وَ
يَا جَمَاعَةَ الْحَاضِرِيْنَ ○ يَرْحَمُكُمُ اللّٰهُ تَعَالٰى اُوْصِيْكُمْ
بِعِبَادَةِ اللّٰهِ وَنَفْسِىْ بِتَقْوَى اللّٰهِ تَعَالٰى قُلْ اِنِّىْٓ اُمِرْتُ
اَنْ اَعْبُدَ اللّٰهَ مُخْلِصًا لَّهُ الدِّيْنَ ۝ اَمَا سَمِعْتَ قَوْلَ اللّٰهُ
عَزَّ وَجَلَّ قُلْ نَارُ جَهَنَّمَ اَشَدُّ حَرًّا ط لَوْ كَانُوْا يَفْقَهُوْنَ ۝
فَلْيَضْحَكُوْا قَلِيْلًا وَّلْيَبْكُوْا كَثِيْرًا ط جَزَآءًۢ بِمَا كَانُوْا يَكْسِبُوْنَ
عِبَادَ اللّٰهِ ط اِنَّ اللّٰهَ يَاْمُرُ بِالْعَدْلِ وَالْاِحْسَانِ وَاِيْتَآئِ
ذِى الْقُرْبٰى وَيَنْهٰى عَنِ الْفَحْشَآءِ وَالْمُنْكَرِ وَالْبَغْىِ يَعِظُكُمْ
لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُوْنَ وَلَذِكْرُ اللّٰهِ تَعَالٰى اَعْلٰى وَاَوْلٰى وَاَعَزُّ
وَاَجَلُّ وَاَتَمُّ وَاَهَمُّ وَاَكْبَرُ

عنوان خطبہ الوداع ماہ مبارک الوداع

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ حَمْدًا كَثِيْرًا دَآئِمًا مُّبَارَكًا نَحْمَدُهٗ عَلٰى جَزِيْلِ
نَعْمَآئِهٖ وَنَشْكُرُهٗ عَلٰى جَمِيْلِ اٰلَآئِهٖ وَهُوَ اللّٰهُ الْوَاحِدُ

Marfat.com

الصَّمَدُ الْقَدِيْرُ الْقَيُّوْمُ الرَّحْمٰنُ الرَّحِيْمُ ○ وَالصَّلٰوةُ
عَلٰى رَسُوْلِهٖ مُحَمَّدٍ وَّاٰلِهٖ وَاَصْحَابِهِ الْاَتْقِيَآءِ خُصُوْصًا
عَلٰى اَفْضَلِ الْبَشَرِ بَعْدَ الْاَنْبِيَآءِ بِالتَّحْقِيْقِ ○ اَمِيْرِ الْمُؤْمِنِيْنَ
اَبِىْ بَكْرِ الصِّدِّيْقِ رَضِىَ اللّٰهُ تَعَالٰى عَنْهُ ○
وَعَلٰى اَعْدَلِ الْاَصْحَابِ ○ صَاحِبِ الْمِنْبَرِ وَالْمِحْرَابِ
اَمِيْرِ الْمُؤْمِنِيْنَ عُمَرَ ابْنِ الْخَطَّابِ رَضِىَ اللّٰهُ تَعَالٰى عَنْهُ
وَعَلٰى جَامِعِ الْقُرْاٰنِ اَمِيْرِ الْمُؤْمِنِيْنَ عُثْمَانَ بْنِ عَفَّانَ
رَضِىَ اللّٰهُ تَعَالٰى عَنْهُ وَعَلٰى اَسَدِ اللّٰهِ الْغَالِبِ وَمَطْلُوْبِ
كُلِّ طَالِبٍ اَمِيْرِ الْمُؤْمِنِيْنَ عَلِىِّ بْنِ اَبِىْ طَالِبٍ رَّضِىَ اللّٰهُ
تَعَالٰى عَنْهُ وَعَلَى الْاِمَامَيْنِ الْهُمَامَيْنِ السَّعِيْدَيْنِ
الشَّهِيْدَيْنِ سَيِّدَىْ شَبَابِ اَهْلِ الْجَنَّةِ فِى الْجَنَّةِ اَبِىْ
مُحَمَّدِ الْحَسَنِ وَاَبِىْ عَبْدِ اللّٰهِ الْحُسَيْنِ رَضِىَ اللّٰهُ تَعَالٰى
عَنْهُمَا وَعَلٰى اُمِّهِمَا سَيِّدَةِ النِّسَآءِ فَاطِمَةَ الزَّهْرَآءِ رَضِىَ اللّٰهُ
تَعَالٰى عَنْهَا ○ وَعَلٰى عَمَّيْهِ الشَّرِيْفَيْنِ بَيْنَ النَّاسِ حَمْزَةَ
وَالْعَبَّاسِ ○ رِضْوَانُ اللّٰهِ تَعَالٰى عَلَيْهِمْ اَجْمَعِيْنَ ○ اِنَّ هٰذَا
شَهْرُ رَمَضَانَ يَشْفَعُ لَكُمْ بِالْعَفْوِ وَالْغُفْرَانِ ○ اَلْوَدَاعُ اَلْوَدَاعُ
يَا شَهْرَ رَمَضَانَ ○ فَتَحَسَّرُوْا عَلٰى اِتْمَامِهٖ وَتَاَسَّفُوْا عَلٰى

Marfat.com

اِخْتِتَامِهٖ اَلْوَدَاعُ اَلْوَدَاعُ يَا شَهْرَ رَمَضَانَ ○ يَا خَيْرَ الشُّهُوْرِ ○
وَيَا خُلَاصَةَ دَافِعِ الْاٰفَاتِ وَالدُّهُوْرِ ○ وَيَا مَنْبَعَ الْبَرَكَاتِ
عِنْدَ الْاِفْطَارِ وَالسُّحُوْرِ ○ اَلْوَدَاعُ اَلْوَدَاعُ يَا شَهْرَ رَمَضَانَ ○
اَنْتَ الَّذِيْ تَغْفِرُ الزَّلَّاتِ ○ وَتَرْفَعُ الدَّرَجَاتِ ○ وَتُضَاعِفُ
الْحَسَنَاتِ ○ اَلْوَدَاعُ اَلْوَدَاعُ يَا شَهْرَ رَمَضَانَ ○ وَفِيْكَ يَنْظُرُ
الرَّحْمٰنِ وَتُفْتَحُ اَبْوَابُ الْجِنَانِ ○ وَتُغْلَقُ اَبْوَابُ النِّيْرَانِ ○
اَلْوَدَاعُ اَلْوَدَاعُ يَا شَهْرَ رَمَضَانَ ○ عِنْدَ كُلِّ اِفْطَارٍ اَلْفَ اَلْفَ
عِتْقٍ مِّنَ النَّارِ ○ اَلْوَدَاعُ اَلْوَدَاعُ يَا شَهْرَ رَمَضَانَ ○ يَا شَهْرَ
الْخَيْرِ وَالْكَمَالَاتِ ○ وَشَهْرَ الْاَمْنِ وَالْاَمَانَاتِ ○ اَلْوَدَاعُ
اَلْوَدَاعُ يَا شَهْرَ رَمَضَانَ ○ اَنْتَ الَّذِيْ اَوَّلُهٗ رَحْمَةٌ وَّ
اَوْسَطُهٗ مَغْفِرَةٌ وَّاٰخِرُهٗ نَجَاةٌ مِّنَ الذُّنُوْبِ وَالْخَطِيْئَاتِ ○
اَلْوَدَاعُ اَلْوَدَاعُ يَا شَهْرَ رَمَضَانَ اَلسَّلَامُ عَلَيْكَ يَا شَهْرَ
الْبَرَكَةِ وَالْاِحْسَانِ ○ اَلسَّلَامُ عَلَيْكَ يَا شَهْرَ التَّسْبِيْحِ
وَذِكْرِ الرَّحْمٰنِ ○ اَلسَّلَامُ عَلَيْكَ يَا شَهْرَ الضِّيَافَةِ وَ
زِيَارَةِ الْاِخْوَانِ ○ اَلسَّلَامُ عَلَيْكَ يَا شَهْرَ التَّرَاوِيْحِ وَتِلَاوَةِ
الْقُرْاٰنِ ۚ فَاتَّقُوا اللّٰهَ يَا اُولِي الْاَلْبَابِ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُوْنَ ۝
اِنَّهٗ تَعَالٰى جَوَادٌ كَرِيْمٌ مَّلِكٌ بَرٌّ رَءُوْفٌ رَّحِيْمٌ ۝

Marfat.com

خُطبۂ ثانی

اَلْحَمْدُ لِلّٰہِ الْمَلِکِ الْعَزِیْزِ الْغَفَّارِ الْکَرِیْمِ السَّتَّارِ عِبَادَ اللّٰہِ بَادِرُوْا بِالتَّوْبَۃِ وَالْاِسْتِغْفَارِ وَبَالِغُوْا بِالصَّلٰوۃِ عَلَی النَّبِیِّ الْمُخْتَارِ ○ فَقَدْ قَالَ اللّٰہُ الْمَلِکُ الْجَبَّارُ ○ اِنَّ اللّٰہَ وَمَلٰٓئِکَتَہٗ یُصَلُّوْنَ عَلَی النَّبِیِّ ؕ یٰٓاَیُّھَا الَّذِیْنَ اٰمَنُوْا صَلُّوْا عَلَیْہِ وَسَلِّمُوْا تَسْلِیْمًا ○ اَللّٰھُمَّ صَلِّ عَلٰی مُحَمَّدٍ وَّعَلٰٓی اٰلِ مُحَمَّدٍ بِعَدَدِ مَنْ صَلّٰی وَصَامَ ○ اَللّٰھُمَّ صَلِّ عَلٰی مُحَمَّدٍ وَّعَلٰی مُحَمَّدٍ بِعَدَدِ مَنْ قَعَدَ وَقَامَ ○ وَصَلِّ عَلٰی جَمِیْعِ الْاَنْبِیَآءِ وَالْمُرْسَلِیْنَ ○ وَعَلٰی کُلِّ مَلٰٓئِکَتِکَ الْمُقَرَّبِیْنَ وَعَلٰی عِبَادِکَ الصَّالِحِیْنَ ○ بِرَحْمَتِکَ یَآ اَرْحَمَ الرّٰحِمِیْنَ ○ اَللّٰھُمَّ وَفِّقْ لِسُلْطَانِ الْاِسْلَامِ بِاَنْوَاعِ الْبَرَکَاتِ وَالْاِکْرَامِ خَلَّدَ اللّٰہُ مُلْکَہٗ وَسُلْطَانَہٗ ○ اَللّٰھُمَّ انْصُرْ مَنْ نَّصَرَ دِیْنَ مُحَمَّدٍ صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَسَلَّمَ وَاجْعَلْنَا مِنْھُمْ وَاخْذُلْ مَنْ خَذَلَ دِیْنَ مُحَمَّدٍ صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَسَلَّمَ وَلَا تَجْعَلْنَا مِنْھُمْ عِبَادَ اللّٰہِ رَحِمَکُمُ اللّٰہُ ؕ اِنَّ اللّٰہَ یَاْمُرُ بِالْعَدْلِ وَالْاِحْسَانِ وَاِیْتَآئِ ذِی الْقُرْبٰی وَیَنْھٰی عَنِ الْفَحْشَآءِ وَالْمُنْکَرِ وَالْبَغْیِ یَعِظُکُمْ لَعَلَّکُمْ تَذَکَّرُوْنَ ○ اُذْکُرُوا اللّٰہَ تَعَالٰی یَذْکُرْکُمْ وَادْعُوْہُ یَسْتَجِبْ لَکُمْ وَلَذِکْرُ اللّٰہِ تَعَالٰی اَعْلٰی وَاَوْلٰی وَاَعَزُّ وَاَجَلُّ وَاَتَمُّ وَاَعْظَمُ وَاَکْبَرُ

Marfat.com

نانواں خطبہ

(موت بارے)

ساریاں تعریفاں اللہ دے لئی ہین۔ اوہ ذات جنّہے مقدر کیتا۔ اساڈے لئی اپنے سابق علم وچ عدل، تے احسان دے نال تے مزیّن کیتا جواہرات جمعہ دے مہینیاں تے گھڑیاں دی رقابتاں نوں۔ جیہڑا سارے جہاناں دا پالن والا اے اوہ جیہڑا اساڈا پروردگار اے دنیا وچ رنگ برنگی نعمتاں دے نال۔ جیہڑا مہربان اے تے رحم کرن والا اے۔ قبراں وچ دوہاں جہاناں وچ، جیہڑا قیامت دے دن دا مالک اے۔ اوہ فیصلہ فرماوے گا، عدل دے نال اپنے فضل تے برہان دے نال۔ اسیں عبادت کردے ہاں جیہڑا عبادت دا حق اے ہر پل تے ہر گھڑی۔ تے اسیں تیرے ای کولوں مدد منگدے آں دشمناں دے معاملے وچ۔ یعنی جنّ تے انسان تے شیطاناں کولوں۔ اسانوں سدھے راہ اتے چلا۔ ایمان تے توحید اتے استقامت دے نال۔ اوہناں لوکاں دا راستہ جنہاں اتے توں انعام کیتا۔ جنت دے راستے ولے ہدایت دے نال۔ نہ کہ اوہناں لوکاں دے رستے اتے جنہاں اتے تیرا غضب ہویا۔ اہل کفر اہل شرک تے سرکشی کرن والے تے نہ گمراہواں دے رستے۔ جیہڑے خواہشاں دی پیروی کرن والے ہین تے بدعتی تے گنہ گار۔ اے اللہ! اساڈیاں

Marfat.com

دعاواں نوں قبول کرنا۔ اجابت (قبولیّت کرن والے) اللہ تعالیٰ دے لئی اے۔ تے اوہدے رسول ﷺ دے لئی کہ رحمٰن دی ملاقات دا شوق رکھدیاں ہوئیاں تے اسیں گواہی دیندے ہاں کہ بے شک نہیں کوئی معبود اللہ دے بناں۔ اوہ اکلاّ اے۔ اوہدا کوئی شریک نہیں۔ اوہ عبادت دے لائق اے۔ اکلا اے۔ بے نیاز اے، قدرت والا اے، غضب والا اے۔ بادشاہ اے، جبروت والا اے کہ گناہاں نوں معاف فرماؤن والا اے تے عیباں اتے پردہ پاؤن والا اے تے اسیں گواہی دیندے ہاں کہ محمد ﷺ اوہدے بندے تے اوہدے رسولؐ ہین۔

رحمت کاملہ نازل فرمائے آپ ﷺ اتے تے آپ ﷺ دی آل پاک اتے تے آپ دے صحابہ اتے سلامتی دے نال خاص کر کے جیہڑے نکیاں تے وڈیاں دے بزرگ (شیخ) ہین۔ جیہڑے عزّت تے علم دی کان ہین۔ جیہڑے رسول اللہ ﷺ دے ساتھی ہین۔ جیہڑے سچّے ہین تے تصدیق کرن والے ہین تے اعلیٰ امام ہین۔ کفار تے زندیق (مرتد) دے نال لڑن والے ہین۔ مومناں دے امیر تے متقیاں دے امام حضرت ابوبکر صدیق اللہ تعالیٰ اوہناں اُتے راضی ہووے۔ فیر سلامتی ہووے عطا کرن والے بادشاہ اتے جیہڑا سب توں زیادہ عدل کرن والیاں دے امام ہین مسیت تے محراب نوں سجاون والے ہین۔ جنہاں دی رائے دی حفاظت وحی تے کتاب دے نال اے، امیر المومنین تے عدل تے انصاف کرن والیاں دے امام حضرت عمر بن خطاب رضی اللہ عنہ، فیر سلامتی ہووے اجیہے بادشاہ اتے جہڑے احسان فرماؤن والے ہین۔ جیہڑے زمانے دے بادشاہ ہین تے ایمان تے حیا وچ کامل ہین۔ سخاوت تے احسان دے خزینے ہین۔ امیر المومنین مسلماناں دے

Marfat.com

امام حضرت عثمان بن عفان رضی اللہ عنہ فیر سلامتی ہووے اچّے بادشاہ اتے، امیر المومنین اتے جیہڑے شجاعواں (بہادراں دلیراں) دے امام ہین۔ اللہ دے شیر، فتح پاؤن والے، غلبہ پاؤن والے۔ ہر طلب کرن والے دی مراد حضرت علی ابن ابی طالبؓ تے آپ دی اولاد پاک اتے تے آپ دی اکھاں دی ٹھنڈ تے آپ دے موہڈھیاں اتے سواری کرن والیاں اتے۔ دو امام الہمامین، اوہناں دوہاں خوش بختاں اتے جیہڑے مقبول ہین۔ تے شہید ہین۔ ابی محمد حضرت حسن رضی اللہ عنہ تے ابی عبداللہ حضرت حسین رضی اللہ عنہ تے اوہناں دی والدہ محترمہ اتے۔ ساریاں عورتاں دی سردار فاطمۃ الزہراء رضی اللہ عنہا اتے تے اوہناں اتے جیہڑے سرتوں لے کے پیراں تیکر مطاہر (پاک) تے پاک کرن والے ہین۔ آپ دے چاچے جیہڑے لوکاں دے وچکار عزت والے ہین۔ حضرت حمزہ رضی اللہ عنہ تے عباس رضی اللہ عنہ تے اوہناں اتے جنہاں لوکاں وچوں اوہناں دی اتباع کیتی تے مہاجراں تے انصاریاں اتے تے تابعین نیکوکار، خیر والے تے سکون تے قرار دے گھر والیاں اتے سلامتی نازل فرما۔

اے حاضرین! جان لوؤ بے شک دنیا محنت تے فرار دا گھر اے۔ تے آخرت راحت دا گھر تے سکون دا گھر اے۔ توبہ استغفار دے نال دنیا وچ موت توں پہلاں گناہواں توں۔ اے اساڈے رب اسیں ایمان لیائے۔

تہانوں اسانوں معاف فرما دے (بخش دے) اساڈے گناہواں نوں تے اسانوں اگ (دوزخ) دے عذاب توں بچا۔ دنیا دا طالب (چاہن والا) کرن والا مغرور ہندا اے۔ تے آخرت دا طلب گار مسرور ہندا اے۔ مولا دی طلب رکھن والا منصور ہندا اے تے دنیا نوں طلب کرن والا جاہل ہندا اے۔ آخرت دی طلب کرن

Marfat.com

والا عقل والا ہندا اے۔ تے رب دی طلب کرن والا کامل ہندا اے۔ تے دنیا نوں طلب کرن والا مردود ہندا اے۔ آخرت دا طلب گار خوش بخت ہندا اے تے مولا دا طلب گار محمود (جیہدی تعریف کیتی جاوے) ہندا اے۔ بے شک سب توں سوہنی کلام تے بلیغ نظام اللہ دا کلام اے۔ جیہڑا علم دے بادشاہ دا اے۔ اوہدا قول حق اے تے اوہدا کلام صدق اے تے جدوں قرآن پڑھیا جاوے تاں غور نال سنو تے چپ رہوؤ تاں جے تہاڈے اتے رحم کیتا جا سکے۔ میں اللہ دی پناہ منگدا ہاں شیطان مردود کولوں اللہ دے نام نال شروع جیہڑا بڑا مہربان تے نہایت رحم والا اے۔ تاں فیر جیہڑا عمل کرے گا ذرّے جناں وی نیکی دا تاں اوہنوں پالوے گا (بدلہ پاوے گا) تے جیہڑا عمل کرے گا بُرا ذرّے جناں اوہ وی اوہنوں پالوے گا (بدلہ پاوے گا) اللہ برکت دے اسانوں تے تہانوں قرآن عظیم وچوں بے شک اوہ بلند تے سخی تے کریم (کرم فرماؤن والا) تے بادشاہ تے برّ تے نرمی فرماؤن والا تے رحم فرماؤن والا اے۔

Marfat.com

خطبہ ثانی

ساریاں تعریفاں اوس دے لئی ہین جیہڑا غالب اے ، امجد اے، کرم فرماؤن والا اے سرمدا اے، ازلی اے، اکلّا اے، اوہدا ذکر بلند اے تے جلّ جلالہ فرمادیو۔ اوہ اللہ اک اے۔ آسماناں نوں اچا کرن والا اے۔ بغیر کسے غلطی دے۔ زمیناں نوں پھیلان والا اے۔ بغیر سند دے۔ قہر تے غضب فرماؤن والا اے ہر ذی روح تے ذی جسم اتے۔ فرمایا۔ بلند تے غالب اے اوہدا ذکر تے جل جلالہ اللہ بے نیاز اے۔ پہلا اے پر اک ای، باقی رہن والا اے ابدی دوام دے نال۔ پاک اے اہل کولوں تے اولاد کولوں۔ اوہدا فرمان بلند اے اوہدا ذکر جل جلالہ نہ اوہدی اولاد اے تے نہ اوہ کسے دی اولاد اے۔ تاں فیر اوہ پاک اے۔ قدرت والا اے، اکلّا اے۔ سنن والا اے۔ جیہڑا اطاعت کردا اے اوہدی مدد کردا اے۔ جیہڑا رکوع تے سجدے کردا اے۔ اوہنوں ویکھن والا اے۔ فرمایا بلند ہووے اوہدا ذکر جل جلالہ تے اوہدا کوئی وی ہمسر نہیں تے اسیں گواہی دیندے ہاں کہ کوئی عبادت دے لائق نہیں سوائے اللہ دے۔ اوہ اکلّا اے۔ اوہدا کوئی شریک نہیں تے اسیں گواہی دیندے ہاں کہ محمد صلی اللہ علیہ وسلم اوہدے بندے تے رسول ہین۔

اللہ تعالیٰ رحمت کاملہ نازل فرمائے آپؐ اتے تے آپؐ دی آل پاک اتے تے آپؐ دے صحابہ کرامؓ اتے تے سلامتی وی۔ نہیں کوئی عبادت دے لائق پر توں

Marfat.com

پاک ایں۔ بے شک میں ظلم کرن والیاں وچوں ہاں۔

اے مسلماناں دے گروہ! اے حاضرین دی جماعت! اللہ تہاڈے اتے رحم کرے۔ اوہ تہانوں عبادت دی تلقین (حکم) کردا اے تے تقویٰ اختیار کرن دا حکم دیندا اے۔ کہدیو! بے شک مینوں حکم دتا گیا اے کہ میں خالص اللہ دی عبادت کراں دین اتے چلدے ہوئے۔ تاں فیر ہر حال وچ سنو اللہ دا فرمان۔ فرماؤ! اگ جہنم دی سخت گرم اے۔ جے تسیں سمجھ بوجھ اختیار کرو۔ تاں فیر ہسو گھٹ تے روؤ بوہتا۔ بدلہ اے جو کچھ تسیں کماندے او۔ اے اللہ دے بندیو! بے شک اللہ حکم دیندا اے عدل دا تے احسان دا تے قرابت داراں نوں عطا کرن دا تے منع فرماندا اے فحاشی، بے حیائی تے سرکشی کولوں۔ تہاڈے لئی نصیحت اے تاں جے تسیں عبرت حاصل کرو تے اللہ دا ذکر بلند اے تے اعلیٰ اے تے اولیٰ اے تے اعزّ اے اجلّ اے تے اتمّ اے تے اھمّ تے اکبر (وڈا) اے۔

Marfat.com

نوواں منظوم وعظ

(كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ)

بھانویں سال ہزاراں جیویں موت نے آخر آوناں
مست ہوئیوں توں دنیا اندر بستر پے گا چاوناں

دنیا فانی چھڈ کے جانا چھڈ نے مال اولاداں
دھیاں پتر ماپے چھڈ نے رُجھیوں وچ فساداں

بعد خدا دے دنیا اتے جو ذی جان ہزاراں
سب نے موت دا ذائقہ چکھنا وچھڑ جانیاں ڈاراں

سب حیوان چرند پرندے ذائقہ موت دا چکھسن
آبی خاکی ناری سارے خاک دے اندر رلسن

جو گھڑیا اے اوہنے بھجنا ہونا نویں پرانا
موت دا ذائقہ چکھ کے سب نے خاک اندر رل جانا

شان تے شوکت آن تے باناں آکڑ تے مغروری
موت نے خاک دے وچ رلانی آوناں اوس ضروری

لشکر فوجاں شاہ سکندر موت نے مار گوائے
اج اوہناں دیاں قبراں وچوں کوئی آواز نہ آئے

پچھے موت اے لگی سب دے آخر پکڑ کھلارے
چھڈ نے پینے تینوں بندیا ماڑیاں محل چبارے

سنکتاں پدماں سنکھاں آئیاں ہوئیاں خاک دی ڈھیری
کس مقدور تے کرنا ایں بندیا میری میری

تاجاں تختاں والیاں تائیں موت نے کیتا نیواں
حسرت خضرؑ نے جگ تے کیتی روز حشر تک جیواں

آخر موت دا ذائقہ چکھنا چنگیاں مندیاں بھائی
راجے رانے شاہ تونگر ٹر گئے بھاجڑاں چائی

عاد ثمود دا ناں اج باقی موت نے قبریں واڑے
قد دراز کھجوراں وانگوں موت نے پکڑ لتاڑے

بھانویں دنیا اتے راحت سکھ آرام ہنڈائیے
آخر موت دا ذائقہ چکھنا بھانویں جان لکائیے

ماڑے غریب شہسوار تے تگڑے موت نے مارے
موت دے اگے سورمے گبھرو شہ زور دی ہارے

موت آوَن توں پہلاں کر لے عاقبت دا سمیانہ
موت دے پنجے وچوں تینوں فیر نہ کسے چھڈانا

خوشی ملے تاں شکر بجاؤ غم وچ صبر کماؤ
اپنی وچ حیاتی بندیا موت نوں نہ بھلاؤ

دین دے ولے ہو متوجہ چھڈ دنیا دی یاری
نہ ہو سرگرداں توں بندیا آخر ایہہ خواری

جمعے دے روز نہ سستی دے وچ قیمتی وقت گواویں
ایہہ نہ مومن دا اے شیوہ فیر نہ توں پچھتاویں

کیوں نہ اپنے مال دولت دی توں زکوٰۃ اداویں
آخرت ول دھیان نہ تیرا دل دنیا وچ لاویں

حق کسے دا کھوہ نہ بندیا ایہہ ہے کار مندیری
حق داراں نوں حق پوچاوے تاں خلاصی تیری

Marfat.com

سب دنیا دا مال ای فانی ملک تے شاہیاں فانی　　عمل توں کر نصیحت اتے جو فرمان ربانی
پاک نبیؐ نے جو فرمایا اوس تے عمل کماویں　　سستی غفلت ڈھل دے اندر نہ توں وقت گواویں
موت پیالہ سب نے پینا کسے نہ لماں جینا　　سال ہزاراں جی کے اوڑک اجل دا جام اے پینا

کتھے اج فرعون مصر دا دعویٰ کرے خدائی
کتھے اوہ قارون گیا اے چھڈ گیا پیسہ پائی

گنج دولت دے سونا چاندی دھرتی ہیٹھ سمائے　　اج نشان قارون دا مٹیا گنج وی کم نہ آئے
کتھے گیا ہامان اوہ جیہڑا وسدا سی تدبیراں　　فانی دنیا چھڈ کے ٹر گئے پائیاں موت زنجیراں
روز ہزاراں بندے مردے توں نہ عبرت پاویں　　دب کے آویں اپنے ہتھیں فیر توں موت بھلاویں
اے نادانا عقل نہ تینوں بھلکے توں وی مرنا　　تینوں وی دب آون گے تیرے اک پل کسے نہ دھرنا
فیر توں کاہنوں ٹھاہ ٹھاہ ہسدا موت جے آخر آونی　　ہو غمگین کما لئے نیکی بیجی وڈھنی چاونی
دنیا داری نوں توں بندیا ناں نفعے دا دیندا　　دین دا توں نقصان این کردا دین نوں کنڈ کریندا
شاہ سکندر سب دنیا تے ہیسی راج کمایا　　آخر خالی ہتھ گیا اے اوس کی مال لکایا
رب دا نبی پیارا ہویا ہے سلیمانؑ دلارا　　وچ ہوا دے تخت سی اڈدا تابع سی جگ سارا
اوہناں موت دا ذائقہ چھڈیا جنت وچ سدھائے　　ایس موت نے گبھرو چن چن خاک دے وچ ملائے
خویش قبیلے ٹبراں اتے آکڑ توں دکھاویں　　مال اولاد تے دولت پونجی آخر توں چھڈ جاویں

بھاویں دانگ لقمان سیانا تینوں موت نواوناں
حکمت عقل تے ہنر مندی نے کم نہ آخر آوناں

اج توں ڈنڈ نکالیں ایتھے طاقت زور دکھاویں　　بھلکے ہو نمانا عاجز آخر توں پچھتاویں
رستم تے سہراب نے ہیسی مان تران دکھایا　　آخر موت نے قابو کیتے قبریں ڈیرا لایا
رب دا نبی داؤدؑ پیارا جدوں زبور سناندا　　خوش الحانی سن کے اوہدی کوئی نہ چھڈ کے جاندا
رکھاں اتے خوش الحانی سن دے سن پرندے　　سر جھکا کے ادب دے پاروں بہندے سن درندے
اوہناں نوں وی موت دا ذائقہ آخر پیا اے چکھنا　　اسی آں کیہڑے باغ دی مولی کس بھانڈے دے ڈھکنا
حسن جوانیاں والیاں تائیں موت نے خاک رلایا　　ہیراں سسیاں خاک نے رلیاں رانجھے بستر چایا
رہ گئے جگ دے اتے باقی سہتی دے افسانے　　شیریں ، عذرا، سوہنی ٹر گئی عاشق خاک سمانے
جے توں رب دی رحمت چاہویں کر احسان زیادہ　　رب دی مخلوقات دے اتے رحم تے ہو آمادہ
تاں جے خالق مالک تیرے اتے ترس کماوے　　موت دے پچھوں عملؑ تیرا ایہہ کم تیرے آجاوے
رب نبیؐ دے حکماں تائیں من توں دلوں بجانوں　　قرآن حدیث توں پڑھ ابندیا جاویں ایس جہانوں

Marfat.com

بھاویں شاہ جہان ویلے دا بھانویں ہیگا ماڑا　　سمھناں خاک دے وچ سماؤناں ہووے ہٹی بھاویں لاڑا

ایہہ جگ فانی ایہہ جگ فانی ایہہ مسافر خانہ
کجھ دم دے پروہنے ہیگے چھڈ کے دنیا جانا
عالم فاضل حافظ قاری منبراں اتے بہہ کے
تھک گئے کر کر کے نصیحتاں حق دا کلمہ کہہ کے

سمھناں دسیا موت جے آوے نی چنگے عمل کما لوے　　ویلا نہ گواؤ بندیو توشہ سفر بنا لوے

ایہہ گلزاراں باغ بہاراں پھلاں دی رنگینی　　کالیاں زلفاں چن جیہے مکھڑے روپ تے ماہ جبینی
قد سرو دے بانکیاں ٹوراں چوڑے چکلے سینے　　سمھناں خاک دے وچ سمانا موت پیالے پینے
حسن جوانی نین نشیلے ابرو وانگ کماناں　　موت نے توڑ مروڑنے دینے کڈھے گی آجاناں
کل من علیھا فان رب سچے فرمایا　　کل نفس ذائقة الموت وچ قرآن دے آیا
پیر پیغمبر ولی تے صوفی نہ انکار لیائے　　سمھناں پردے کیتے ایتھوں ابداں وچ سدھائے

تینوں موت آوازاں مارے توں نہ کن لگاویں
پتہ لگے گا اثر فقیرا جد دنیا توں جاویں

Marfat.com

دسواں خطبہ

(جمعۃ الوداع دا)

ساریاں تعریفاں اللہ دے لئی۔ حمد بے شمار ہمیشہ ہمیشہ برکت دے نال۔ میں حمد کرداہاں اہدی بے شمار نعمتاں اتے تے شکر کرداہاں اوہدا خوبصورت نعمتاں اُتے اوہو اللہ اے اکلّا اے، بے نیاز اے قدیم اے قائم رہن والا اے رحم فرماؤن والا تے مہربان اے۔

تے رحمت کاملہ ہوئے اوہدے رسول محمد صلی اللہ علیہ وسلم اُتے تے آپؐ دی آل اُتے تے آپ دے اصحاباں اتے۔ جیہڑے متقی ہین خاص کر کے افضل البشر جیہڑے سارے انساناں نالوں افضل ہین نبیاں دے بعد بالتحقیق امیر المومنین ابی بکر صدیق رضی اللہ عنہ اتے تے صحابہ کرام وچوں سب توں بوہتا عدل کرن والے صاحب معتبر تے حراب امیر المومنین عمر ابن خطاب رضی اللہ عنہ اتے تے قرآن دے اکٹھا کرن والے امیر المومنین عثمان بن عفان رضی اللہ عنہ اتے تے اسد اللہ الغالب تے ہر چاہن والے دی چاہت امیر المومنین علی بن ابی طالب رضی اللہ عنہ اتے تے دو اماماں ہمامین خوش بخت شہیداں، جنتی جواناں دے سرداراں ابی محمد حضرت حسن رضی اللہ عنہ تے ابی عبد اللہ حضرت حسین رضی اللہ عنہ اتے تے اوہناں دی امی جان ساریاں عورتاں دی سردار فاطمۃ الزہراء رضی اللہ عنہا اتے، آپؐ دے چاچے اتے جیہڑے لوکاں وچوں مقبول تے شریف ہین۔ حضرت حمزہ رضی اللہ عنہ تے حضرت عباس رضی اللہ عنہ اتے۔ بے شک ایہہ رمضان تہاڈی شفاعت کرے گا۔ عفو تے غفران دے نال۔

Marfat.com

الوداع ۔ الوداع یا شهر رمضان (اے رمضان دے مبارک مہینے) اے بہترین مہینے! اے زمانے دیاں آفتاں نوں دفعہ کرن والے۔ اے سحری تے افطاری دے ویلے برکتاں دے منبع۔

الوداع الوداع یا شهر رمضان۔توں اوہ ایں۔بخشدا ایں پاکیزگی تے درجیاں نوں بلند کردا ایں تے نیکیاں دے اندر واہدا کردا ایں۔

الوداع الوداع یا شهر رمضان تے تیرے اندر رحمان رحمت دی نگہ فرماندا اے تے جنت دے بوہیاں نوں کھول دتا جاندا اے۔ تے جہنم دے دروازیاں نوں بند کردتا جاندا اے۔

الوداع الوداع یا شهر رمضان۔ ہر افطاری دے ویلے ہزار ہزار گنہ گار جہنم کولوں آزاد کیتے جاندے ہین،

الوداع الوداع یا شهر رمضان اے خیر تے کمالات والے مہینے تے امن تے احساناں والے ماہ۔

الوداع الوداع یا شهر رمضان توں اوہ ایں جیہدا پہلا عشرہ رحمت تے وچکار لے دس دن مغفرت تے آخری دہا کا نجات اے۔ گناہواں تے خطاواں کولوں۔

الوداع الوداع یا شهر رمضان اے رمضان دے پاک مہینے السلام علیك اے برکتاں تے احسان والے مہینے السلام علیك ۔اے تسبیح تے رحمٰن دے ذکر والے مہینے السلام علیك۔اے بھراواں دی زیارت تے مہمانی کرن والے مہینے السلام علیك ۔اے تراویح تے قرآن دی تلاوت والے مہینے تاں فیر اللہ کولوں ڈرو۔ اے عقل والیو! تاں جے تسیں فلاح (چھٹکارا) پا سکو۔ بے شک اوہ سخی اے کریم اے، بادشاہ اے برّ اے نرمی فرماؤن والا اے تے رحم فرماؤن والا اے۔

Marfat.com

خطبہ ثانی

ساریاں تعریفاں اللہ دے لئی ہین جیہڑا بادشاہ اے۔ غالب اے، بوہت زیادہ بخشش والا اے۔ کرم فرماؤن والا اے۔ پردہ پوشی فرماؤن والا اے۔ اے اللہ دے بندیو! توبہ تے استغفار کرو تے درود پڑھو نبی مختارؐ اُتے۔ تاں فیر تحقیق فرمایا بادشاہ نے جیہڑا جبار اے۔ بے شک اللہ تے اوہدے فرشتے درود بھیجدے ہین نبی صلی اللہ علیہ وسلم اتے۔ اے ایمان والیو! تسیں درود گھلو آپ صلی اللہ علیہ وسلم اتے تے سلام وی بھیجو۔

الٰہی رحمت کاملہ نازل فرما محمد صلی اللہ علیہ وسلم اتے تے محمد صلی اللہ علیہ وسلم دی آل اتے نمازیاں تے روزے داراں دی تعداد دے برابر۔

الٰہی رحمت کاملہ نازل فرما محمد صلی اللہ علیہ وسلم اتے تے آل محمد صلی اللہ علیہ وسلم اتے بیٹھے تے کھلوتے ہوئیاں دی تعداد دے برابر تے رحمت کاملہ نازل فرما سارے انبیاء تے رسولاں اتے تے سارے فرشتے مقربین تے نیک صالحین بندیاں اتے۔ تیری رحمت دے نال۔ اے سب توں بوہتا رحم فرماؤن والے۔

اے اللہ تائید فرما اسلام دے سلطان دی اَڈ اَڈ قسم دیاں برکتاں تے اکرام نال ہمیشہ قائم رکھ اوہدے ملک تے سلطنت نوں۔ اے اللہ مدد نازل فرما اوہدے اتے جیہڑا دین محمدی دی مدد کرے تے سانوں اوہناں وچوں بنا۔ تے تباہ فرما اوہنوں جیہڑا دین محمدی نوں تباہ کرے تے اسانوں اوہناں وچوں نہ بنانا۔

اے اللہ دے بندیو! اللہ تہاڈے اتے رحمت کرے۔ بے شک اللہ تہانوں حکم دیندا اے، عدل دا، احسان دا، قرابت داراں نوں عطا کرن دا۔ تے منع فرماندا اے فحاشی، بے حیائی تے سرکشی کولوں۔ تہاڈے لئی نصیحت اے تاں جے تسیں عبرت حاصل کرو۔ اللہ تعالیٰ دا ذکر کرو۔ اوہ تہاڈے چرچے بلند کرے گا۔ اوہدے کولوں منگو! اوہ تہاڈی دعا قبول کرے گا۔ اللہ دا ذکر بلند اے۔ اعلیٰ اے، اولیٰ اے اعزّ اے اجلّ اے اتمّ اے اعظم اے تے وڈا اے۔

Marfat.com

دسواں منظوم وعظ

(ماہ رمضان دی وداعی)

ماہ رمضان اساتھوں رخصت ہو کے ٹریا جاوے
فیر پتہ نہیں وچ حیاتی آوے کہ نہ آوے

ایہہ مہینہ برکتاں والا رحمتاں والا آیا — ساڈے زنگ آلودہ دل نوں ایہنے ہے چمکایا
اج روندا اے دل اساڈا رو رو کر دا زاری — ماہ رمضان توں وداعیہ ہوئیوں رونق لے گئیوں ساری
سرگی ویلے جاگ کے اٹھنا وضو طہارت کرنا — روزہ رکھنا ، روٹی کھا کے نور دے ساگر ترنا
قرآن مجید دی کر تلاوت منگنیاں نیک دعاواں — چار چفیرے صل علی دیاں گونجدیاں سن صداواں
سحری ویلے نعت خواناں دیاں نعتاں خوش الحانی — عالم فاضل حافظ قاری دیندے درس قرآنی
مدتاں توں اڈیکدے ہیساں شکر توں اتھے آیا — ہے افسوس توں چھیتی دے نال ساتھوں مکھ پرتایا
تیرے وچ اک شب قدر سی رحمت لے کے آئی — ہزار مہینیاں نالوں افضل عالماں نے فرمائی
صلّ علیٰ صلّ علیٰ گونجدیاں سن آوازاں — نال جماعت دے رل کے پڑھیاں پنجے وقت نمازاں
جنت دے دروازے کھلے دوزخ دے بند بوہے — رب دی خاص عطا اے ہوئی ابلیس سی انھے کھوہے
قرآن مجید سی ایس مہینے کیتا نازل باری — کیڈا اشرف اے حاصل تینوں کیڈی شان نیاری
ہائے افسوس کہ غافل رہے آں ستی وقت گوایا — حاصل کرن دا حق اے جیہڑا اوہ نہ فائدہ پایا
دوزخ وچ شیطان دے تائیں بنھیا نال زنجیراں — مومن اوہدے زغیوں بچ گئے پڑھدے نے تفسیراں

اک اک لمحہ ماہ رمضان دا فرحت لے کے آیا
دن تے رات تلاوت اندر مومناں وقت لنگھایا
بعد عشاؤں وچ تراویحیاں ہندی رہی تلاوت
روح تے قلب معمور ہوئے نیں پائی عجب حلاوت

عابد زاہد کر ریاضت سینیاں نوں چمکایا — بچدے رہے گناہواں کولوں اچا رتبہ پایا
رزق دے اندر واہدا ہویا خوب فراخی پائی — ہر شئے واہدو روٹی ٹکر ہو گیا کرم الٰہی

Marfat.com

نفلی نیکی ماہ رمضانے رتبہ فرض دا پاندی
سنت اک ادا جو کردا فرض گنی اے جاندی

فرض دی جو ادائیگی کردا رحمت برکت پاندا
ستر گنا ثواب اے اوہدا درج اعمال ہو جاندا

رب نوں بڑا پسند مہینہ نالے نبیؐ پیارے
اولیاواں نوں چاے چڑھدا خوشیاں کردے سارے

گنہ گاراں لئی روز حشر نوں ڈھال روزہ بن آوے
نار جہنم کولوں روزہ عابداں نوں بچاوے

روزے دار دے منہ دی خوشبو رب نوں بڑی پیاری
مشک تے عنبراں نالوں بہتر مہکاں دی پھلواری

کی تعریف کراں اس ماہ دی ہے فضیلت والا
دن تے رات تے فجریں شامیں ایہدا ہے اجالا

رب تعریفاں ایہدیاں کردا نبیؐ نے بڑا سلاہیا
روز حشر نوں کرے شفاعت عالماں نے فرمایا

رخصت ویلے عابدو زاہد اکھیوں نیر وگاون
روزے دار نے ہاواں بھردے ہجر اندر کرلاون

استغفار توبہ تائب پاندی اے منظوری
روزے دار نوں رب سچے دی ہندی اے حضوری

وچھڑ گیا اے ساڈے کولوں فیر خورے نہ پایئے
سارا سال اڈیکاں دے وچ اک اک پل لنگھایئے

رخصت ویلے فرقت ایہدی دل تے اثر کریندی
دل تے طاری ہے غم ناکی اک پل بہن نہ دیندی

نہ کجھ برکت حاصل کیتی ہے افسوس زیادہ
ہائے حسرت ہائے حسرت کیتا نہ اعادہ

سرگی ویلے غفلت اندر سوں کے وقت لنگھایا
اندر بہہ کے کھاہدا پیتا پردہ جگ توں پایا

نہ عبادت جاگ کے کیتی نہ تراویحیاں پڑھیاں
دنیا داری وچ ملتاباں ساڈیاں رہیاں اڑیاں

شب قدر دی قدر نہ کیتی رائیگاں وقت لنگھایا
ہائے افسوس ہائے حسرت اساں ایہہ ظلم کمایا

روزے دی لطافت تائیں اسیں پچھان نہ سکے
اپنے نفس امارہ دے نہ چال چاء نے ڈکے

سگریٹ نوشی لگ کے کیتی پیتے جام پیالے
ماہ رمضان دے اندر لگ کے کھاہدے چرب نوالے

یا رب سائیاں کرم کماویں ساڈیاں بخش خطاواں
آثر فقیر اے عرضاں کردا ڈیا وچ گناہواں

Marfat.com

گیارہواں خطبہ عید الفطر

بِسْمِ اللّٰہِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

اَللّٰہُ اَکْبَرُ اَللّٰہُ اَکْبَرُ لَآ اِلٰہَ اِلَّا اللّٰہُ وَاللّٰہُ اَکْبَرُ اَللّٰہُ اَکْبَرُ وَلِلّٰہِ الْحَمْدُ سُبْحَانَ مَنْ نَوَّرَ قُلُوْبَ الْعَارِفِیْنَ بِسِرَاجِ الْھِدَایَۃِ وَالْفُرْقَانِ ○ وَشَرَحَ صُدُوْرَ الصَّآئِمِیْنَ بِنُوْرِ الْمَغْفِرَۃِ وَالْاِیْمَانِ وَاَکْرَمَ عِبَادَۃَ الْمُؤْمِنِیْنَ بِصِیَامِ شَھْرِ رَمَضَانَ ○ اَللّٰہُ اَکْبَرُ اَللّٰہُ اَکْبَرُ لَآ اِلٰہَ اِلَّا اللّٰہُ وَاللّٰہُ اَکْبَرُ اَللّٰہُ اَکْبَرُ وَلِلّٰہِ الْحَمْدُ سُبْحَانَ مَنْ فَتَحَ لَھُمْ اَبْوَابَ الرَّحْمَۃِ وَالرِّضْوَانِ وَوَعَدَھُمْ دُخُوْلَ بَابٍ مِّنْ اَبْوَابِ الْجِنَانِ ○ کَمَآ اَخْبَرَنَا نَبِیُّ اٰخِرِ الزَّمَانِ اِنَّ فِی الْجَنَّۃِ بَابٌ یُّقَالُ لَہُ الرَّیَّانُ ○ لَا یَدْخُلُہٗ اِلَّا صَآئِمُوْا شَھْرِ رَمَضَانَ اَللّٰہُ اَکْبَرُ اَللّٰہُ اَکْبَرُ لَآ اِلٰہَ اِلَّا اللّٰہُ وَاللّٰہُ اَکْبَرُ اَللّٰہُ اَکْبَرُ وَلِلّٰہِ الْحَمْدُ ○ سُبْحَانَ مَنْ اَنْزَلَ الْقُرْاٰنَ عَلٰی نَبِیِّنَا فِیْٓ اَشْرَفِ

Marfat.com

لَيْلَةٍ مِّنْ لَيَالِيْ شَهْرِ رَمَضَانَ وَجَعَلَ قِيَامَهَا خَيْرًا مِّنْ
قِيَامِ اَلْفِ شَهْرٍ بِالْعَدْلِ وَالْاِحْسَانِ ○ وَاَرْسَلَ فِيْهِ
الْمَلٰئِكَةَ لِتَبْلِيْغِ سَلَامِهٖ عَلٰى كَآفَّةِ اَهْلِ الْحَقِّ وَالْاِيْقَانِ ○
وَغَفَرَ لَهُمْ جَمِيْعَ الْكَبَآئِرِ وَالْعِصْيَانِ اَللّٰهُ اَكْبَرُ اَللّٰهُ اَكْبَرُ
لَآ اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ وَاللّٰهُ اَكْبَرُ اَللّٰهُ اَكْبَرُ وَلِلّٰهِ الْحَمْدُ ○ ثُمَّ
الصَّلٰوةُ وَالسَّلَامُ عَلٰى خَيْرِ الْوَرٰى بَدْرِ الدُّجٰى نُوْرِ الْهُدٰى
صَاحِبِ قَابَ قَوْسَيْنِ اَوْ اَدْنٰى ○ رَسُوْلِ الثَّقَلَيْنِ نَبِيِّ
الْحَرَمَيْنِ ○ اِمَامِ الْقِبْلَتَيْنِ ○ شَفِيْعِ الْاُمَمِ فِي الدَّارَيْنِ ○
خَاتِمِ النَّبِيِّيْنَ رَسُوْلِ رَبِّ الْعَالَمِيْنَ صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى
عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَعَلٰى اٰلِهٖ وَاَصْحَابِهٖ وَخُلَفَآئِهِ الرَّاشِدِيْنَ
خُصُوْصًا عَلَى الْاِمَامِ سَيِّدِ اَهْلِ الْعِرْفَانِ ○ خَلِيْفَةِ
رَسُوْلِ اللّٰهِ فِيْ كُلِّ مَكَانٍ ○ اَمِيْرِ الْمُؤْمِنِيْنَ اَبِيْ بَكْرِ
الصِّدِّيْقِ الصَّادِقِ الشَّفِيْقِ رَضِيَ اللّٰهُ تَعَالٰى عَنْهُ ○
وَعَلَى الْاِمَامِ قَاتِلِ الْكَفَرَةِ وَاَهْلِ الطُّغْيَانِ ○ اَمِيْرِ
الْمُؤْمِنِيْنَ عُمَرَ الْفَارُوْقِ الْمُؤَيَّدِ بِالْاِحْسَانِ رَضِيَ اللّٰهُ
تَعَالٰى عَنْهُ ○ وَعَلٰى اِمَامِ حَبِيْبِ اللّٰهِ الْمَنَّانِ نَاصِرِ اَهْلِ
الْاِيْمَانِ جَامِعِ الْقُرْاٰنِ اَمِيْرِ الْمُؤْمِنِيْنَ عُثْمَانَ بْنِ

Marfat.com

عَفَّانَ ○ رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہُ ○ وَعَلٰی اَشْجَعِ الشُّجْعَانِ
مُطْعِمِ الْمَسَاکِیْنَ وَالْجِیْعَانِ اَمِیْرِ الْمُؤْمِنِیْنَ عَلِیِّ الْمُرْتَضٰی
الْمُسْتَعَانِ ○ کَرَّمَ اللّٰہُ تَعَالٰی وَجْہَہٗ وَعَلَی الْاِمَامَیْنِ
الْفَاضِلَیْنِ الْکَامِلَیْنِ اَبِیْ مُحَمَّدِ نِ الْحَسَنِ وَاَبِیْ عَبْدِ اللّٰہِ
الْحُسَیْنِ رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہُمَا وَعَلٰی اُمِّہِمَا سَیِّدَۃِ
النِّسَآءِ فَاطِمَۃَ الزَّھْرَآءِ رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْھَا وَعَلٰی
عَمَّیْہِ الشَّرِیْفَیْنِ الْمُکَرَّمَیْنِ بَیْنَ النَّاسِ ○ حَمْزَۃَ
وَالْعَبَّاسِ ○ رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہُمَا وَعَلٰی جَمِیْعِ الْمُھَاجِرِیْنَ
وَالْاَنْصَارِ ○ وَالتَّابِعِیْنَ الْاَخْیَارِ الْاَبْرَارِ اِلٰی یَوْمِ الْقِیٰمَۃِ
رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْھُمْ اِعْلَمُوْا اَنَّ یَوْمَکُمْ ھٰذَا یَوْمٌ
عَظِیْمٌ شَرِیْفٌ جَعَلَ اللّٰہُ تَعَالٰی عِیْدَ الْمُؤْمِنِیْنَ ○
وَرَجَآءَ الطَّالِبِیْنَ ○ اَحْسِنُوْا عَلَی الْیَتٰمٰی وَالْفُقَرَآءِ وَ
الْمَسَاکِیْنَ کَمَا رُوِیَ عَنِ النَّبِیِّ صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ
وَسَلَّمَ اَدُّوْا صَدَقَاتِکُمْ عَنْ کُلِّ صَغِیْرٍ وَّکَبِیْرٍ نِّصْفَ
صَاعٍ مِّنْ بُرٍّ اَوْ صَاعًا مِّنْ تَمْرٍ اَوْ شَعِیْرٍ وَّاعْلَمُوْا اَنَّ
صَدَقَۃَ الْفِطْرِ وَاجِبَۃٌ عَلٰی کُلِّ حُرٍّ مُّسْلِمٍ لَّہٗ نِصَابٌ
فَاضِلٌ عَنْ حَوَآئِجِہِ الْاَصْلِیَّۃِ لِنَفْسِہٖ وَلِطِفْلِہِ الصَّغِیْرِ

Marfat.com

وَلِجَارِيَتِهٖ مِلْكًا ○ قَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ
وَسَلَّمَ زَكٰوةُ الْفِطْرِ طُهْرُ الصِّيَامِ مِنَ اللَّغْوِ وَالرَّفَثِ وَ
طُعْمَةٌ لِّلْمَسَاكِيْنِ بَارَكَ اللّٰهُ لَنَا وَلَكُمْ فِي الْقُرْاٰنِ
الْعَظِيْمِ ○ وَنَفَعَنَا وَاِيَّاكُمْ بِالْاٰيَاتِ وَالذِّكْرِ الْحَكِيْمِ ○
اَسْتَغْفِرُ اللّٰهَ لِيْ وَلَكُمْ اَجْمَعِيْنَ ○ اِنَّهٗ هُوَ الْغَفُوْرُ الرَّحِيْمُ ○

خطبۂ ثانی

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذِيْ خَلَقَ الْاِنْسَانَ ○ وَاَنْطَقَ
لَهُ اللِّسَانَ ○ وَعَلَّمَهُ الْبَيَانَ ○ وَعَيَّنَ
لِلصِّيَامِ مِنْ شُهُوْرِ سَنَةٍ شَهْرَ رَمَضَانَ وَاَشْهَدُ اَنْ لَّآ اِلٰهَ
اِلَّا اللّٰهُ وَحْدَهٗ لَا شَرِيْكَ لَهٗ وَاَشْهَدُ اَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهٗ
وَرَسُوْلُهٗ ثَبِّتُوْا قُلُوْبَكُمْ بِالطَّاعَةِ وَالصَّلٰوةِ عَلٰى مُحَمَّدِ
الْمُصْطَفٰى صَاحِبِ الشَّفَاعَةِ ○ اِنَّ اللّٰهَ وَمَلٰٓئِكَتَهٗ يُصَلُّوْنَ
عَلَى النَّبِيِّ يٰٓاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا صَلُّوْا عَلَيْهِ وَسَلِّمُوْا تَسْلِيْمًا ○
اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلٰى مُحَمَّدٍ وَّعَلٰٓى اٰلِ مُحَمَّدٍ بِعَدَدِ مَنْ صَلّٰى
وَصَامَ وَصَلِّ عَلٰى جَمِيْعِ الْاَنْبِيَآءِ وَالْمُرْسَلِيْنَ ○ وَعَلٰى
عِبَادِ اللّٰهِ الصّٰلِحِيْنَ ○ وَعَلٰٓى اَهْلِ طَاعَتِكَ اَجْمَعِيْنَ ○
بِرَحْمَتِكَ يَآ اَرْحَمَ الرّٰحِمِيْنَ ○ اَللّٰهُمَّ اغْفِرْ لِلْمُؤْمِنِيْنَ
وَالْمُؤْمِنَاتِ وَالْمُسْلِمِيْنَ وَالْمُسْلِمَاتِ الْاَحْيَآءِ مِنْهُمْ
وَالْاَمْوَاتِ ○ اِنَّكَ مُجِيْبُ الدَّعْوَاتِ ○ بِرَحْمَتِكَ يَآ اَرْحَمَ

Marfat.com

الرَّاحِمِيْنَ ○ اَللّٰهُمَّ اَيِّدِ الْاِسْلَامَ وَالْمُسْلِمِيْنَ بِبَقَآءِ سَلْطَنَةِ
الْعَهْدِ الَّذِیْ یَرْجُوْا شَفَاعَةَ النَّبِیِّ الْحِجَازِیِّ اَدَامَ اللّٰهُ تَعَالٰی
مُلْكَهٗ وَسُلْطَانَهٗ ○ وَاَفَاضَ عَلَی الْعٰلَمِیْنَ بِرَّهٗ وَاِحْسَانَهٗ ○
اَللّٰهُمَّ انْصُرْ مَنْ نَّصَرَ دِیْنَ مُحَمَّدٍ صَلَّی اللّٰهُ تَعَالٰی عَلَیْهِ
وَسَلَّمَ وَاجْعَلْنَا مِنْهُمْ وَاخْذُلْ مَنْ خَذَلَ دِیْنَ مُحَمَّدٍ
صَلَّی اللّٰهُ تَعَالٰی عَلَیْهِ وَسَلَّمَ وَلَا تَجْعَلْنَا مِنْهُمْ عِبَادَ اللّٰهِ
اِنَّ اللّٰهَ یَاْمُرُ بِالْعَدْلِ وَالْاِحْسَانِ وَاِیْتَآئِ ذِی الْقُرْبٰی
وَیَنْهٰی عَنِ الْفَحْشَآءِ وَالْمُنْكَرِ وَالْبَغْیِ یَعِظُكُمْ لَعَلَّكُمْ
تَذَكَّرُوْنَ ○ وَلَذِكْرُ اللّٰهِ تَعَالٰی اَعْلٰی وَاَوْلٰی وَاَعَزُّ وَاَجَلُّ
وَاَتَمُّ وَاَهَمُّ وَاَعْظَمُ وَاَكْبَرُ

Marfat.com

یارھواں خطبہ

(عیدالفطر دا)

اللہ سب تو وڈا اے۔ اللہ سب توں وڈا اے۔ اللہ دے سوا کوئی عبادت دے لائق نہیں۔ تے اللہ سب توں وڈا اے۔ اللہ سب توں وڈا اے تے اللہ ای لئی حمد اے۔

پاک اے اوہ ذات جنّہے منوّر فرمایا عارفاں دے دلاں نوں فرقان تے ہدایت دے چراغاں نال تے روزے داراں دے سینیاں نوں مغفرت دے نور تے ایمان دے نور نال کھولیا۔ تے رمضان دے مہینے دے روزیاں نال مومنین دی عبادتاں نوں مکرّم کیتا۔

اللہ سب تو وڈا اے۔ اللہ سب توں وڈا اے۔ اللہ دے سوا کوئی عبادت دے لائق نہیں۔ تے اللہ سب توں وڈا اے۔ اللہ سب توں وڈا اے تے اللہ ای لئی حمد اے۔

پاک اے اوہ ذات جنہے تہاڈے لئی رحمت تے رضوان دے بوہے کھولے۔ تے تہاڈے نال وعدہ فرمایا جنت دے دروازیاں وچوں اک دروازے دے داخلے دا۔ جس طراں کہ اسانوں خبر دتی نبی آخر زمان صلی اللہ علیہ وسلم نے کہ بے شک جنت وچ اک دروازہ اے جنہوں ''ریان'' آکھیا جاندا اے اوہدے وچوں روزے داراں دے علاوہ کوئی داخل نہ ہووے گا۔

اللہ سب تو وڈا اے۔ اللہ سب توں وڈا اے۔ اللہ دے سوا کوئی عبادت دے لائق نہیں۔ تے اللہ سب توں وڈا اے۔ اللہ سب توں وڈا اے تے اللہ ای لئی حمد اے۔

Marfat.com

پاک اے اوہ ذات جنّہے قرآن نازل فرمایا اساڈے نبی ﷺ اُتے ماہ رمضان دیاں راتاں وچوں سب توں زیادہ شرف والی رات دے اندر تے اوس رات دے قیام نوں اپنے عدل تے احسان دے نال ہزار مہینیاں دی عبادت توں افضل بنایا۔ تے ایس رات وچ فرشتیاں نوں نازل فرمایا۔ تاں جے سلامتی نوں کھلار دتا جاوے سارے اہل حق تے اہل یقین اتے تے معاف فرمائے تہاڈے سارے کبیرہ گناہواں تے نافرمانیاں نوں۔

اللہ سب تو وڈا اے۔ اللہ سب توں وڈا اے۔ اللہ دے سوا کوئی عبادت دے لائق نہیں۔ تے اللہ سب توں وڈا اے۔ اللہ سب توں وڈا اے تے اللہ ای لئی حمد اے۔

فیر رحمت کاملہ تے سلامتی نازل ہووے خیر الوریٰ اُتے بدر الدجیٰ اُتے، نور الہدیٰ اُتے، صاحب قاب قوسین او ادنیٰ اُتے۔ جیہڑے رسول دو جہاناں دے نبی ہین دو حرمین دے۔ دو قبلیاں دے امام دو ہاں جہاناں وچ۔ امتاں دے شفیع، خاتم النبیین، رب العالمین دے رسول ﷺ اتے تے آپؐ دی آل اُتے۔ تے اصحاباں اُتے تے خلفائے راشدین خاص طور تے اہل عرفان دے سیدّ تے امام اُتے، رسول اللہ ﷺ دے نائب ہین ہر مکان اتے۔ امیر المومنین ابی بکر صدیق رضی اللہ عنہ (جیہڑے سچے تے شفیق ہین) اتے تے امام اتے جیہڑے سرکشی تے کفر کرن والیاں دے قاتل ہین۔ امیر المومنین عمر الفاروق رضی اللہ عنہ اتے جیہڑے تائید کیتے گئے ہین احسان دے نال۔ تے امام اتے جیہڑے حبیب اللّٰہ المنان ہین۔ اہل ایمان دی مدد کرن والے ہین۔ قرآن جمع کرن والے حضرت امیر المومنین عثمان ابن عفان رضی اللہ عنہ اتے تے تمام شجاعواں توں زیادہ شجاع (بہادر) مسکیناں تے بھکھیاں نوں ٹکر کھوان والے، امیر

Marfat.com

المومنین علی المرتضیٰ مدد طلب کرن والے کرم اللہ وجہہ اتے۔

تے دو اماماں اتے جیہڑے فاضل ہین، کامل ہین ابی محمد حضرت حسن رضی اللہ عنہ تے ابی عبداللہ حضرت حسین رضی اللہ عنہ اتے تے اوہناں دی امی جان سیدۃ النساء حضرت فاطمۃ الزہریٰ رضی اللہ عنہا تے آپ صلی اللہ علیہ وسلم دے چاچے اتے جیہڑے لوکاں دے وچکار شریف تے مکرّم ہین۔ حضرت حمزہ رضی اللہ عنہ تے حضرت عباس رضی اللہ عنہ اتے تے سارے مہاجراں تے انصاریاں اتے تے تابعین جیہڑے خیر والے نیکوکار ہین قیامت تیکر اوہناں اتے۔

جان لوو! بے شک تہاڈے اُتے اج دا دن عظیم دن اے۔ شریف تے بزرگی والا دن اے۔ اللہ نے ایہنوں مومنین دے لئی عید بنایا اے۔ تے رجاء طالبین لئی۔ حسن سلوک اختیار کرو دشمناں دے نال۔ فقراء تے مسکینان دے نال جویں کہ روایت اے نبی کریم صلی اللہ علیہ وسلم نے فرمایا۔ ادا کرو اپنے صدقیاں نوں ہر نکے تے وڈے اتوں ادھا صاع ننک نال یاں صاع کھجوراں یا جوواں وغیرہ نال۔

تے جان لوو کہ فطرہ صدقہ واجب اے۔ ہر آزاد مسلمان اتے جیہدے کول مال فاضل (وادھو) ہوئے۔ اوہدیاں اصل ضرورتاں توں۔ اپنے آپ دا نکے بالاں دا تے لونڈیاں جیہڑیاں مِلک وچ ہون۔ نبی علیہ السلام نے فرمایا: صدقہ فطر روزے نوں پاک کردا اے لغویات کولوں تے ناپاکی توں۔ تے مسکیناں نوں ٹکر کھواناوی۔

برکت دیوے اللہ تہانوں تے اسانوں قرآن عظیم دے ذریعے تے نفع عطا فرماوے اسانوں تے تہانوں آئتاں تے حکم والے ذکر نال۔ اللہ معاف فرماوے مینوں تے تہانوں سب نوں۔ بے شک اوہ مغفرت فرماؤن والا تے رحم فرماؤن والا اے۔

Marfat.com

خطبہ ثانی

ساریاں تعریفاں اللہ دے لئی ہین جیہے انسان نوں پیدا کیتا تے بولن لئی اوہنوں زبان عطا فرمائی۔ تے اوہنوں بولنا سکھایا، تے رمضان دے مہینے نوں دوجے مہینیاں نالوں سال دے دوجے مہینیاں وچوں روزیاں دے لئی متعین کردتا۔ تے میں گواہی دیندا ہاں ایہہ کہ اللہ دے سوا کوئی عبادت دے لائق نہیں، اوہ اکلا اے، اوہدا کوئی شریک نہیں۔ تے میں گواہی دیندا ہاں بے شک محمد صلی اللہ علیہ وسلم اوہدے بندے تے رسول ہین۔ اپنے دلاں نوں اطاعت اتے ثابت رکھو تے صاحب شفاعت محمد صلی اللہ علیہ وسلم اتے درود نازل ہووے۔ بے شک اللہ تعالیٰ تے اوہدے فرشتے محمد صلی اللہ علیہ وسلم اتے درود بھیجدے ہین۔ اے ایمان والیو! تسیں وی اوہناں اتے درود بھیجو تے سلام وی۔

الٰہی! رحمت کاملہ نازل فرما محمد صلی اللہ علیہ وسلم اتے تے آل محمد صلی اللہ علیہ وسلم اتے نمازیاں تے روزے داراں دی تعداد دے برابر۔ تے رحمت کاملہ نازل ہووے سارے نبیاں تے رسولاں اتے تے اللہ دے نیک بندیاں اتے تے سارے اطاعت کرن والیاں اتے تیری رحمت دے نال اے سب توں بوہتا رحم فرماؤن والے۔

اے اللہ! بخش دے سارے مومناں تے مومنات نوں تے سارے مسلماناں تے مسلمات نوں اوہناں وچوں جیہڑے زندہ ہین تے جیہڑے وفات پا چکے ہین۔ بے شک توں دعاواں نوں سننن والا ایں۔ اے اللہ! اسلام تے مسلماناں

Marfat.com

دی مدد فرما۔ جیہڑا نبی حجازی دی شفاعت دا طلب گار اے اوہدی سلطنت دی بقا دے نال۔ دوام بخش اللہ تعالیٰ اوہدے ملک نوں تے سلطنت نوں فیض اپڑائے سارے جہاناں نوں اوہدی نیکی تے احسان توں فیضیاب کرے۔

اے اللہ! مدد فرما جنہے دین محمد صلی اللہ علیہ وسلم دی مدد کیتی۔ تے اسانوں اوہناں وچوں بنا۔ تے تباہ فرما رسوا فرما جنہے تباہ کیتا دین محمد صلی اللہ علیہ وسلم نوں۔ تے اسانوں اوہناں وچوں نہ بنا۔

اے اللہ دے بندیو! اللہ تعالیٰ تہانوں حکم دیندا اے احسان تے عدل دا تے قرابت داراں نوں عطا کرن دا۔ فحاشی، منکرات (گناہ) تے سرکشی توں منع فرماندا اے تہاڈے لئی ڈراوا اے۔ تاں جے تسیں عبرت حاصل کرو۔ تے اللہ تعالیٰ دا ذکر اعلیٰ اے۔ تے اولیٰ اے تے اعزّ اے تے اجلّ اے تے اتمّ اے تے اہمّ اے۔ تو سب توں عظمت والا تے سب توں وڈا اے۔

Marfat.com

یارھواں منظوم وعظ

نِکّی عید (عیدالفطر)

روزے داراں لئی ایہہ آئی لے کے موج بہاراں
نِکّی عید دا دن مبارک کارن روزے داراں

عید الفطر دا دن مبارک خوشیاں لے کے آیا
جنہاں رات تراویحیاں پڑھیاں روزہ رکھ نبھایا

ایس مبارک دن آون دا صدقہ دیوؤ بھائی
ہے فطرانہ صدقہ ایہدا کوئی نہ کرے کوتاہی

ساڈھے بونجہ تولے چاندی جسدے کول اے گہنا
ساڈھے ست تولے ہو سونا اوہنوں دینا پینا

اہل نصاب زکوٰۃ دا جیہڑا دیوے اوہ فطرانہ
دھیاں پتر چھوٹے وڈے جو وی فرد گھرانہ

سب دے ولوں ایہہ فطرانہ خوشیوں دتا جاوے
کنیز غلام ہوون جو گھر وچ اوہدا وی ادا دے

واجب ہے فطرانہ سب تے سارے کرو ادائی
سستی غفلت کرو نہ اس وچ بڑی تاکید اے آئی

ہر اک جی دے دو سیر گندم صدقہ واجب بھائی
ہوں تے ستو چار سیراں نے عالماں ونڈ بتائی

میوہ تے کھجوراں اینیاں وچ کتاباں آیا
شاہ جہان دے دور دا ٹوپہ عالماں نے فرمایا

سیر اوہ چالی پیساں جناں تکڑی تے تلاؤ
اکی ماشے دا اوہ پیسہ حساب ایہہ پورا لاؤ

دانے نقدی کر کے کٹھا ماڑیاں وچ ورتاؤ
اوہناں دی وی عید بنے گی اجر خدا تھیں پاؤ

ہے ایہہ سنت پاک نبیؐ دی حکم خدا فرمایا
عید پڑھن توں پہلاں صدقہ جاوے جھب ورتایا

جے مجبوری ہووے کائی پڑھ کے عید اداؤ
ایس توں اگے کرو نہ دیری اجر نہ کتے گواؤ

روزے داراں تائیں ایہدی بڑی تاکید اے آئی
نماز تراویح پڑھی اے جنہاں کیتی نیک کمائی

جد تک دین نہ اوہ فطرانہ روزے ٹنگے رہندے
وچکارے اسماناں دے عالم فاضل کہندے

ہے ایہہ لازم روزے دارنوں عید توں قبل ورتاؤ
تاں مقبول نماز تے روزہ اجر زیادہ پاؤ

جمعہ اے واجب جنہاں اتے واجب عید اوہناں تے
نہا کے دھو کے لیڑے پاون ہے تاکید اوہناں تے

Marfat.com

جمعے دے وانگوں شرطاں ایہدیاں عالم نے فرماندے　　کٹھے ہو کے مسلمان نے عید پڑھن نوں جاندے
خوشبو لا کے کنگھی واہ کے اکھیں سرمہ پا کے　　سوہنے لیڑے پا کے جاؤ عید گاہ سج سجا کے
جیہڑے راہوں عید گاہ جاؤ دوجے راہوں آؤ　　کر کے مٹھا منہ سویرے عید پڑھن لئی جاؤ
جمعے دا خطبہ فرض اے سننا اتے نیکوکاراں　　عید دا خطبہ سنت موکدہ دسیا شاہ ابراراںؒ

مستحب اے عید پڑھن توں پہلوں کجھ تے کھانا
غسل ، مسواک تے عطر لگانا تن من نوں لشکانا
سوہنے لیڑے پا دوالے عید پڑھن نوں جانا
صدقہ فطر نمازوں پہلاں ماڑیاں وچ ورتانا

جیہڑا حکم ادا ایہہ کردا اجر خدا تھیں پاوے　　جیہڑا ایہدا تارک ہووے اوہ ثواب گواوے
اج کل عید اے دنیا اندر الٹ منائی جاندی　　فائرنگ کر کے وگڑی ڈھانی بالاں نوں ڈراندی
ہتھ وچ سگریٹ پان اے منہ وچ کندھاں تے پچکاری　　اک دوجے نوں کرن مذاقاں مت شیطان نے ماری
ڈھولکی اتے گاون گانے کردے بنے تفریحاں　　پتر وچ بازاراں پھردے چوکاں دے وچ دھیاں
فیشن ایبل کڑیاں سج دھج حسن تے روپ وکھاون　　پردے داری چھڈ کے غیراں تائیں مکھ وکھاون
اُٹھن بہن دا ادب لحاظ نہ ماشہ ایہہ نے کردے　　لڑن لڑائیاں مندا بولن فیر سزاواں جردے
مسلماناں نوں زیب نہ دیون ایہہ جو بھیڑیاں کاراں　　نصارا تے یہوداں والیاں مندیاں ایہہ گفتاراں
لُچھ لُچھ کردے نہ شرماندے مندے بول زبانوں　　کڑیاں بنیاں بوہتیاں چاتر ردیاں جان جہانوں
کھان پین دا حج نہ ماشہ دھنیا چیر نہ سکن　　میک اپ کر کے تکیاں سرتوں آل دوالے تکن

آثر فقیر دہائیاں دیندا عزتاں آپ بچاؤ
رب رسولؐ دا آکھا منو پُٹھے راہ نہ جاؤ

Marfat.com

بارہواں خطبہ عید الاضحیٰ

بِسْمِ اللّٰہِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

اَللّٰہُ اَکْبَرُ اَللّٰہُ اَکْبَرُ لَآ اِلٰہَ اِلَّا اللّٰہُ وَاللّٰہُ اَکْبَرُ اَللّٰہُ اَکْبَرُ وَلِلّٰہِ الْحَمْدُ اَلْحَمْدُ لِلّٰہِ الْمُتَوَحِّدِ بِالْعَظَمَۃِ وَالْجَلَالِ الْمُتَقَدِّسِ بِالْحُسْنِ وَالْجَمَالِ ۞ ھُوَ الَّذِیْ خَالِقٌ لِّجَمِیْعِ الشَّیْءِ وَالْاَمْرِ بِیَدِہٖ مَفَاتِیْحُ الدَّھْرِ ۞ فَتَبَارَکَ اللّٰہُ رَبُّ الْعٰلَمِیْنَ ۞ اَللّٰہُ اَکْبَرُ اَللّٰہُ اَکْبَرُ لَآ اِلٰہَ اِلَّا اللّٰہُ وَاللّٰہُ اَکْبَرُ اَللّٰہُ اَکْبَرُ وَلِلّٰہِ الْحَمْدُ ۞ سُبْحَانَ مَنْ اَوْجَبَ صَلٰوۃَ الْعِیْدِ عَلٰی کَآفَّۃِ الْمُؤْمِنِیْنَ مِنَ الْکَآئِنَاتِ وَحَرَّمَ عَلَیْھِمُ

Marfat.com

الصَّوْمَ فِي الْاَيَّامِ الْخَمْسَةِ يَوْمَ عِيْدِ الْاُضْحِيَّةِ وَثَلٰثَةِ اَيَّامٍ بَعْدَهٗ مُتَتَالِيَاتٍ
وَالْخَامِسَ يَوْمَ الْفِطْرِ ضِيَافَةً مِّنْ عِنْدِهٖ لِلْمُسْلِمِيْنَ وَالْمُسْلِمَاتِ ۞ اَللّٰهُ اَكْبَرُ
اَللّٰهُ اَكْبَرُ لَآ اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ وَاللّٰهُ اَكْبَرُ اَللّٰهُ اَكْبَرُ وَلِلّٰهِ الْحَمْدُ ۞ سُبْحَانَ مَنْ
سَبَّحَتْ لَهُ السَّمٰوٰتُ السَّبْعُ وَالْاَرَضُوْنَ السَّبْعُ وَالْعَرْشُ الْعَظِيْمُ وَالْكَعْبَةُ
الْحَسْنَآءُ وَالرُّكْنُ وَالْحَطِيْمُ ۞ وَالزَّمْزَمُ وَمَقَامُ اِبْرَاهِيْمَ تَعَالَى اللّٰهُ ذُو الْجَلَالِ
وَالْاِكْرَامِ ۞ وَتَبَارَكَ اللّٰهُ الْمَلِكُ الْقُدُّوْسُ السَّلَامُ ۞ ذُو الْعَظَمَةِ وَالْقُدْرَةِ
وَالْكِبْرِيَآءِ جَلَّ وَعَلَا ذُو الْمَجْدِ وَالْعِزِّ وَالْاٰلَآءِ ۞ سُبْحَانَ مَنْ تَقَدَّسَ
ذَاتُهٗ عَنِ التَّشْبِيْهِ وَالتَّمْثِيْلِ ۞ سُبْحَانَ مَنْ تَنَزَّهَ صِفَاتُهٗ عَنِ التَّغْيِيْرِ
وَالتَّبْدِيْلِ ۞ سُبْحَانَ مَنْ تَعَطَّفَ عَلَى الْبَرَايَا بِالْكَرَمِ وَالْجُوْدِ ۞ وَتَكَفَّلَ
بِاَرْزَاقِ الْعِبَادِ لِاَنَّهُ الْمَلِكُ الْمَعْبُوْدُ ۞ وَعَهِدْنَآ اِلٰٓى اِبْرَاهِيْمَ وَاِسْمٰعِيْلَ
اَنْ طَهِّرَا بَيْتِيَ لِلطَّآئِفِيْنَ وَالْعٰكِفِيْنَ وَالرُّكَّعِ السُّجُوْدِ ۞ وَنَشْهَدُ اَنْ لَّآ
اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ وَحْدَهٗ لَا شَرِيْكَ لَهٗ وَنَشْهَدُ اَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهٗ وَرَسُوْلُهٗ
صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَاَصْحَابِهٖ وَسَلَّمَ ۞ اُوْصِيْكُمْ اَيُّهَا النَّاسُ ۞
اِعْلَمُوْا اَنَّ اللّٰهَ تَعَالٰى فَرَضَ عَلَيْكُمُ الْحَجَّ بِشَرْطِ الْاِسْتِطَاعَةِ وَاَوْجَبَ
الْاُضْحِيَّةَ لُطْفًا وَّكَرَامَةً ۞ فَاجْعَلُوْا اِرْفَاقًا وَّمَطِيَّةً لِيَوْمِ الْحَسْرَةِ وَالنَّدَامَةِ
رُوِيَ عَنْ زَيْدِ بْنِ اَرْقَمَ رَضِيَ اللّٰهُ تَعَالٰى عَنْهُ قَالَ اَصْحَابُ رَسُوْلِ اللّٰهِ
صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مَا هٰذِهِ الْاَضَاحِيُ يَا رَسُوْلَ اللّٰهِ صَلَّى اللّٰهُ

Marfat.com

تَعَالٰی عَلَیْہِ وَسَلَّمَ قَالَ سُنَّۃُ اَبِیْکُمْ اِبْرَاھِیْمَ قَالُوْا فَمَا لَنَا فِیْھَا یَا رَسُوْلَ اللّٰہِ صَلَّی اللّٰہُ عَلَیْہِ وَسَلَّمَ قَالَ بِکُلِّ شَعْرَۃٍ حَسَنَۃٌ ۔ سَمِّنُوْا ضَحَایَاکُمْ فَاِنَّھَا عَلَی الصِّرَاطِ مَطَایَاکُمْ ۔ وَلَا تَذْبَحُوْا عَجْفَاءَ وَلَا عَرْجَاءَ وَلَا عَوْرَاءَ وَلَا مَقْطُوْعَۃَ الْاُذُنِ وَلَوْ بِوَاحِدَۃٍ فَعَنْ کُلِّ وَاحِدَۃٍ مِّنْکُمْ شَاۃٌ سَوَاءٌ کَانَتْ ذَکَرًا اَوْ اُنْثٰی اَوْ سُبْعُ الْبَقَرَۃِ اَوِ الْاِبِلِ ۔ وَکَبِّرُوْا عَقِیْبَ الصَّلٰوۃِ الْمَفْرُوْضَۃِ مِنْ فَجْرِ عَرَفَۃَ اِلٰی عَصْرِ اَیَّامِ التَّشْرِیْقِ ۔ اَعُوْذُ بِاللّٰہِ مِنَ الشَّیْطٰنِ الرَّجِیْمِ ۝ وَاِذْ یَرْفَعُ اِبْرَاھِیْمُ الْقَوَاعِدَ مِنَ الْبَیْتِ وَاِسْمٰعِیْلُ رَبَّنَا تَقَبَّلْ مِنَّا اِنَّکَ اَنْتَ السَّمِیْعُ الْعَلِیْمُ ۝ بَارَکَ اللّٰہُ لَنَا وَلَکُمْ فِی الْقُرْاٰنِ الْعَظِیْمِ ۝ وَنَفَعَنَا وَاِیَّاکُمْ بِالْاٰیٰتِ وَالذِّکْرِ الْحَکِیْمِ ۝ اَسْتَغْفِرُ اللّٰہَ لِیْ وَلَکُمْ اَجْمَعِیْنَ ۝ اِنَّہٗ ھُوَ الْغَفُوْرُ الرَّحِیْمُ ۝

خُطبۂ ثانی

اَلْحَمْدُ لِلّٰہِ نَحْمَدُہٗ وَنَسْتَعِیْنُہٗ وَنَسْتَغْفِرُہٗ وَنُؤْمِنُ بِہٖ وَنَتَوَکَّلُ عَلَیْہِ وَنَعُوْذُ بِاللّٰہِ مِنْ شُرُوْرِ اَنْفُسِنَا وَمِنْ سَیِّاٰتِ اَعْمَالِنَا مَنْ یَّھْدِہِ اللّٰہُ فَلَا مُضِلَّ لَہٗ وَمَنْ یُّضْلِلْہُ فَلَا ھَادِیَ لَہٗ ۔ وَنَشْھَدُ اَنْ لَّا اِلٰہَ اِلَّا اللّٰہُ وَحْدَہٗ لَا شَرِیْکَ لَہٗ وَنَشْھَدُ اَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُہٗ وَرَسُوْلُہٗ ۔ صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَسَلَّمَ خُصُوْصًا عَلٰی اَوَّلِ الصَّحَابَۃِ وَاَعْلَمِھِمْ وَاَفْضَلِھِمْ بِالتَّصْدِیْقِ ۔ اَمِیْرِ الْمُؤْمِنِیْنَ وَاِمَامِ الْمُتَصَدِّقِیْنَ اَبِیْ بَکْرِنِ الصِّدِّیْقِ ۔

Marfat.com

مَعْدِنِ الصِّدْقِ وَالصَّفَا وَعَلَى النَّاطِقِ بِالْحَقِّ وَالصَّوَابِ الَّذِیْ کَانَ
رَأْیُہٗ مُوَافِقًا بِالْوَحْیِ وَالْکِتَابِ ۞ اَمِیْرِ الْمُؤْمِنِیْنَ وَاِمَامِ الْمُتَوَرِّعِیْنَ عُمَرَ
ابْنِ الْخَطَّابِ ۞ قَامِعِ الْجَوْرِ وَالْجَفَاءِ وَعَلٰی جَامِعِ الْقُرْاٰنِ کَامِلِ الْحَیَاءِ
وَالْاِیْمَانِ ۞ اَمِیْرِ الْمُؤْمِنِیْنَ وَاِمَامِ الْمُتَّقِیْنَ عُثْمَانَ بْنِ عَفَّانَ مَنْبَعِ الْحِلْمِ
وَالْحَیَاءِ ۞ وَعَلٰی اَسَدِ اللّٰہِ الْغَالِبِ ۞ اِمَامِ الْمَشَارِقِ وَالْمَغَارِبِ ۞ اَمِیْرِ الْمُؤْمِنِیْنَ
وَاِمَامِ الْمُھْتَدِیْنَ عَلِیِّ بْنِ اَبِیْ طَالِبٍ خَاتِمِ الْخُلَفَاءِ وَعَلَی الْقَمَرَیْنِ
النَّیِّرَیْنِ اَبِیْ مُحَمَّدِ الْحَسَنِ وَاَبِیْ عَبْدِ اللّٰہِ الْحُسَیْنِ سَیِّدَیِ الشُّھَدَاءِ
وَعَلٰی اُمِّھِمَا سَیِّدَۃِ النِّسَاءِ فَاطِمَۃَ الزَّھْرَاءِ وَعَلٰی عَمَّیْہِ الْمُکَرَّمَیْنِ
عِنْدَ اللّٰہِ وَعِنْدَ النَّاسِ ۞ اَمِیْرِ الْمُؤْمِنِیْنَ اَبِیْ عُمَارَۃَ الْحَمْزَۃِ وَاَبِی الْفَضْلِ
الْعَبَّاسِ ۞ وَعَلَی الْبَاقِیَۃِ مِنَ الْعَشَرَۃِ الْمُبَشَّرَۃِ الَّذِیْنَ بَایَعُوْا تَحْتَ الشَّجَرَۃِ ۞
اَللّٰھُمَّ اغْفِرْ لِجَمِیْعِ الْمُؤْمِنِیْنَ وَالْمُؤْمِنَاتِ وَالْمُسْلِمِیْنَ وَالْمُسْلِمَاتِ بِرَحْمَتِكَ
یَا اَرْحَمَ الرَّاحِمِیْنَ اَللّٰھُمَّ ارْحَمْ عَلَی السَّلَاطِیْنِ الْکِرَامِ وَالْخَوَاقِیْنِ الْعِظَامِ
الَّذِیْنَ قَضَوْا بِالْحَقِّ وَبِہٖ کَانُوْا یَعْدِلُوْنَ ۞ اَللّٰھُمَّ انْصُرْ مَنْ نَّصَرَ دِیْنَ
مُحَمَّدٍ صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَسَلَّمَ وَاجْعَلْنَا مِنْھُمْ ۞ وَاخْذُلْ مَنْ خَذَلَ
دِیْنَ مُحَمَّدٍ صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَسَلَّمَ وَلَا تَجْعَلْنَا مِنْھُمْ عِبَادَ اللّٰہِ ۞
رَحِمَکُمُ اللّٰہُ ۞ اِنَّ اللّٰہَ یَاْمُرُ بِالْعَدْلِ وَالْاِحْسَانِ وَاِیْتَآئِ ذِی الْقُرْبٰی
وَیَنْھٰی عَنِ الْفَحْشَآءِ وَالْمُنْکَرِ وَالْبَغْیِ یَعِظُکُمْ لَعَلَّکُمْ تَذَکَّرُوْنَ ۞

Marfat.com

اُذْکُرُوا اللّٰہَ تَعَالٰی یَذْکُرْکُمْ وَادْعُوْہُ یَسْتَجِبْ لَکُمْ وَلَذِکْرُ اللّٰہِ تَعَالٰی اَعْلٰی وَاَوْلٰی وَاَعَزُّ وَاَجَلُّ وَاَتَمُّ وَاَھَمُّ وَاَعْظَمُ وَاَکْبَرُ ۵۔

خطبۂ نکاح

بِسْمِ اللّٰہِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ط

اَلْحَمْدُ لِلّٰہِ نَحْمَدُہٗ وَنَسْتَعِیْنُہٗ وَنَسْتَغْفِرُہٗ

Marfat.com

وَنُؤْمِنُ بِهٖ وَنَتَوَكَّلُ عَلَيْهِ ط وَنَعُوْذُ بِاللّٰهِ مِنْ
شُرُوْرِ اَنْفُسِنَا وَمِنْ سَيِّاٰتِ اَعْمَالِنَا مَنْ يَّهْدِهِ اللّٰهُ
فَلَا مُضِلَّ لَهٗ وَمَنْ يُّضْلِلْهُ فَلَا هَادِيَ لَهٗ ط وَنَشْهَدُ
اَنْ لَّآ اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ وَحْدَهٗ لَا شَرِيْكَ لَهٗ ط وَنَشْهَدُ
اَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهٗ وَرَسُوْلُهٗ ط يٰٓاَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوْا
رَبَّكُمُ الَّذِيْ خَلَقَكُمْ مِّنْ نَّفْسٍ وَّاحِدَةٍ وَّخَلَقَ
مِنْهَا زَوْجَهَا وَبَثَّ مِنْهُمَا رِجَالًا كَثِيْرًا وَّنِسَآءً ط
وَاتَّقُوا اللّٰهَ الَّذِيْ تَسَآءَلُوْنَ بِهٖ وَالْاَرْحَامَ ط اِنَّ
اللّٰهَ كَانَ عَلَيْكُمْ رَقِيْبًا ۝ يٰٓاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوا اتَّقُوا
اللّٰهَ حَقَّ تُقٰتِهٖ وَلَا تَمُوْتُنَّ اِلَّا وَاَنْتُمْ مُّسْلِمُوْنَ ۝
يٰٓاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوا اتَّقُوا اللّٰهَ وَقُوْلُوْا قَوْلًا سَدِيْدًا
يُّصْلِحْ لَكُمْ اَعْمَالَكُمْ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوْبَكُمْ ط وَ
مَنْ يُّطِعِ اللّٰهَ وَرَسُوْلَهٗ فَقَدْ فَازَ فَوْزًا عَظِيْمًا ۝
فَانْكِحُوْا مَا طَابَ لَكُمْ مِّنَ النِّسَآءِ مَثْنٰى وَثُلٰثَ

Marfat.com

وَرُبٰعَ ط فَاِنْ خِفْتُمْ اَلَّا تَعْدِلُوْا فَوَاحِدَةً اَوْ
مَا مَلَكَتْ اَيْمَانُكُمْ ط وَقَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ
وَسَلَّمَ اَلنِّكَاحُ مِنْ سُنَّتِيْ فَمَنْ رَغِبَ عَنْ
سُنَّتِيْ فَلَيْسَ مِنِّيْ ط

نکاح بعد دُعا

اَللّٰهُمَّ اَلِّفْ بَيْنَهُمَا كَمَا اَلَّفْتَ بَيْنَ اٰدَمَ وَحَوَّاءَ ط اَللّٰهُمَّ
اَلِّفْ بَيْنَهُمَا كَمَا اَلَّفْتَ بَيْنَ مُوْسٰى وَصَفُوْرَاءَ ط اَللّٰهُمَّ
اَلِّفْ بَيْنَهُمَا كَمَا اَلَّفْتَ بَيْنَ اِبْرَاهِيْمَ وَسَارَةَ ط
اَللّٰهُمَّ اَلِّفْ بَيْنَهُمَا كَمَا اَلَّفْتَ بَيْنَ يُوْسُفَ وَ
زُلَيْخَا ط اَللّٰهُمَّ اَلِّفْ بَيْنَهُمَا كَمَا اَلَّفْتَ بَيْنَ
مُحَمَّدٍ صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَعَائِشَةَ
الصِّدِّيْقَةِ رَضِيَ اللّٰهُ عَنْهَا ط اَللّٰهُمَّ اَلِّفْ بَيْنَهُمَا
كَمَا اَلَّفْتَ بَيْنَ عَلِيٍّ وَفَاطِمَةَ الزَّهْرَاءِ رَضِيَ اللّٰهُ
تَعَالٰى عَنْهُمَا وَصَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلٰى خَيْرِ خَلْقِهٖ
مُحَمَّدٍ وَّاٰلِهٖ وَاَصْحَابِهٖ وَاَزْوَاجِهٖ اَجْمَعِيْنَ
بِرَحْمَتِكَ يَا اَرْحَمَ الرَّاحِمِيْنَ ۝

Marfat.com

خطبہ

وڈی عید (عیدالاضحیٰ)

بسم اللہ الرحمٰن الرحیم

اللہ دے ناں نال شروع جیہڑا بڑا مہربان تے رحم والا اے

اللہ سب توں وڈا اے۔ اللہ سب توں وڈا اے۔ اللہ دے بناں کوئی عبادت دے لائق نہیں۔ تے اللہ سب توں وڈا اے، اللہ سب توں وڈا اے۔ تے ساریاں تعریفاں اللہ دے لئی ہین، ساریاں خوبیاں (صفتاں) اللہ دے لئی ہین۔ اوہ عظمتاں جلال دے نال اکلا اے۔ تے حسن تے جمال دے نال پاکیزہ اے۔ اوہ ساریاں شکیں تے امراں دا پیدا کرن والا اے تے زمینیاں دیاں کنجیاں اوہدے ہتھ وچ ہین۔ تے پاک اے اللہ، ساریاں جہاناں دا پالن والا اے، اللہ سب توں وڈا اے، اللہ سب توں وڈا اے، اللہ دے سوا کوئی عبادت دے لائق نہیں۔ تے اللہ سب توں وڈا اے، اللہ سب توں وڈا اے۔ تے ساریاں تعریفاں اللہ دے لئی ہین۔ ساریاں خوبیاں (تعریفاں) اللہ دے لئی ہین۔ پاک اے اوہ ذات جیہے ساری کائنات دے مومناں اتے عید دی نماز نوں واجب کیتا۔ تے اوہناں اتے پنج دناں دے روزے حرام کیتے۔ قربانی دا دن تے اوہدے بعد لگا تار تن دن تے پنجواں عید الفطر (نکی عید) دا دن۔ مسلمان مردوں تے عورتاں لئی اوہدے کول ایہہ ضیافت اے۔ اللہ سب توں وڈا اے اللہ سب توں وڈا اے۔ اللہ دے سوا کوئی عبادت دے لائق نہیں۔ تے اللہ سب

Marfat.com

توں وڈا اے۔ اللہ سب توں وڈا اے۔ تے ساریاں تعریفاں اللہ دے لئی ہین۔ ساریاں خوبیاں (تعریفاں) اللہ دے لئی ہین۔ پاک اے اوہ ذات جیہد ے لئی زمین تے ستے آسمان تسبیح کردے ہین۔ عرش عظیم، کعبۃ اللہ، رکن یمانی تے حطیم تے زمزم تے مقام ابراہیمؑ۔ پاک اے اللہ تعالیٰ جلال والا تے بزرگی والا، برکتاں والا اے۔ بادشاہ، پاک اے، سلامتی والا اے۔ عظمتاں والا اے۔ قدرت والا اے، تے وڈیائی والا اے۔ جلالت والا اے۔ بلندیاں والا اے۔ تے بزرگی والا اے تے عزت والا اے۔ تشبیہہ تے تمثیل توں پاک اے۔ اوہدی ذات، تغیّر تے تبدیلی دیاں صفتاں توں اوہدی ذات منزّہ اے۔ تے اوہ کفالت کردا اے بندیاں دی رزق دے نال۔ ایس سبب توں کہ اوہ بادشاہ اے۔ تے عبادت دے لائق اے تے اساں وعدہ لیا ابراہیم علیہ السلام تے اسمٰعیل علیہ السلام کولوں کہ اوہ پاک کرن گے میرے گھر نوں طواف کرن والیاں لئی تے اعتکاف کرن والیاں لئی تے رکوع تے سجدے کرن والیاں لئی۔ تے اسیں گواہی دیندے آں کہ اللہ دے سوا کوئی عبادت دے لائق نہیں اوہ اکلا اے۔ اوہدا کوئی شریک نہیں۔ تے اسیں گواہی دیندے آں کہ محمد ﷺ اللہ دے بندے تے رسول ہین۔ اللہ تعالیٰ رحمت کاملہ نازل فرمائے آپ ﷺ اتے تے آپؐ دی آل اتے تے آپؐ دے صحابہ کرام اُتے تے سلامتی۔

وصیت اے تہانوں اے لوکو! جان لوؤ۔ اللہ تعالیٰ نے تہاڈے اُتے توفیق دی شرط دے نال حج فرض کیتا اے۔ تے لطف تے کرامت دے نال قربانی واجب کیتی اے۔ تے بنایا اے اوہنوں تہاڈے لئی براق تے سواری۔ حسرت تے ندامت والے دن۔

Marfat.com

حضرت زید بن ارقم رضی اللہ عنہ کولوں روایت اے کہ رسول اللہ ﷺ دے صحابہؓ نے پچھیا: ایہہ قربانی کیہہ اے یا رسول اللہ ﷺ! آپؐ نے فرمایا ہر وال دے بدلے وچ نیکی۔

خوب کھواؤ پلاؤ اپنی قربانی دے جانورنوں۔ تاں فیر بے شک اوہ جانور تہاڈے لئی سواری اے پلصراط اتے تے نہ ذبح کرو لنگڑا (لنگا، لوہلا) کانا (اک اکھ والا) کن کٹا بھانویں اک کن کٹیا ہووے۔

بکری تے بکرے دی قربانی دا اک حصہ اے تے گاں تے وچھے وچ ست حصے ہین۔ تے تکبیر پڑھو ہر فرض نماز دے بعد عرفہ دے دن نماز فجر توں لے کے تشریق دے دناں دی ڈیگر تیکر۔ میں اللہ توں شیطان مردود دی پناہ منگدا ہاں تے جدوں اچا کرر ہے سن حضرت ابراہیم علیہ السلام تے حضرت اسماعیلؑ بیت اللہ شریف دیاں بنیاداں نوں۔ اے اساڈے رب! اساتھوں قبول فرما۔ بے شک توں سُنن تے جانن والا ایں۔ اللہ تعالیٰ اسانوں تے تہانوں برکت نازل فرمائے۔ قرآن عظیم وچوں تے اسانوں تے تہانوں نفع عطا فرمائے، ایہدیاں آئتاں وچوں۔ تے حکمت والے ذکر توں اللہ تعالیٰ مغفرت عطا فرمائے۔ اسانوں تے تہانوں ساریاں نوں۔ بے شک اوہ معاف فرماؤن والا تے رحم فرماؤن والا اے۔

ساریاں تعریفاں (حمداں، ثناواں) اللہ دے لئی ہین۔ اسیں اوہدی حمد کر دے ہاں تے اوہدے کولوں مدد طلب کردے ہاں۔ تے اوہدے توں مغفرت منگدے ہاں۔ تے اوہدے اتے ایمان لیاؤندے ہاں تے اوہدے اتے بھروسہ کردے ہاں۔ تے اوہدے کولوں پناہ چاہندے ہاں۔ نفس دیاں شرارتاں توں تے

Marfat.com

برے عملاں توں۔ جنہوں اوہ ہدایت عطا فرمائے تاں کوئی اوہنوں گمراہ (پٹھا راہ) نہیں کرسکدا۔ تے جنہوں اوہ گمراہ کرے تاں کوئی اوہنوں ہدایت نہیں دے سکدا۔ تے اسیں گواہی دیندے ہاں کہ اللہ دے سوا کوئی عبادت دے لائق نہیں۔ اوہ اکلا اے اوہدا کوئی شریک نہیں۔ تے اسیں گواہی دیندے آں کہ محمد صلی اللہ علیہ وسلم اللہ دے بندے تے رسول ہین۔ اللہ تعالیٰ رحمت کاملہ تے سلامتی نازل فرمائے آپ صلی اللہ علیہ وسلم اُتے۔

خاص کر کے سب توں پہلے صحابی سب توں بوہت علم والے تے فضیلت والے تصدیق دے نال، مومناں دے امیر امام المتصدقین حضرت ابوبکر صدیق رضی اللہ عنہ اتے۔ صدق تے صفا دی کان، حق تے صواب دے نال بولن والے اتے، جنہاں دی رائے وحی تے کتاب دے موافق ہندی اے امیر المومنین امام المتورعین حضرت عمر ابن خطاب رضی اللہ عنہ اتے۔ جور تے جفا نوں مٹان والے اتے تے قرآن جمع کرن والے اتے، کامل حیا تے کامل ایمان امیر المومنین امام المتقین حضرت عثمان ابن عفان رضی اللہ عنہ حلم تے حیا دی کان اتے۔ تے اللہ دے غالب شیر، مشرقاں تے مغرباں دے امام امیر المومنین امام المہتدین علی ابن علی طالب خاتم الخلفاء اتے تے دو چمکدے چن حضرت ابی محمد امام حسن رضی اللہ عنہ تے حضرت ابی عبداللہ امام حسین رضی اللہ عنہ شہیداں دے سردار اتے۔ تے ایہناں دوہاں دی ماں سیدۃ النساء فاطمۃ الزہراء رضی اللہ عنہا اتے۔ تے اوہناں دے تے اللہ دے تے لوکاں دے وچکار تکریم (عزتاں) پان والے چاچیاں اتے۔ امیر المومنین ابی عمارہ حضرت حمزہ رضی اللہ عنہ تے ابوالفضل حضرت عباس رضی اللہ عنہ اتے تے عشرہ مبشرہ وچوں باقیاں اُتے۔ جنہاں نے رکھ دے تھلے بیعت کیتی۔

Marfat.com

اے اللہ! مغفرت فرما سارے مومن مرداں دی تے مومن بیبیاں دی تے سارے مرد مسلماناں تے بیبیاں مسلمات دی اپنی رحمت دے نال۔

اے اللہ! رحم فرما! سلاطین کرام اُتے۔ جیہڑے حق دے نال فیصلہ کردے ہین۔ تے عدل کردے ہین۔ اے اللہ! مدد کر اوہدی جیہے دین محمد ﷺ دی مدد کیتی۔ تے اسانوں اوہناں وچوں بنا۔ تے برباد کر اوہنوں جیہے دین محمد ﷺ نوں برباد کیتا۔ تے اسانوں اوہناں وچوں نہ بنا۔ اے اللہ دے بندیو! اللہ تہاڈے اتے رحم فرمائے۔

بے شک! اللہ تعالیٰ حکم دیندا اے، عدل دا، تے احسان دا تے قرابت داراں نوں عطا کرن دا تے منع کردا اے۔ فحاشی (بے حیائی) توں تے منکرات توں۔ تے سرکشی توں۔

وعظ اے تہاڈے لئی تاں جے تسیں نصیحت حاصل کرو۔ اللہ تعالیٰ دا ذکر کرو اوہ تہاڈا چرچا (دُھم) بلند کرے گا۔ تے اوہدے توں دعا منگو اوہ تہاڈی دعا قبول کرے گا۔ تے اللہ دا ذکر بلند اے تے اعلیٰ اے تے اولیٰ اے تے اعزّ اے تے اجلّ اے تے اتمّ اے تے اھمّ اے تے اَعظمُ اے تے سب توں وڈا اے۔

تمت بالخیر

Marfat.com

بارھواں منظوم وعظ

وڈی عید (عیدالاضحیٰ)

مسلماناں وچ عید وڈی اے برکت لے کے آوندی
رحمت کرم فضل دا چھٹا نیکاں اتے لاوندی

فرض اوہناں تے حج اے بھائی جیہڑے طاقت رکھن — آون جان دا بھاڑا دے کے خرچ پلّھ دے سکن
مکے تے مدینے اندر رہن دا دین کرایہ — تگڑیاں اتے پاک خدا نے حج ہے فرض بنایا
کھاون پیون وادھو ہووے فرصت وی جو پاون — جا کے پاک مکے دے اندر حج دا فرض نبھاون
واجب اوہناں تے قربانی جس تے فرض زکوٰتاں — سنت ابراہیمؑ دی ہیگی وچ میدان عرفاتاں
طاقت ہووے جسدے اندر وافر مال خزانہ — اُوٹھ دی اوہ قربانی کر لے ہے ایہہ حکم ربانا
یاں فیر گاں دی دے قربانی جھوٹا وچھا بھائی — دولت منداں تائیں واجب دیوے اجر الٰہی
گاں تے اوٹھ دی وچ قربانی حصے دار نے رلدے — ست سیری وی دے سکدے نیں حکم ایہہ رب جل دے
درمیانی حالت والے دیون دُنبے چھترے — بکری بھیڈ دی جائز ہیگی تندرست جو بکرے
بکرا ہووے اک سال دا بکری سال اکے دی — پنج سالاں دا اوٹھ جے ہووے ہے ایہہ بات فقے دی

سالم ہوون انگ تمامی تک تے کن سلامت
پوچھل پیر تے اکھاں دونویں ہووے نہ بلامت
موٹے تازے صحتاں والے روگی ہون نہ بھائی
کیوں جے روز حشر نوں ایہناں تدھ نوں پھرنا چائی

روز حشر نوں ایہہ سواری پلصراط لنگھاوے — سدھی لے جائے جنت اندر وچ کتاباں آوے
ماڑے لسے پلصراط توں کی اے پار لنگھانا — ایس لئی سالم فربہ ہوون جنہاں بھار اٹھانا
اک اک وال دی نیکی ملدی خالق دی درگاہوں — ونڈو وچ مسکیناں گوشت کر کے چاؤں چاؤں
دن قربانی دے تن ہیگے دسواں یارھواں باراں — ایہدے وچ قربانی کرلوؤ آکھیا شاہ ابراراںؐ

Marfat.com

نوویں چن دی فجر توں لے کے تیرھویں ڈیگر تائیں
پڑھنیاں واجب نے تکبیراں گونجن خوب صدائیں
دن تشریق دے پنجے ہیگے عالماں نے فرمایا
پڑھنیاں نے تکبیراں واجب وچ کتاباں آیا
ایہہ تعبیر خلیل اللہؑ دی رب نے کیتی جاری
روز قیامت تیکر رہنی اندر دنیا ساری
لہندے چڑھدے دکھن پربت جنگل وچ میداناں
ساگر تے پہاڑاں اُتے تے اندر بیاباناں
سب دنیا دیاں گٹھاں دے وچ ہے قربانی جاری
ونڈ دے گوشت وچ غریباں ہے ایہہ عادت پیاری
ابراہیم خلیل اللہؑ دا رتبہ رب ودھایا
وچ عراق دے اُربستی وچ جنم خلیلؑ نے پایا
جمدیاں سار خلیلؑ اللہ نوں سدھا راہ دسیایا
نعرہ مار توحید دا اوہناں سچا دین بتایا
وچ عراق نمرود دی شاہی دعویٰ کرے خدائی
ابراہیمؑ جھٹایا اوہنوں اوہنے بچہ جلائی
ابراہیمؑ خلیل اللہ نوں بچہ دے وچ وگایا
نار دا شعلہ رب قادر نے سی گلزار بنایا
اوتھوں ہجرت کر کے حضرت شام دے اندر آیا
اوتھوں اسماعیلؑ تے ہاجرہؑ کے وچ لیایا
بنجر تے بیابان خطے وچ چھڈ گئے پت دے تائیں
ہاجرہؑ رہ گئی پت دے لاگے کرم کیتا رب سائیں
زمزم چشمہ جاری ہویا پیتا ایس گھرانے
روز حشر تک جاری رہنا دنیا بھرے پیمانے
ابراہیم خلیل اللہ نوں خواب اک راتیں آیا
رب دے راہ وچ دے قربانی ہاتف نے فرمایا
ابراہیمؑ خلیل اللہ نے سب توں شئے پیاری
نال خلوص دے اٹھ سویرے رب دے راہ وچ واری
سو اوٹھاں دی کر قربانی رب دا شکر بجایا
دوجی رات خلیل اللہؑ نوں فیر ایہہ سفنہ آیا
سو اوٹھاں دی فیر قربانی ابراہیمؑ گزاری
تیجی رات وی سفنے اندر حکم کیتا رب باری
عرض کیتی یا خالق مالک کسدی دیاں قربانی
حکم ہویا جو پیاری سب توں بڑی عزیز جو جانی
اسماعیلؑ پیارا سب توں نظر خلیلؑ نوں آیا
اسماعیلؑ دی ماں دے تائیں سفنہ فیر سنایا
ماں دی لائق فائق ہیسی دنیا وچ مثالی
آکھیا رب دے راہ وچ کوہوؤ ذرا وی بات نہ ٹالی
اسماعیلؑ پیارے تائیں ہاجراںؑ سی نھوایا
سرمہ پایا اکھیاں دے وچ عطر پھلیل لگایا
سوہنا جوڑا پت دے تائیں ماں نے سی پوایا
نھوا دھوا کے پت دے تائیں پیو دے ہتھ پھڑایا
سن کے گل ایہہ ماں اپنی دی ذبیح اللہؑ مسکایا
تابعداری کر کے جگ وچ اچا رتبہ پایا
نال پیو دے ٹرپیا پتر وچ عرفات دے آیا
ابراہیمؑ نوں راہ دے اندر سی ابلیس بہکایا
کچھ دے اندر چھری تے رسی ابراہیمؑ لکائی
تک ابلیس ایہہ جذبے صادق پت نوں بات سنائی

Marfat.com

ذبح کرن نوں باپ تیرا اے لے کے ٹریا جاندا
کیوں توں اپنی جان گوادیں کیوں نہیں جند بچاندا

اسمٰعیلؑ نے آکھیا اگوں باپ نہ پُتر مارن
تتی واء نہ لگن دیندے اپنا سکھ وی وارن

فیر کہیا ابلیس نے اگوں ہے ایہہ حکم الٰہی
تاں ای تیرے پیو نے تیری کرنی جان فدائی

بولیا اسمٰعیلؑ پیارا حکم جے رب دا آیا
ایسیاں جاناں لکھ جے ہوون تاں وی سر جھکایا

جا اپڑے قربان گاہ تے گھڑی عجیبہ آئی
باپ نے چھری تے رسی کڈھ کے پتر نوں دکھائی

آکھیا ابراہیمؑ نبی نے رب سچے فرمایا
تینوں رب دے راہ دے اندر ذبح کرن میں آیا

بولیا اسمٰعیلؑ پیارا ہے ایہہ عمل چنگیرا
تن گلاں دی کراں وصیت ہاں میں پتر تیرا

پہلی ایہہ وصیت میری والد جی پیارے
ہتھ تے پیر بنھو یا حضرت تڑفاں جے یکبارے

مت گستاخی آڑے آوے ثابت رہاں فرمانوں
تابعداری باپ دی اندر جاواں ایس جہانوں

دوجا میرے منہ دے اتے کپڑا تتاں جے پانا
تاں جے رحم نہ آوے مجھ تے چھری نہ کتے روکانا

تیجا میری ماں دے تائیں خبر نہ ایہدی ہووے
غم وچھوڑے ہجر دے اندر بیٹھی اوہ نہ رووے

اکھاں اتے پٹی بنھ کے حضرت چھری چلاؤ
شفقت پدری جوش نہ مارے ہتھ نہ ذرا ڈولاؤ

میں قربان جے رب دے راہ وچ اے والد جی ہوواں
میرے لئی سعادت ہے ایہہ نیکاں وچ کھلوواں

رب دا حکم نوں منیا دل تھیں گلے تے چھری چلائی
ایہہ قدرت رب دی اسدم جوش دے اندر آئی

کرم رحم تے فضل دا رب نے ایسا مینہہ وسایا
چھری نوں دتا حکم خدا نے اوہنے امر بجایا

گلا نہ کٹیا چھری نے حکموں دھارا وہدی کندھ ہوئی
تک اسمان سی کنبن لگا عرش تے پئی دھروئی

عالم بالا اتے لرزہ ہو گیا اسدم طاری
سورج چن نے ویکھی نہ سی ایسی تابعداری

نہ ای تاریاں باپ ایسا سی دنیا تے تکایا
جیہے رب دے راہ دے اندر پتر نوں کوہایا

سب فرشتے کٹھے ہو کے عرش دے تھلے آئے
سجدے پے کے رب دے اگے روئے تے کرلائے

کیوں ایہہ واقعہ ہویا یا رب پیو نے پکڑ کٹاری
کس پاروں ہے حلق بیٹے دے رکھی یا رب باری

تاں ارشاد ربانی ہویا سنو ملائک سارے
کجھ فرشتیاں پچھیا میتھوں اگے ہے یکبارے

یا رب ابراہیمؑ دے تائیں تساں خلیلؑ بنایا
پچھ دے اندر رہیا اوہ ثابت ہن بڈھیپا آیا

فیر اک واری باصفا دی کر آزمائش دکھائیں
ثابت قدم اوہ رہندا ہے یا ثابت رہندا ناہیں

دیکھ لوؤ ملائکو! سارے ابراہیمؑ پیارے
خواب اپنی نوں سچ اے کیتا میرے اوس دلارے

Marfat.com

سب توں پیاری چیز بیٹے نوں میرے راہ کہایا ہوئی نہ لغزش جذبے اندر ثابت اساں اے پایا
جبرائیلؑ نوں باری تعالیٰ اسدم حکم سنایا دنبہ لے اک جنت وچوں فوراً جائے لٹایا
اسمٰعیلؑ دی جاگہ اتے دنبہ ذبح سی ہویا ویکھیا جدوں خلیل اللہؑ نے کھول کے پٹی گویا
پُتر دی تھاں دنبہ کٹیا تک کے شکر بجایا یا رب سائیاں دوستاں دے وچ میرا تھاں بنایا
رب نے جبرائیلؑ دے راہیں سی سلام پوچایا رہندی دنیا تیک خلیلاؑ تیرا شان ودھایا

دنیا دے ہر گوشے وچوں تینوں ملن سلاماں
وچ نماز سلام تیرے تے ہر فجرے ہر شاماں

ماڑے تگڑے چنگے مندے جدوں نماز اداون تیرے اُتے آل تیری تے پڑھ درود پوچاون
ایہہ قربانی حشر دے تائیں سنت بن گئی تیری حج دے دناں دے اندر دیسی کل خدائی میری
توں جو میرے راہ دے اتے ہے فرزند کہایا میرے فضل نے نام تیرا اے حشر تائیں چمکایا
بیٹے دی تھاں دنبے تائیں کر قربان پیارے رسم تیری اے جاری کیتی عالم دے وچ سارے
اسمٰعیلؑ دے ہتھ پیراں توں حضرتؑ رسی کھولی شکر اے مولا وچ آزمائش جند نہ میری ڈولی
کر کے دنبہ ذبح سی حضرتؑ رب دے راہ وچ آیا مکے دے وچ آ کے حضرتؑ کعبہ فیر بنایا
پیو پتراں نے کعبے دے لئی پتھر چُک چُک آندے دونویں رل کے گھر خدا دا مکے وچ بناندے
کل دنیا تے رائج ہویا آپؑ دا کم پیارا خانے کعبے آ کے کردا طواف اے عالم سارا
وچ عرفات دے حج دے دن جد حاجی سارے جاندے لکھاں دی تعداد دے اندر آپؑ دی سنت بجاندے
چھترے بکرے اوٹھ تے گاواں کردے نیں قربانی رہندی دنیا تیکر وہنی جگ تے ایہہ نشانی
دنیا دی ہر نکر وچوں حاجی مکے جاندے لاغر ماڑے اوٹھاں اتے لماں سفر مکاندے

صدیاں توں لے اج دے دن تک کار نیکی دی جاری
ہن تے سفر آسان اے ہویا چل پئی بس تے لاری
ائیر کنڈیشنڈ کاراں اتے حاجی سفر نے کردے
کئی جہاز بحری دے اتے آون سمندر تردے

دنیا دے قلابے میلے اج جہاز ہوائیاں پر ایہہ سنت جاری ساری کیاں نہ کجھ آئیاں
لکھاں دی تعداد دے اندر ہندی اے قربانی مکے شہر دے اندر بنیا رب دا گھر ہے جانی
دنیا ساری دے وچ وکھری ہندی اے قربانی بھاویں ہوون دور خواہ نیڑے من دے امر ربانی
آثر فقیرا پاک نبیؐ نے دی ایہہ سنت ادائی جدِ امجد اپنے دی ایہہ سوہنی رسم نبھائی

Marfat.com

اَلنِّکَاحُ سُنَّتِی

پاک محمد سرور عالم امت نوں فرمایا
نکاح میری اے سنت ہیگی جاوے عمل کمایا

رب نے جوڑا جوڑا جگ تے ہر شئے دا بنایا
مرد تے عورت دا وی جوڑا پیدا ہے فرمایا

ماپیاں اتے لازم ہیگا دھیاں پتراں تائیں
بچپن توں لے عمر جوانی دیون نیک صلاحیں

دین اسلام دا سبق سکھاون دین دا علم پڑھاون
کھان پین تے بہن اٹھن دا سوہنا ڈھنگ سکھاون

لبھ کے وَر کوئی لائق فائق منگنی رسم کراون
ویلا سوہنا تک کے اپنے دھیاں پت دیا ہون

ایہہ سب ماپیاں تائیں لازم ورلبھن اوہ سوہنے
سکھ تے راحت وچ حیاتی ہوون تینے چونے

جدوں برات بنیے دی چڑھ کے کڑماں ول لے جاون
لازم ہے ایہہ اگلے گھر دا خرچہ نہ کراون

لڑکی والے کرن تواضع کرن نہ کم فضولی
رب اسراف نوں مندا کہندا کرو نہ حکم عدولی

عزت والا حافظ قاری نکاح خوان بلاون
دو گواہ کوئی دے ولوں مجلس دے وچ آون

دو گواہ منڈے دے ولوں وقت نکاح بلاؤ
ہو سنجیدہ محفل اندر فیر نکاح پڑھاؤ

کلمے چھ پڑھا کے ملاں عہد قرار سناوے
ناں ووہٹی دا باپ اوہدے دا کر اعلان بتاوے

ناں لاڑے دا باپ اوہدے دا مجلس وچ پکارے
ایہہ نکاح منظور تہانوں آکھے اوہ تن وارے

خطبہ پڑھ نکاح دا اچی نیک دعا فرماوے
نائی فیر چھوہارے ونڈے شور نہ کوئی مچاوے

یا رب سائیاں کرم کماویں الفت پیار ودھاویں
جوڑا ایہہ سلامت رکھیں تتی واء نہ لاویں

اک دوجے دا حق پچھانن عزت شان ودھاون
پیکے سوہرے ساک سیناں دے حق حقوق پچھانن

نکی سالی بھین برابر وڈی عزتاں والی
سس نوں ماں تے باپ سوہرے نوں کہہ کے دے کھالی

دیور تائیں ویر دا درجہ بھابی گھر وچ دیوے
جیٹھ دے تائیں عزت دیوے کھاوے گی فیر میوے

زبان درازی کر کے جیہڑیاں خاوند نوں ستاون
سوہرے گھر وچ ہون ذلیلاں نت اوہ چھتر کھاون

یا رب سائیاں آدمؑ حواؑ جویں سی روز گزارے
اوہناں وانگ سلوک توں دیویں اندر ایس دیارے

Marfat.com

یا رب سائیاں ابراہیمؑ نے جویں سی وقت لنگھایا
حضرت ہاجرہؓ سائرہؓ وانگوں جاوے کرم کمایا

یا رب سائیاں پاک محمد سرورؐ ہین پیارے
جیونکر اوہناں نال خدیجہؓ سوہنے دن گزارے

حضرت عائشہؓ دے نال اوہناں جیونکر روز لنگھائے
باقی جو ازواج مطہرہؓ رتبے شاناں پائے

اوہناں وانگوں عزت حرمت ایہناں دی ودھادے
حضرت علیؓ نے فاطمہؓ وانگوں الفت مہر حیا دے

صدقہ حافظ قاری عالم فاضل ولی یگانے
دوجیاں نوں غیب دے وچوں دیویں رزق خزانے

اک دوجے وچ تلخ کلامی ہووے عمر نہ ساری
ساری عمراں اک دوجے توں جاون صدقے واری

صدقہ پاک محمد سرورؐ سب تے کرم کماویں
شرم حیاواں قائم رکھیں ایہناں دیاں نگاہویں

سدھے راہ توں پٹھے راہ ول ایہہ نہ قدم اٹھاون
ہمت جرأت نیکیاں ولوں قدم نہ لڑکھڑاون

گھر آباد ایہناں دا رکھیں بچن ایہہ چور چکاروں
پانی توں محفوظ ایہہ رکھیں دنیا دی اس ناروں

کھلا کھاون تے ہنڈاون پاون نہ اوکھیائی
دودھیں نہاون پھلن ایہہ پتریں قلب پاون رشنائی

کر کے نیک دعاواں سارے ڈولی دے وچ پاون
عزت دے نال جنج نوں ٹورن رب دا شکر بجاون

اثرؔ فقیر نے شعراں دے وچ سوہنا وعظ سنایا
ایس توں اگے ٹانواں ٹانواں سنن دے اندر آیا

Marfat.com

ـاجی فقیر اثرؔ انصاری فیض پوری

ـاب دے تخت شہر لاہور داتا دی نگری تو لہندے پاسے اَٹھ
ـیل دی مسافت اُتے راوی دریا دے کنڈھے اِک نِکا جِہا
ـڈ فیض پور خورد آباد اے۔ صندیاں توں ایہہ پنڈ راوی دریا دے
ـاراں نال کھیڈ دا آرہیا اے۔ ایس پنڈ وچ پیر طریقت حکیم محمد
ـبراہیم نقشبندی مجددی دے گھر ۵ جون ۱۹۴۲ء نوں اثر انصاری
ـا جنم ہویا۔ نانی نانے تے دادی دادے نے چاء نال ایہناں دا
ـاں محمد بوٹا رکھیا۔ کہ اللہ پاک نے ساڈے گھر بوٹا لایا اے
ـہوش سنبھلی تاں پنڈ دے سرکاری پرائمری سکول وچ پڑھن لگ
ـیئے ایتھے ایہناں داناں عبدالحمید درج ہویا پنجویں تیکر پڑھے سن
کہ ایہناں دی والدہ زینب بی بی ایس دنیا توں کوچ کرگئی۔
ـنکے نِکے بھیناں بھرا یتیم ہوگئے۔ والد نے متعدّد شادیاں
کیتیاں تے کثیر اولاد پیدا ہوئی۔ اثر صاحب نوں لکھن پڑھن
دا بڑا شوق سی شرقپور شریف دے لاگے اک پنڈ کوٹ محمود دی
جامع مسجد وچ رہ کے حکمت، کتابت تے اسلامی تعلیم حاصل
کرن دا موقع مل گیا۔ میاں محمد صدیق جُجروی قادری نے ایہناں
دی بڑی گوہ نال تربیت کیتی۔ انج ایہناں نے خوشنویسی دا فن
سِکھ لیا تے ایہنوں روزگار دا سلسلہ بنا لیا بینر تے دیوار نویسی
، سائن بورڈ، سکولاں دے چارٹ، تے مسیتاں وچ قرآنی
آیتاں لکھدے رہے۔ پنجابی زبان تے پنجابی شاعری
نال اثر صاحب نوں بچپنے توں ای شوق اے سچ ایہہ دے کہ
آپ جماندرو شاعر نیں۔ جو کُجھ تکدے نیں۔ اوہدا نقشہ شعراں
وچ کھچ دیندے نیں زمانے دی افرا تفری، مہنگ
مہنگائی، نفسونفسی، ماڑے تگڑے دی معاشی ونڈ تے تابکاری دور
دی بے قدری نسل نے ایہناں دی شاعری وچ اک انقلاب
لے آندا۔

دائم اقبال دائم نوں ملے۔ شاکر سروری نال ملاقات ہوئی۔ تاں
ایہناں نے اپنا ادبی ناں اثر انصاری فیض پوری لکھنا شروع کردتا
۔ لاہور اک زندہ دلاں دا شہر اے ایتھے ہر صنف تے ہر خوبی
دے بندے وسدے نیں۔ ایس لئی اثر صاحب نوں اُچ کوٹی
شاعراں ادیباں نے تے مصنفاں نال ملن دا موقع ملیا۔ تے
بچپنے توں ای کتاباں لکھن لگ پئے۔ اللہ پاک نے ایہناں نوں
بڑا روشن دماغ بخشیا اے۔ شاعری دی ہر صنف توں واقف
نیں۔ بلکہ قادرالکلام شاعر نیں۔ رباعیاں۔ بیت۔ بارہ ماہ۔ سی
حرفیاں۔ داستان گوئی۔ غزل۔ نظم۔ گیت۔ حمداں۔ نعتاں تے
نثر وچ وی اصلاحی تاریخی تے تبلیغی مضمون لکھدے آرہے
نیں۔ درجناں کتاباں لکھ کے چھپوا چکے نیں۔ سیٹھ آدم جی
عبداللہ بمبئی والے تاجر کتب نولکھا بازار لاہور، ملک دین محمد اینڈ
سنز تاجران کتب بل روڈ، کشمیری بازار تے المینار مارکیٹ انارکلی

Marfat.com

لاہور، ملک بشیر احمد تاجر کتب کشمیری بازار لاہور، سائیں عاشق
بک ڈپو بھاٹی چوک لاہور، مقصود پبلشر، سرور مارکیٹ چوک
اردو بازار لاہور تے ملکدے دوجے شہراں دے پبلشراں نے
ایہناں دیاں کتاباں چھاپ چھاپ کے ویچیاں نے ۱۹۶۵ء
وچ شاعراں دی اک وڈی ٹولی نے فیض پور خورد وچ آ کے
ایہناں دی اک علمی ادبی تنظیم ''شاخِ ادب'' دی نینہہ رکھی۔ انج
ہر مہینے باقاعدگی ناک مشاعرے کروان لگ پئے۔ تے ہن تیکر
شاعراں نال ادبی بیٹھکاں، ادبی نشستاں تے شاماں منانداے
رہے نیں تے نویاں کتاباں دیاں رونمائیاں کرواندے آرہے
نیں ایہہ سارا خرچ پٹھا ایہناں نے خوش نویسی کر کے اپنے ذمے
لیا اے شاعراں لئی موسم دے مطابق چاء پانی، شربت، لنگر دا
پرلطف انتظام کردے نیں۔ شادی ہوئی تے درلیش طبع بڑی سگھڑ
سیاں بیوی مل گئی اللہ پاک نے نیک اولاد نال نوازیا جیہڑے
اپنے پیو دے علمی ادبی رنگ وچ رنگی گئی اے تے ایہناں دے
نقش قدم اُتے چل کے ماہانہ مشاعرے تے تصنیف وتالیف
وچ ہتھ ونڈاندے آرہے نیں۔ اللہ تعالیٰ نے اثر صاحب نوں
روشن ضمیری تے نیک سوچ دی دولت نال مالا مال کیتا اے
ایہناں نے محنت مزدوری کر کے اپنے دھیاں پتراں نوں اعلیٰ
تعلیم دلوائی۔ وہاہیا اے تے نال نال اپنی انصاری برادری لئی
بڑے سلاہن یوگ کارنامے انجام دتے نیں۔ انصاری برادری
نوں اک پلیٹ فارم تے جمع کیتا۔ انصاری میلے منعقد کروائے

نیں ۲۰۰۷ء وچ حج دی سعادت حاصل کیتی تاں اپنی نکی
لاڈلی دھی زیب النساء اثر نوں ویاہ کے مکے مدینے گئے۔ پر
دے گھر ول ٹورن والی دھی نوں موت سنیہا آ گیا۔ عرب
پرتن وچ چھ دن باقی سن تے زیب النساء ڈاروں وچھڑ گئی۔
اک سال دھی دے غم وچ نڈھال رہیے تے اج وی دھی
جوانی دی موت اُتے ہنجو کیردے رہیندے نیں۔ اثر صاحب
اولاد وچوں عبدالجبار اثر، غلام عباس شاد مصری، عبیداللہ ع
، سردار محمد عبداللہ، عابدہ اثر بی اے تے مرحومہ مغفورہ زی
النساء اثر اوہ مہکاں بھرے پھل نیں جنہاں نے اثر صاحب
دے علمی ادبی گلشن نوں مہکا چھڈیا اے۔ اثر صاحب نے جتھے
صنف وچ شاعری کیتی اے۔ اوتھے سی حرفی صنف دی و
پالناں کیتی اے۔ اثر صاحب دی اک سی حرفی ''کملی وا
سرکار'' تحقیقی ایم فل دے بھنڈار وچ شامل اے ایہناں دے
سارے دھیاں پتر دیاں سی حرفیاں تاں ناں لے سکے صرف
اک دو سی حرفیاں اُتے اے اکتفا کیتا اے۔ اثر صاحب دی
ایہہ سی حرفی پہلی وار ۱۹۶۷ء وچ ملک بشیر احمد تاجر کتب کشمیری
بازار لاہور نے چھاپی اٹھ صفحیاں دی سی حرفی دا سائز
۲۰×۱۸/۳۰ اے۔ قیمت دو آنے تے چھاپا خانہ فیاض پریس
چوک اردو بازار لاہور اے۔ ایہدے وچ سارے جہاناں دی
رحمت سرور کائنات ﷺ دی ذات اقدس نال بے پناہ عقیدت
تے محبت سموئی گئی اے۔ ایہہ سی حرفی وارث شاہی بحر وچ

Marfat.com

ہور، ملک بشیر احمد تاجر کتب کشمیری بازار لاہور، سائیں عاشق
ک ڈپو بھائی چوک لاہور، مقصود پبلشر، سرور مارکیٹ چوک
ردو بازار لاہور تے ملکدے دوجے شہراں دے پبلشراں نے
یہناں دیاں کتاباں چھاپ چھاپ کے ویچیاں نے ۱۹۶۵ء
چ شاعراں دی اک وڈی ٹولی نے فیض پور خورد وچ آ کے
یہناں دی اک علمی ادبی تنظیم ''شاخِ ادب'' دی نینہہ رکھی۔ انج
ر مہینے باقاعدگی ناک مشاعرے کروان لگ پئے۔ تے ہن تیکر
شاعراں نال ادبی بیٹھکاں، ادبی نشستاں تے شاماں منا ندے
ہے نیں تے نویاں کتاباں دیاں رونمائیاں کرواندے آرہے
نیں ایہہ سارا خرچ پٹھا ایہناں نے خوش نویسی کر کے اپنے ذمے
یا اے شاعراں لئی موسم دے مطابق چاء پانی، شربت، لنگر دا
پالف انتظام کردے نیں۔ شادی ہوئی تے دریش طبع بڑی سگھڑ
سیانی بیوی مل گئی اللہ پاک نے نیک اولاد نال نوازیا جیہڑے
اپنے پیو دے علمی ادبی رنگ وچ رنگی گئی اے تے ایہناں دے
نقش قدم اُتے چل کے ماہانہ مشاعرے تے تصنیف و تالیف
وچ ہتھ ونڈاندے آرہے نیں۔ اللہ تعالیٰ نے اثر صاحب نوں
روشن ضمیری تے نیک سوچ دی دولت نال مالا مال کیتا اے
ایہناں نے محنت مزدوری کر کے اپنے دھیاں پتراں نوں اعلیٰ
تعلیم دلوائی۔ وہاہیا اے تے نال نال اپنی انصاری برادری لئی
بڑے سلاہن یوگ کارنامے انجام دتے نیں۔ انصاری برادری
نوں اک پلیٹ فارم تے جمع کیتا۔ انصاری میلے منعقد کروائے
نیں ۲۰۰۷ء وچ حج دی سعادت حاصل کیتی تاں اپنی نکی تے
لاڈلی دھی زیب النساء اثر نوں ویاہ کے مکے مدینے گئے۔ پر رب
دے گھر دل ٹورن والی دھی نوں موت سنیہا آ گیا۔ عرب توں
پرتن وچ چھ دن باقی سن تے زیب النساء ڈاروں وچھڑ گئی۔ پورا
اک سال دھی دے غم وچ نڈھال رہیے تے اج وی دھی دی
اولاد وچوں عبدالجبار اثر، غلام عباس شاد مصری، عبیداللہ عربی
، سردار محمد عبداللہ، عابدہ اثر بی اے تے مرحومہ مغفورہ زیب
النساء اثر اوہ مہکاں بھرے پھل نیں جنہاں نے اثر صاحب
دے علمی ادبی گلشن نوں مہکا چھڈیا اے۔ اثر صاحب نے جتھے ہر
صنف وچ شاعری کیتی اے۔ اوتھے سی حرفی صنف دی وی
پالناں کیتی اے۔ اثر صاحب، دی اک سی حرفی ''کملی والی
سرکار''، تحقیقی ایم فل دے بھنڈار وچ شامل اے ایہناں دے
سارے دھیاں پتر دیاں سی حرفیاں تاں ناں لے سکے صرف
اک دو سی حرفیاں اُتے اے اکتفا کیتا اے۔ اثر صاحب دی
ایہہ سی حرفی پہلی وار ۱۹۶۷ء وچ ملک بشیر احمد تاجر کتب کشمیری
بازار لاہور نے چھاپی اٹھ صفحیاں دی سی حرفی دا سائز
۲۰X۱۸/۳۰ اے۔ قیمت دو آنے تے چھاپا خانہ فیاض پریس
چوک اردو بازار لاہور اے۔ ایہدے وچ سارے جہاناں دی
رحمت سرور کائنات ﷺ دی ذات اقدس نال بے پناہ عقیدت
تے محبت سموئی گئی اے۔ ایہہ سی حرفی وارث شاہی بحر وچ
حلاوت بھری شاعری دا ٹھاٹھاں ماردا ایہہ سمندر حاجی فقیر اثر
انصاری فیض پوری اہل قلم لئی اک مثال اے۔ ایہنے دے
ڈیرے اتے آ کے کئی بندے سلکھنے شاعر بن چکے نیں آپ ہر
مہینے پنجند، شاخِ ادب، قوس وقزح، تتلی، سدا، انصاری کتاب
لڑیاں چھپواندے آرہے نیں۔ آپ دی شاعری ملک دے
نامور رسالیاں تے اخباراں وچ وی چھپدی آرہی اے۔

الراقم
پروفیسر عبدالغفور رفیق
(انصاری منزل) قصور

Marfat.com

آخری نبی سرکار مدینہ ﷺ دا سچا عاشق

غازی علم دین شہید رحمۃ اللہ علیہ

از قلم: نبی دے عاشقاں دے پیراں دی خاک

حاجی فقیر اثر انصاری فیض پوری

بار اول تعداد 500 قیمت 110 روپے

تاریخ اشاعت دسمبر سنہ ء

ناشر: سیٹھ آدم جی عبداللہ بمبئی والے، تاجر کتب نولکھا بازار لا

امتیاز فیاض پرنٹنگ پریس، بیرون موری گیٹ سرکلر روڈ لاہور

کمپوزنگ: شہباز کمپوزنگ سنٹر، میو ہسپتال روڈ لاہور

Marfat.com

Marfat.com

خطباتِ علمی، خطباتِ دلپذیر، خطباتِ مسلم اور دیگر خطبات کے مقابلہ میں ''خطباتِ اثر'' میں عربی متن کا پنجابی زبان میں ترجمہ، اسلامی تہواروں کی افادیت، برکات، ثواب اور تاریخ کو پنجابی اشعار میں سمو کر اثر صاحب نے ایک عمدہ کام سرانجام دیا ہے۔ جو اِن کے لئے توشۂ آخرت ہے اور آنے والے وقت میں مساجد کے منبروں کی زینت بھی۔

(مولانا محمد منشاء تابش قصوری، جامعہ نظامیہ رضویہ اندرون لوہاری گیٹ لاہور)

''خطبات اثر'' میں دینی مسائل کو اثر صاحب نے منظوم کر کے خطیبوں کیلئے ایک بیش بہا تحفہ بنا دیا ہے (قاری ذوالفقار احمد برسالوی، جامعہ نظامیہ رضویہ اندرون لوہاری گیٹ لاہور)

اثر صاحب نے عربی خطبات کا پنجابی زبان میں ترجمہ اس انداز سے کیا ہے کہ عربی زبان کی فصاحت، بلاغت، نزاکت اور مٹھاس برقرار رہے۔ اور یہی ایک اچھے مترجم کی خداداد خوبی ہوتی ہے۔ (مولانا نصیر الدین نصیر۔ جامعہ نعیمیہ گڑھی شاہو لاہور)

حاجی فقیر اثر انصاری فیض پوری کو اللہ پاک نے علم، ادب، اور دینی سوجھ بوجھ عطا کی ہے اس لئے انہوں نے ''خطباتِ اثر'' کتاب کو عمدہ طریقہ سے رقم کیا ہے۔

(ناصر محمود۔ ایم۔ پی۔ ای ڈائریکٹر فزیکل ایجوکیشن کنگ ایڈورڈ میڈیکل یونیورسٹی لاہور)

9- جولائی 2009ء

Marfat.com